

TÜRK VETERİNER HEKİMLERİ BİRLİĞİ

43.

**DÖNEM
FAALİYET RAPORU**

44.

**BÜYÜK
KONGRE**

**27–28 KASIM 2010
ANKARA**

**TÜRK
VETERİNER
HEKİMLERİ
BİRLİĞİ**

**43.DÖNEM
FAALİYET RAPORU**

**44.BÜYÜK
KONGRE**

27–28 KASIM 2010

ANKARA

İÇİNDEKİLER

AÇILIŞ KONUŞMASI.....	1
44. DÖNEM BÜYÜK KONGRE GÜNDEMİ	5
43. DÖNEM BÜYÜK KONGRE SONUÇLARI.....	7
43. Dönem Türk Veteriner Hekimleri Birliği Merkez Konseyi.....	7
43. Dönem Türk Veteriner Hekimleri Birliği Yüksek Haysiyet Divanı.....	7
43. Dönem Türk Veteriner Hekimleri Birliği Denetleme Kurulu.....	7
TÜRK VETERİNER HEKİMLERİ BİRLİĞİ MERKEZ KONSEYİ FAALİYETLERİ.....	8
II. Türkiye Zoonotik Hastalıklar Sempozyumu	8
Kuduz Hastalığı Kontrol Çalıştayı.....	9
Tarım ve Köyüşleri Bakanı Ziyareti	11
Türk Veteriner Hekimleri Birliği AB Projesi	13
Avrupa Birliği Genel Sekreterliği Toplantısı.....	13
Dünya Veteriner Hekimleri Günü, 25 Nisan 2009.....	14
TTB-TVHB Tek Dünya Tek Sağlık Ortak Deklarasyonu	18
Merhum Muhsin Yazıcıoğlu'nu Anma Töreni.....	22
TVHB Geleneksel İftar Yemeği, 2009	22
Tek Dünya Tek Sağlık Stratejik Araştırmalar Merkezi	22
Kurban Basın Toplantısı	27
Dekanlar Toplantısı, Samsun.....	28
III. Türk Veteriner Hekimliği Kurultayı.....	35
III. Türk Veteriner Hekimliği Kurultayı Açılış Konuşmaları.....	35
III. Türk Veteriner Hekimliği Kurultayı Sonuç Bildirgesi.....	45
Dünya Veteriner Hekimleri Günü, 24 Nisan 2010.....	48
TVHB Geleneksel İftar Yemeği, 2010	50
Kuduz Günü 28 Eylül.....	50
Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi Dekanı Ziyareti	51
III. Zoonotik Hastalıklar Sempozyumu Uluslararası Katılımlı	51
III. Zoonotik Hastalıklar Sempozyumu Basın Bildirisi	57
ISO - 9001 Kalite Yönetim Sistemi.....	58
Veteriner Hekimlik Eğitim Öğretiminin 168. Yılı Kutlamaları	58

MERKEZ KONSEYİ – VETERİNER HEKİM ODALARI İLİŞKİLERİ..... 59

Veteriner Hekim Odası Başkanları ve Meslek Kuruluşları Toplantısı, İstanbul.....	59
Bursa Veteriner Hekimleri Odası Hizmet Binası Açılışı.....	61
Eskişehir VHO Ziyareti	61
Dünya Veteriner Hekimleri Günü, Çanakkale	61
Erzurum Veteriner Hekimler Odası Hizmet Binası Açılışı	61
Manisa Veteriner Hekimler Odası Hizmet Binası Açılışı.....	62
Karaman Veteriner Hekimler Odası Kurulması	63
Çorum Veteriner Hekimler Odası Kurulması.....	64
Nevşehir Veteriner Hekimler Odası Kurulması	64
Veteriner Hekimliğinde Mesleki Etik ve Deontoloji Paneli.....	64
Aydın Veteriner Hekimler Odası Hizmet Binası Açılışı.....	67
Trakya Veteriner Hekimler Odası Hizmet Binası Açılışı	67
Mesleki Etik ve Deontoloji Paneli, Aydın	67

MERKEZ KONSEYİ – ULUSLAR ARASI İLİŞKİLER / TOPLANTILAR 69

FVE Bölgesel Toplantısı	69
Dünya Veteriner Kongresi 2015 - İstanbul	69
Uluslararası Veteriner Fakülteleri Dekanlar Toplantısı	70
Avrupa Veteriner Hekimler Federasyonu (FVE) Genel Kurulu	72
Balkan ve Karadeniz Ülkeleri Veteriner Hekimleri Birlikleri Toplantısı	74
OIE Hayvan Refahı Avrupa Bölgesi Toplantısı	74
Veterinerlik Alanında Mesleki Yeterlilik Tanınırılığı, İşyeri Açma Hakkı ve Hizmet Sunma Özgürlüğü Çalıştayı Taiex	75

MERKEZ KONSEYİ – DİĞER MESLEKİ VE SOSYAL KURULUŞLAR İLE İLİŞKİLER, TEMSİL EDİLDİĞİMİZ KOMİSYONLAR, ÇALIŞMA GRUPLARI 77

YÖK Başkanı ile Yapılan Görüşme	77
Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Yıllık Araştırma Grup Toplantısı.....	78
Atom Enerjisi Kurumu Eğitim Yazısı	78
Veteriner Tavukçuluk Derneği Görüş Yazısı	79
Hayvan Islahı Milli Komitesi Toplantısı	80
Yeni Veteriner Fakültesi Açılması	80
AB Koordinasyon Toplantısı	81
14 Mayıs 2009 Çiftçiler Günü	85
Veteriner Sağlık Ürünleri Sanayicileri Derneği Toplantısı	85
Türk Kızılay'ının Başlattığı Kurban Bağışı Kampanyasına TVHB'den Tam Destek	86
16 Ekim Dünya Gıda Günü	87
IV. KHVHD Anadolom Sürekli Eğitim Kongresi	87

39. Uluslar Arası Dünya Veteriner Hekimliği Tarihi Birliği Kongresi ve	
3. Ulusal Veteriner Hekimliği Tarihi ve Mesleki Etik Derneği Sempozyumu	88
III. Ulusal Veteriner Farmakoloji ve Toksikoloji Kongresi	89
V. KHVHD Anadolom Sürekli Eğitim Kongresi	90
Komisyonlar	91

TVHB MERKEZ KONSEYİ BASIN AÇIKLAMALARI 93

Kurban ve Halk Sağlığı ile İlgili Basın Açıklaması	93
Kabus Geri mi Dönüyor?	97
Et İthalatı Çözüm Değildir	98
Kamuoyu Doğru Bilgilendirilmelidir	99
Süt Veren İnek Kesilir mi?	100
Tüm Tüketicileri Uyarıyoruz	101
Kasaplık Hayvan İthalatı Hayvancılığımızın Sonunu Hazırlıyor	102
Yetersiz Mücadele Nedeniyle KKKA Hastalığının Hızı Kesilemiyor.	106
16 Ekim Dünya Gıda Günü Basın Bildirisi	109
TVHB Kurban Basın Bildirisi, 2010	111
Basında TVHB	115

DERGİ VE KİTAPLAR 122

İLETİŞİM 131

Dergi	131
Web Sayfası	131
e-posta	131

BÜYÜK KONGRE DELEGELERİ 133

Türk Veteriner Hekimleri Birliği 43. Dönem Olağan	
Genel Kurul Delegeleri	133

BİLANÇO 139

Bilanço	139
Tahmini Bütçe	143

TÜRK VETERİNER HEKİMLERİ BİRLİĞİ DENETLEME KURULU RAPORU 145

VETERİNER HEKİMLERİ ODALARI İLETİŞİM BİLGİLERİ 147

44. DÖNEM BÜYÜK KONGRE AÇILIŞ KONUŞMASI

Saygıdeğer Meslektaşlarım,

Türk Veteriner Hekimleri Birliğinin 44. olağan Büyük Kongresinde tekrar bir araya gelmekten dolayı duyduğum memnuniyeti ifade ediyor, hoş geldiniz diyor, hepinize saygılar sunuyorum.

Değerli Meslektaşlarım,

Bildiğiniz gibi bundan yaklaşık 6 ay önce yine bu salonda III. TVHB Kurultayını uzun ve yorucu bir hazırlık safhasından sonra 23–24–25 Nisan 2010 tarihinde gerçekleştirdik. Mesleğimizin değişik katmanlarından toplam 400 katılımcı 3 gün boyunca samimi ve demokratik bir ortamda tüm sorunlarımızı, mevcut durumumuzu, geleceğe ait çözüm önerilerimizi tartıştık. Son kurultaydan bugüne kadar geçen 8 yıl böyle bir kurultayın ne kadar gerekli olduğunu ortaya koydu. Elbette ki kurultay sonucunda ortaya çıkan yeni görüşler ve alınan kararlar halkımızın çıkarlarına ve mesleğimizin yeni vizyonuna önemli katkılar yapacaktır. Katılımcı meslektaş milletvekillerimiz, bakanlığın merkez ve taşra teşkilatı bürokratları, fakültelerimizin dekan ve öğretim üyeleri, sivil toplum örgütlerinin yöneticileri ve diğer katılımcı meslektaşlarımız yoğun çaba sarf ettiler. Onlara ne kadar çok teşekkür etsek azdır. Ayrıca kurultayın yapılmasında bilimsel, maddi ve manevi tüm emeği geçen kişi kurum ve kuruluşlara teşekkürü bir borç biliyorum. Dünya Veteriner Hekimleri Birliği Başkanı Tjeerd JORNA'nın kurultayımızı teşrifleri ve 2015 Dünya Veteriner Hekimleri Birliğinin Genel Kongresinin ülkemizde yapılabileceği ile ilgili görüşmelerde bulunması bizleri ziyadesiyle memnun etmiştir.

Değerli Meslektaşlarım,

Bugün gerek ülkemiz, gerekse mesleğimiz açısından önemli bir süreçten geçtiğimiz herkesin malumdur. Bu süreci, giderek artan bir siyasi gerginlik ortamında ülkemizin geleceğini büyük oranda etkileyecek olan Anayasa değişikliklerinin tartışıldığı, mesleğimiz açısından ise tüm geleceğimizi etkileyecek olan 2 temel kanun “ Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanun Tasarısı” ile “ Gıda ve Tarım Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı” ve yeniden gündeme gelen hayvancılıkta yapılan ithalat furiasının yoğun bir şekilde tartışıldığı kaotik bir ortam olarak tanımlayabiliriz. Biri yasalaşan biri de yasalaşma aşamasında olan bu 2 temel yasa ve hayvancılıkta yapılan ithalat politikaları üzerinde elbette bizim de ciddi eleştirilerimiz var. Fakat bizim farkımız diğer meslek grupları gibi subjektif bir yaklaşımla her 2 kanunun ruhunu bilerek veya bilmeyerek anlamazlıktan gelip, sadece birer istihdam olanağı olarak değerlendirmekten öte, Dünya gerçekleri, ülke gerçekleri ve bilimsel temellere dayanmaktadır. Bu kanunlarda ve hayvancılıktaki ithalat politikalarında yapılan hataların acısını gelecek yıllarda çarpıcı bir şekilde hep birlikte göreceğiz. Bugün Tarım Bakanlığı yapısını, hayvansal üretimi, veteriner hizmetlerini, gıda güvenliğini, halk sağlığını ve çevre sağlığını 50 sene öncesinin perspektifinden değerlendiremeyiz. Tüm gelişmiş ülkelerin bu

hayati konular üzerinde geliştirdikleri gerek yasal alt yapısı gerekse sahadaki uygulamalarından bihaber olamayız. Kendimizden özgün bir şey katmadan bir kısım parçaları alıp uygulamış gibi görünmek kendimizi aldatmadan öteye geçmeyecektir. Biz ülke olarak tercihlerimizde büyük yanlışlıklar yaptık. Bugün hayvancılığımızın gelmiş olduğu nokta, gıda güvenliğimizdeki zaaflarımız, yurttaşlarımızın yanlış ve yetersiz beslenmesi, veteriner hizmetlerinin ciddiye alınmaması hep bu yanlış tercihin sonucudur. Et ve kasaplık hayvan ithalatı konusundaki yanlışlıklar ile ilgili yapmış olduğumuz uyarıların bugün ne kadar geçerli olduğunu hep birlikte görüyoruz. Çünkü; Yıllardır dile getirdiğimiz hayvancılığımızın sorunları ve çözüm önerilerinin dikkate alınmaması ve yanlış uygulanan hayvancılık politikaları sonucu hayvan sayılarımızın özellikle koyun ve keçide çok büyük oranda azalmasına neden olmuştur. Son yıllarda süt fiyatlarının düşüklüğü nedeniyle yüz binlerce damızlık inek ile üreticisinin kar etmemesi nedeniyle milyonlarca koyunumuz elden çıkarılmıştır. Çiftlik hayvanları kapsamında dışı materyal stokumuz minimum seviyelere inmiştir. Hayvancılığa yapılan destekler ırk ıslahı ve yem üretiminde kısmi gelişmeler sağlasa da genelde geçmiş yıllar itibarıyla desteklerin stratejik olarak değerlendirilmediği aşikardır. Zamanında makul bütçelerle acil olarak yapılacak müdahalelerle sorunun önüne geçilebilecekken bugün geçmişte yapılan hataların bedelini uzun yıllar ülke olarak ağır bir şekilde ödeyeceğiz. 2010 yılı Mart ayında kesinlikle kasaplık hayvan ve et ithalatına müsaade edilmeyeceğini söyleyen yetkililer bir ay sonra göreceli olarak artan et fiyatlarını yanlış bir algılamayla spekülasyon olarak değerlendirmiş **başlangıçta halkımızın makul fiyatlarla et tüketimini amaçlayan masum ve insani amaçlarla terbiyevi mahiyette alınan sembolik miktarlardaki ithalat kararlarını hem ülke sayısı olarak hem de miktar olarak artan canlı hayvan ve et ithalatı yanında kurbanlık hayvan ithalatı kararları izlemiştir. Bu gelişmeler çerçevesinde Türkiye Cumhuriyeti tarihinde ilk defa ithal kurbanlıklarla tanışmıştır. Tabii ki bu ithal kurbanlıklar ve diğer kasaplık materyaller geldikleri ülkede bulunan hastalık riskini de beraberinde getirecektir. Bu durum; hayvan hastalıkları açısından gelişmiş ülkelere kıyasla zaten kötü durumda olan ülkemizin durumunu daha da zorlaştırmaktadır.** Tüm bu gelişmelere karşın biz Türk Veteriner Hekimleri doğruları söylemekten bir an geri durmayacağız. Burada sevindirici olan şudur, memnuniyetle görüyoruz ki hemen hemen tüm meslektaşlarımız bu sorunları ve çözüm yollarını biliyor. Dolayısıyla bu tarihi süreçte bize büyük görevler düşüyor. Elbette ki donanımımızla, ülke severliğimizle, giderek artan dayanışma ruhumuz ve meslek bilincimizle bu misyonumuzu yerine getireceğiz.

Değerli meslektaşlarım,

Biliyorsunuz meslek camiası olarak son 4 senede ulusal ve uluslar arası düzeyde büyük organizasyonlar yaptık. Tüm bu faaliyetlerin elbette ki birçok amacı vardı. Bunlardan birisi de 2015 Dünya Veterinerler Birliğinin Genel Kurulunu ülkemizde yapmaktı. **22 Mayıs 2010 tarihinde Dünya Veterinerler Birliğinin Paris'te olağan üstü toplantısında yapılan oylama sonucu Türk Veteriner Hekimleri Birliğinin müracaatı oybirliği ile kabul edilmiştir.** Çok sayıda uluslar arası örgüt temsilcisi, Dünyanın değişik ülkelerinden veteriner hekimler, çok uluslu şirketlerin temsilcileri ve birçok ülkenin veteriner fakültelerinden toplam 3000 delegenin katılması beklenmektedir. Genel kurulun 2015 yılı Eylül ayında İstanbul'da yapılması planlanmaktadır. Bu organizasyonun hem ülkemiz hem de mesleğimiz açısından önemli olacağı kuşkusuzdur. Tüm meslek camiası olarak bu işin altından yüz akı ile çıkabilmek için şimdiden çalışmalara başlayacağımızdan kimsenin kuşkusu olmamalıdır. Hep birlikte başaracağız. Bu arada önemli gördüğüm 2 konuyu da burada ifade etmekten geçemeyeceğim.

Birincisi, ULUSLAR ARASI KATILIMLI III. TÜRKİYE ZONOTİK HASTALIKLAR SEMPOZYUMU 1-2 Kasım tarihlerinde Ankara TOBB'a bağlı ETÜ Konferans Salonunda başarı ile gerçekleştirildi. Toplantıya bugün olarak her iki Bakanlığın temsilcileri, Tıp ve Veteriner fakültelerinin öğretim üyeleri, Mesleki örgüt temsilcileri ile sahada çalışan tabip ve veteriner hekimler katıldı.

TVHB'nin uzun zamandan beri aktüel hale getirmeye çalıştığı TEK DÜNYA, TEK SAĞLIK yaklaşımı çerçevesinde üçüncüsü yapılan Sempozyuma bizimle birlikte Tarım Bakanlığı KKGM, Sağlık Bakanlığına bağlı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Refik Saydam Hıfzısıhha Merkezi Başkanlığı ile Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Uzmanlık Derneği organizasyonda görev aldı.

400'ü aşkın kayıtlı katılımcının 2 gün boyunca devamlı takip ettiği Sempozyumda, Tularemi, Brucella, Kuduz, KKKA, Antrax, Batı Nil Virüsü ve Hanta virüs konuları Veteriner ve Beşeri Hekim Bilim insanları tarafından detaylı olarak ele alındı.

Sempozyumda Beşeri hekimlerin katılım ve ilgisinin daha yoğun olduğunun gözlemlenmesinin yanında zoonotik hastalıklarla mücadele disiplinler arası işbirliği ve sektörler arası koordinasyonun farkındalığının giderek arttığı memnuniyetle müşahede edildi. Sempozyum sonuç raporunun hazırlanarak ilgili Bakanlıklara ve diğer kuruluşlara gönderilmesi kararlaştırıldı.

İkincisi ise, Merkez konseyi TS EN İSO 9001:2008 Kalite Yönetim Sistemi Faaliyetleri Haziran ayı içinde başlatılmış olup sistem kurulumu ve eğitim süreci Ekim ayı içinde tamamlanmıştır. Yapılan belgelendirme denetimi sonucunda TVHB Merkez Konseyi TÜRKAK onaylı FC Belgelendirme LTD ŞTİ. tarafından belgelendirilmiştir. Tamamlanan kalite yönetim sistemi faaliyetlerine ek olarak TS EN ISO / IEC 17024 Personel Belgelendirme Sistemi kapsamında çalışmalarına devam etmektedir.

Değerli meslektaşlarım,

Diğer meslek örgütlerimiz, mesleki ihtisas derneklerimiz ve fakültelerimiz çok sayıda faaliyet yapıyorlar. Bu gayretleri takdir ile karşılıyoruz ve hepsine teşekkür ediyoruz. Bugün memnuniyetle görüldü ki Veteriner bölge odalarımızın önemli bir kısmı çok yoğun ve fedakârca çalışıyorlar. Daha önce sadece İstanbul, Adana ve İzmir gibi birkaç odamız hizmet binasına sahipken, bugün 25 odamız kendi sahip oldukları binalarda hizmet veriyor ve 10'a yakın odamız ise kendi yerlerine sahip olabilecekleri ekonomik güce sahiptirler. Biz TVHB olarak bu odalarımıza elimizden geldiği katkıyı veriyoruz ve bundan büyük bir mutluluk duyuyoruz. Benim kesin ve değişmeyen inancım şu ki, bizim bölge odalarımız ne kadar güçlü olursa biz o kadar güçlü oluruz. Fakültelerimiz, diğer meslek örgütlerimiz ve mesleki ihtisas derneklerimiz ne kadar güçlü olursa biz ülke ve meslek olarak o kadar çok mesafe kat edebiliriz. Evet, zayıf yönlerimizi ben de biliyorum. Basınla ilişkilerimiz yeterli değil, politik ve bürokratik lobimiz yok, halkımızı mesleğimizin önemi konusunda yeteri kadar bilgilendiremedik. Fakat hep birlikte bunları aşabileceğimize inancım tamdır.

44. Büyük Kongremizin ülkemize ve mesleğimize hayırlar getirmesi ve daha aydınlık günlere ulaşmak dileğiyle hepimize saygılar sunuyorum.

Dr. Mehmet ALKAN
Türk Veteriner Hekimleri Birliği
Merkez Konseyi Başkanı

44. DÖNEM BÜYÜK KONGRE GÜNDEMİ

1.Gün (27.11.2010)

1. Kayıt (09:00)
2. Saygı Duruşu, İstiklal Marşı (10:00)
3. TVHB Merkez Konseyi Başkanının açılış konuşması
4. Divan Başkanı ve heyetinin seçimi
5. Gündemin karara bağlanması
6. Konukların konuşmaları

Yemek arası (12:30 – 13:30)

7. Merkez Konseyi çalışma raporu ve Denetleme Kurulu raporunun okunması ve görüşülmesi
8. Merkez Konseyi ve Denetleme Kurulunun ibrası,
9. Merkez Konseyinde çalışacak personel sayısı ve ödenecek ücretlerin belirlenmesi
10. Üye aidatları ve teberru ile odalar tarafından yapılan işlemler ve verilecek belgelerden alınacak ücretlerin görüşülerek karara bağlanması
11. Mevzuatlarla ilgili konuların karara bağlanması
12. Odaların Merkez Konseyi bütçesi için yapacakları katkı oranlarının belirlenmesi
13. Hizmet binası alımı veya yapımı için Merkez Konseyine yetki verilmesi
14. Dönem Bütçesinin görüşülmesi ve karara bağlanması,
15. Sandık Kurulu sayım komisyonunun belirlenmesi,
16. Dilek ve öneriler,
17. Türk Veteriner Hekimleri Birliği organlarına aday başvurularının kabulü,
18. Kapanış (19:00)

Büyük Kongre Yemeği (19:30)

2. Gün (28.11.2010)

Seçim (09.00 – 17.00)

Yer: Barcelo Ankara Altinel Oteli

7. Kat Büyük Salon

43. DÖNEM BÜYÜK KONGRE SONUÇLARI**43. DÖNEM TÜRK VETERİNER HEKİMLERİ BİRLİĞİ MERKEZ KONSEYİ**

ASIL ÜYELER	YEDEK ÜYELER
1- Dr. Mehmet ALKAN	1- Dr. Ümit ÇERÇEL
2- Prof. Dr. Arif ALTINTAŞ	2- Mevlüt KÜÇÜK
3- Ali KOÇ	3- Halis AKÇAY
4- Kerim BİTLİSLİOĞLU	4- Aylin AYLANÇ
5- Prof. Dr. Ender YARSAN	5- Dr. Pürhan Barbaros Tuncer
6- Mustafa TUFAN	6- Halil EROL
7- Dr. Erdoğan ŞAHİN	7- Yalçın BİLİCİ

43. DÖNEM TÜRK VETERİNER HEKİMLERİ BİRLİĞİ YÜKSEK HAYSİYET DİVANI

ASIL ÜYELER	YEDEK ÜYELER
1- Dr. Cengiz ALDEMİR	1- Ahmet ACAR
2- Özcan AYDIN	2- Mehmet Ali KUMRU
3- Yasin DEMİRKAN	3- Dr. Mahmut Zühtü ÇEVİK
4- Dr. Tahir GONCAGÜL	4- Mehmet CÜCÜK
5- Namık Celal ÖZEKİN	5- Sinan SAĞLAM
6- Turan NALBANTOĞLU	6- Yavuz AYBİRDİ
7- Erhan BİLGE	7- Hidayet BOZOĞLU

43. DÖNEM TÜRK VETERİNER HEKİMLERİ BİRLİĞİ DENETLEME KURULU

ASIL ÜYELER	YEDEK ÜYELER
1- Dr. Hüseyin KÜÇÜK	1- Dr. Önder SEHAR
2- Ali İhsan AKIN	2- Hüseyin SAKA
3- Enver ÖZBEZEK	3- Mevlüt GERÇEKÇİOĞLU

TÜRK VETERİNER HEKİMLERİ BİRLİĞİ MERKEZ KONSEYİ FAALİYETLERİ

II. TÜRKİYE ZONOTİK HASTALIKLAR SEMPOZYUMU

Sağlık Bakanlığı, Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığı, Türkiye Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Uzmanlık Derneği (EKMUD) ve Türk Veteriner Hekimleri Birliği (TVHB) tarafından Dr Mustafa Aydın ÇEVİK anısına düzenlenen Uluslar arası katılımlı II. Türkiye Zoonotik Hastalıklar (*Kene Kaynaklı Enfeksiyonlar*) Sempozyumu 27-28 Kasım 2008 tarihinde Ankara TOBB Konferans Salonunda gerçekleştirildi.

İki gün boyunca Sempozyum çeşitli kurum ve kuruluşlardan gelen, insan ve hayvan sağlığı ile görevli 380 katılımcı tarafından ilgiyle izlendi.

İlk gün kayıt ve günün anlam ve önemini belirten açılış konuşmalarının ardından Dr Mustafa Aydın ÇEVİK biyografik bir sunum ile anıldı.

Açılışta Prof Dr İrfan EROL TVHB, Prof Dr Gaye USLUER EKMUD ve Yrd Doç Dr Turan BUZGAN Sağlık Bakanlığı adına konuşma yaptılar. Prof Dr İrfan EROL konuşmasında özetle “Tek Dünya, Tek Tıp-Tek Sağlık” temel konusunun önemine, Prof Dr Gaye USLUER ise bu tür toplantıların geleneksel hale getirilmesi gerektiğine değindiler. Avrupa Veterinerler Federasyonu’nun (FVE) konu ile ilgili olarak düzenlediği en son toplantıya sadece bir Tıp Hekiminin katıldığını söyleyen Prof Dr İrfan EROL, Sempozyumumuza katılımın yüksek olduğunu ve katılımcıların çoğunun Tıp Hekimi olduğunu görmekten kıvanç duyduğunu ve izlenen yolun doğru olduğunu ifade etti. Sağlık Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Sayın Yrd Doç Dr Turan BUZGAN katılımcılara, Zoonotik Hastalıklarla daha etkin mücadele edebilmek amacıyla Sağlık Bakanlığında görevli Veteriner Hekimleri bir Daire Başkanlığı altında toplayacakları haberini verdi.

Açılış Konferansı’nda Prof Dr Recep ÖZTÜRK “Enfeksiyon Hastalıklarında Değişen Epidemiyoloji” hakkında bilgi verdi.

İlk gün Prof Dr Behzat ÇALIŞIR ve Dr Vet Hek Mehmet ALKAN başkanlığında ve “Kırım-Kongo Kanamalı Ateşi” (KKKA) konusunda gerçekleştirilen 1. Oturumda “Kene Biyolojisi” Prof Dr Munir AKTAŞ, “Kene ekolojisi” Doç Dr Zati VATANSEVER, “Kontrol ve Korunma” Prof Dr Levent AYDIN tarafından çok çarpıcı sunumlarla katılımcılara anlatıldı ve Vet Hek Ahmet UYAR Tarım Bakanlığı’nın yaptığı çalışmaları, Dr Seraceddin ÇOM ise KKKA’nin ülkemizdeki son durumunu dile getirdiler.

Yrd Doç Dr Turan BUZGAN ve Prof Dr İlyas DÖKMETAŞ başkanlığında yapılan 2. Oturumda KKKA ile ilgili “Etken” Prof Dr Aykut ÖZKUL, “Epidemiyoloji” Doç Dr. Aykut ÖZDARENDELİ ve “Patogenez ve Klinik” Doç Dr Nazif ELALDI tarafından ele alındı ve bilgiler paylaşıldı.

Prof Dr Mehmet PARLAK ve Prof Dr Arif ALTINTAŞ Başkanlığında yapılan 3. Oturumda KKKA ile ilgili “Tanı” Doç Dr Etem ÖZKAYA, “Tedavi” Doç Dr. Zülal ÖZKURT, “Korunma ve Kontrol” Doç Dr Esragül AKINCI tarafından ele alındı ve katılımcılarla tartışıldı.

Sempozyumun ikinci gününde Prof Dr Hakan LEBLEBİCİOĞLU ve Prof Dr Sercan ULUSOY Başkanlığında yapılan 4. Oturumda “Lyme Hastalığı” ile ilgili “Etken ve Epidemiyoloji” Prof Dr Ayşen GARGILI, “Tanı” Doç Dr Ece ŞEN, “Patogenez, Klinik, Tedavi ve Korunma” Doç Dr Rahmet ÇAYLAN tarafından sunuldu ve tartışıldı.

“Akdeniz Benekli Ateşi” konu eden Beşinci Oturum Prof Dr Mehmet PARLAK tarafından yönetildi ve “Etken ve Epidemiyoloji” Uzm Dr Gönül ŞENGÖZ, “Patogenez ve Klinik” Prof Dr Ali MERT, Tanı, Tedavi ve Korunma” Doç Dr Figen KULOĞLU tarafından ele alındı ve karşılıklı tartışıldı.

Prof Dr Meral GÜLTEKİN ve Prof Dr Latife MAMIKOĞLU Başkanlığında gerçekleştirilen 6. Oturumda Kene Enfeksiyonlarından olan “Anaplasmosis” Doç Dr Şebnem ERDİNÇ ve “Babesiosis” Prof Dr Mehmet TANYÜKSEL tarafından sunuldu ve katılımcılarla tartışıldı.

“Kene Kaynaklı Ensefalitler” Prof Dr Emel TÜRK ARIBAŞ ve Prof Dr Aykut ÖZKUL tarafından yönetilen 7. Oturumda ele alındı ve “Etken ve Epidemiyoloji” konusu Doç Dr Mustafa HASÖKSÜZ, “Patogenez, Klinik, Tedavi ve Korunma” konusu Doç Dr Serap GENCER, “Laboratuvar Tanı” konusu ise Uzm Dr Yavuz UYAR tarafından işlendi ve tartışıldı.

İkinci günde düzenlenen “Komşu Ülkelerde Kene ile Bulaşan Enfeksiyonlarda Genel Durum” başlıklı Panel Prof Dr Haluk VAHABOĞLU ve Doç Dr Mustafa ERTEK tarafından yönetildi ve “Bulgaristan Deneyimi” İva CHRİSTOVA tarafından, “İran Deneyimi” İran Razi Enstitüsü Temsilcisi tarafından ve Avrupa Birliği’nin konuya yaklaşımı ECDC Temsilcisi tarafından sunuldu. Dinleyici sorularına sunucularca verilen yanıtlar katılımcılarca paylaşıldı ve ülkemizdeki durumla kıyaslandı.

Panel sonunda yapılan “Genel Değerlendirme ve Öneriler” bölümünde Sempozyum, düzenleyici kurum ve kuruluş temsilcileri tarafından değerlendirildi:

1. Özellikle kenelerle ilgili Zoonotik hastalıklar ile mücadelede Veteriner ve Tıp Hekimlerinin birçok alanda ortak hareket etmeleri ve çalışmaları gerektiği,
2. Kenelerle açık alanda ve şehir merkezlerinde mücadele etmenin fayda getirmeyeceği aksine çevreyi kirleteceği ve ekonomik kayba neden olacağı bunun yerine barınaklarda hayvanların ilaçlanmasının daha doğru olacağı,
3. Dünyada henüz konuşulmaya başlanan “Tek Dünya, Tek Tıp-Tek Sağlık” temel konusunun Türkiye’de birkaç yıldan beri uygulamaya konulması sorunların çözümü için önemli bir adım olarak kabul edilebileceği,
4. Kayıtlı 380 katılımcının hemen tamamının Veteriner ve Tıp Hekimlerinden oluştuğu ve bunun Zoonotik Hastalıklara, özellikle kene kaynaklı olanlara ilginin ve verilen önemin bir göstergesi olarak değerlendirilebileceği,
5. Sağlık ve Tarım-Köyışleri Bakanlığı arasında bir protokol ile 1991 yılında kurulan “Türkiye Zoonoz Milli Komitesi”nin konu ile ilgili faaliyetlerine hız vermesi gerektiği,
6. Zoonotik Hastalıklarla mücadelede mali kaynak yanı sıra tam bir siyasi iradenin gerekli olduğu,
7. İlgili Bakanlıkların teşkilat yapılarının ve görevli uzman sayılarının da Zoonotik Hastalıklarla mücadele etmeye uygun olması gerektiği,
8. Sempozyum sonuçlarının ilgili makamlara, sivil toplum örgütleri ile kurum ve kuruluşlara duyurulması gerektiği Sonuç olarak ortaya çıkmıştır.

KUDUZ HASTALIĞI KONTROL ÇALIŞTAYI

AB Genişleme Genel Müdürlüğü (DG Enlargement) Teknik Yardım Bilgi Değişimi Birimi (Taiex), Avrupa Veteriner Federasyonu (FVE) ve Türk Veteriner Hekimler Birliği Merkez Konseyi (TVHB) nin birlikte organizasyonu ile Kuduzun Avrupa bölgesinde eliminasyonu için bölgesel işbirliği çalıştay toplantısı 4-5 Aralık 2008 tarihinde Antalya Falez Otel’de yapıldı.

Toplantıya Almanya, Fransa, İngiltere, Rusya, Finlandiya, Bulgaristan, Yunanistan, Arnavutluk, Kosova,

Bosna Hersek, Ermenistan, Beyaz Rusya, Gürcistan, Hırvatistan, Sırbistan, Karadağ, Makedonya, Romanya, Slovenya, Tunus, Cezayir, Fas, Ukrayna, Moldova ile Avrupa Veteriner Federasyonu (FVE), Dünya Hayvan Sağlığı Teşkilatı (OIE), Avrupa Birliği (EC-DG Sanco), Türkiye Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı (TKB), Türk Veteriner Hekimler Birliği Merkez Konseyi (TVHB) ve değişik ülkelerde bulunan bilimsel laboratuvarlardan toplam 145 civarında konu uzmanı katılımı oldu.

Toplantıda bilinen en eski zoonoz hastalık ve sınır ötesi bir hastalık olan kuduz hastalığının AB bölgesinde/dünya da kontrolü için bölgesel işbirliğinin geliştirilmesi amaçlanmıştır.

Açılış konuşması Türk Veteriner Hekimler Birliği Merkez Konseyi Başkanı Dr. Mehmet Alkan tarafından bu toplantının ülkemizde yapılmasına katkı sağlayan AB Genişleme Genel Müdürlüğü (DG Enlargement) Teknik Yardım Bilgi Değişimi Birimi (Taux), Avrupa Veteriner Federasyonu (FVE), Dünya Hayvan Sağlığı Teşkilatı (OIE) yetkililerine teşekkür edilerek başlandı. 23.yy da yaşamış olan Kral Babylon tarafından Hammurabi Kanunlarında Kuduz hastalığı ile ilgili en eski bilgilere sahip olduğu ve bugüne gelinmesine kadar geçen süreç hakkında bilgi verildi. Dr. Alkan tarafından toplantının amacına uygun olarak bölgenin kuduz hastalığından eliminasyonuna katkı sağlaması temenni edilerek konuşması tamamlandı.

Açılışta daha sonra diğer konuşmacılar Dr.Claudine Lebon (Fransa Tarım Bakanlığı Hayvan Sağlığı Bölüm Başkanı-AB Başkanı), Dr.Nikola Belev (OIE Avrupa Bölge Temsilcisi), Dr.Walter Winding (Avrupa Veteriner Federasyonu Başkanı), Nikolas Lienthal (AB Genişleme Genel Müdürlüğü Teknik Yardım Bilgi Değişimi Birimi Temsilcisi-Taux), Olga Zorko (AB-DG Sanco), James Moynagh (AB-DG Sanco) tarafından kuduz hastalığı, epidemiyolojisi ve aşılama mücadele çalışmaları hakkında genel bilgiler verildi.

Üç bölüm halinde iki gün boyunca yapılan toplantı sürecinde Konuşmacı Uzmanlar tarafından Güney Doğu ve Doğu Avrupa'da kuduz hastalığı, Türkiye'de kuduz hastalığı, AB kuduz eradikasyonu için finans fonu durumu, Kuduz hastalığı OIE tavsiye kuralları, Kuduz hastalığı kontrolü için genel prensipler, Elde edilebilir aşılama-kalite kontrol-farklı türler, Avrupa ve diğer birçok ülkede ki kuduz hastalığının durumu, OIE nin sokak köpeklerinin kontrolü ile ilgili rehberi, Köpek-kedi ticaretinde kuduz riski, İlegal köpek ticaretinde kuduz riski, Dünya Kuduz Günü, Bölgesel Kuduz projeleri, Kuduz hastalığının bölgede eradikasyonu için birlikte çalışma nasıl yapılmalı gibi hususlarda sunular yapıldı.

Uzmanlar tarafından kuduz hastalığı, etkeni, epidemiyolojisi, aşılama, tedbirler, mücadele çalışmaları, sonuçları ile güncel gelişmeler hakkında detaylı bilgiler verildi ve tartışıldı, aşağıdaki hususlar vurgulandı.

- ❖ Orta ve Batı Avrupa ülkelerinin yıllardır kuduz hastalığından arı olduğu, 2006 yılında Doğu Avrupa ülkelerinden Hırvatistan'da 565 vaka, Romanya'da 293 vaka, Sırbistan/Montenegro'da 119 vaka, Ukrayna'da 2020 vaka, Türkiye'de 230 vaka meydana geldiği,
- ❖ Son yıllarda meydana gelen 8000 vakanın %60'ının Yaban Hayvanları ve diğer %40'ının ise evcil hayvanlar ve bazı üzücü insan vakaları şeklinde tespit edildiği,
- ❖ AB ülkelerinde 2008 tarihinde 2 yarasaya vakası ve 2 insan vakasının meydana geldiği,
- ❖ AB ülkelerinde kuduzun bulaşmasında tilkilerin, ülkemizde ise köpeklerin önemli rol oynadıkları,
- ❖ AB de yaban hayatında kuduz vakalarının düşmesine karşın ülkemizde yaban hayatı vakalarında artış olduğu,
- ❖ Köpeklerin diğer hayvanlara göre kuduz hastalığını 9 kat fazla bulaştırdığı,
- ❖ Kedilerin aşılabilir ama hiçbir zaman rezervuar olmadığı,

- ❖ Özellikle hastalık mücadelesinde epidemiyolojiye önem verilmesi ve epidemiyolojik çalışmalara göre stratejilerin belirlenmesi,
- ❖ Oral aşılamanın hiçbir zaman parenteral aşılamanın yerini tutmadığı, ama gerekli olduğu,
- ❖ Hastalıkla mücadelenin oldukça zor olduğu, bunun için hastalığın idareciler tarafından ciddi bir halk sağlığı sorunu olduğunun algılanması, yeterli bir bütçenin ayrılması,
- ❖ Mücadele için Problemlerin tespiti, Amaç, Strateji ve Plan geliştirilmesi, Araçlar ve Prensiplerin öneminin kavranması,
- ❖ Legal veya illegal ithalattan dolayı oluşabilecek hastalık bulaşma riskleri (hayvanın gelmiş olduğu ülke popülasyonuna ait risk, illegal gelen hayvan riski, uluslar arası eğilimler, turizm, survey çalışması, cip/pasaport bilgilerinin mevcut hayvanla örtüşmemesi, turistlerin yanlarında getirdikleri yavru köpekler vb.)
- ❖ AB sınır kontrol noktalarının ciddi kontrolüne önem verilmesi hususuna dikkat edilmesi,
- ❖ Bir kişi tarafından iki sene önce kuduz bulaşık bir kopeğin Fas'tan Avusturya ya getirilmiş olması ve o kişinin ölmesi ile bu hususa dikkat çekilmesi,
- ❖ Her ülkenin OIE nin hastalık eliminasyonu için belirlemiş olduğu standart kurallar dâhilinde kendi ülke gerçeklerine uygun planlama/program yapmasını, bunun için gerekli bütçe ile araçlar yanında teknik alt yapısını oluşturulması,
- ❖ Sınır ötesi bir hastalık olan kuduzun mücadele de komşu ülkelerle beraber işbirliği yapılması gerekliliği,
- ❖ Kuduz mücadelesi için çok yıllık programların yapılması ve hedefe varıncaya kadar programların uygulanması, programlarda gerektiğinde teknolojik gelişmelere göre değişikliğe gidilmesi.

Dilek ve temenniler bölümünde; TVHB Merkez Konseyi Başkanı Dr. Mehmet Alkan tarafından AB ülkelerinin temsilcileri ve uzmanları ile diğer ülkelerin katılımcılarını ülkemizde ağırlamaktan çok memnun olduğu vurgulanarak bununla birlikte bölge ve balkan ülkeleri ile Türkiye arasında yapılacak kuduz mücadelesi projelerine her zaman yardımcı olabilecekleri belirtildi.

OIE Avrupa Bölge Temsilcisi Dr. Nikola Belev tarafından Dünya'nın önemli uzmanlarının bir araya geldiği böyle bir toplantının önemi ve ülkeler arası işbirliğinin geliştirilmesi ile mücadelenin başarılı olabileceği umudunu taşıdığı ifade edildi.

Oturum Başkanı Olga Zorko ve diğer AB ve ülke temsilcileri tarafından toplantının başarılı ve çok faydalı geçtiği vurgulanarak bu toplantıya emeği geçenlerle Türkiye Cumhuriyeti yetkililerine teşekkür edildi.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANİ ZİYARETİ

TVHB Merkez Konseyi Başkanı **Dr. Mehmet ALKAN**, II. Başkan **Prof. Dr. Arif ALTINTAŞ**, Merkez Konseyi Üyesi **Prof. Dr. Ender YARSAN** ve Dünya Veteriner Hekimleri Birliği Türkiye Temsilcisi **Prof. Dr. İrfan EROL**'dan oluşan bir heyet 22.1.2009 tarihinde Tarım ve Köyişleri Bakanı Sayın Dr. M. Mehdi EKER makamında ziyaret etti. Yaklaşık 45 dakika süren görüşmede mesleğimizin sorunları ve TVHB'nin önümüzdeki döneme ilişkin faaliyetleri aşağıda ifade edildiği gibi 13 başlık halinde kendilerine sunuldu ve çözüm önerileri de bir dosya halinde Sayın Bakana takdim edildi.

Sayın Bakan'a arz edilen konular

1- 2009 FVE (Avrupa Veteriner Federasyonu) aidatı

2- Yeni veteriner hekim alımı

3- Suni tohumlama desteklemelerinin yeniden düzenlenmesi ve suni tohumlama belgelerinin basımı ve dağıtımının TVHB' ye verilmesi

4- İlaç yönetmeliği değişikliği

a- Veteriner İlaçlarının Fiyatlandırılması

b-Veteriner İlaçlarının Satışı

5- Uzmanlık Yönetmeliği

6- Veteriner Hekim Muayenehane ve Poliklinik Yönetmeliği değişikliği (pet hayvan ve büyükbaş hayvan muayenehanelerinin farklı özellikleri nedeniyle ayrı olarak ele alınması ve günün şartlarına uyum sağlaması)

7- Kanunlar

a-Veteriner Hizmetleri, Gıda ve Yem Kanunu

b-Bakanlık Teşkilat Kanunu

c-Kooperatifler için temin edilen süt hayvanlarında Tüberküloz ve Brucella test zorunluluğunun devam ettirilmesi

9- Uluslararası Kültür Balıkçılığı Kongresi

10- Tarım Danışmanlığı Uygulaması (Eğiticiler-Bakanlıktaki eğiticilere kurs için izin verilmesi)

11- Akredite Veteriner Hekimlik

12- Sorumlu Yöneticilerin başka bir işte çalışma yasağı(Kırmızı ve Beyaz Et yönetmelikleri)

13- III. Türk Veteriner Hekimliği Kurultayı (Eylül 2009)

TVHB Merkez Konseyi Başkanı bu konular hakkında detaylı bilgi sunduktan sonra,

Sayın Bakan bu konulara ilişkin şu değerlendirmelerde bulundu.

1- Veteriner Hekim alımıyla ilgili prosedürün tamamlandığı ve bu dönemde toplam 710 personel alınacağını bunların 235 inin Veteriner Hekim ve 475 inin diğer mesleklerden olacağını ifade ettiler.

2- Suni tohumlama desteklerinin kalkmadığını; ancak konuyu aşı, suni tohumlama, kayıt ve belirli hayvan sayısı gibi konuları da içerecek şekilde profesyonel bir yaklaşımla ele aldıklarını; hayvancılığın geliştirilmesi noktasında böyle bir yaklaşım içinde olduklarını ifade ettiler. Veteriner hekimlere suni tohumlama teşviği verilmeyeceğini, bu konuda suiistimallerin olduğunu söylediler. (TVHB Merkez Konseyi Başkanı bu konuya şiddetle itiraz ederek, yanlış bir iş yapan birkaç kişinin tüm mesleğe mal edilemeyeceğini, bu konuda hassas olduklarını, bunun temelinde başka nedenler olduğunu detaylı olarak açıkladı)

3- Veteriner İlaçları ile ilgili Yönetmelik çalışmalarının devam ettiğini ve bu konuda TVHB nin de görüşlerinin alınacağını söylediler

4- Veteriner Hizmetleri, Gıda ve Yem Kanunu'nun; AB Uyum Yasaları çerçevesinde değerlendirilerek

“Veteriner Hizmetleri, Gıda, Bitki Sağlığı ve Yem Kanunu” şeklinde düzenlendiğini ve bu ayın sonunda Başbakanlığa sunulacağını ifade ettiler. (Heyet, Bitki Sağlığı konusunun bu kanun içinde yer almasının uygun olmayacağı konusunda görüşünü belirtti)

5- FVE aidatı konusunu inceleyeceklerini belirttiler.

6- Bakanlık Teşkilat Kanunu ile ilgili olarak **“Tarım ve Gıda Bakanlığı”** şeklinde yeni bir yapılanma konusunda çalışmaların olduğunu ifade ettiler.

7- Kooperatifler için temin edilen süt hayvanlarında Tüberküloz ve Brucella test zorunluluğu konusunda zorlukları olduğunu, Sağlık Bakanı ile de görüştiklerini ve yeni bir çalışma içinde olduklarını belirttiler. Akredite Veteriner Hekimlik uygulaması konusunda Bakanlar Kurulu Kararının hazırlanarak imzaya açıldığını ifade ettiler.

9- Sorumlu Yöneticilerin başka bir işte çalışma yasağı konusunda haklı olduğumuzu ve konuyu inceleyeceklerini belirttiler.

10- Uzmanlık Yönetmeliği konusunu takip ettiklerini ve Uluslararası Kültür Balıkçılığı Kongresi konusunu da değerlendireceklerini ifade ettiler.

11- Veteriner Hekim Muayenehane ve Poliklinik Yönetmeliği değişikliği ile ilgili olarak, TVHB ile birlikte çalışabileceklerini belirttiler.

TÜRK VETERİNER HEKİMLERİ BİRLİĞİ - AB PROJESİ

AB Mesleki Eğitim Programı çerçevesinde 2009 Teklif Çağrısı döneminde, Proje Sahibi Kuruluş statüsüyle Türk Veteriner Hekimleri Birliği olarak **“Veteriner Hekimlikte Network Sistemi ve Bilgi Değişimi”** başlığı altında AB projesi hazırlandı ve AB nin ilgili birimine proje başvurusu yapıldı. Projemizin kabul edilmesi halinde Kasım 2009 da projemiz başlayacaktır. Proje kapsamında 9 ana eğitim programı yanında birçok mesleki faaliyetler bulunmaktadır. Eğitim konuları;

1. Türkiye ve Avrupa Birliğinde Veteriner Hekimlik Eğitimi
2. Veteriner Hekimlikte Kurumlar ve Örgütlerin (STK, Özel Sektör vs.) Rollerini
3. Veteriner Hekimlikte Sürdürülebilir Strateji ve Politika Geliştirilmesi
4. Veteriner Halk Sağlığı
5. Çiftlikte Sofraya Gıda Güvenliğinde Veteriner Hekimlerin Rollerini
6. Hayvansal Ürünler ve Gıda Sektörü
7. Veteriner Ürünlerinde GMP/GLP
8. Hayvan Sağlığı ve Hayvan Refahı
9. Epidemiyoloji, Sınır Tanımayan Hastalıklar İçin Risk Analizi

AVRUPA BİRLİĞİ GENEL SEKRETERLİĞİ TOPLANTISI

Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinin, 6 Mart 2009 tarihinde sivil toplum kuruluşlarının katılımı ile yaptığı toplantıya Türk Veteriner Hekimleri Birliği Merkez Konseyi de katıldı.

Sivil Toplum Kuruluşlarının görüşlerinin alınması amacıyla yapılan ve Baş Müzakereci Devlet Bakanı Sayın Egemen Bağış'ın da katıldığı toplantıda, birçok sivil toplum kuruluşuna görüşlerini açıklamak üzere 3'er dakikalık konuşma süresi verildi.

Merkez Konseyi olarak, veteriner hizmetlerine, AB de ve ülkemizdeki farklı bakış açıları ve AB de veteriner hizmetlerine verilen önem izah edilerek, Başbakanlığa sunulan “**Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanun Tasarısı**”nın Ülke menfaatleri gereği, Meslek gruplarının ve iş çevrelerinin etkisinden kurtarılarak, AB normlarına uygun çıkartılması için gerekli çabanın gösterilmesi gerektiği vurgulanmıştır.

DÜNYA VETERİNER HEKİMLERİ GÜNÜ, 25 NİSAN 2009

İlk olarak 2001 yılında tüm Dünya Ülkeleri ile Ülkemizde de kutlanmaya başlanan Dünya Veteriner Hekimleri günü bu yılda çeşitli etkinliklerle kutlandı.

Ankara'da TVHB tarafından gerçekleştirilen kutlamalar Anıtkabir'de çelenk konulması, saygı duruşu ve Merkez Konseyi Genel Sekreteri Ali Koç'un şeref defterini imzalaması ile başladı, daha sonra Ankara Etap Altınel Otel'de düzenlenen törenle devam edildi.

Etap Altınel Otel'deki kutlamalar Saygı Duruşu ve İstiklal Marşının okunmasının ardından TVHB Merkez Konseyi Üyesi Mustafa TUFAN' ın DVHG hakkındaki açılış konuşması ile başladı. Mustafa Tufan Konuşmasında DVHG' nün Ülkemizde ve Dünyadaki Kutlamalarına, Veteriner Hekimliğinin sorunları ve Veteriner Hekimin çalışma alanlarına ilişkin bilgi sundu.

“Bilindiği üzere ülkemizin de üyesi bulunduğu “Dünya Veteriner Hekimleri Birliği” tarafından her yıl Nisan ayının son Cumartesi gününün “Dünya Veteriner Hekimler Günü” olarak kutlanması 2001 tarihinde kararlaştırılmıştı.

Ülkemizde de ilk kez Türk Veteriner Hekimleri Birliği tarafından 28 Nisan 2001 günü Dünya Ülkeleri ile birlikte “Dünya Veteriner Hekimler Günü” tüm mesleki kurum ve kuruluşların katılımları ile birlikte kutlanmış ve daha sonra geleneksel olarak her yıl kutlanmasına devam edilmiştir. Bir önceki sekizinci Dünya Veteriner Hekimleri Günü 26 Nisan 2008 tarihinde yapılmıştı.

Dünya Veteriner Hekimleri Gününün dokuzuncusu ise bugün yani 25 Nisan 2009 tarihinde tüm dünya da olduğu gibi 49 bölge odamızın tarafından da çeşitli etkinliklerle kutlanmaktadır. Bu vesile ile biz Merkez Konseyi olarak Dünya Veteriner Hekimleri Günü'nde meslekle ilgili kurum ve kuruluşlar hep birlikte bir araya gelmiş bulunuyoruz.

Dünya Veteriner Hekimleri Birliği tarafından Veteriner Hekimlik mesleğinin önemini ve hizmet alanını halka anlatmak için bu yıl “Çiftlik Hayvancılığında Veteriner Hekimler ve Çiftçiler” teması seçilmiştir. Ayrıca bu tema ile ilgili yarışma düzenlenmiş, ülkelerde yapılan çalışma ve etkinliklere göre ülkeler yarışmaya davet edilmiş, kazananlara ödül verileceği belirtilmiştir.

Burada mesleğimiz için önem arz eden birkaç hususu vurgulamak istiyorum. Veteriner hekimlik mesleğinin çiftlik hayvancılığının islahından tedavisine kadar olan zincirlerin her halkasında önemli rol aldığı bilinen bir gerçektir. Hayvancılıkta veteriner hekimler çiftçilerin en fazla temas halinde olduğu ve çoğu zamanı birlikte geçirdiği, çiftçilerce kutsal sayılan, olmazsa olmaz bir meslek olarak kabul edilmektedir.

Avrupa Veteriner Hekimleri Federasyonu (FVE) tarafından “İyi Veteriner Hekimlik Kılavuzu”nda Veteriner Hekimlerin Hayvan Sağlığı, Hayvan Refahı, Halk Sağlığı ve Çevrenin Korunmasında önemli bir rol oynamakla beraber çok geniş bir alanda hizmet verdiğine dikkat çekilerek mesleğin önemi belirtilmiştir. İzin verirseniz AB deki mesleğimizin statüsü hususunda kısa bilgi vermek istiyorum.

**Dünya
Veteriner
Hekimleri
Günü
25 Nisan 2009**

**YETKİLİ BİR VETERİNER OTORİTESİ
VE
ÇAĞDAŞ BİR YASA OLMADAN
HAYVAN SAĞLIĞI VE REFAHI
GIDA GÜVENLİĞİ
ÇEVRE SAĞLIĞI
VE
HALK SAĞLIĞI**

KORUNAMAZ

TÜRK VETERİNER HEKİMLERİ BİRLİĞİ

KUTLAMALAR 25 Nisan 2009

- 11:00** Anıtkabir ziyaret ve çelenk koyma töreni
12:00 Etap Altınel Oteli, Tandoğan / ANKARA 7. Kat toplantı salonu
– “TEK SAĞLIK” ortak dokümantasyon
(Türk Tabipler Birliği - Türk Veteriner Hekimleri Birliği)
– Türk Veteriner Hekimleri Birliği 2009 yılı “Bilim, Hizmet, Onur Ödülleri” töreni
13:00 Kokteyl

Not: *Anıtkabir ziyaretine katılacakların en az beş dakika önce tören yerinde olmaları gerekmektedir.

AB de Veteriner Hekimlik mesleğinde, konular bazında uzmanlaşma söz konusudur. Avrupa Veteriner Hekimleri Federasyonunun mesleki politikalar ile ilgili 4 dalda meslek sınıflandırması vardır;

1. Pratisyen Veteriner Hekimi,
2. Halk Sağlığı ve Hijyenist Veteriner Hekimi
3. Eğitim, Araştırma ve Sanayide Çalışan Veteriner Hekim
4. Resmi Veteriner Hekim

Söz konusu 4 grupta sınıflandırılan veteriner hekimlerin verdikleri hizmet alanlarında gün geçtikçe yeni roller ortaya çıkmakta ve **veteriner hekimlikte sürekli eğitimin gerekliliği** vurgulanmaktadır.

Diğer yandan son yıllarda Klinik Veteriner Hekimliği ile ilgili olarak AB ülkeleri ve ülkemizde büyükbaş hayvancılığa yönelik veteriner hekim sayılarında gittikçe azalmalar görülmekte, bunun yanında kedi, köpek gibi küçük hayvanlara yönelik veteriner hekim sayılarında ise artışların olduğu gözlemlenmektedir. Bu hususunda dikkate alınması gerekliliği oluşmuştur.

Sonuçta ülke hayvancılığının gelişmesi ile birlikte sağlıklı hayvan, sağlıklı gıda ve sağlıklı insan ile sağlıklı toplum oluşumuna katkı sağlayan veteriner hekimler ve rolleri bir daha değerlendirmeye alınacak ve kıymeti anlaşılacaktır.

Türk Veteriner Hekimleri Birliği olarak Tüm Meslektaşlarımızın “Dünya Veteriner Hekimleri Günü”nü kutluyoruz.”

Kutlama programına kapsamında; Amerika Birleşik Devletleri’nden sonra Dünyada ikinci olarak, TTB ile TVHB arasında imzalanan “**TEK DÜNYA TEK SAĞLIK**” ortak Deklarasyonu için, TTB Merkez Konseyi Genel Sekreteri Dr. Eriş BİLALOĞLU ile TVHB Merkez Konseyi Başkanı Dr. Mehmet ALKAN tarafından sembolik imza töreni gerçekleştirildi.

Sembolik imza töreninde ilk olarak söz alan **TVHB Merkez Konseyi Başkanı Dr. Mehmet ALKAN** yaptığı konuşmada Tek Dünya Tek Sağlık kavramının çıkışı ve önemine ilişkin bir değerlendirme yaptı. “İnsanlar dünyada değişen koşullara bağlı olarak ortaya çıkan ve global çözümleri gerektiren önemli halk sağlığı sorunlarıyla karşı karşıya bulunmaktadır. Bu sorunların en önemlilerinden birisi insanlar, hayvanlar ve bunların yaşadıkları eko-sistemler arasında yeni veya yeniden ortaya çıkan (emerging and reemerging infectious disease: EID) enfeksiyon hastalıklarının yayılmasıdır.

Tek Dünya Tek Sağlık (TDTS) konsepti insan, hayvan ve çevre sağlığının korunması için özellikle zoonotik hastalıklarla mücadelede yerel, ülkesel ve uluslararası düzeyde tabip ve veteriner hekimlerin işbirliği içerisinde çalışması yaklaşımıdır. Aslında, Tek Dünya Tek Sağlık yeni bir konsept olmayıp özellikle son yıllarda ortaya çıkan yeni zoonotik hastalıkların insan, hayvan ve çevre sağlığı ile uluslararası ticaret ve ekonomi üzerine oluşturduğu global etkiler sonucu gerek ABD gerekse AB’deki girişimler sonucu önem kazanmıştır.

Tek sağlık, tek tıp yaklaşımının kısa tarihsel gelişimi irdelendiğinde, modern patoloji ve komparatif tıbbın banisi olan Alman patolog Dr. Rudolf Virchow’un (1821-1902) domuz kas dokusunda Trichinella spiralis’in yaşam siklusu ve zoonotik önemi ile sığırlarda sistiserkoz ve tüberküloz üzerine deneysel çalışmaları yürüttüğü ve 1849 yılında hayvanlardan insanlara geçen hastalıklar için **zoonozis** tanımını kullandığı görülmektedir. Yine modern tıbbın ve veteriner patolojinin öncü isimlerinden Kanadalı Doktor Sir William Osler’de (1849-1919), Dr. Virchow ile birlikte Berlin’de bu konular üzerine beraber çalışmışlar tıp ve veteriner hekimliği arasında çok yakın ilişki olduğunu ortaya koymuşlardır. Dr. Virchow’un çalışmalarının etkisi ve veteriner hekimliğe olan desteği sonucu önce Avrupa’da daha sonra ABD’de veteriner hekimler tarafından düzenli et muayenesi uygulaması başlamıştır. Veteriner epidemiyolojinin öncüsü olarak kabul edilen, Veteriner Hekimliği ve Halk Sağlığı (Veterinary Medicine and Human

Health) adlı eserin yazarı ve tek sağlık konseptini modern anlamda formüle eden Amerikan veteriner epidemiyolog ve parazitolog Dr. Calvin W. Schwabe (1927–2006), 1960'larda tek tıp yaklaşımlarını, zoonotik hastalıklara karşı mücadelede doktor ve veteriner hekimlerin işbirliği olarak tanımlamıştır.”

TTB Merkez Konseyi Genel Sekreteri Dr. Eriş BİLALOĞLU da deklarasyonu çok önemsediklerini ülkemizdeki mevcut sağlık politikasının yanlış olduğunu, tedavi edici hekimliğin yanında esas olanın koruyucu hekimlik olduğunu ve bu konseptin öne çıkartılması gerektiğini, bu çerçevede halk sağlığı konusunda veteriner hekimlerle birlikte çalışmanın önemini vurguladı. Bilaloğlu konuşmasında bunun sadece imza ile sınırlı kalmamasını, ileriye dönük ortak çalışmalar yapılması gerektiğini ifade etti.

Yapılan konuşmalar ve sembolik imza töreninden sonra Dünya Veteriner Hekimleri Birliği Türkiye Temsilcisi Prof. Dr. İrfan EROL Deklarasyon metnini kamuoyuna açıkladı.

2007 yılında ilki verilen Türk Veteriner Hekimleri Birliği Bilim, Onur, Hizmet Ödüllerinin sahiplerine verilmesi ile Kutlama Programına devam edildi.

TVHB Ödül jürisi tarafından yapılan değerlendirmeler sonucu; 2009 yılı Hizmet Ödülü **Prof. Dr. Ahmet NOYAN'** a, MHP Afyon Milletvekili, Bayındırlık ve İskan Eski Bakanı Prof. Dr. Abdulkadir AKÇAN tarafından takdim edildi. Onur Ödülü sahibi merhum **Prof. Dr. Selahattin BATU'** nun ödülü, oğlu Emekli Büyükelçi, 22. Dönem CHP milletvekili İnal BATU tarafından alındı. Ödülü; 56. Koalisyon hükümetinde Devlet Bakanı olan Prof. Dr. Mehmet KOCABATMAZ tarafından takdim edildi. İkinci Onur ödülü sahibi merhum **Prof. Dr. Mustafa TEMİZER'** in ödülü; kızı, Fırat Üniversitesi Veteriner Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Sema TEMİZER OZAN' a, Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi Dekanı Prof. Dr. İbrahim BURGU tarafından verildi. Dünya Veteriner Hekimleri Günü kutlamalarına katılan tüm meslektaşlarımız özellikle Ödül töreni sırasındaki konuşmalarda duygulu anlar yaşadılar. Ödül töreninin ardından pek çok meslektaşımızın katıldığı kokteyl verildi.

Prof. Dr. Ahmet NOYAN

Hizmet Ödülü Gerekçesi: Ülkemizdeki modern Fizyolojinin kurucusu olup, uzun yıllar Veteriner, Tıp ve Biyoloji bilim dallarında binlerce öğrenci yetiştirdi. Ayrıca yüzlerce bilim insanının doktora ve master programlarını yönetti. Ülkemizde radyoizotopların araştırmalarda ilk defa kullanılmasını başlattı. Sadece ülkemizde değil ABD, Kanada ve Almanya da yüksek nitelikli bilim kurumlarında başarılı ve seçkin bir bilim insanı olarak temayüz etti. Türkiye Bilimler Akademisi Başkanı Prof. Dr. Engin BERMEK onun Fizyoloji Kitabı için konusunda tek ve en önemli eser olduğunu söylemektedir. Çok sayıda araştırması ve bilimsel yayını olan Prof. Dr. Ahmet NOYAN tüm sınavlarda en yüksek notları aldı. Prof. Dr. Ahmet NOYAN üstün bilim insanı niteliği yanında yaratıcı özelliklerini daha öğrencilik yıllarında göstererek 1939 yılında girdiği yarışmada bugün kullanılan Veteriner Hekimlik amblemi yarışmasını kazandı. Birinci Dünya Savaşı'nın çok zor şartlarında hayata gözlerini açan, Atatürk'ün gösterdiği muasır medeniyetler seviyesine ulaşmak ülküsünü gerçekleştirmek için insanüstü gayret sarf eden gerçek bir Türk evladı olan Prof. Dr. Ahmet NOYAN aynı zamanda bir duygu ve sanat adamdır. Yayınlanmış bir şiir kitabı ve çok sayıda tablosu bulunmaktadır.

Prof. Dr. Mustafa TEMİZER

Onur Ödülü Gerekçesi: Rahmetle andığımız Prof. Dr. Mustafa TEMİZER, Veteriner Cerrahi dalında çok sayıda eseri ve bilimsel makalesi olan yetkin bir bilim insanı olmasının ötesinde, çok büyük bir eğitimci, yerel yönetici ve üstün şahsiyetli bir önder olduğu tüm meslek camiası tarafından bilinmektedir.

1970 yılına kadar Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesinde üst düzey bir bilim adamı olarak görev yaptıktan sonra, Elazığ'da Ülkemizin 2. veteriner fakültesini kurması ve daha sonra da 1975 yılında çok

zor şartlarda kurduğu Fırat Üniversitesinde 7 yıl süre ile rektörlük yaptığı dönemde ortaya koyduğu eserler, her türlü takdirin üzerindedir. O sıradan bir yönetici değildir. Yüksek öğrenimin değişik alanlarında bir çok bilimsel girişimin öncülüğünü yapmıştır. Binlerce bilim insanının yetişmesinde ve öğrencinin mezun olmasında en büyük emek Prof. Dr. Mustafa TEMİZER'e aittir. O nev-i şahsına münhasır bir insandı. Özellikle Elazığ'da bir efsane olmuştu ve kendi halkının çok büyük bir teveccühü ile Belediye Başkanlığına seçildikten sonra, yapmış olduğu alt yapı yatırımları ve şehrin sosyal hayatına yapmış olduğu katkılar asla unutulamaz. Onun 1998 yılında ölümü tüm meslek camiasını ve özellikle hemşehrilerini büyük yasa boğmuştur. Onu bu gün rahmetle anıyoruz. Üstün şahsiyeti, öncü kimliği, eğitime yapmış olduğu büyük katkılar, belediyecilik ve sosyal alandaki unutulmaz çalışmaları nedeniyle Türk Veteriner Hekimler Birliği'nin onur ödülüne layık görülmüştür.

Merhum Prof.Dr. Selahattin BATU

Onur Ödülü Gerekçesi: Ölümünün 36 ıncı yılında rahmetle andığımız merhum Prof Dr. Selahattin BATU istisnai bir kişiliktir. Şöyleki; Veteriner Hekimlik Mesleği dünya edebiyatına mal olmuş bir Cengiz AYMATOV, Türk fikir ve Kültür hayatına mal olmuş bir Mehmet Akif ERSOY ve Ziya GÖKALP çıkarmıştır. Prof Dr. Selahattin BATU' yu Türk Bilim Edebiyat ve Kültür Hayatında etkili olmuş meslektaşlarından ayıran en önemli özelliği, onun hem mesleki kariyerinde hem de edebi hayatta zirveye ulaşmış olmasıdır

Batı bilim anlayışını ve bilimsel düşünce sisteminin Ülkemize aktarılmasında büyük emeği geçen merhum BATU 1934 yılından itibaren ilk Bilimsel yayını olan "Arabistan' da Atçılığın bugünkü Durumu" daha sonra o günün şartlarında Ülkemiz ekonomisi için büyük önem taşıyan Tiftik keçisi konusundaki doçençlik tezi ve "Ankara Keçisinin Tarihi ve Kökeni Üzerine Yeni Buluşlar" adlı eseri büyük yankı uyandırmıştır. Prof Dr. BATU' nun " At, Sığır, Koyun, Keçi, Deve, Domuz ve Tavuk gibi evcil hayvanların yetiştirilmesi ve ıslahı" konusundaki eserleri bugün bile hala Zootekni Biliminin temel eserleri arasında yer almaktadır. "Türkler, At ve Atçılık" konusundaki yayınları Türk Tarihi açısından da büyük önem taşımaktadır.O bir doğa aşığıdır, doğanın katıksız güzelliği bilimi ve sanatına da yansımıştır. Eserleri ile Türk Edebiyat Tarihine damgasını vurmuştur. O eserlerinde barış severliği yanında gençlere vatan ve millet sevgisininide öğütler. Prof. Dr. BATU'ya göre yurt ve millet sevgisinin asıl kaynağı ahlaki değerlerdir ve bu değerlerin başında görev duygusu gelir. O Türk fikir Hayatında doğu batı karşılaştırması ve sentezi konusunda en doğru yaklaşımı ortaya koymuştur. PROF. Dr. BATU' nun" Biyoloji ve metafizik yorumu" eşsizdir. Genetik bilgisini filozofça düşüncelerle süsler, zenginleştirir ve insanı düşünce dünyasının derinliklerine sürükler. Bu özelliği onu gerçek bir bilim insanı olması yanında; yaradan, insan, inanç ve kadercilik konularında ilginç yaklaşımlara götürmüştür.

Prof. Dr. Selahattin BATU; Bilimsel yönü çok güçlü bir beyin, duygu ve düşünce dünyası çok geniş ve derin sanatçı idi. Bu nedenlerden dolayı Prof. Dr. Selahattin BATU Türk Veteriner Hekimler Birliği 2009 onur ödülüne layık görülmüştür.

TTB-TVHB TEK DÜNYA TEK SAĞLIK ORTAK DEKLARASYONU

Amerika Birleşik Devletleri'nden sonra Dünyada ikinci olarak, TTB ile TVHB arasında imzalanan "**TEK DÜNYA TEK SAĞLIK**" ortak Deklarasyonu için, TTB Merkez Konseyi Genel Sekreteri Dr. Eriş BİLALOĞLU ile TVHB Merkez Konseyi Başkanı Dr. Mehmet ALKAN tarafından sembolik imza töreni gerçekleştirildi.

TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ

TÜRK VETERİNER HEKİMLERİ
BİRLİĞİ

“TEK DÜNYA TEK SAĞLIK”

ORTAK DEKLERASYONU

25 Nisan 2009

TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ **ve** **TÜRK VETERİNER HEKİMLERİ BİRLİĞİ'nin** **“TEK DÜNYA TEK SAĞLIK”** **Ortak Deklerasyonu**

“Tek Dünya Tek Sağlık” konsepti özellikle son yıllarda ortaya çıkan yeni zoonotik hastalıkların insan, hayvan ve çevre sağlığı ile uluslararası ticaret ve ekonomi üzerine oluşturduğu global etkilere bağlı olarak ABD ve AB'deki girişimler sonucunda gündeme gelmiştir. Tek Dünya Tek Sağlık yaklaşımı; insan, hayvan ve çevrenin optimal sağlığı ile yerel, ülkesel ve global olarak çalışan değişik disiplinlerin işbirliği faaliyetleri olarak önem kazanmış ve bunun sonucu olarak Amerikan Veteriner Hekimleri Birliği ile Amerikan Tabipleri Birliği arasında 2007 yılında tek sağlık konsepti kabul edilmiş, Avrupa Veteriner Hekimleri Federasyonu tarafından da benimsenmiştir.

FAO/WHO Ortak Zoonotik Hastalıklar Uzmanlar Komitesi, 1967 yılında dünyada 150'den fazla bakteriyel, viral, paraziter ve fungal kaynaklı zoonotik hastalık bulunduğunu ve bu sayının 2000 yılında 200'ü aştığını bildirmiştir. İnsanlarda görülen infeksiyon hastalıklarının yaklaşık % 60'ının zoonotik olduğu ve bunların da % 75'inin yeni veya yeniden önem kazanan zoonotik hastalıklar olduğu, gıda kaynaklı hastalıkların % 90'ından fazlasının hayvansal gıdalardan kaynaklandığı dikkate alındığında, bu hastalıklarla etkin mücadelede beşeri ve veteriner hekimlerin birlikte çalışmalarının gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Son yıllarda görülen Batı Nil virüsü, Ebola hemorajik ateşi, SARS, BSE, Maymun Çiçeği, KKKA Hastalığı, Yüksek Patojeniteli Kuş Gribi gibi hastalıkların insan ölümleri yanında, toplumsal korkuya, küresel ticaretin bozulmasına ve büyük ekonomik kayıplara neden olduğu bilinmektedir.

Son yıllarda göç eden kuşlarla kümes hayvanlarına geçen kuş gribi, dünya genelinde insan ölümleri ve büyük ekonomik kayıplara neden olmuş, virüsün hızlı değişim ve yayılım göstermesi ile insanlık pandemik influenza tehdidiyle karşı karşıya kalmıştır.

Dünyada her 10-15 dakikada bir kişinin kuduzdan yaşamını kaybetmesi, yılda yaklaşık 1.5 milyon kişinin tüberkülozdan ölmesi ve gelişmekte olan ülkelerde insan bruselloz vakalarının yüksek oranda seyretmesi zoonotik hastalıkların önemini ve kontrolünde veteriner ve beşeri hekimlerin birlikte çalışmalarının gerekliliğini açıkça ortaya koymaktadır. Ayrıca, önemli bakteriyel etkenlerin tüm dünyada yaygın olarak kullanılan antibiyotiklere karşı geliştirdikleri çoklu direnç sorunu dikkatle takip edilmesi gereken ortak küresel tehditlerden biridir.

Vektörlere ilişkin hastalıklar günümüzde dünyanın değişik yerlerinde milyonlarca insanın etkilendiği küresel halk sağlığı tehditlerinden biri olarak değerlendirilmektedir. Global ısınmaya bağlı iklim değişikliklerinin dünyanın belli bölgelerinde ekosistemleri değiştirdiği, Rift Vadisi Ateşi, Batı Nil Ateşi, Kırım Kongo Kanamalı Ateşi hastalıkları ile Mavidil, Deng ve Malarya gibi hastalıkları aktaran vektörlerin yayılımını artırdığı bildirilmektedir. Ülkemizde Kırım Kongo Kanamalı Ateşi hastalığı dikkati çekmekte olup, bu hastalıktan 2002-2008 yılları arasında toplam 155 kişi hayatını kaybetmiştir. Bu hastalıkla mücadelede disiplinler arası işbirliğinin yetersizliği vaka sayısında artışa neden olmuştur. Buna karşın, zoonotik infeksiyonlarla mücadelede beşeri hekimlerle veteriner hekimlerin birlikte çalışmalarının ne kadar önemli olduğu, ülkemizde çıkan kuş gribi salgınında birlikte çalışarak elde ettikleri ve uluslar arası örgütler tarafından da teyit edilen başarı örnek olarak gösterilebilir.

İnfeksiyon hastalıklarının değişen epidemiyolojisi ve buna neden olan global faktörler dikkate alındığında, halk sağlığı hizmetlerinin multidisipliner bir alan olarak değerlendirilmesi gerekmektedir. Hayvan sağlığının güvence altında olmadığı bir dünyada insan sağlığını, gıda güvenliğini ve çiftlik hayvanlarının insanların en önemli protein kaynağı olması nedeniyle, sürdürülebilir gıda güvencesini temin etmek de mümkün değildir.

Tüm dünyada insanların yaşamak, fiziksel ve mental gelişimlerini sağlamak için yeterli gıdaya ulaşmaları ve gıdaların sağlık yönünden güvenli olması, devredilemez ve ertelenemez temel hak olarak görülmektedir. Dünya gıda üretimi, 6 milyarı aşan nüfusu rahatlıkla besleyecek kaynaklara sahip olmasına karşın, çeşitli faktörlere bağlı olarak günümüzde gelişmekte olan çoğu Asya ve Afrika ülkelerindeki 800 milyondan fazla insan açlık ve yetersiz beslenme ile karşı karşıya bulunmaktadır. Zoonotik hastalıklara ilişkin mevcut durum ve projeksiyonlar lokal, bölgesel ve küresel bazda insan sağlığının güvence altına alınmasında, hayvan sağlığının ve bunun önemli bir parçası olan gıda güvenliğinin büyük öneme sahip olduğunu açıkça ortaya koymaktadır.

Tek dünya tek sağlık konseptinde hedeflenen başarıya ulaşılabilmesi için ulusal ve uluslararası düzeyde beşeri ve veteriner hekimlerin işbirliği içerisinde, eğitim, mevzuat ve uygulamaya ilişkin çalışmalarını yapması, uluslararası girişimlere paralel olarak ülkemizde de her iki meslek örgütü tarafından kararlaştırılan aşadındaki önerilerin ulusal kuruluşlar tarafından yerine getirilmesi gerekmektedir.

1. Tarım ve Köyışleri ve Sağlık Bakanlıkları arasında tek sağlık konseptine uygun etkin bir sistem oluşturulmalıdır.
2. Tarım ve Köyışleri ve Sağlık Bakanlıkları bünyesinde aktif ve güçlü bir "Veteriner Halk Sağlığı" birimi oluşturulmalıdır.
3. Ulusal Zoonoz Komitesi daha etkin hale getirilmelidir.
4. Zoonotik hastalıklara ilişkin epidemiyolojik çalışmalar artırılmalı ve entegre bir veri tabanı oluşturulmalıdır.
5. Tıp ve Veteriner fakülteleri ile araştırma enstitüleri arasında tek sağlık konseptine yönelik açılımlar yapılmalı ve işbirliği geliştirilmelidir.

Kamuoyuna Saygıyla Duyurulur.

TTB Merkez Konseyi Başkanı
Prof. Dr. Gençay GÜRSOY

TVHB Merkez Konseyi Başkanı
Dr. Mehmet ALKAN

MERHUM MUHSİN YAZICIOĞLU'NU ANMA TÖRENİ

Türk Veteriner Hekimleri Birliği Merkez Konseyi, 9 Mayıs Cumartesi Günü, Etlik Veteriner Kontrol Araştırma Enstitüsü Bahçesinde, Meslektaşımız Merhum Muhsin YAZICIOĞLU için bir anma töreni düzenledi ve Kuran okuttu.

Güzel bir havada gerçekleşen anma törenine, Meslektaşlarımız tarafından yoğun bir ilgi vardı. Tarım Bakanlığı Müsteşar yardımcıları ve Genel Müdürlerin yanı sıra Ankara'daki meslektaşlarımız ve Bölge Odamızdan da katılım oldu. Törene Üç yüze(300) yakın davetli katıldı.

İsmail COŞAR hocamız ve iki arkadaşının güzel seslerinden okunan Kuran sonrası yemek yenildi. Yemek sonrası, Enstitü bahçesinde meslektaşlarımız saat 17:00 ye kadar sohbet toplantısına devam ettiler.

TVHB GELENEKSEL İFTAR YEMEĞİ

28.08.2009 tarihinde Türk Veteriner Hekimleri Birliği geleneksel iftar yemeği, Etlik Merkez Veteriner Kontrol Araştırma Enstitüsü bahçesinde bir çok meslektaşımızın katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

TEK DÜNYA TEK SAĞLIK STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ KURULUŞUNUN

1. Amacı
2. Kapsamı
3. Gerekçesi
4. Faaliyet Alanları
5. Uygulanacak Yöntemler
6. Kurucular, Paydaşlar
7. Mali Kaynaklar

1. Amaç

Ömrünü insanlığa faydalı olabilmek ve ülkesinin kalkınmasına katkı da bulunabilmek amacıyla değişik konularda görev yapmış kişiler ile ilgili kurum ve kuruluşların kolektif olarak ulusal ve küresel ölçekte **halk sağlığını korumak amacıyla yürütecekleri bir sosyal sorumluluk projesidir.** Kabul etmek gerekir ki çevrenin, insanların ve doğadaki canlıların hayatlarını sağlıklı olarak sürdürebilmeleri için alınması gereken koruyucu ve önleyici tedbirler çok yetersizdir. Enfeksiyöz hastalıkların değişen epidemiyolojisi ve buna neden olan global faktörler dikkate alındığında, halk sağlığı hizmetlerinin multidisipliner bir alan olarak değerlendirilmesi gerekmektedir. Hayvan sağlığı ve refahının güvence altında olmadığı bir dünyada insan sağlığını, gıda güvenliğini ve insanların en önemli protein kaynağı olan çiftlik hayvanlarının sürdürülebilir güvencesini temin etmek de mümkün değildir. Açlığın, yetersiz ve dengesiz beslenmelerin neden olduğu mental ve fiziksel bozukluklar ulusal ve uluslar arası düzeyde trajik boyutlara ulaşmıştır. Çevrenin, insanın ve hayvanların; teknolojilerin getirdiği büyük felaketlerle karşı karşıya kaldığı bir gerçektir. Ayrıca, 200'den fazla insan hastalığının hayvanlardan ve hayvansal gıdalardan kaynaklandığı ve bu sayının her geçen gün arttığı günümüzde **yeni bir sağlık paradigmasına ihtiyaç** vardır.

2. Kapsam

Konu ile ilgili paydaşlar ve gönüllülerin “**Tek Dünya Tek Sağlık**” yaklaşımı çerçevesinde; ekosistem ile insan ve hayvan sağlığını bütüncül şekilde ele alarak yeni bir sağlık anlayışını ulusal ve uluslar arası düzeydeki yönetici, karar verici ve halk kitlelerine anlatmak, bu konuda gerekli araştırma - geliştirme projeleri yapmak, uluslar arası işbirliği ve saha çalışmalarını gerçekleştirmek temel çalışma alanlarını oluşturacaktır. Bu kapsamda ekolojik dengenin ve tabii kaynakların korunması, yeni ve yeniden önem kazanan zoonozlarla mücadele, öncelikli olarak yoksul halk kesimlerinin (**özellikle de hamile kadınların, bebeklerin ve küçük çocukların**) yeterli ve dengeli bir düzeyde beslenmesini sağlamak önem kazanmaktadır. Tüm dünyada insanların yaşamak, fiziksel ve mental gelişimlerini sağlamak için yeterli gıdaya ulaşmaları gerekmekte ve bu gıdaların sağlık yönünden güvenli olması, devredilemez ve ertelenemez temel hak olarak görülmektedir. Yeni bir gıda yardım anlayışı geliştirilerek yoksullara şimdiye kadar yapılan bitkisel kökenli (**makarna, bulgur, pirinç, patates vs.**) çarpık ve yetersiz gıda destekleri yerine hayvansal ürün (**dayanaklı süt ve süt ürünleri, yumurta ve et ürünleri**) desteği sağlayarak biyolojik ve mental gelişmelerini sağlamak gerekmektedir. Bu konu merkezin öncelikli uğraş alanlarından birisi olacaktır. **Maslow’un “Kademeli İhtiyaçlar Teorisi”ne** göre insanlar temel gereksinimleri (gıda, su, temiz hava, barınma) karşılanmadan, gelecek için güven duygusu, sosyalleşme, bireysel gelişim, üretme ve yaratma gibi fonksiyonları yerine getirememektedirler. Toplumları biyolojik bir organizma gibi değerlendirecek olursak; toplumda, aynı canlı organizmalar gibi fonksiyonları, güçlü ve güçsüz yönleri itibarı ile aynı biyolojik yasalara tabidirler. **Bir toplumun fertleri aç ise toplumda açtır, bir toplumun fertleri sağlıklı ise toplumda sağlıklıdır.** Dolayısıyla bu durum, sağlıklı, yetersiz ve dengesiz beslenmenin yol açtığı, ölüm, hastalıklar ve diğer kayıplar yanında bireyleri ve toplumları biyolojik geri kalmışlığa götüren zorunlu bir süreç olarak karşımıza çıkmaktadır. **Dünyamızda bugün 1 milyardan fazla insan açlık sınırı altında yaşamaktadır. Ülkemizde ise bu sayı milyonlarla ifade edilmektedir.** Çok çarpık ve adil olmayan bir dünyada yaşamaktayız. Dünya kaynaklarını doyumsuz bir şekilde tüketen belli zümreler aşırı beslenmeden dolayı sağlık problemleri ile uğraşırken, açlığın ve yetersiz beslenmenin pençesinde kıvranan 1 milyardan fazla insan açlıktan ölmezlerse bile yetersiz ve kirli su nedeni ile ölüm tehdidi altında yaşamaktadırlar. Dünya Sağlık Örgütü’ne (WHO) göre su kaynaklı hastalıklar üçüncü dünya ülkelerinde görülen hastalıkların büyük bölümünü oluşturmaktadır. Bunun yanında, **dünyada her 10-15 dakikada bir kişinin Kuduz hastalığından** yaşamını kaybetmesi, **yılda yaklaşık 1,5 milyon kişinin Tüberküloz nedeniyle ölmesi** ve gelişmekte olan ülkelerde **insan Bruselloz** vakalarının yüksek oranda seyretmesi zoonotik hastalıkların önemini ve kontrolünde değişik disiplinlerin birlikte çalışmalarının gerekliliğini açıkça ortaya koymaktadır. Ayrıca, önemli bakteriyel etkenlerin tüm dünyada yaygın olarak kullanılan antibiyotiklere karşı geliştirdikleri çoklu direnç sorunu dikkatle takip edilmesi gereken ortak küresel tehditlerden biridir. Vektörlere ilişkin hastalıklar günümüzde dünyanın değişik yerlerinde milyonlarca insanın etkilendiği küresel halk sağlığı tehditlerinden biri olarak değerlendirilmektedir. Küresel ısınmaya bağlı iklim değişikliklerinin dünyanın belli bölgelerinde ekosistemleri değiştirdiği, **Rift Vadisi Ateşi (Humması), Batı Nil Ateşi, Kene Kaynaklı Hastalıklar, Mavidil, Deng ve Malarya** gibi hastalıkları aktaran vektörlerin yayılımını artırdığı bildirilmektedir. Türkiye’de Kırım Kongo Kanamalı Ateşi (KKKA) bu hastalıklara en iyi örnektir. KKKA’den **2002-2009 yılları arasında toplam 250 kişi hayatını kaybetmiştir.** Ancak, bu hastalıkla mücadelede disiplinler arası işbirliğinin yetersizliği dikkati çekmektedir. Buna karşın, zoonotik enfeksiyonlarla mücadelede beşeri hekimlerle veteriner hekimlerin birlikte çalışmalarının ne kadar önemli olduğu, ülkemizde çıkan **Kuş Gribi salgınında birlikte çalışarak** elde ettikleri ve uluslar arası örgütler (WHO, WVA vb.) tarafından da teyit edilen başarı örnek olarak gösterilebilir.

3. Gerekçe

İnsanlar, dünyada değişen koşullara bağlı olarak ortaya çıkan ve global çözümler gerektiren önemli halk sağlığı sorunlarıyla karşı karşıya bulunmaktadır. Bu sorunların en önemlilerinden birisi insanlar, hayvanlar ve bunların yaşadıkları eko-sistemler arasında yeni ve yeniden önem kazanan enfeksiyöz hastalıkların yayılmasıdır. **Tek Dünya Tek Sağlık** yaklaşımı; insan, hayvan ve çevre sağlığının korunması için özellikle zoonotik hastalıklarla mücadelede yerel, ülkesel ve uluslar arası düzeyde beşeri hekim ve veteriner hekimlerin ve diğer ilgili disiplinlerin işbirliği içerisinde çalışması yaklaşımıdır. **Tek Dünya ve Tek Sağlık** aslında yeni bir yaklaşım olmayıp, özellikle son yıllarda ortaya çıkan yeni zoonotik hastalıkların insan, hayvan ve çevre sağlığı ile uluslar arası ticaret ve ekonomi üzerine oluşturduğu global etkiler sonucu gerek ABD ve gerekse AB'deki girişimler doğrultusunda önem kazanmıştır. FAO/WHO ortak Zoonotik Hastalıklar Uzmanlar Komitesi, 1967 yılında dünyada 150'den fazla bakteriyel, viral, paraziter ve fungal kaynaklı Zoonotik hastalık bulunduğunu ve bu sayının 2000 yılında 200'ü aştığını bildirmiştir. İnsanlarda görülen enfeksiyon hastalıklarının yaklaşık %61'inin zoonotik olduğu ve bunlarında %75'inin yeni veya yeniden önem kazanan zoonotik hastalıklar olduğu, gıda kaynaklı hastalıkların %90'ından fazlasının hayvansal gıdalardan kaynaklandığı dikkate alındığında, bu hastalıklarla etkin mücadelede beşeri ve veteriner hekimlerin birlikte çalışmalarının gerekliliği ortaya çıkmaktadır. **Yeni Zoonozlar:** Yeni tanımlanmış / evrimleşmiş, yada daha önce oluşmuş ancak insidens, yada coğrafya, konakçı ve vektör açısından oransal artış gösteren zoonozlardır. Bu hastalıklardan bazıları ileride evrimleşerek insandan insana bulaşabilecek etkilere ve spesifiteye sahip olabilirler. **Yeni önem kazanan zoonozların neden olduğu hastalıklar;** tüm insanları yaş, cinsiyet, yaşam tarzı, etnik geçmiş veya sosyoekonomik statüsüne bakmaksızın tehdit ederler; acıya ve ölüme neden olurlar, topluma ağır finansal yükler getirirler. Yeni hastalıkların ortaya çıkış nedenlerini şu şekilde sıralayabiliriz: Mikrobiyel adaptasyon ve değişiklikler, enfeksiyona karşı konakçının duyarlılığı, iklim ve hava, ekosistemlerin değişmesi, ekonomik gelişme ve toprağın kullanımı, insan demografisi ve davranışları, teknoloji ve endüstri, uluslararası seyahat ve ticaret, halk sağlığı ölçütlerinde kırılma, yoksulluk ve sosyal eşitsizlik, savaş ve kıtlık, politik irade yokluğu, kötü niyet (Biyolojik saldırı) ve laboratuvar kazaları v.s. Bu gelişmeler sonucunda görülmektedir ki:

- I. Yeni zoonozların ortaya çıkışını etkileyen faktörler ve harekete geçiren kuvvetler azalma belirtisi göstermemektedir.
- II. Yeni yerel hastalıklar hızla küresel hale gelmektedir.
- III. Yeni zoonozların önemleri ve bulaşıcılıkları hızla oransal ve coğrafik olarak artmaktadır.
- IV. Hayvan ve insan hastalıklarının temel nedenleri ve mücadele stratejileri ortak bir noktada kesişmektedir.

Son yıllarda görülen **Batı Nil Virüsü, Ebola Hemorajik Ateşi, SARS, BSE (Sığırların Süngerimsi Beyin Hastalığı), Maymun Çiçeği, KKKA Hastalığı, Yüksek Patojeniteli Kuş Gribi ve günümüzde pandemik olarak seyreden Domuz Gribi** gibi hastalıkların insan ölümleri yanında, toplumsal korkuya, küresel ticaretin bozulmasına ve büyük ekonomik kayıplara neden olduğu bilinmektedir. **H1N1 virüsünün** hızlı değişim ve yayılım göstermesi ile **insanlık, pandemik influenza tehdidiyle karşı karşıya kalmıştır.** **Tek Dünya Tek Sağlık** konseptinde hedeflenen başarıya ulaşılabilmesi için ulusal ve uluslar arası düzeyde beşeri hekim ve veteriner hekimlerin işbirliği içerisinde, eğitim, mevzuat ve uygulamaya ilişkin çalışmaları yapması, uluslar arası girişimlere paralel olarak ülkemizde de her **iki meslek örgütü; Türk Tabipleri Birliği ve Türk Veteriner Hekimleri Birliği (TTB ve TVHB) tarafından ortak bir deklarasyonla imzalanarak, 25 Nisan 2009 tarihinde kamuoyuna duyurulmuştur.**

Neden Tek Dünya Tek Sağlık?

1. Zoonoz hastalıkların tekrar eder bir biçimde tüm Dünya'da ortaya çıkması,
2. Birçok hastalığın çevre, insan ve hayvan kaynaklı olması ve ilişkilerin kompleksliği,
3. Zoonoz hastalıkların erken dönemde tespit edilmesi için bütünleşmiş bir gözetim sistemine olan ihtiyaç,
4. Kişisel sağlık, toplum sağlığı, karşılaştırmalı tıp araştırmaları açısından halk sağlığı'nda veteriner hekimler ile insan hekimleri ve diğer halk sağlığı profesyonellerinin işbirliğinin gerekliliği,
5. Gıda güvenliği ve protein kaynaklarının sağlanması sorununun giderek artması,
6. Ulusal ve global düzeyde açlığın ve yetersiz beslenmenin ulaştığı trajik boyutlar,
7. Çevre kirliliği, biyogüvenlik, biyoterör konularının giderek önem kazanması

Tek Dünya Tek Sağlık Yaklaşımının Getireceği Faydalar

1. Çevre, hayvan ve insan sağlığı ihtiyaçlarının karşılanması,
2. Spesifik alanlarda eğitim programlarının geliştirilmesi,
3. İnsan hekimleri, veteriner hekimler ve diğer tüm sağlık bilimleri arasında işbirliğinin sağlanması ve geliştirilmesi,
4. Yeni bir savaş aracı olarak tehlike arz eden biyoterör ve biyogüvenlik konusunun ele alınması,
5. Beşeri ve veteriner tababet açısından, çevre, doğal hayat ve halk sağlığı branşlarında görülen evrensel açmazların çözümlenmesi,
6. Bütüncül sağlığın geliştirilmesi için yaratıcı programların ortaya çıkartılması,
7. Farklı disiplinlerin halk sağlığı, çevre ve hayvan sağlığı konularında ortak çalışmalar yürüterek bütünsel sağlık kavramının, parçaların toplamından daha değerli olduğunu ortaya konulmasıdır.

4. Görevleri ve Faaliyet Alanları

- ❖ Disiplinler ve kurumlar arası işbirliğinin artırılmasını sağlamak,
- ❖ Doğal kaynakların ve yaban hayatının korunması ve desteklenmesi için çalışmalar yapmak,
- ❖ Ulusal ve uluslararası düzeyde biyogüvenlik konuları,
- ❖ Gıda güvenliği ve güvencesi konularında çalışmalar yapmak, karar verici ve yöneticilere rapor sunmak,
- ❖ Beslenme surveyleri yaparak, açlık ve yetersiz beslenme boyutlarının bilimsel olarak ortaya koymak,
- ❖ Koruyucu hekimliğin öneminin temel yaklaşım olarak kabul ettirmek,
- ❖ Halk sağlığı, hayvan sağlığı, çevre sağlığının bir bütün olduğunu temel bir yaklaşım olarak değerlendirmek,

- ❖ Yeni ve yeniden önem kazanan zoonozlar üzerine araştırmalar yapmak,
- ❖ Antimikrobiyal direnç sorununun öneminin her seviyede ve platformda izah etmek,
- ❖ Karşılaştırmalı tıp ve biyomedikal araştırmalar yapmak,
- ❖ Zoonotik hastalıkların epidemiyolojisi için entegre bir veri tabanı oluşturmak,
- ❖ “Zoonoz Milli Komitesi” çalışmalarına destek vermek

5. Uygulanacak Yöntemler

I. Analiz

II. Sentez

III. Planlama

IV. Projeler ve Uygulamalar

Tek Dünya Tek Sağlık kapsamında uygulanacak araştırma yöntemleri; dört ana aşamadan oluşacaktır. Verilerin analizinden sonra sentez ve senteze bağlı sonuçlar çerçevesinde planlama yaklaşımı, öneriler ve projeler şeklinde olacaktır.

I. Analiz: Ulusal ve uluslar arası düzeyde **Tek Dünya Tek Sağlık** kavramının anlaşılması mevcut çevre, hayvan sağlığı ve halk sağlığı sistemlerinin çözümlenmesi. Açlığın, yetersiz ve dengesiz beslenmenin ortadan kaldırılması ve gıda güvencesi ve güvenliğinin sağlanması amacı ile proje ve planlamaya yardım edecek verilerin çözümlenmesi. Bu bağlamda araştırma kapsamı;

- ❖ Mevcut durum analizleri,
- ❖ Sayısal analizler
- ❖ Fiziksel analizler
- ❖ Örnekler
- ❖ Konu başlıklarının tespiti
- ❖ Tarihsel süreç

II. Sentez: Analiz sonuçlarının irdelenmesi ile ortaya çıkan başlıklar altında ortaya çıkan çıkarımlar iki ana başlık altında çözümlenmesi yapılacaktır. Bu başlıklar;

- ❖ Sorunlar..
- ❖ Potansiyellerdir..

III. Planlama: Senteze bağlı sorun ve potansiyeller çerçevesinde alt başlıklar oluşturarak

- ❖ Amaçların belirlenmesi
- ❖ Hedeflerin ortaya çıkartılması
- ❖ Hedeflere ulaşabilmek için stratejilerin geliştirilmesi şeklinde ana önermeler ortaya konacaktır.

IV. Projeler ve Uygulamalar: Planlama aşamasının ortaya koyduğu hedef ve stratejiler çerçevesinde ortaya çıkacak projeler ve uygulamalar aşamasıdır. Bunlar;

- ❖ Yasal ve yönetsel uygulamalar

- ❖ Tanıtım projeleri ve uygulamalar
- ❖ Eğitim projeleri
- ❖ Finansal projeler
- ❖ İşletme projeleri ve uygulamaları
- ❖ Uygulama projeleri
- ❖ Etaplama

6.1. Kurucular

1. Üniversiteler
2. Meslek Örgütleri
3. Özerk ve Özel Araştırma Kurumları
4. Sektörel Kuruluşlar ve Sivil Toplum Örgütleri
5. Üretici Örgütleri
6. Sanayi Kuruluşları
7. Medya Temsilcileri
8. Bireysel Üyeler

6.2. Paydaşlar

1. Kamu Kurum ve Kuruluşları (Bakanlıklar, Araştırma Enstitüleri, Belediyeler)

7. Mali Kaynaklar

1. Bağışlar
2. Kamu destekleri
3. STK'ların katkıları
4. Uluslararası kuruluş katkıları

KURBAN BASIN TOPLANTISI

Türk Veteriner Hekimleri Birliği Merkez Konseyi Başkanı Dr. Mehmet ALKAN 21 Kasım 2009 tarih, saat 10:00 da Etap Altınel Otelde Ulusal Medya mensupları ile birlikte kahvaltılı bir basın toplantısı yaptı. Dr. Mehmet ALKAN özetle kurban alırken, keserken halkımızın dikkat etmesi gereken hususlar konusunda detaylı bilgi verdi. Basın mensuplarının, GDO, Domuz gribi, Kuş gribi, KKKA hastalığı gibi konulardaki sorularını cevaplandırdı.

Basın toplantısında; Tarım ve Köyişleri Bakanlığı adına Hayvan Hareketleri ve Karantina Daire Başkanı Salih YURTALAN, Veteriner Hekimler Derneği Başkanı Prof. Dr. Şakir Doğan TUNCER ve Genel Sekreter Hüseyin Yalçın KÖKSAL , Ankara Üniversitesi Gıda Bilimi ve Teknolojisi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Haluk ÇELİK, Ankara Veteriner Hekimleri Odası Başkanı Ümit DUMAN, Ankara Büyükşehir Belediyesi Veteriner İşleri Müdürü Abdullah KÖSE ve TVHB Merkez Konseyi Yönetim Kurulu da hazır bulundu.

DEKANLAR TOPLANTISI, SAMSUN

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Veteriner Fakültesi Dekanlığınca düzenlenen Veteriner Fakülteleri Dekanlar Toplantısı, Türk Veteriner Hekimler Birliği Merkez Konseyi, Veteriner Hekimler Derneği ve Türk Veteriner Hekimler Birliği Vakfı Başkanlarının da katılımıyla 18–19 Şubat 2010 tarihlerinde Samsun’da gerçekleştirilmiştir.

Katılımcı listesi aşağıda yer alan toplantıda ilgili makamlara arz edilmek üzere yine aşağıda sunulan kararlar alınmıştır.

Katılımcı Listesi

Adı, Soyadı	Kurum	Görev
1. Dr. Mehmet ALKAN	Türk Veteriner Hekimleri Birliği Merkez Konseyi	Başkan
2. Prof.Dr. Şakir D. TUNCER	Veteriner Hekimler Derneği	Başkan
3. Abdullah Halis BAYTAZ	Türk Veteriner Hekimler Birliği Vakfı	Başkan
4. Prof.Dr. A.Gökhan ÖNOL	Adnan Menderes Üniversitesi Veteriner Fakültesi	Dekan
5. Prof.Dr. H. Oğuz SARIMEHMETOĞLU	Afyon Kocatepe Üniversitesi Veteriner Fakültesi	Dekan
6. Prof. Dr. Rifki HAZIROĞLU	Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi	Dekan
7. Prof. Dr. Mustafa ATASEVER	Atatürk Üniversitesi Veteriner Fakültesi	Dekan
8. Prof. Dr. Cengiz YALÇIN	Dicle Üniversitesi Veteriner Fakültesi	Dekan
9. Prof. Dr. Tayfur BEKYÜREK	Erciyes Üniversitesi Veteriner Fakültesi	Dekan
10. Doç. Dr. Orkun DEMİRAL	Erciyes Üniversitesi Veteriner Fakültesi	Dekan Yardımcısı
11. Prof. Dr. Sema Temizer OZAN	Fırat Üniversitesi Veteriner Fakültesi	Dekan
12. Prof. Dr. Halil GÜNEŞ	İstanbul Üniversitesi Veteriner Fakültesi	Dekan
13. Prof.Dr. Şahin ARSLAN	Kafkas Üniversitesi Veteriner Fakültesi	Dekan
14. Doç. Dr. Dinçer YILDIZ	Kırıkkale Üniversitesi Veteriner Fakültesi	Dekan Yardımcısı
15. Doç. Dr. Murat YILDIRIM	Kırıkkale Üniversitesi Veteriner Fakültesi	Dekan Yardımcısı
16. Doç.Dr. Galip KAYA	Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Veteriner Fakültesi	Dekan Yardımcısı
17. Prof. Dr. Hüdaverdi ERER	Selçuk Üniversitesi Veteriner Fakültesi	Dekan
18. Prof. Dr. Mustafa OGAN	Uludağ Üniversitesi Veteriner Fakültesi	Dekan
19. Prof.Dr. Şinasi UMUR	Ondokuz Mayıs Üniversitesi Veteriner Fakültesi	Dekan
20. Prof.Dr. Murat FINDIK	Ondokuz Mayıs Üniversitesi Veteriner Fakültesi	Dekan Yardımcısı
21. Prof.Dr. Tolga GÜVENÇ	Ondokuz Mayıs Üniversitesi Veteriner Fakültesi	Dekan Yardımcısı

1- Tarım ve Gıda Bakanlığı Kuruluş Tasarısı ve Meslek Politikaları

Yıllardan beri Avrupa Birliğine uyum çerçevesinde tartışılan ve Avrupa Birliği (AB) ilerleme raporlarında eleştirilen Tarım ve Köyşleri Bakanlığı Teşkilat Yapısının yeniden kanun tasarısı olarak

TBMM gündemine getirilmiş olması sevindirici olmakla birlikte, sunulan tasarı incelendiğinde AB'ne uyum açısından pek çok gereksinimi karşılamadığı gibi uygulamada da ciddi sorunlar yaratabileceği endişesi dile getirilmiş ve tasarı ile ilgili görüş ve öneriler karar olarak ekte sunulmuştur.

2- Veteriner Hekimlik Eğitiminin Yeniden Planlanması, ekirdek Eğitim Programının Tartışılması, Minimum - Maksimum Saatler ile Derslerin Veriliş Dönemlerinin Yeniden Belirlenmesi

Ulusal değişim programı FARABI programının etkin ve verimli uygulanabilmesi, yatay geçişlerdeki sorunların giderilmesi ve uluslararası öğrenci hareketliliğinin daha etkin hale getirilmesi için, her fakültede eğitimden sorumlu dekan yardımcılarının aşağıda belirtilen çalışma planı doğrultusunda ortak çalışma yapmasına ve hazırlanacak raporun bir sonraki dekanlar toplantısında görüşülmesine karar verildi.

Çalışma Planı: Her fakülte dekanlığı ve eğitimden sorumlu dekan yardımcılarına yazı yazılacaktır. Dekan yardımcılarını EAEVE'nin minimum şartları ve YÖK'nun 2 şubat 2008 tarihli ve 26775 sayılı Resmî Gazetede yayınlanan Doktorluk, Hemşirelik, Ebelik, Diş Hekimliği, Veterinerlik, Eczacılık ve Mimarlık Eğitim Programlarının Asgari Eğitim Koşullarının Belirlenmesine Dair Yönetmelikte" belirtilen ölçütler ve eğitim hedefleri dikkate alarak, kendi fakülte programlarını, ders saatleri, kredileri ve verildiği dönemleri yazacak, daha sonra eğitim-öğretim komisyonuyla birlikte Veteriner Hekimlik eğitiminde ideal ders programını hazırlayacak, bu kapsamda derslerin verilmesi gereken dönemler, saatler, program ıktıları hazırlanacak, tüm dekan yardımcılardan gelen programlar karşılaştırılıp, ortak olanlar ve çoğunluk önerileri kabul edilecek, farklı olan öneri, saat ve dönemler tekrar tartışılacak ve ortak karar alınacaktır. Eğer anlaşmazlık noktaları giderilemezse, bu şekliyle gelecek dönem dekanlar toplantısında program tartışılacak ve karara bağlanacaktır.

a) özümsel Eğitim Modeli/ Gözetimli alışma/Probleme Dayalı Öğrenim

Bu eğitim sisteminin öğrenci merkezli olması nedeniyle tüm fakütelere tavsiye edilmesine, en az bir yıl süreyle uygulandıktan sonra, tekrar gözden geçirilmesine karar verildi.

b) Veteriner Hekimliği Olgunlaşma Eğitimi (İntörnlük): Bu konu çekirdek eğitim programını kapsamında ana hatlarıyla belirlenecek, daha sonra ayrıntılar ve uygulama şekli tartışılarak karar verilecektir.

3- Akreditasyon süreci ve karşılaşılan sorunlar

Bu kapsamda Akretide olmuş fakütelere deneyimleri, süreci şu anda yaşayan veya henüz yaşamamış olan fakütelere izleyecekleri yol, süreçte dikkat edilmesi gereken noktalar aktarılmış ve deneyimler paylaşılmıştır.

AB sürecinin geleceği ile ilgili kaygılar, akreditasyon sürecinde maliyetlerinin yüksek olması, EAEVE'nin bağımsız kurumlara üyeliği engelleyen yapısı yanında, kalite ve güvence sistemlerinin ulusal niteliklerini geliştirmek amacıyla, Ulusal Akreditasyon Kurulu oluşturulmasının daha doğru olacağına karar verildi. Bu amaçla Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi Dekanlığına, **Veteriner Hekimlik Eğitimi Ulusal Akreditasyon Kurulu ve alışma İlkeleri** ile ilgi yönerge taslağı hazırlamak amacıyla yetki verilmesine karar verilmiştir.

İlgili Dekanlık TÜRKAK ve EAEVE ve diğer kalite sistemleri, Türk Veteriner Hekimleri Birliği, Veteriner Hekimler Derneği, Türk Veteriner Hekimleri Birliği Vakfı ve diğer meslek örgütleri ile ölkemizin diğer kalite güvence kurumları ile kendi ulusal değerlerimiz dikkate alınarak "Kurulun oluşum şekli, işleyiş biçimi, kurula katılacakların nitelikleri, seçim şekilleri, akreditasyon süreci, ölçütler, vb. konular

üzerinde taslak hazırlanacak, tasarı daha sonraki dekanlar toplantılarında olgunlaştırılacak, nihai karar verildikten sonra Yükseköğretim Kurulu ve diğer ilgili mercilere gönderilecektir

4- AÖF ve bazı Meslek Yüksekokullarında bulunan “Laborant ve Veterinerlik Bölümü” vb. bölüm ve/veya programların mevcut isimleri, sakıncaları tartışılmış ve ekli karar alınmıştır. İlgili kararın Yükseköğretim Kurulu ve program bulunan ilgili Üniversitelere gönderilmesine karar verilmiştir.

5- Yeni Veteriner Fakültelerinin Açılması

Türkiye'nin veteriner hekimlik eğitim sistemi, hayvancılık politikaları, Avrupa Birliği süreci, Türkiye'nin 2023 vizyonu tartışılmış, mevcut koşullarda Türkiye'nin şu anda ve yakın bir gelecekte Veteriner Hekim ihtiyacı olmayacaktır, bu nedenle ulusal kaynakların doğru olmayan bir amaç için heba edilmemesi gerekir. Avrupa Birliğine uyum ve üyelik sürecinde olan ülkeler arasında en fazla Veteriner Fakültesi ülkemizde bulunmaktadır. Bunun yanında Veteriner Hekim eğitimi mali yönden Üniversitelere büyük yük getirmektedir. Avrupa Veteriner Eğitim Kurumları Birliği (EAEVE: European Association of Establishment for Veterinary Education) kriterlerine göre diploması tanınır bir veteriner hekim yetiştirmek için çok sayıda temel laboratuara, hayvan hastanesine, kullanıma açık çiftliğe, kesimhaneye, gezici klinik ve acil klinik uygulamalarına ihtiyaç bulunmakta ve bunlardan birisinin dahi yetersizliğine izin verilmemektedir. Veteriner fakülteleri kağıt üzerinde kolay kurulmakta ancak gerekli alt yapının kurulması için mali kaynak temininde ve yeterli akademik ve idari kadro oluşturulmasında ciddi güçlükler ile karşılaşmaktadır. Mevcut veteriner fakültelerinin fiziki altyapı ve akademik kadrolarına bakıldığında bazı fakültelerimizin 20-30 yıldır halen bu kriterleri sağlayamadığı gözlenmektedir.

Mutlaka Veteriner Fakültesi açılması gerekiyorsa bunun iyi bir planlama ve minimum gereksinimlerin karşılandıktan sonra açılmasının daha doğru olacağı düşünülmektedir. Bu amaçla Veteriner Fakültesi açmanın minimum şartları ve asgari bütçesinin belirlenmesi amacıyla Ondokuz Mayıs, Kırıkkale, Atatürk ve Dicle Üniversitesi Veteriner Fakültelerinin birlikte çalışarak birlikte ortak rapor hazırlamasına ve Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesince bütçe analizi yapılarak rapora son şekli verildikten sonra dosyanın ilgili kurumlara gönderilmesine karar verilmiştir.

6- Veteriner Fakültelerinde Yeni Anabilim Dalları Kurulması

a) Ondokuz Mayıs Üniversitesi ve Uludağ Üniversitesi Veteriner Fakültelerinde Klinik Öncesi Bilimler Bölümüne Bağlı “Su ürünleri Hastalıkları Anabilim Dalı” kurulması ile ilgili ortak görüş

Ondokuz Mayıs ve Uludağ üniversitesi Veteriner Fakültelerinin Klinik Öncesi Bilimler Bölümüne Bağlı olarak “Su ürünleri ve Hastalıkları Anabilim Dalı” kurulması talebi halen Yüksek Öğretim Kurulu ve Üniversiteler Arası Kurul Gündeminde bulunmaktadır

Anabilim Dalı kurulması talebi, veteriner halk sağlığı, çevre ve akuatik hayvanların sağlığının korunması ve AB uyum yasaları açısından yerinde bir karardır. Bu nedenle kararın desteklenmesine, ancak çalışma alanlarının diğer meslek alanlarıyla çakışmaması için sınırlarının net olarak belirlenmesinde yarar bulunduğu ve bu nedenle Anabilim Dalı adının

“AKUATİK* HAYVAN HASTALIKLARI” olarak değiştirilmesine,

Anabilim Dalının bu isimle tüm Veteriner Fakültelerinde kurulması için girişimde bulunulmasına, Anabilim Dalı adıyla aynı adla “Doçentlik Alan Kodu” alınması için Yüksek Öğretim Kurulu ve Üniversiteler Arası Kurula müracaat edilmesine,

Konuyla ilgili olarak OMÜ ve Uludağ Üniversitesi Veteriner Fakültelerince hazırlanan ekteki ayrıntılı raporun YÖK, ÜAK ve tüm Veteriner Fakültelerine iletilmesine karar verilmiştir.

b) Veteriner Halk Sağlığı Anabilim Dalı

Küreselleşme nedeniyle artan zoonoz hastalıklarla daha iyi mücadele etmek, insan sağlığını korumak amacıyla, "" kurulmasının Tek tıp, Tek sağlık bakış açısı, değişen dünya ve meslek koşullarına uyum sağlamak, bu alanla ilgili araştırmalar yapmak ve uzmanlar yetiştirmek için çok önemli ve öncelikli alan olduğu düşünülmüş, bu Anabilim Dalının kurulabilmesi için kapsamlı, gerekçeli rapor hazırlanması için Atatürk Üniversitesi Veteriner Fakültesi Dekanlığının görevlendirilmesi, mesleki örgütler ve uzmanlık derneklerinden görüş istenmesine karar verildi.

c) Anabilim Dalı İsim Değişiklikleri

Besin Hijyeni ve Teknolojisi Anabilim Dalı adının, bilimsel gelişmeler, Avrupa Birliği uyum süreci ve YÖK'nun 2 Şubat 2008 tarihli ve 26775 sayılı Resmî Gazetede yayınlanan Doktorluk, Hemşirelik, Ebelik, Diş Hekimliği, Veterinerlik, Eczacılık ve Mimarlık Eğitim Programlarının Asgari Eğitim Koşullarının Belirlenmesine Dair Yönetmelikte" belirtilen şartları yerine getirmek amacıyla, Gıda Hijyeni ve Teknolojisi olarak değiştirilmesinin zorunlu olduğu ve isim değişikliği için Yükseköğretim Kurulu nezdinde girişimde bulunulması gerektiği kararına varılmıştır.

Mikrobiyoloji yerine Bakteriyoloji ve Mikoloji Anabilim Dalı olarak değiştirilmesinin yararlı olabileceği, ancak bu konuda kapsamlı çalışma yapılmasının daha doğru olacağı, bu nedenle bu konuda kararın gelecek toplantılara bırakılmasına

Veteriner Hekimlik Tarihi ve Deontoloji Anabilim Dalı adının Veteriner Hekimlik Eğitimi ve Deontoloji Anabilim Dalı olarak değiştirilmesi veya mevcut haliyle kalması durumunda anabilim dalına eğitim konusunda çalışmalar, araştırmalar yapılmasının tavsiye edilmesine karar verilmiştir.

7- Arıcılık ve Arı Hastalıkları, Pet Hayvanlar, Yaban Hayvanları

Veteriner hekimlik eğitimi ve değişen dünya koşulları nedeniyle, Arı hastalıkları ve Arıcılık, Pet Hayvanlar, Yabani ayvanlar ve hastalıkları konusunun daha kapsamlı olarak ele alınması, bu konuda Fakültelerin coğrafi koşulları, akademik ve fiziki altyapıları dikkate alınarak alanlardan biri veya birkaçında mutlaka uzaman hekim ve öğretim üyesi yetiştirilmesinin mesleğimiz ve ülkemizin geleceği açısından yararlı olacağı düşünülmüş ve kararın Fakültelere tavsiye edilmesi kararına varılmıştır.

8- Bologna Süreci, Veteriner Hekimlik Eğitimi Program Çıktıları

AB mevzuatına uyum kapsamında hazırlanan ve Veteriner hekimlik eğitiminin minimum şartları ve öğrenim hedeflerini belirleyen 2 Şubat 2008 tarihli ve 26775 sayılı Resmî Gazetede yayınlanan Doktorluk, Hemşirelik, Ebelik, Diş Hekimliği, Veterinerlik, Eczacılık ve Mimarlık Eğitim Programlarının Asgari Eğitim Koşullarının Belirlenmesine Dair Yönetmelikteki çıktılardan temel öğrenim çıktıları olarak belirlenmesine, ancak bu kapsamda YÖK tarafından hazırlanan ve yürürlüğe giren Ulusal Yeterlikler Çerçevesinde belirtilen ölçütlerin eklenmesi, İstanbul ve Paris'te yapılan Dekanlar toplantısında alınan kararlar ve ulusal niteliklerimizin göz önüne alınarak program çıktılarının Çekirdek Eğitim Programıyla birlikte geliştirilmesi ve olgunlaştırılması gerektiği sonucuna varılmış ve hazırlanacak

raporun bir sonraki Dekanlar Toplantısında Karara bağlanması yönünde ilke kararı alınmıştır.

9- Ortak Lisansüstü Eğitim Programlar Açılması

Yüksek Öğretim Kurulunun yürürlüğe koyduğu yüksek lisans (en az ikisi Doçent olmak koşuluyla 3 öğretim üyesi) ve doktora programı açma ölçütlerinin (en az ikisi Profesör “veya 1 Profesör, 2 Doçent” olmak üzere beş öğretim üyesi) ağırlaştırılması nedeniyle akademik alt yapısını henüz Yüksek Öğretim Kurulunun öngördüğü düzeyde tamamlayamamış fakültelerde lisansüstü eğitim programları açılmamaktadır. Lisansüstü eğitim programı olmayan fakülteler, meslek okulu konumuna düşmekte, Araştırma Görevlisi alınamadığı için yeterli araştırma, yayın üretilmemekte ve yeterli hizmet verilememekte, dolayısıyla bilimsel anlamda bir fakülte olamamaktadır. Yeterli öğretim üyesi olmadan ve akademik olgunluk sağlanmadan lisansüstü eğitim programlarının açılmaması, asgari standart getirilmesi ve kalitenin yükseltme isteği elbette olumlu bir yaklaşımdır. Buna karşın öğretim üyesi yetersizliği olan Anabilim Dallarına yeni öğretim üyesi temin etmek için üniversitelerde kadro sıkıntısı ortaya çıkmakta, bazen kadro temin edilse bile Yüksek Öğretim Kurulu tarafından kullanma izni verilmemektedir. Bu şekilde öğretim üyesi alınamaması ve lisansüstü eğitim programı açılmaması gibi kısır döngü oluşmakta ve sorun çözümsüzlüğe gitmektedir.

Diğer taraftan Bu sorunun çözümü için ortak doktora programları açılması temel olarak doğru bir yaklaşımdır. Bununla birlikte, Yüksek Öğretim Kurulunun kriterlerine göre şeklen “2 Doçent 1 Profesöre karşılık gelmekte” Profesör olmadığı takdirde doktora programı açılmasına izin verilmemesi durumu hukuki ve bilimsel etik açısından doğru görünmemektedir.

Bu sorunun çözümü için mutlaka ortak lisansüstü programların başlatılması gerekmekte, ortak program açılacak birimlerde toplam olarak şartlar sağlanırsa birlikte program açılabilir. Program açıldığında, lisansüstü öğrenciler, 1 veya 2 dönem diğer ortak kurumda, FARABİ (Program için Maliye Bakanlığınca henüz kaynak ayrılmamış olması nedeniyle fiilen yürütülmesi zor görünmektedir) ya da uygun şekilde görevlendirilebilmeli ve eğitim - öğretimini sürdürebilmelidir. Bu durum hem araştırma altyapısının güçlenmesine, hem akademik alt yapının tamamlanmasına yardımcı olacaktır.

Burada izlenmesi gereken yol, ortak lisansüstü program açıldığında Doçent olmayan öğretim üyelerine danışmanlık verilmemesiyle çözülebilir. Halen birçok üniversitemizde, danışmanlık için uluslararası indekslerce taranan dergilerde yeterli sayıda yayın ve/veya atfı aranmaktadır.

Bu nedenle, ortak lisansüstü program açabilmek için mevcut koşulların yeniden gözden geçirilmesi

a) Yüksek lisans programı açmak için programda toplam öğretim üyesinin 3 veya daha fazla olması ve bunlardan birinin Doçent olması durumunda izin verilmesi,

b) Doktora programında ise toplam öğretim üyesi sayısının beş veya daha fazla olması ve bunlardan en az ikisinin Doçent olması durumunda izin verilmesinin doğru olacağı düşünülmektedir. Durumun Yüksek Öğretim Kuruluna azına karar verilmiştir.

10- Bilimsel Dergi ve Yayınlar

Dünyada ve ülkemizde artan bilimsel yayın faaliyetleri ve Türkiye’de yayınlanan Mesleki Bilimsel Dergiler konusu tartışıldı. Halen yayınlanmakta olan bilimsel dergilerden SCI ve/veya SCI-Expanded tarafından taranan TÜBİTAK, *Türk Veterinerlik ve Hayvancılık Dergisi*, *Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi Dergisi* ve *Kafkas Üniversitesi Veteriner Fakültesi Dergisi*’nin Türkiye için yeterli olmadığı, bu sayının ve mevcut dergilerin etki (impakt) faktörünün artırılması için yayın yönünden desteklenmesine,

Henüz Ulusal Hakemli Dergi olarak yayınlanan ve ULAKBİM tarafından taranan fakülte dergileri veya mesleki dergilerin Uluslararası İndekslerce taranan dergi haline gelmesi için, dergi isimlerinin lokallikten çıkarılarak evrensel hale getirilmesi,

Yayın kalitelerinin artırılması için ortak çaba harcanmasına,

Henüz dergi çıkarmamış veya gerekli izinleri almış ancak yayın hayatına başlamamış fakülte ve uzmanlık dernekleri dergilerinin çıkarılmasının mümkün olduğunca ertelenmesi ve mevcut dergilerin desteklenerek SCI'ye girmesinin Türkiye ve mesleğimiz açısından daha yararlı olacağı düşünülmüş ve durumun fakülteler ve mesleki kamuoyuna duyurulmasına karar verilmiştir.

11- Mezuniyet Sonrası Eğitim

Tüm meslek alanlarında olduğu gibi Veteriner hekimlik alanında da mevcut bilimsel ve teknolojik bilgiler 3-5 yıl içerisinde ikiye katlanmakta, dolayısıyla üniversite eğitimi sırasında alınan bilgiler aynı hızla eskimekte ve güncelliğini yitirmektedir. Bu nedenle mezuniyet sonrası eğitimin üniversitelerde verilmesi ve sertifika programlarında üniversitelerin aktif rol alması gerekmektedir. Bu amaçla Türk Veteriner Hekimleri Birliği ve Tarım ve Köyşleri Bakanlığı nezdinde girişimlerde bulunarak yasal zemine oturtulmalı ve zorunlu hale getirilmelidir.

Mezuniyet sonrası eğitimde güncel gelişmeleri yakalamak, standardizasyonunu sağlamak için Mesleki Uzmanlık Dernekleri ve meslek örgütleriyle ilişkiye geçilerek, eğitimin süresi, yöntemi, içeriği belirlenerek bir kılavuz ve örnek model hazırlanması gerekmektedir. Bu amaçla Erciyes üniversitesi Veteriner Fakültesi Dekanı Prof.Dr. Tayfur BEKYÜREK ile Kafkas Üniversitesi Veteriner Fakültesi Dekanı Prof.Dr. Şahin ASLAN'ın görevlendirilmesine, hazırlayacakları örnek eğitim modeli ve kılavuzunun, meslek örgütleri ve Tarım Bakanlığına görüşüne sunulması ve görüşler doğrultusunda raporun revize edilerek gelecek toplantılarda tekrar gündeme alınmasına karar verilmiştir.

Bunun yanında Veteriner Fakültelerinde fiziki ve akademik altyapısı tamamlanmış laboratuvarların verdikleri raporların Tarım ve Köyşleri Bakanlığı tarafından kabul edilmesi için Bakanlık nezdinde girişimde bulunulması, laboratuvarların akredite laboratuvar haline getirilmesi için çalışma yapılmasının gerekli olduğu karara varılmıştır

12- Dünya Veteriner Hekimler Yılı

Dünyada veteriner hekimlik eğitiminin başlamasının 250. yılı olması nedeniyle 2011 dünya veteriner hekimler yılı olarak kutlanacaktır. Mesleğimiz kamuyuna tanıtılması ve sorunlarıyla ilgili çözüm yolları bulunması açısından önemli bir fırsat olarak görülmektedir. Bu nedenle tüm Fakülteler ve meslek örgütlerinin birlikte, mesleğimize yaraşır güzellik ve içerikte kutlanması için, Tarım ve Köyşleri Bakanlığı, Milli Eğitim ve Sağlık Bakanlığı, Türk Silahlı Kuvvetleri, TÜBİTAK, yerel yönetimler, mülki idare gibi mesleğimize direkt yada dolaylı yoldan taraf olan tüm resmi ve özel kurumlarla işbirliği kurulmasına, bu ilişkiye sağlamak amacıyla, etkin ve geniş kapsamlı ulusal kutlama kurulu oluşturulmasına ve konuda Erzurum'da yapılacak Dekanlar toplantısında Kurul üyeleri ve kutlama program ayrıntılarının (eğitim çalışmaları, reklam kampanyaları, halk günleri, vb.) belirlenmesine,

Fakültelerin buldukları bölgelerde etkin tanıtımını yapmak amacıyla, yılda bir gün halk günü düzenleyerek kapılarını tüm yurttaşlara açmalarına ve bu konuda OMÜ Veteriner Fakültesinin

hazırlıklarını tamamladıktan sonra, tercihen mayıs ayı içerisinde pilot uygulama yapması,
Kararın tüm meslektaşları ve mesleğin taraflarına duyurulmasına karar verilmiştir.

13- Deneysel Hayvanlar ve Etik Kurullar

Doğaya ve tüm canlıların yaşam hakkına saygı anlayışı gereği ve hayvan refahını sağlamak amacıyla çıkarılmış çeşitli ulusal ve uluslararası kanun ve yönetmelikler

(15.10.1978 tarihli Hayvan hakları Evrensel Bildirgesi; 24.6.2004 tarih ve 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu; 16.05.2004 tarih ve 2546 sayılı RG de yayınlanan Deneysel ve Diğer Amaçlar İçin Kullanılan Deneysel Hayvanlarının Korunması, Deneysel Hayvanlarının Üretim Yerleri ile Deneysel Yapacak Olan Laboratuvarların Kuruluş, Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik; Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı tarafından yönetmeliğin uygulanmasına ilişkin 25.04.2006 tarih ve 24 sayılı talimat; 06.07.2006 tarih ve 26220 sayılı RG de yayınlanan Hayvan Deneysel Etik Kurulları Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik ile bu yönetmeliklere uygun olarak oluşturulan Hayvan Deneysel Merkezi Etik Kurulu ve çeşitli kurumlarca Hazırlanan Hayvan Deneysel Yerel Etik Kurul Yönergeleri, vb.),

Özü ve amacı itibarıyla mesleğimiz için çok doğru, olmazsa olmaz ilkeler ve kurullar getirmektedir. Bununla birlikte uygulamada meslektaşlarımız ve mesleğimiz sıkıntıya sokan olaylar ve durumlarla karşılaşmaktadır.

Hayvanlarla ilgili kanun ve yönetmeliklerin çoğu ve hayvan deneysel etik kurul yönetmelik ve yönergeleri, hayvanlara gereksiz yere acı çektirilmesini önlemek, gereksiz yere deneysel hayvanı kullanımını önlemek ve hayvanlara Veteriner Hekim dışında ehil olmayan insanların müdahalede bulunmasını engellemek ve hayvanları ve mesleğimizi korumak amacıyla çıkarılmış olmasına karşın, eğitim süresince veya mesleğin uygulanması sırasında yapılan rutin işlemler bile zaman zaman engellerle karşılaşmaktadır. Bunun yanında Hayvan Deneysel Etik Kurullarının başkanlıklarına, birçok kurumda Veteriner Hekim dışında diğer meslek gruplarından atama yapılmaktadır. 5 yıllık meslek eğitiminin tümünü hayvanlara adanmış olan meslek grubu, yönetmelikteki karmaşa nedeniyle, hayatında hiç hayvana dokunmamış meslek adamlarıyla aynı kefeye konulmamalıdır. Yönetmeliğin 11.maddesi d. bendinde yer alan *"Başvurular, yapılacak deneysel yürütücü/yürütücüler konumundaki en kıdemli personel tarafından yapılır. Üniversite ve eğitim kurumlarında yürütücü, tezler için danışman öğretim üyesi, diğer araştırma projeleri için ise öğretim üyesi statüsündeki araştırma yürütücüsüdür."* ifade doktorasını tamamlamış öğretim elemanlarının araştırma yapmasına engel olmaktadır.

Yönetmelikteki 11.d maddesinin yeniden düzenlenmesi ve Hayvan Deneysel konusunda Veteriner Hekimlerin çalışma yapabilmesi için gerekli olan sertifika eğitimi koşullarının değiştirilmesi, süre ve şartların tekrar gözden geçirilmesi amacıyla HADMEK nezdinde girişimlerde bulunulması gerekmektedir.

14- Diğer Konular

Toplantıların kurumsallaşarak düzenli olarak yapılmasına, bundan sonraki toplantının Haziran ayı içinde Atatürk Üniversitesi Veteriner Fakültesi'nin ev sahipliğinde Erzurum'da yapılmasına, toplantıya mesleki uzmanlık dernekleri ve Veteriner Hekim kökenli Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdür ve/veya yardımcılarının da çağırılması ve Lisansüstü Eğitim sorunlarının da tartışılmasının gerekli olduğu kararına varılmıştır.

III. TÜRK VETERİNER HEKİMLİĞİ KURULTAYI

TVHB tarafından düzenlenen **III. Türk Veteriner Hekimliği Kurultayı 23–24–25 Nisan** tarihleri arasında, katılımcılar içinde bakanımız, milletvekillerimiz, Dünya veteriner Hekimleri Başkanı Dr. T. JORNA, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı üst düzey bürokratları, bakanlığın merkez ve taşra teşkilatı temsilcileri, diğer kamu kuruluşları temsilcileri, sivil toplum kuruluşları temsilcileri, veteriner fakülteleri dekanları ve öğretim üyeleri, veteriner hekimleri odaları ve firmaların temsilcilerinin de bulunduğu 500 delege ile Ankara Etap Altınel Barcelo Otelde yapılmıştır.

23 Nisan Perşembe günü açılış konuşması TVHB Merkez Konseyi Başkanı Dr. Mehmet ALKAN tarafından yapılmış ve Sayın ALKAN konuşmasında “Malumlarınız olduğu üzere bu kurultayın birincisi 1998 ikincisi 2002 yılında yapıldı. Aradan geçen 8 yıl sürekli gelişen ve dinamik bir yapısı olan mesleğimiz için gerçekten uzun bir süredir. Burada 3 gün boyunca, mevcut durumumuzu, sorunlarımızı, çözüm önerilerimizi, geleceğe ait vizyonumuzu ve politikalarımızı tartışıp bir sonuca varmaya çalışacağız. Konularında uzman çok sayıda meslektaşımızın yoğun emek sarf ederek hazırladığı komisyon raporları siz değerli delegelere 2 ay öncesinden gönderildi. Umarım bütün arkadaşlar hazırlıklı gelmişlerdir ve sağlıklı bir çalışma ortamı oluşur. Dünya Veteriner Hekimleri Birliği Başkanı Sayın Dr. Tjeerd JORNA bizi kırmayarak kurultayımızı şereflendirdi. Bu Sayın Dr. Tjeerd JORNA’nın bir yıl içerisinde ülkemizi ikinci ziyaretidir. Bir yıl önce yine 12. Dünya Halk Sağlığı Kongresine (28 Nisan 2009) davetimiz üzerine panalist olarak katılmıştı. Bu arada komisyon raporunun hazırlanmasında emeği geçen tüm meslektaşımıza, kurultayın organizasyonunda bize maddi yönden destek olan bakanlığımıza, tüm sivil toplum örgütlerine ve firmalarımıza burada teşekkürü bir borç biliyorum.” Şeklinde yer vermiştir. Dünya Veteriner Hekimleri Birliğinin Başkanı Dr. T. JORNA’nın tek sağlık konseptinin önemi ve bu bağlamda veteriner halk sağlığı ile halk sağlığının birlikte global halk sağlığını oluşturduğunu vurguladığı, 2015 yılında birçok ülkeden 3000 veteriner hekimin katılacağı Dünya Veteriner Hekimleri Birliğinin Genel Kongresinin Türkiye’de yapılmasının düşünöldüğu ve ayrıca Dünya Veteriner Hekimleri Birliğinin yapısı ve faaliyetleri hakkında kısa bilgiler içeren konuşması akabinde, siyasi partilerimizi temsilen hepsi veteriner hekim kökenli olan Afyon MHP Milletvekili Prof. Dr. Abdulkadir AKCAN, Burdur CHP Milletvekili Ramazan Kerim ÖZKAN ve AKP Adıyaman Milletvekili Mehmet ERDOĞAN’ın kurultayın önemini içeren konuşmalarıyla kurultayın açılış konuşmaları sona ermiştir.

Açılış konuşmalarının akabinde Divan seçimi yapılmış olup Prof. Dr. Abdulkadir AKCAN divan başkanı, Prof. Dr. Necmettin TEKİN ve Prof. Dr. Ender YARSAN başkan yardımcılığına, Begüm YURDAKÖK ve Yasemin SAATÇİ kâtip üyeliğe seçilmiştir. Divan teşekküründen sonra kurultayda 9 çalışma grubunun özet raporları delegelere sunulmuştur.

III. TÜRK VETERİNER HEKİMLİĞİ KURULTAYI AÇILIŞ KONUŞMALARI

Dr. Mehmet ALKAN

Türk Veteriner Hekimleri Birliği Merkez Konseyi Başkanı

Sayın Bakanım değerli Milletvekillerim, Dünya Veterinerler Birliğinin değerli başkanları, saygı değer dekanlarım, hocalarım, odalarımızın ve meslek örgütlerimizin değerli başkanları, saygıdeğer delegeler, firmalarımızın değerli temsilcileri, basınımızın değerli temsilcileri. 3. Türk Veteriner Hekimliği

kurultayını düzenleme kurulu adına hepinize hoş geldiniz diyor. Saygıyla selamlıyorum.

Bildiğiniz gibi ilk kurultay 1998 yılında, ikincisi 2002 yılında yapıldı. Aradan sekiz yıl geçti tabi sekiz yıl çok dinamik bir meslek olan Türk Veteriner Hekimliği için uzun bir süre. Özellikle sekiz, on yıl içerisinde dünyada mesleğimizle ilgili çok olağan üstü gelişmelere şahit olduk. SARS, Pandemik İnfluenza Enfeksiyonları, BSE ve Dioxin krizleri mesleğimizi çok farklı konumlara benim kendi deyimimle stratejik bir meslek konumuna getirdi.

Saygıdeğer misafirler, değerli meslektaşlar bu üç gün zarfında mesleğimizin mevcut durumunu, sorunlarını, çözüm önerilerini, geleceğe ait vizyonunu ve projeksiyonlarını hep birlikte tartışacağız. Belki yanlış anlamalara neden olabilir, komisyonlar içinde hayvancılık özellikle sığırcılık, koyunculuk ve tavukçuluk gibi bölümler niye yok diye? Bu bir meslek politikası kurultayı. Burada mesleğimizin geleceğe ait stratejisini çizeceğiz. Çok değişik konularda kararlar alacağız. Ve bu çizdiğimiz strateji dokümanı, bundan sonra bizim çalışmalarımızda bir rehber olacak. Ben ilk kurultayın 98 yılının raporunu inceledim 2002 nin raporunu inceledim o zaman kurultay yapan arkadaşlara minnet duygularımı ifade etmek istiyorum. Ben o her iki kurultayında dokümanlarından başım her sıkıştığında istifade ediyorum. Gerçekten o kurultayda çalışan arkadaşlar çok ciddi raporlar hazırlamışlar. Ümit ediyorum ki bu kurultayın çıktıkları da aynı fonksiyonu icra edecektir. Bildiğiniz gibi iki aya aşkın süre önce ben kurultayın dokümanlarını, komisyon raporlarını siz değerli delege meslektaşlarıma yolladım. Ümit ediyorum ki elinizden geldiği kadar incelediniz. O komisyon raporları çerçevesinde öğleden sonra kurultay raporları sunulduktan sonra onun üzerinde tartışma yapılacak. Yarın nasip olursa tespit edilen komisyonlar yandaki salonda hazırlanan dokuz masada komisyon raporları üzerinde çalışmalarını yapacaklar. Ben saygıdeğer delegelerden divan burada yerine geçtikten sonra, hangi komisyonda çalışmak istediğini ismiyle birlikte bildirirse bizim için çok daha etkin bir çalışma sistematiği olacaktır. Siz değerli delegelere kurultay çalışmaları ile ilgili kısa bilgi vermek istiyorum. Biraz sonra Dünya Veteriner Hekimleri Birliği başkanı Dr. JORNA hitap edecek. Saygıdeğer meslektaşım ve dostum son bir yıl içinde ikinci defa Türkiye'ye geldi kendisine minnet ve teşekkürlerimi burada arz ediyorum. Çünkü yüze yakın üye ülkeden Türkiye'yi seçti. Bizim 2015 Dünya veteriner hekimliği kongresini Türkiye de yapmamızla ilgilide burada görüşmelerde bulunduk. Ümit ederim hayırlı sonuçlar alırız çünkü başka aday ülkelerde var onun tartışmasını yapacağız. Tabi Dünya Veteriner Hekimler Birliğinin kongresinin Türkiye de olmasını çok önemsiyorum. Çünkü Dünyanın değişik ülkelerinden binlerce veteriner hekimin ve uluslararası örgüt temsilcilerinin ülkemizi ziyaret etmesi çok değişik açılardan mesleğimize ülkemize katkıda bulunacaktır ümidindeyim.

Daha sonra saygıdeğer eski bakanımız MHP Afyon milletvekili Prof. Dr. Abdulkadir AKCAN bizlere hitap edecek. Müteakiben CHP Burdur milletvekili Ramazan Kerim ÖZKAN bize hitap edecek, son olarak AKP Adıyaman milletvekili meslektaşımız Mehmet ERDOĞAN hitap edecek en sonunda sayın bakanımız teşrif ederse kendileri hitap edecek. Burada bizim şanssızlığımız Türkiye olağanüstü bir süreçten geçiyor. Türkiye bir bakıma teslim alınmış durumda. Ben tabi siyasete girmek istemem ama çok iyi günler geçirmiyoruz. Hem milletvekillerimiz hem ülke olarak yoruluyoruz yorulduğumuz neye varacak nasıl olacak bilmiyorum. Benim demek istediğim sayın bakanımız eğer gelemeyebilirlerse büyük bir ihtimal yorgunluktan meclis çalışmaları uzamasından olacaktır. Ümit ediyorum gelebilirler. Bu arada bir şeyi daha hatırlatmak istiyorum yarın bizim biliyorsunuz Anıtkabir ziyaretimiz var, belki taşradan gelen arkadaşlar Anıtkabiri görmedikleri için gitmek isteyebilirler, saat ona on kala buradan otobüsümüz kalkacak anıtkabir için. Biz saat dokuzda ödül töreni yapacağız. Biliyorsunuz 2010 yılı Türk Veteriner Hekimler Birliğinin hizmet onur ödül törenleri her yıl dünya veteriner hekimler gününde yapılıyor. Yarın biz arkadaşlarımızın bir kısmı komisyonlarda çalışırken, bir kısmı anıtkabir e giderken, bir kısmı da biz burada değerli meslek büyüklerimize hizmet ve onur belgelerini burada

takdim edeceğiz. Bu arada öğleden sonra her yıl geleneksel olarak yapılan Dünya Veteriner Hekimler Birliği koşumuz var her sene yapılıyor jokey kulübünün bize bir jesti olarak; oda saat beş sıralarında olacak gene burada saat iki buçuk ta otobüsümüz kalkacak orijinal olması bakımından ilgi duyanlar buradan iki buçukta gidebilirler. Bunları da ifade ettik ten sonra ben bu komisyonlarda çalışan, emeği geçenlere, maddi katkıda bulunanlara bir kez daha teşekkür ediyorum. Söзlerimi burada bitirirken bu kurultayın ölkemize ve mesleğimize hayırlı uğurlu olmasını diliyor hepimize en derin saygılarımı sunuyorum.

Dr. Tjeerd JORNA

Dünya Veteriner Hekimleri Birliği Başkanı

Sayın Başkan, Türkiye'ye davetiniz için teşekkür ederim. Burada olmaktan memnuniyet duyuyorum. Katkımı yapacağım; fakat konuşmam biraz fazla uzun olduğu için konuşmamın bir kısmını zaman alacak çeviriler için kıstım, bu nedenle hemen başlayalım. Dünya Veteriner Hekimler Birliği ve küresel düzeyde veteriner hekimlik meseleleri hakkında bir şeyler söylemek istiyorum.

Dünya Veteriner Hekimler Birliği'nin büyük sloganı "Tek dünya, tek tıp, tek sağlık" (Sağlık için veteriner, gıda için veteriner, dünya için veteriner)tır. Böylece sağlıklı hayvanların yetişmesiyle sağlıklı insanlar yetişecektir felsefesi benimsenmiştir. Her meslek grubunda olduğu gibi, biz de büyük bir dayanışma içinde, tek vizyon ve tek ses olmalıyız. Tek dünya, tek tıp vizyonu için de, küresel boyutta insan sağlığının gelişmesi için veteriner hekimliğin ve tıbbın birleşmesi gerekmektedir. Tek dünya, tek sağlık kavramının basında sık sık yer alması, hayvan hastalıklarının ve insan sağlığının birbirine bağlantılı olduğunun tüm dünyada anlaşıldığını göstermektedir. Bulaşıcı hastalıkların %60 oranında insanlarda ve hayvanlarda (vahşi ya da evcil) ortak olduğu uzun zamandır bilinmektedir; ortaya yeni çıkan hastalıkların %75'i hayvanlardan gelmektedir ve potansiyel olarak biyoterörizmde kullanılabilinecek patojenlerin %80'i ise zoonozdur. Ayrıca insan nüfusunun düzenli olarak protein alması özellikle de süt, yumurta ve et ürünlerini tüketmesi gerektiği bilinmektedir ve bu ürünlerde üretim ve tüketimdeki azalma toplumsal sağlık problemlerine yol açacaktır. Günümüzde malların ve insanların uluslar arası ölçekte sürekli yer değiştirmesi, patojenlerin kolayca yayılmasına ve çoğalmasına yol açmaktadır. Daha da ötesi, iklim değişikliği patojenlerin menziline, özellikle vektörler vasıtasıyla -örneğin birkaç yıl öncesine kadar kışın hayatta kalmaları için fazla soğuk olan bölgelerde kolonize olan böcekler, şimdi bu bölgelerde yaşayabiliyorlar- genişletmiştir. Bu yeni felaketlerin zararını en aza indirmek için tek yol hayvan ve halk sağlığı yönetimini dünya çapında, ulusal ve bölgesel olarak uyumlu ve koordine bir şekilde adapte etmektir. Hayvan sağlığı açısından bakıldığında, tek dünya tek sağlık kavramı çerçevesinde, ölkelerin hastalıkları olabildiğince erken teşhis etmesi, bunun yanında veterinerlerin önleyici ya da tedavi edici uygulamaları zaman kaybetmeden gerçekteştirmesi gerekmektedir. Konuya insan sağlığı açısından bakıldığında ise, tek dünya tek sağlık kavramı çerçevesinde, zoonotik hastalıkların kontrolünde; özellikle de bu hastalıkların saptanması, önlenmesi ve maruziyet sonrası tedavisine aşamalarında; veteriner ve tıp hekimlerinin ortak bir çalışma sergilemesi gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Bu gün sabah ya da başka bir gün kutlayacak olduğunuz, 'Dünya Veteriner Hekimliği Günü' nün temel konusunu ise yine bu kavram oluşturmaktadır.

Dünya Veteriner Hekimleri Birliği'nin misyonu değişecektir; bu nedenle bu kısmı geçiyorum. Dünya Veteriner Hekimleri Birliği'nin yapısal düzenlemesine gelelim. Dünya Veteriner Hekimleri Birliği, Ulusal Veteriner Hekimleri Birliklerinden (Türk Veteriner Hekimleri Birliği gibi) ve Veteriner Hekimliği Uzmanlarının Uluslararası Birliklerinden oluşur. Dünya Veteriner Hekimleri Birliği'ndeki ana unsurlar Başkanlar Birliği, Konsey ve Yönetim Kurulu'dur. Kısaca yapılanmayı bu şekilde ifade edebiliriz.

Dünya Veteriner Hekimleri Birliği'nin küresel görevleri arasında ise, hayvan sağlığı, hayvan refahı, halk sağlığı ve zoonotik hastalıklara ilişkin politika üretmesi, gerekli mevzuatı oluşturması gelmektedir. Rift Vadisi Humması gibi iklim değişikliğinin hayvan davranışları üzerindeki etkilerinin değiştiği durumlarda küresel politikaları üretmek oldukça zordur. Eğitim ve okullarımız için küresel bir akreditasyon sistemini oluşturmak ise bir diğer önemli konudur. Küresel ölçekte veterinerlerlik hizmetlerinin eş güdümünde yürütülmesi için biz de OIE, FAO ve WHO ile iş birliği yapmaktayız.

Yukarıda belirtilen kavramları sembolize edecek olursak, veteriner hekimlik tapınak gibidir: hayvan sağlığı, halk sağlığı, hayvan refahı tapınağın temel sütunlarını oluştururken; tapınak temeli ise sağlam bir eğitim temeline oturtulmuştur. Veteriner hekim mesleğini pratisyen hekim, gıda hijyenisti, resmi veteriner hekimliği, endüstri-sanayide çalışan, enstitü ya da eğitim kurumlarında akademisyen olarak ya da yeni önem kazanan yaban hayatının ve çevrenin korunması, iklimsel hastalıkları kontrolü gibi alanlarda icra edebilir; ancak hangi alanda çalışırsa çalışsın temel nokta veteriner hekimin hayvanlar, hayvan sahipleri ve toplum arasında oluşan bir üçgenin ortasında olmasıdır. Veteriner hekimliği eğitiminde olduğu gibi küresel veteriner hekimlik politikalarını geliştirmek için dünya çapında pek çok kişi ile iş birliği yapmaktayız.

Birlik aynı zamanda geçen seneki H1N1 gibi sadece hayvan sağlığı bakımından değil aynı zamanda insan hastalığı açısından da önemli olan ve ekonomik açıdan da önem taşıyan epidemik hastalıkları kontrol etmek için gelişmekte olan ülkelerde belirli küresel salgın hastalıkların kontrolü projelerinde yer almaktadır. Bu önemli projelerin yanında FAO gibi küresel örgütlerle birlikte antimikrobiyal ilaç kullanımı, dirençlilik ve kalıntıları ile iklim değişikliğinin hayvan davranışlarına ve hastalık kontrolüne etkisi gibi konular sürekli olarak tartışılmaktadır. Bu aşamada Paris'te antibiyotik dirençliliğine karşı bir politika geliştirdik, bu politikayı internet sitemizden de takip edebilirsiniz.

Hastalık kontrolü konusundaki slaytlara geçelim. Mevcut slaytta SARS epidemisini küresel olduğunu, ancak öncelikle Çin'de başlamış olduğunu görüyorsunuz. Hastalığın başlangıç noktası Çin'deki uluslar arası bir kongre olmakla birlikte, kongre sonrasında Kanada'ya kadar yayılmıştır. Anlaşılabileceği üzere kongreler hastalıkların küresel olarak yayılması dolayısıyla her zaman bir tehlike noktası olarak düşünülebilir. Bu yüzden hastalık birkaç gün içinde doğudan batıya, ya da Meksika gribinde olduğu gibi bunun tersine, batıdan doğuya gelebilir. Kuduz halen dünya çapında kontrol edemediğimiz bir hastalık olmasına karşın her yıl çoğu çocuk 55.000 kişi hayatını kaybetmektedir. Bu hastalığı tamamiyle önleyebilmesinin bilinmesine rağmen birçok ülkede Sağlık ve Tarım Bakanlıkları arasındaki uyumsuzluk durumu hastalığın durumunu bu denli vahim hale gelmesinin başlıca nedeni olarak gösterilebilir (Afrika'da bu şekilde olduğunu ilgili kişiler tarafıma bildirmişlerdi).

Hayvan sağlığının geleceği hükümetlerin bu konun önemini fark etmesiyle alakalıdır. OIE'nin yürüttüğü çalışmalar kapsamında hayvan refahı konusunda uluslararası bir bildiri üzerinde (Evrensel Hayvan Refahı Deklarasyonu) çalışılmış ve bilimsel standartlar konusunda kampanyalar yürütülerek bu deklarasyon kabul edilmiştir. Hayvanlarla yakın ilişkimiz, hayvanların refahlarını korumaya ilişkin sorumluluğumuz olduğu anlamına geldiği inancını pekiştirmiş, insan sağlığı bakımından da hayvan refahının önem taşıdığı konusunu vurgulamıştır.

Halk sağlığına ilişkin olarak ise, Birlik olarak zoonotik hastalıkların kontrolünü devam ettirmeye çalışıyoruz. 1863'te Dünya Veteriner Hekimleri Birliği kurulduğunda ilk mesele yine zoonotik hastalıkların kontrolüydü. Görüldüğü üzere, yüzden fazla yıl sonra bile halen maalesef aynı durumdayız. Zoonotik hastalıkların kontrolü dışında toplum sağlığı için önemli olan bir diğer konu ise gıda güvenliğidir ve Birlik olarak gıda güvenliğini de kontrol altına alacak çalışmalarımız devam etmektedir. Bu

konuda veteriner hekimliği hizmetlerini destekliyoruz ve veteriner halk sağlığı, insan halk sağlığı ile küresel halk sağlığı üçlemesini çalışmalarımızda temel alıyoruz. Veteriner hekimlik mesleğinin saygın bir sağlık mesleği olduğu unutulmamalı ve Avrupa'da olduğu gibi tüm dünyada topluma bu şekilde tanıtılmalıdır.

Eğitim konusunda Avrupa'da standardize olmuş bir değerlendirme sistemimiz bulunmaktadır. Her yıl yeni fakülteler bu değerlendirme sürecine başvurmakta ve değerlendirme sonucunda akredite olmaktadır. Veteriner hekimlik eğitimindeki asgari gereksinimleri ise geliştirmiş bulunmaktayız, bunları demec haline getirdik ve akreditasyon ve mezun olanların durumunu da Başkanlar Meclisimizde alacağımız kararlara ilave ederek bu sene hayata geçireceğimizi ümit ediyorum. Ayrıca ulusal birlikler tarafından hazırlanan hayat boyu öğrenme programlarını da halen geliştirdiğimizi de eklemek istiyorum.

OIE deki eğitim konferansı bu sene bir çok dekanın katılımıyla Lyon'da gerçekleşecek. Bununla birlikte dünyada, Lyon, Fransa'da başlamış olan 250 yıllık veteriner hekimliği eğitimin de kutlamaları birlikte yapılacak. Biz bu toplantılarda 250 yıllık meslek eğitiminin bizi sadece veteriner hekim olarak değil, aynı zamanda halk sağlığında anahtar bir oyuncu olarak ifade ettiğini de kamuoyuna açıklayacağız ve Cape Town'daki Dünya Veteriner Hekimleri Kongresi'nde de bir kere daha altını çiziceğiz ve çemberimizi tamamlamış olacağız. Eğitime dair son olarak, Türk okullarının dekanlarına bir şey söylemek istiyorum. Avrupa değerlendirme sisteminde EAEVE'nin denetleme grubu üyesiyim ve size öğretimde domuz ve domuz hastalıklarının önemi hakkında ülkenizdeki bu konudaki eğitim eksikliği konusunu aramızda çok tartıştığımızı söylemek istiyorum. Fakat şimdi meslek boyutunda değerlendirdiğimizde, ülkede önemli olarak hangi hayvanların dolayısıyla hangi hastalıkların bulunduğu konsantre olmamız gerekliliği kanaatine vardık. Türkiye'de de domuz hastalıkları konusu birincil öneme sahip olmadığından değerlendirmelerde eskiden olduğu gibi önemli bir kriter olarak değerlendirilmeyecek. Tabi ki bu da sizin için iyi bir gelişme.

Birliğin gelişen ülkelere desteği ile ilgili kısımları geçiyorum; çünkü bu konu daha çok Afrika'daki ülkeleri ve Asya'daki ülkelerin belirli bir kısmını ilgilendirmekte.

İletişime geldiğimizde, Birliğin dünya çapında bir çok kongreyi düzenlediğini görüyoruz. Bunların arasında en önemlisi sayılan ve az önce de belirtmiş olduğum Dünya Veteriner Hekimleri Kongresi 2011'de Cape Town, Güney Afrika'da; 2013 yılında yapılacak bir sonraki kongre ise Prag, Çek Cumhuriyeti'nde gerçekleştirilecek. Her yıl, sizin de bu Kurultay çerçevesinde yaptığınız gibi 'Dünya Veteriner Hekimler Günü' çeşitli etkinliklerle kutlanması sağlanacak ve dünya çapındaki kutlamalar ile etkinlik kapsamı değerlendirilerek 'Dünya Veteriner Hekimler Günü Ödülü' verilecek. Tabi, bu ödüle siz de başvurabilirsiniz; tek yapmanız gereken iyi bir programla değerlendirme jürisinde benim de olduğum komisyona başvurmak. Sembolik olarak 1000 Euro para ödülü de veriyoruz, bir sonraki ödül neden sizin olmasın? Bunların dışında, dünya çapında Louis Pasteur'un öldüğü 28 Eylül'de 'Dünya Kuduz Günü'nü kutlamaktayız. Seneye, OIE ile birlikte, yakın gelecekte kuduzdan kurtulup kurtulamayacağımızı tartışmak için büyük bir konferans düzenlemeyi planlıyoruz. Görüldüğü gibi OIE'yle toplantılarımızda, hem profesyonel anlamda, hem de alınacak gerekli mevzuatın uygulanabilirliğine yönelik bizimle çalışması için resmi veteriner hekimlere ihtiyaç duyduğumuz konferanslar organize etmekteyiz. Kongre ve konferansların yanında, Dünya Veteriner Hekimleri Birliği'nin web sayfasında yer alan yayınladığımız bir haber bülteni bulunmakta.

Bitirmeden önce, devalı olarak yenilediğimiz son on yıla dair mesleki politika raporlarımızı internet üzerinden erişebileceğinizi bildirmek istiyorum. Ancak dünya çapında değerlendirdiğimiz bu politi-

kalarımızı devamlı olarak güncellememiz gerekiyor; fakar güncelleme aşaması Avrupa'da olduğu gibi maalesef küresel anlamda hızlı işleyemiyor ve çok fazla vakit alıyor. Ancak gecikme maalesef benim karakterime de ters. Bu yüzden şu anda hem kendimi hem de raporları hazırlayanları zorluyorum ve politika raporları için yenileme hemen hemen tamamlandı sayılır, yenilenen bu raporlar ise Mayıs ayının sonunda Paris'te tartışılarak uygulanıyor olacak.

İlginiz ve beni dinlediğiniz için teşekkür ederim.

Beni dinlediğiniz için teşekkürler, toparlamam gerekirse: Hepimiz sorumluluklarımızı üsleneceğiz, bunu için size yol gösterebilirim, Dünya Veterinerleri her zaman insanlığın ve hayvanların iyiliği için çabalayacağız, tıpkı sloganımızda olduğu gibi: "Tek Dünya Tek sağlık".

Son olarak: Sorumluluklarımızı tamamıyla alarak ancak insan ve hayvanların sağlığındaki önemli görevimizi tıpkı sloganımızda olduğu ve Latince'de aynı anlama gelen "Omnium Anumali, Omnium Saluti" yani "Tek dünya, Tek sağlık" felsefesi ile koruyabiliriz.

Prof. Dr. Abdulkadir AKCAN
MHP Afyonkarahisar Milletvekili

Değerli başkanım, çok kıymetli Dünya Veteriner Hekimleri Birliği Başkanı Dr. Jorna, kıymetli milletvekili arkadaşlarım, kıymetli meslektaşlarım, hocalarım, değerli basın mensupları hepinizi en içten duygularla selamlıyorum.

Evet mecliste anayasa değişikliği süreci devam ediyor üç dört gündür. Ve ilk gün onsekiz saat, arkasından on altı saat, arkasından 15 saat bu nedenle de sayın ALKAN kaçta yattığımı soruyor. Artık o maratona adapte olmuş durumda gidiyoruz. Ondan öncede çok kıymetli bizim için değer ifade eden iki kanun tasarısı ele aldık. Bunlardan bir tanesi Tarım bakanlığının teşkilat ve görevleri hakkında kanun tasarısı idi. Biriside veteriner hizmetleri gıda ve yem kanunu tasarısı. Ondada epeyce güzel mesai sarf edildi. Bu mesai sırasında ben gerçekten duygulandım ve işin ne kadar önemli olduğunu bir kez daha tavrımı değerlendirme fırsatı buldum. Beni duygulandıran hangi parti olursa olsun meslektaşlarımızın meselenin farkında olarak sorumluluk duygusu içerisinde bir yandan Türkiye gerçeğini göz önünde tutarak. Bir yandan insanımızın sahiplenme duygusu içerisinde olmayı prensip edinecek, diğer taraftan da bir veteriner hekim olduğunun farkında olarak bir siyasi parti mensubiyeti söz konusu olmadan arkadaşlarımızın konuya sahip çıkmış olmaları beni duygulandıran. Çalışmalar sırasında bu duyguyla hareket etmeleridir. Artık günümüzde veteriner hekimliğin ne olduğunu başkalarından öğrenmek durumunda olmadığımızı fark etmeye başlıyoruz. Ben daha önceki yıllarda yapılan toplantılarda TBMM genel kurulda hitabım ve hitaplarım sırasında ben Avrupa Birliğini çok istiyorum, ülke olarak bize düşünce tarzı olarak bize çok fazla katkı sağlamayacağına inanmama rağmen, veteriner hekimlik mesleğinin ne olduğunu Türk kamu oyuna önemini anlatma bakımından ne olduğunu ortaya koyacağı için veya bizi uyum müttebesata uyum anlamında yanına çekmek ve bize bastıra bastıra veteriner hekimlik budur diye öğreteceği için Avrupa Birliğini önemsiyorum diye ifade etmiştim. Gerçektende en son görüştüğümüz veteriner hekim hizmetleri ve yem kanunu tasarısında müttebesat ön plana çıkmış ve anayasa değişikliği görüşmelerine başladığı zaman iktidar partisinin meclis gurup önerisi olarak meclis başkanlığına getirdiği teklifte iki husus vardı biri ana yasa değişikliği birde veteriner hizmetleri gıda ve yem kanunu meclisin hali hazırda gündemini görüşmeden onun dışında tutarak birlikte peş peşe ele alınması hususunun getirilip orada oylanarak kabul edilmesi ve bu perspektiften bakınca da Avrupa Birliğinin müttebesatına uyumun on ikinci fasılla ele alınmasında temel kriterin bu olduğu hususunu ön plana çıkaran bir gündem belirlemesi söz konusu olmuştur.

Burada eğer biz tavanlara çıksaydık kendimizi ellinci katlardan atmakla Türkiye'yi tehdit etseydik bütün meslektaşlarımız çıksa bu gündemin bu şekilde ayarlanmasını sağlayamazdık. O bakımdan ben Avrupa Birliğinin Türkiye'ye vereceği katkılarının ötesinde insanlarımızın sağlığı için, insanlarımızın ayakta durabilmesi, dengeli beslenmesi, yeterli beslenmesi, milli ekonomik hayvancılığın gereken yerde olmasını sağlamada katkı sağlayacak tasarıların ele alınması bizim kendi ihtiyaçlarımızdan değil Avrupa Birliği görüşmeleri gereği olarak ele alınıyor olması halada hangi noktada olduğumuzu göstermesi bakımından önemli. Biz başkalarının yönlendirmesi ile değil kendimizin kendi sorunlarına sahip çıkmasını esas almamız diye düşünüyorum.

Değerli meslektaşlarım Dr. Jorna burada sunumunu yaparken, konuşmasını yaparken hep üniversite-deki meslek hayatında neler olabilir diye düşünürken gündeme getirmeye çalıştıklarımı hap şeklinde hepimize sundu verdi. 1983 yılında Allah rahmet eylesin Emin ARITÜRK hocaya kürsü başkanımıza :
- "Hocam hiç olmazsa ne olur şu hayvan davranışını doktora dersi olarak seçmeli ders olarak verebilirmiyiz" diye söylediğimde.
- "Yahu uğraştığın şeye bak" diye söylemişti bana.

Eğer 2013 de olduğumuzu var sayarsak 30 yıl, 2010 da olduğumuz gerçeğini düşünürsek 27 yıl sonra bize hayvan davranışının ve bunun paralelinde hayvan refahının ne olduğu dünya meslek örgütümüzün dünya temsilcisi olarak Sn. Jorna dan dinliyoruz. Ve buraya tapınak vari bir çizelgede gösterdiği iki ayaktan birisi hayvan refahı. Hayvan refahının sağlanması ne olur şu barınak hayvanın içinde yaşadığı bir ortam şu barınağı bir ele alsak da hayvan barınakları dersini özel olarak hiç olmazsa doktora öğrencilerine versek dediğimiz zaman şimdi yeteri kadar ziraatçilerle tartışıyoruz bir tartışma daha mı açalım yani dediğini hatırlıyorum. Ama bir mücadelenin sonun da TBMM arkadaşlarımda buradalar komisyon üyelerimiz hayvan refahı ele alınırken, insan refahı adı konmadan da olsa bir bizimde ele alınıyor nasıl işte bir müteahhit çıkıyor inşaat ruhsatı alıyor bir arsa üzerine konut yapıyor. Konutta iskân ruhsatı verilirken mutlaka bir doktorun imzası gerekiyor niye formal olarak el alıyoruz biz bu gün bunu ama mutlaka ciddi olarak ele alınması gereken bir konu bir doktorun gidip iskân ruhsatı verilen bir konutta veya insanın çalışacağı bir işyerinde burada insan insan oyununa, insan beden yapısına, insan sağlığına uygun bir barınaktır diye altına imza koyması gerekir adına yola çıkılarak bu mevzuat düzenlenmiş bir doktorun imza atması gerekiyor iskân ruhsatında. Hiçbir veteriner hekimin kalkıp da bir inşaat mühendisi mantığıyla veya ziraat fakültelerinde verilen kültür dersini almış olanların yapabileceği bir işi yapsın illa proje çizsin diye bir iddiamız yok. Doktorlarda zaten bunu yapmıyorlar ama yapılması gereken eğer hayvan refahı söz konusuysa o refahın birinci derecede sağlanabileceği ilk birincil ortam onun barındığı barınaktır. Bu barınağın hayvan refahına uygun, hayvanın anatomik yapısına hayvanın davranışına uygun yapılmış ve bu davranışın hür, rahat bir şekilde realize edilebilecek mi sorusuna cevap vererek burada uygun bir barınaktır diyebileceğimiz onayı verecek bir veteriner hekimin mutlaka geldiğimiz noktada imzasının olması gerektiğini tanık komisyonunda vurgulamaya çalıştım. Şimdi TBMM bu konu dün meslektaşlarımızın sayısının azlığı ki hala gerçekten az. İki tane azlık var birisi veteriner hekimlerin meclisteki azlığıdır biriside hanımların meclisteki sayısal azlığıdır. Bir taraftan anayasada düzenleme yapıyoruz kadın erkek fırsat eşitliği komisyonu kuruyoruz mecliste diğer taraftan kendi parti gurubumda yetmiş milletvekili var iki tane hanım var. Oysa hem biyolojik bir gerçek kadınla erkeğin eşit sayıda olması hem topluma katkı bakımından belki kadınların bizden daha fazla katkı sağlama noktasında ama mecburiyetten ama durumundan dolayı olması gerçeğini bir tarafa bırakarak iki azlık yaşıyoruz TBMM bunlardan bir tanesi veteriner hekim azlığı dün başkalarına dile getirttiyorduk biz kendi mesleğimizin meclisteki sorunlarını ama bu gün bu sorunları meslek temsilcilerimizin direk doğrudan kendi ağızından dile getirilebilir duruma gelmeye başladık. Bunun sayısını daha da arttırarak kamuda toplumun hayatını düzenleyen kanunların çıkmasında rol oynayacak doğrudan doğruya birinin taşeronluğuyla değil

kendimizin aktif olarak buna hayat kazandırmamız mecburiyetini hatırlamak ve hatırlatmak istedim. Değerli meslektaşlarım bu kurultay mutlaka ele alınan konular, kurulan komisyonlar itibari ile hazırlanmış raporları göz önüne aldığımız da mesleğimize ve insanımıza tek dünya dediğimiz için milletimize demiyorum. Tüm dünya insanlığına katkı sağlayacak fikirler üretildiğine inanıyorum. Bunları teker teker üç günlük kurultay çalışması sırasında ele alacağız ve birlikte değerlendireceğiz. Ben umarım ki veteriner hekim milletvekili arkadaşlarımızın bu kurultayı takip etmeleri doğrultusunda bir dileğim umarım takip ederler inanıyorum ki kendileri katkı sağlayacaklar veya bizim meclise götüreceğimiz konularda sizler aracılığıyla sizlerin bu güzel ve yoğun çalışmalarınızda ortaya çıkan fikirleri taşımada aracı olma noktasında yol göstereceklerine inanıyorum ve bu kurultayı düzenleyen bu kurultay da emeği gecen tüm arkadaşlarımıza meslektaşlarımıza ellerine sağlık, yüreklerine sağlık, emekleri için teşekkür ediyorum. Kurultay sonuçlarının ülkemize dünya insanlığına hayırlı sonuçlar getirmesini diler hepinize saygılar sunarım.

Ramazan Kerim ÖZKAN
CHP Burdur Milletvekili

Sayın başkan, sayın milletvekili arkadaşlarım sayın bakanım, bakanlığımızın değerli bürokratları, Dünya Veteriner Hekimleri Birliğinin değerli Başkanı Dr. Jorna, oda ve mesleki sivil toplum örgütlerimizin değerli temsilcileri, görsel ve yazılı basınımızın kıymetli temsilcileri, saygıdeğer meslektaşlarım ve sevgili konuklar. Sekiz yıl aradan sonra Türk veteriner hekimleri kurultayının üçüncü kez toplanmış olmasının mutluluğunu ve heyecanını yaşıyoruz. Ayrıca bu kurultayda bizleri yalnız bırakmayan ve değerli katılımlarıyla bizlere şeref veren konuğumuz Dr. Jorna ya teşekkürlerimi iletiyorum. Hoş geldiniz diyorum. Yine tüm katılımcıları da saygıyla selamlıyorum.

Ayrıca bu kurultayın aynı zamanda dünya veteriner hekimler gününe denk gelmesi daha doğrusu kurultayı düzenleyen organizasyon komitesinin bu günü seçmeside bu kurultayın önemini daha da arttırmıştır.

Bu arada sırası gelmişken bu anlamlı kurultayın düzenlenmesinde büyük katkıları olan başta Türk Veteriner Hekimleri Birliği başkanı, değerli meslektaşım sayın Dr. Mehmet Alkan olmaz üzere şahsında konseyin değerli üyelerine ve çalışanlarına bu organizasyona destek veren, katkı sağlayan bizlerin yetişmelerine büyük emekleri olan saygıdeğer hocalarıma, derneklerimize, odalarımıza, sivil toplum kuruluşlarımıza, kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli temsilcilerine, medya temsilcileri ve değerli katılımlarından olayı mesleğimizin gelişmesine omuz veren, katkı sağlayan hayvancılık sektörünün tüm değerli emekçilerine hoş geldiniz sefa geldiniz diyorum.

Sayın başkan, değerli arkadaşlarım. Bu gün küreselleşen dünyada her geçen gün sağlık, beslenme problemleri artmaktadır. Böylelikle açlık ve dengesiz beslenme her geçen gün daha fazla sorun olmaya başlıyor buna karşın dünyada veteriner hekimliklerin yetki ve sorumlulukları artırılırken ülkemizde arz ve görev alanları kısıtlanmaya çalışılmaktadır. Veteriner hekimlerle ilgili son kararlar veteriner hekim olmayan kişi ve kuruluşlara yetki ve sorumluluk verilmekte ve mesleğimiz neredeyse kukla bir meslek konumuna getirilmek istenmektedir. Hayvan hastalıkları ile mücadelede yanlış politikalar yetersiz kaynak ve yetersiz personel ulaşılması gereken hedefleri güçleştirmektedir. Bu gün gelinen noktada veterinerlik hizmetleri Türkiye de kamu yönetiminin bir temel sorumluluğu olmaktan çıkarılmıştır. Kadro tasarrufu bütçe tasarrufu gibi anlayışlarla veterinerlik hizmeti Türkiye için çok önemli olduğu halde kamu yönetiminin dışında tutulmuştur. Bu gün ortada veterinerlik hizmetlerinden mahrum bir Türkiye hayvancılığı vardır. Türkiye'nin küçük ve büyük baş hayvan varlığı en önemli ekonomik zenginliklerimizden biridir. Milyonlarca insanımız bu ekonomik zenginliklerle

doğrudan ilişkilidir. Ve bunun içinde özel bir sahiplenmeye ihtiyaç duyulmaktadır. Bütün bunların her açıdan çok büyük bir hayvancılık ve veteriner hekimliği bilinci içinde ele alınıp değerlendirilmesi gerekiyor. Ama ne yazık ki gereken ilgi gösterilmemiş bu konu kendi kaderine teslim edilmiş bunu hiçbir şekilde anmadan kabul etmek mümkün değildir. Türkiye için olağan üstü önemli bir alana karşı kayıtsız kalınmıştır, araştırma merkezleri kapatılmıştır, laboratuvarlar kapatılmıştır, aşı üretme merkezleri kapatılmıştır. Veterinerlik hizmetleri, hayvan sağlığı konusu, aşılama ihtiyacı bütün bunların gerektirdiği çalışmaların yapılması standartların konulması , kontrollerin yapılması, hayvan ürünleri ile ilgili ithalatın, ihracatın denetim altına alınması, hijyenik koşulların gerçekleştirilmesi önemli konulardır. Bunlar yerine getirilmeyince de maalesef bunun sonucunda gelinecek nokta ortadadır. Veteriner hekimliği soframızdaki gıdaların temiz bir şekilde hazırlanmasında, arılardan su canlılarına kadar evcil ve yabancı hayvanların sağlıklarının korunması ve hastalıklarının tedavisi yanında halk sağlığının korunması, salgın ve bulaşıcı hastalıkların önlenmesi hayvansal ürünlerin arttırılması evcil ve yabancı hayvan türlerinin korunması, hayvansal kökenli gıdaların hazırlanma teknolojileri ve insan tüketimine uygunluğunun her aşamada kontrolü, çevre ve çevre kirliliğinin önlenmesi gibi geniş bir alanda hizmet veren bir meslektir.

Bu güne dek veteriner hekim meslektaşlarımız ülkemizi zaman zaman tehdit eden salgın hayvan hastalıklarıyla gece gündüz demeden büyük bir özveri ile hizmet etmişler ve etmeye devam etmektedirler. Veteriner hekimler olmadan tarım ve havancılık sektörünü düşünmek bile imkânsızdır. Ayrıca değerli arkadaşlarımız bende bir meslek mensubu olduğum için söylemiyorum ama bu gün veteriner hekimlik mesleği ülkemizde en mütevazı, en ağırbaşlı halk diliyle ensesine vur elinden lokmasını al konumundadır. Ancak bunun çağımızda yada mevcut gelinecek konumda geçerli olmadığını gözlemleyiz. Yani fazla tevazu göstermenin artık geçerli olmadığını bu tevazünün su istimal edilerek böyle olduğumuz şekilde yorumlandığını hep birlikte görüyoruz. Dolayısıyla bizlere burada çok önemli görevler düşmektedir. Bunun tek yolu da misyon, vizyon ve vitrinimizi değiştirmek geliştirmektir. Bu bağlamda şahsen kamuoyunun veteriner hekimlik mesleğine bakış penceresini genişletmek ve mesleğimizin pazarlamasında usul ve yöntemlerin yeniden gözden geçirmemiz gerektiği kanısındayım. Her geçen gün gelişen ve değişen dünyada bu gün yaşanan ve gelecekte de hissedilebilecek olan en önemli sorun yeterli ve dengeli beslenmedir. Bu sorun söz konusu olduğunda da hayvansal ürünler bu sorunun çözümünde vazgeçilmez bir unsur olarak ortaya çıkmaktadır. Zira ülkelerin gelişmişlik ölçeğinde en önemli kriter kişi başına düşen protein miktarıdır. Böylelikle de ulusal kalkınma programında hayvancılık sektörünün ve dolayısıyla da veteriner hekimlik mesleğinin önem ve satışı bir kez daha ortaya çıkmıştır. Özellikle Avrupa Birliği ile ilgili mevzuatların yüzde kırka yakın bir kısmının veteriner hekimlik mesleğinin görev ve sorumlulukları kapsamında olduğu gerçeği de ülkemizde de mesleki gelişmenin sağlanması kaçınılmaz bir gerçektir. Hayvancılık ve gıda sektörünün tüm alanlarında önemli görevler üstlenen veteriner hekimler sağlıklı hayvan, sağlıklı gıda, sağlıklı toplum gerçeğinin vazgeçilmez bir unsurudur. Bu slogan gerçekleşmesi içinde ülkemizde hayvancılık sektörünün gelişmesi ve tarımın bir alt sektörü olma konumundan çıkarılması gerekmektedir. Ülkemizde şunda hayvansal üretim tüm tarımsal üretimde payı yüzde 15, yüzde 20 payında değişmektedir. Oysa Avrupa Birliği ülkelerinde de bitkisel ve tarımsal üretim oranları neredeyse aynı orandadır. Ülkemizin gerek sosyal ekonomik yapısı ve gerekse iklim ve coğrafi şartları göz önüne alınırsa bu oranın Avrupa Birliği ülkelerindeki gibi olmaması için hiçbir neden yoktur. Bu gün mesleğimizle ilgili olarak birçok konuda üniversitelerden odalara, merkez konseyimize, derneğimize, sivil toplum örgütlerimize kadar tüm meslek örgütlerimizin geçmişte yaşanan yanlışlardan vazgeçerek tam anlamıyla bir ortak kayıta bütünleştiklerini görüyorum. Buda bizleri fazlasıyla mutlu ediyor ve mesleğimizin geleceği açısından umutlandırıyor. Burada huzurunuzda kendilerine bu ortak dayanışma bütünleşmeden dolayı bir kez daha teşekkür etmek istiyorum.

Bunun en yakın örneği birkaç hafta öncesinde hep birlikte yaşadık. Üyesi bulunduğum TBMM Tarım ve Köyişleri Komisyonu'nda eş zamanlı olarak iki ayrı kanun tasarısı görüşüldü. Veteriner hizmetleri bitki sağlığı gıda ve yem sağlığı kanun tasarısı ile tarım ve gıda bakanlığı teşkilat kanunu. Bu görüşmeler esnasında meslek örgütlerimizin platformlarımızın nedenli çaba gösterdiklerini bizlere değerlendirme görüş ve tespitlerini aktardıklarını ve bu konularda örnek bir dayanışma içerisinde meslek çıkarlarımızı korumaya çalıştığımızı gördük. Bu da bu dayanışmanın yararlarını ve hiçbir siyasi ve şahsi çıkar gözetmeksizin meslek yararına yapılan bütünleşmenin ne denli gerekli olduğunu gözler önüne serdi.

Değerli arkadaşlarım veteriner hekimlerin hekimlik onuruna yaraşır bir geçim düzeyi sağlayabilmesi için acilen özlük haklarının yeniden gözden geçirilmesi bir zorunluluktur. İnanıyorum ki bu bütünleşme ile veteriner hekimlik mesleği çok yakın bir zamanda çoktan hak ettiği konuma gelecektir. Bu gün mesleği icra eden kişiler olarak mesleğimiz hak ettiği konuma getirmek bizlerin sorumluluğundadır. Bugün sorumluluğu yerine getiremezsek gelecek kuşaklara bunu izah edebilmenin sıkıntısını yaşamamız kaçınılmaz olacaktır. Değerli arkadaşlarım burada bulunan konularında uzaman değerli meslek temsilcilerimiz kendi çalışma gurupları konularıyla ilgili değerlendirme ve tespitlerde bulunacaklar. Yapacağınız çalışmalarla hayvancılığımızın geleceğine ve beklentilerine sizler yon vereceksiniz. Ülke hayvancılığı sizlerin başarılı, disiplinli, programlı çalışmalarını gelecek kuşaklara aktarılacaktır. Ve inanıyorum ki Türkiye havancılığı ve veteriner hekimlik mesleği sizlerin sayesinde hak ettiği konuma en kısa zamanda ulaşacaktır. Bu çalışmaların sonunda kurultay sonuç bildirgesi hazırlanacak bu bildirge bizlerin bundan sonraki çalışmalarında bir el kitabı bir rehber niteliğinde olup izleyeceğimiz politikalar konusunda en büyük yardımcımız olacaktır. Defalarca söylediğim gibi yinelemekte yarar görüyorum her zaman her platformda sizlerin görüşlerinizi ve değerlendirmelerinizi tespitlerinizi çok yakından takip ediyorum bunlardan kendimce bir takım çalışmalar yapıyorum ve bunların birçoğunu da birçok kez TBMM sinde gerekse toplantı panel ve sempozyumlarda dile getiriyorum. Özellikle bir çok konu başta özlük hakları olmak üzere TBMM bize tanıdığı imkânlar çerçevesinde gündeme taşımaya çalışıyorum. Elimden geldiğince gerçekleşmesi için caba harcıyorum. Ancak hepimizin bildiği gibi son söz siyasette olduğundan bir kısım çabalarımızdan istediğimiz arzulağımız sonucun alınmadığını görüyoruz. Ancak bu bizleri yıldırmmamalı. Bunları en iyi şekilde dile getirdiğimizde konularımızın önemi ve gerekçelerini sunduğumuzda iktidarında bunlarla ilgili bir paylaşım içinde olacağını veya en azından ortak bir payda da buluşduğunu göreceğiz. Şuanda salonu dolduran tüm meslektaşlarımın, büyük azim ve sorumluluk içerisinde olduğunu gözlemliyorum bu gurup kurultayda görev alacak arkadaşlarımızın da aynı bilinç ve sorumluluk duygularıyla bu görevi yerine getireceklerinden hiçbir endişem yoktur. Bu vesileyle 3. Türk Veteriner Hekimlik Kurultay başarılı geçmesini diler. Çok yakın zamanda artık tüm sorunlarımızın aşıldığı mesleğimizin hak ettiği güzel konumlara geldiğini yeni toplantılarda birlikte olmak üzere kurultay çalışmalarında başarılar diler, veteriner hekimler gününü kutlar hepimize en içten saygı ve sevgilerimi sunarım.

Mehmet ERDOĞAN

AK Parti Adıyaman Milletvekili

Sayın başkanım, çok değerli dünya veterinerler birliği başkanımız, değerli hocalarım, değerli meslektaşlarım çok değerli milletvekili arkadaşlarım, değerli basın mensupları sizleri saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Kurultayda birlikteyiz, tabi son sözü söylemekte herhalde kolay olmasa gerek. Söylenilecek en güzel şeyler ifade edildi dolayısıyla teşekkür ediyoruz katkılarından dolayı. Kendilerini feda eden bu uğurda mesleğimizin gelişmesi, ülke ekonomisine katkı anlamında yaptığı çalışmalarla ebediyete

göç eden tüm meslek büyüklerini burada rahmetle yad etmek istiyorum. Başta milli şairimiz Mehmet Akif olmak üzere yine zannedersem iki yıl önce buradaydık rahmetli Muhsin başkanı bir buçuk yıl önce cenabı haktan rahmet diliyorum. Şimdi değerli dostlar meslek olarak tabi hangi konumda nereye geldik. Yaşantı olarak bizlerde bunun bizzat içindeyiz. Burada hiç mi kendimizin suçu yok birazda suçu kendimize aramalıyız. Bu kadar hayvancılığa, Türk tarımına, ekonomiye katkımız var derken bizim yaptığımız çalışmalarda ne kadar bir katkı sunabildik. Kendi aramızdaki meslek birliği, dayanışma ruhunu nasıl aktif hale getirebilirimizin düşüncesinde olduk mu. Sen, ben mantığını bir tarafa bırakarak biz diyerek hareket edebildik mi. Evet meslek çıkarları ortak payları oluşturduğumuza, meslek adına birlikte çalışmanın gerektiğini, mesleki konular bağlamında birlikte olmanın nasıl yapılabileceğini son bir ay içerisinde çok aktif bir şekilde ortaya koyduk. Burada hem konsey hem oda hem dernek temsilcisi arkadaşlarım adına teşekkür ediyorum tabi iktidar muhalefet ayrımı demeden bütün meslektaş milletvekillerimizle birlikte bu çalışmaları sarf ettik. Çok önemli iki kanun tarım komisyonunun da görüşüldü teşkilat kanunuydu altı veteriner hizmetleri bitki sağlığı yem ve gıda kanun tasarıydı burada hem arkadaşlarımızın milletvekilleri olarak birlikte çalışma ruhu ve konsey, oda ve derneğin doküman ve bilgi noktasında bizi desteklemelerinden dolayı da inanın gerçekten uygulandım çok teşekkür etmek istiyorum. On ikinci faslın açılmasın noktasında da AB mevzuatının yaklaşık dörtte birini oluşturan bu çalışmaların mesleğimiz açısından da çok önemli olduğunu ifade ediyor. AB mevzuatı doğrultusunda bu çalışmalar hem bilimin ışığında olacak, hem de adil olacak yaklaşımını çok değerli hocalarımız bundan önce ifade ediyordu. Bu gün bu çalışmalar meslek camiamızın önünü açacaksa dün rahatsız olduğumuz konulardı ama bu gün bu çalışmaları birer birer gerçekleştirmiş durumdayız. Tüm dünyada kabul gören bir anlayış var “Tek Sağlık Tek Dünya” konsepti. Beşeri hekimliklerle veteriner hekimliğin ortak noktada çalışmasının önemini birlikte yaşıyoruz. Hayatın merkezinde insan varsa, her şey insan içinse, insanların en hayırlısı, insanlara faydalı olan ise biz böyle bir medeniyetin sahipleriyiz. Dolayısıyla bu medeniyete verdiğimiz katkının da ne kadar büyük olduğunun farkındayız. Ben kurultayımızın başarılı geçmesini temenni ediyorum. Burada sizlerin sonuç bildirgesiyle meslek camiamızın ufkunu ve vizyonunu açacak bir çalışma niteliğinde olduğunu biliyorum. Aynı zamanda parlamentoda da bizim için bir ufuk bir hedef çizgisi oluşturacak dolayısıyla burada katkı verecek tüm katılımcılara da teşekkür ediyorum, Kurultayımızın başarılı geçmesini diliyorum, Dünya Veterinerler Gününüzü tebrik ediyorum, sizleri tekrar saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

24 Nisan günü 9 komisyon çalışmalarını sürdürerek komisyon raporları son halini almıştır. 25 Nisan günü Kurultay Sonuç Bildirgesi hazırlanmıştır.

III. TÜRK VETERİNER HEKİMLİĞİ KURULTAYI

SONUÇ BİLDİRGESİ

23–25 Nisan 2010 - Ankara

III. Türk Veteriner Hekimliği Kurultayı, (TVHB) Türk Veteriner Hekimleri Birliği'nin öncülüğünde, veteriner hekim milletvekilleri, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Merkez ve Taşra teşkilatı bürokratları, Dünya Veteriner Hekimleri Birliği Başkanı, TVHB Merkez Konseyi Başkanı, veteriner fakülteleri dekanları, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının temsilcileri, Veteriner hekim odaları başkanları, meslek örgütleri ve ihtisas dernekleri başkanları ile ilgili özel sektör temsilcilerinden oluşan 500 Kurultay Delegatesinin katılımıyla 23–25 Nisan 2010 tarihleri arasında Ankara'da toplanmıştır.

1- Yapılan genel değerlendirmede, aşağıda yer verilen konulara dikkat çekilmiştir

Sağlıklı nesillerin oluşturulmasında hayvansal ürünlerin vazgeçilmez stratejik ürünler olması gerçeği göz önünde bulundurularak, ülkemizde hayvansal ürünlerin yeterli ve sağlıklı olarak tüketilebilmesi için gerekli önlemler alınmalıdır. Dünyada, tarım ve hayvancılığını geliştirmeden ekonomik kalkınmasını başarmış ülke yoktur. Bu gerçek dikkate alınarak, ülkemizde kişi başına düşen hayvansal ürün tüketiminin gelişmiş ülkelerdeki düzeye ulaşabilmesi için hayvansal üretim artırılmalı ve hayvancılığın tarım içindeki payı % 50'lere çıkarılmalıdır. Bunu sağlamak için hükümetlerden bağımsız **“Sürdürülebilir Ulusal Hayvancılık Politikaları”** oluşturulmalı; bu amaca ivme kazandırmak için de 2011 yılı **“Hayvancılık Yılı”** olarak ilan edilmelidir. Bu çalışmalarda hayvan sağlığı temel alınmadan yapılacak desteklemelerin hayvancılığın gelişmesine fazla bir katkı sağlamayacağı dikkate alınmalıdır.

Günümüzde küresel pandemik tehditlere neden olan **Kuş Gribi, Domuz Gribi, SARS** gibi hayvanlardan insanlara bulaşan hastalıklarla (zoonozlar) mücadelede, sağlıklı yaşam için insanların vazgeçilmez temel hakkı olan gıda güvenliği ve güvencesi ile yaşanabilir ve sürdürülebilir bir çevrenin sağlanmasında veteriner hekimlerin rolü **Mesleğimizi Stratejik** bir konuma getirmiştir. Nitekim zoonotik hastalıkların küresel güvenliği tehdit edecek boyutlara ulaşacağı, ülkelerde sosyal ve siyasal istikrarsızlığa yol açacağı bazı ülkelerin istihbarat raporlarında yer almıştır.

İnsanlık tarihi bugüne kadar Tarım Devrimi, Sanayi Devrimi, Genetik Devrimi ve 21'inci yüzyıla birlikte başlayan Bilgi Devrimi olmak üzere dört büyük devrim yaşamıştır. Bu devrimlerin her biri ulusları, toplum katmanlarını, her türlü sosyal yapıyı etkilediği gibi veteriner hekimliği mesleğini de derinden etkilemiştir. Başlangıçta ön planda olan klasik veteriner hekimlik yaklaşımı, yerini **sürü sağlığını ve işletme yönetimini öngören koruyucu hekimliğe** bırakmıştır. Gelişmiş ülkeler, bu yaklaşımla ilgili plan ve projeleri uygulamaya koymuşlardır.

Çevre kirliliği ve ekolojik dengedeki bozulma birçok mikroorganizmaya tür barajını aşarak yeni konakçıları enfekte etme yeteneği kazandırmış; bu durum, veteriner hekimliğinde kapsamlı çalışmaların yapılabileceği yeni bir hastalık tanımı olan **“Ekodemik”** kavramını ortaya çıkarmıştır.

Mesleğimiz açısından ortaya çıkan bu değişim ve gelişmeler, önümüzdeki dönemde yapılacak çalışmalarda ön planda tutulmalıdır.

2- Komisyon Raporları ile ilgili değerlendirmelerde, aşağıdaki hususların kamuya açıklanması kararlaştırılmıştır

Türkiye’de ülke nüfusu ve hayvan varlığı göz önünde alınmadan ihtiyacından fazla veteriner fakültesi açılmış ve veteriner fakültesi sayısı bugün 21’e ulaşmıştır. Bu nedenle yeni fakülte açılmamalı, veteriner fakültelerinde ve sağlık bilimleri enstitülerinde lisans ve lisansüstü düzeyde eğitim-öğretim, çağdaş ölçütler ve yeni yönelimler dikkate alınarak düzenlenmelidir.

Veteriner hekimliği hizmetlerinin kalitesi açısından yaşamsal öneme sahip olan uzmanlık eğitimi yasal zemine oturtularak, en kısa zamanda yeniden başlatılmalıdır.

Veteriner hekimlerin mezuniyet sonrası sürekli eğitimleri yasal düzenlemeler ile zorunlu hale getirilmeli, sürekli eğitim TVHB koordinasyonunda, veteriner fakülteleri, diğer ilgili eğitim kurumları, Bakanlık ve meslek örgütleri tarafından verilmelidir.

Muayenehane açarak serbest veteriner hekimlik yapacak veteriner hekimlerin bilgi, beceri ve meslek mevzuatı konularında belli bir mesleki tecrübe kazanmalarını sağlamak için 6 aydan az olmamak üzere bir staj dönemi geçirmeleri konusunda yasal düzenlemeler yapılmalıdır.

Türk Veteriner Hekimleri olarak, Cumhuriyetimizin 100. yılında, 2023 vizyonu olan **“Dünyanın En**

Saygın Mesleği Olmak” hedefini gerçekleştirmeye yönelik çalışmalar en önemli ve öncelikli mesleki politikamız olmalıdır.

Ülkemizin veteriner hekimliği hizmetleri, hayvancılık politikaları ve gıda güvenliği açısından dünya ile bütünleşmesi için meslek mevzuatımız, uluslar arası kurallara uygun olarak yeniden düzenlenmelidir.

Değişen ve gelişen dünyada, veteriner hekimliği mesleğinin vizyonu da değişmiştir. **Çiftlikten – Sofraya Gıda Güvenliği, veteriner halk sağlığı, genetiği değiştirilmiş organizmalar, klonlama, kültür balıkçılığı, antimikrobiyel direnç, ev ve süs hayvancılığı, hayvan refahı, yaban hayatı** vb. alanlar mesleğimiz açısından ön plana çıkmıştır. Eğitim kurumları, meslek örgütleri ve veteriner hekimler değişen bu rol modeli çerçevesinde kendilerini yenilemeli; stratejilerini ve çalışmalarını buna göre yapılandırmalıdır.

Ülkemiz hayvancılık işletmelerinin çoğunluğunu oluşturan küçük ölçekli işletmeler ile tarım ve hayvancılıkla geçinen ve artı değer üreten toplum kesimlerinin, küresel sermayenin karşısında yok olmadan yaşamlarını sürdürebilmesi için örgütlenmeleri desteklenmelidir.

Saygın bir meslek kimliğinin oluşturulması ve mesleki aidiyet duygusunun geliştirilmesi için eğitim-öğretimden mesleki uygulamalara kadar her alana yönelik **etik-deontolojik** ilke ve kurallar çağdaş ölçütler çerçevesinde yeniden düzenlenmeli ve bu ilke ve kurallara uyulması sağlanmalıdır.

AB'nin uyguladığı kurallar, Dünya Hayvan Sağlığı Teşkilatının (**OIE**) hayvan sağlığı, halk sağlığı ve gıda güvenliği açısından ortaya koyduğu kuralların mevzuata aktarılarak uygulamaya konmuş şeklidir. **OIE** kuralları aynı zamanda Dünya Ticaret Örgütü (**DTÖ**) tarafından da uygulanmakta olup, uluslar arası ticarete tüm ülkeler için bağlayıcı hükümler içermektedir. Bu nedenle ülkemizdeki ilgili mevzuat ve uygulamaların **AB** müktesebatına uyumlaştırılması, veteriner hekimlik hizmetleri, halk sağlığı ve uluslar arası ticaret açısından gereklidir.

Yaban hayatı ve hastalıkları konuları veteriner hekimliği eğitim programlarına dahil edilmeli, bu alandaki araştırmalar desteklenmeli, Çevre ve Orman Bakanlığında yaban hayatı ile ilgili yetersiz olan yapılanma geliştirilmeli, bunun için yeterli sayıda veteriner hekim istihdamı sağlanmalıdır.

Ülkemizin coğrafi konumu nedeniyle yaygın olarak görülen salgın hayvan hastalıklarının kontrol altına alınması veya eradikasyonu için epidemiyolojik çalışmalara etkinlik ve süreklilik kazandırılmalıdır.

Serbest veteriner hekimliğinde rekabete yol açan koşullar giderilmeli; muayene, tedavi ve kontrol ücretleri, veteriner hekim odalarının belirlediği asgari ücretlerin altında olmamalıdır.

Hayvan hastalıkları ve gıda güvenliğinin sağlıklı bir şekilde takibi ve disiplini açısından Bakanlık dışında veteriner hekimlik hizmetlerinin sadece serbest veteriner hekimler tarafından verilmesi sağlanmalıdır.

Tarım ve Köy İşleri Bakanlığında 3000 veteriner hekimin görev yapmasına karşın; 6000 dolayında muayenehane, poliklinik ve hastanede serbest çalışan klinisyen veteriner hekim sayısı 8500'e ulaşmıştır. Böylesine güçlü bir potansiyele sahip serbest veteriner hekimlerden, hayvan sağlığı ve gıda güvenliği alanında yürütülen kamu hizmetleri açısından **“yetkilendirilmiş veteriner hekim”** olarak yararlanılması için gerekli düzenlemeler yapılmalıdır.

İşyeri veteriner hekimliğine yönelik günün koşullarına göre yasal düzenlemeler yapılmalıdır.

Veteriner sağlık ürünleri ile ilgili firma, üretim, ruhsat, dağıtım, satış, güvenli kullanım, kayıt, izleme, ilaç güvenliği gibi son derece önemli süreçler, öngörülen düzenlemeler kapsamında olmalı; sahada kalite ve etkinlik kontrolleri yapılmalı; Bakanlıktaki veteriner sağlık ürünleriyle ilgili birim en az daire başkanlığı seviyesinde yapılandırılmalıdır. Veteriner ilaçlarının kontrol dışı kullanımının engellenmesi için üretici(ithalatçı), veteriner ecza deposu ve serbest veteriner hekim kanalıyla kayıt altında

kullanımı sağlanmalıdır.

Veteriner aşı ve biyolojik ürünlerin üretim kalitesi ve izlenebilirliği açısından **İİU**(İyi İmalat Uygulamaları) ve **İLU** (İyi Laboratuar Uygulamaları) için gerekli mevzuat hazırlanmalı, resmi otorite oluşturulmalı ve denetçiler yetiştirilmelidir.

Çiftlikten sofraya gıda güvenliği yaklaşımıyla hayvan kökenli gıdaların üretiminden tüketimine kadar gıda zincirinin her aşamasında veteriner hekim etkin olarak yer almalıdır. Bu amaçla Tarım ve Köyişleri Bakanlığında yeterli sayıda veteriner hekim istihdamı sağlanmalıdır.

3- Kurultayda yukarıda yer verilen hususlara ek olarak;

Bundan sonraki Kurultayların 5 yılda bir yapılması, Dünya Veteriner Hekimleri Birliğinin 2015 yılı Genel Kurulunun ülkemizde düzenlenmesi için yapılan çalışmalara hız verilmesi ve kurultay kararlarının takibi için bir Kurultay Sonuçlarını izleme komitesi kurulması kararlaştırılmıştır.

Tüm ilgililere ve kamuoyuna saygı ile duyurulur.

Kurultay Düzenleme Kurulu Adına
Dr. Mehmet ALKAN
Türk Veteriner Hekimleri Birliği
Merkez Konseyi Başkanı

DÜNYA VETERİNER HEKİMLERİ GÜNÜ, 24 NİSAN 2010

24 Nisan Cuma günü Dünya Veteriner Hekimleri Günü kapsamında yer alan **TVHB 2010 yılı** hizmet ve onur ödül törenleri düzenlenmiş olup, kısa özgeçmişleri ve ödül gerekçeleri okunduktan sonra, Onur Ödülüne layık görülen **Merhum Meslektaşımız Muhsin YAZICIOĞLU** adına ödül, merhumun eşi **Sayın Gülafer YAZICIOĞLU'na**, TBMM Başkan Vekili **Nevzat PAKDİL** tarafından takdim edilmiştir. Hizmet ödülüne layık görülen **Dr. Yücel AKINCI'ya** ödülü **TVHB Merkez Konseyi Başkanı Dr. Mehmet ALKAN**, **Prof. Dr. Şakir Doğan TUNCER** ve **Prof. Dr. Ferruh DİNÇER** tarafından, **Prof. Dr. Nihat BAYŞU'ya** ödülü **TVHB Merkez Konseyi II.Başkanı Prof. Dr. Arif ALTINTAŞ** tarafından, **Dr. Yakup HAMZAÇEBİ'ye** ödülü **Etlik Veteriner Merkez Kontrol ve Araştırma Enstitüsü Müdürü Dr. Nahit YAZICIOĞLU** tarafından, **Ramazan Kerim ÖZKAN'a** ödülü **Prof. Dr. Abdulkadir AKCAN** ve **CHP Grup Başkan Vekili Hakkı Süha OKAY** tarafından takdim edilmiştir. Ayrıca ödül törenine **CHP Mersin Milletvekili ALİ Rıza ÖZTÜRK**, **CHP Adana Milletvekili Hulusi GÜVEL**, **CHP Edirne Milletvekili Rasim ÇAKIR**, **CHP Artvin Milletvekili Metin ARİFAĞAOĞLU**, **CHP Ankara Milletvekili Tekin BİNGÖL**, **CHP Kırıkkale Milletvekili Tansel BARIŞ** ve **CHP Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE** katılmıştır. Aynı gün içerisinde **TVHB Merkez Konseyi Genel Sekreteri Ali KOÇ** başkanlığında kalabalık bir heyet ile Anıtkabir ziyareti çerçevesinde **Ulu Önder ATATÜRK'ün** huzuruna çelenk konulmuş, saygı duruşunda bulunulmuş ve Anıtkabir şeref defterine günün anlam ve önemi ile Ulu Önderimize olan saygı ve bağlılık duygularımız tekrardan ifade edilmiştir. Kutlamalar çerçevesinde yer alan **Dünya Veteriner Hekimleri Günü Koşusu düzenlenmiş olup** 75.Yıl Ankara Hipodromu'nda **Hayrettin Karamazı'nın** sahibi olduğu **ADONISE** isimli safkanı jokey **Halis Karataş** ile kazandı. Kazananlara ödülleri **TVHB Merkez Konseyi Başkanı Sayın Dr. Mehmet ALKAN** ve **TJK Yön. Kur. Üyesi Sadrettin R. Güney ATIĞ**

tarafından takdim edilmiştir.

Merhum Muhsin YAZICIOĞLU

TVHB Onur Ödülü Gerekçesi: Merhum Muhsin YAZICIOĞLU'nu bir öğrenci lideri bir veteriner hekim bir siyasetçi ve parti lideri olmaktan öte, tam anlamıyla tanımlamak gerekirse gerçek bir idealistti. O düşündüğü ve söylediği gibi yaşar, eğilip bükülmez her türlü haksızlık karşısında sınırsız bir fedakârlıkla mücadele ederdi. O milletin kaderini değiştirmek için orta öğretim yıllarından başlayıp ölümüne kadar çok yoğun bir şekilde çalışarak kendisini tüketen bir idealistti. 5,5 yılı hücrede olmak üzere 7,5 yıl haksız yere hapis yatmasına rağmen hiçbir an Devletine ve Milletine küsmedi. Kendi için değil, hangi görüşten olursa olsun bu milletin gençlerine yapılan zulme isyan etti. O yiğit ve kahraman kişiliğinin yanında hep mütevazı, güler yüzlü ve gerçek bir hümanistti. Kaderin ona yüklediği misyon nedeniyle, O bir veteriner hekim olarak çalışmadı. Fakat yoğun siyasal faaliyetlerine rağmen her fırsatta meslektaşları ile beraber oldu, her türlü etkinliklerine katıldı. Siyasi gücü ve sempatisini her zaman mesleği ve meslektaşları için kullandı. Meclis zemininde mesleğimizin haklarını devamlı savundu.

Merhum Muhsin YAZICIOĞLU üstün ve idealist kişiliği, bir siyasetçi veteriner hekim olarak Ülkemiz için fedakârca yaptığı çalışmalar nedeniyle "TVHB ONUR ÖDÜLÜ" ne layık görülmüştür

Burdur CHP Millet Vekili Ramazan Kerim ÖZKAN

TVHB 2010 yılı Hizmet Ödülü Gerekçesi: Siyasi kariyerindeki üstün başarılar yanında, kendisini mesleğine adanmış istisna şahsiyetlerden biridir. Veteriner Hekimlik o'nun genlerinde vardır. Gerçek bir köylü ve çiftçi ailesinin çocuğu olmasının yanında, kardeşleri ve yakın akrabaları ile birlikte, geniş bir Veteriner Hekim ailesinin üyesidir. Veteriner Hekim olarak hayata atıldığı 1982 yılından itibaren mesleğini icra ettiği kamu ve serbest veterinerlik dönemlerinde mesleğini yaparken sahip olduğu şevk ve idealizm, politikacı olduğu dönemlerde de aynen devam etti. Ülkemizin çıkarlarını, mesleğimizi ve haklarımızı her platformda yılmadan savundu. O meclisin en devamlı üyesidir. Meclis Genel Kurulunda ve komisyonlarda, mesleğimizin hak ve çıkarlarını, gündem dışı konuşmalar, soru önergeleriyle ve kanun teklifleriyle devamlı gündeme getirmiştir. Vefakâr ve kadirşinas Burdur halkı 22. ve 23. Dönem Milletvekilliği Seçimlerinde o'nu ödüllendirerek üst üste 2 defa parlamentoya göndermiştir.

Üstün memleket sevgisi ve başarılı bir politikacı olarak, Ramazan Kerim ÖZKAN TVHB 2010 yılı Hizmet Ödülü'ne layık görülmüştür.

Dr. Yakup HAMZAÇEBİ

TVHB 2010 yılı Hizmet Ödülü Gerekçesi: Meslek yaşamı başarılarla dolu olan Dr. Yakup Hamzaçebi'nin çok sayıda sosyal sorumluluk projelerinde yer aldığını görürsünüz. Bugün iki kurum onun ne kadar başarılı bir yönetici olduğunun delili olarak karşımızda durmaktadır. Birincisi 1975–1980 yılları arasında Etlik Merkez Veteriner ve Kontrol Araştırma Enstitüsü müdürü olarak Enstitünün bugün modern bir kuruluş hale gelmesindeki çalışmaları bir efsane haline gelmiştir. Meslektaşları tarafından hayırla yad edilmektedir. Aynı başarıyı kurucu müdür olarak atandığı İstanbul Bölge Hıfzısıhha Enstitüsünde de göstermiştir. 1980–1991 yılları arasında müdürlük yaptığı bu kuruluş halk sağlığı için büyük önem taşıyan modern bir enstitü haline getirmiştir. O, Veteriner ve Beşeri tababete yapmış olduğu katkılar ve sosyal faaliyetleri nedeniyle çok sayıda kurum ve kuruluş tarafından takdir edilmiş ve ödüllendirilmiştir. O'nun hayatında durmak yoktur, o devamlı halkın yararına bir şeyler yapmak gayreti içindedir.

Kamu yararına yapmış olduğu üstün hizmetler ve sosyal projelerdeki önderlik başarıları ve mesleğine yapmış olduğu katkılar nedeniyle TVHB 2010 yılı Hizmet Ödülü'ne layık görülmüştür.

Dr. Yücel AKINCI

TVHB 2010 yılı Hizmet Ödülü Gerekçesi: Veteriner Fakültesi yıllarından başlamak üzere, öğretim görevlisi olarak, parlamenter olarak, emeklilik dönemi dahil yoğun meslek aşkıyla her türlü fedakarlığı yapan istisnai bir şahsiyettir. Ülkemiz ve mesleğimiz hak ve çıkarları için bu kadar yoğun cemiyetçilik yapan ikinci bir kişiye rastlayamazsınız. O ulusal platformlarda veteriner fakültesinin öğrenci temsilcisidir. Asistanlık döneminde yine mesleğin temsilcisidir. TMTF Genel Başkanlığı yapmıştır. Çok sayıda örgütün faal üyesidir. Her şeyden önemlisi yıllarca 2 dönem Veteriner Hekimler Derneği Başkanlığı, 10 dönem TVHB Merkez Konseyi Başkanlığı yapmıştır. 1977 yılında parlamentoya giren Yücel Akıncı, 1980 yılına kadar yoğun bir şekilde bir parlamenter olarak ulusal ve uluslar arası düzeyde ülke ve meslek sorunları için yoğun bir şekilde çalışmıştır. O'nun mesleği için yapmış olduğu fedakârlığı anlamak için şu örneği vermek yeterlidir. TVHB Merkez Konseyi Başkanı olduğu dönemde yıllarca ödenmeyen Dünya Veteriner Hekimler Birliği aidatını memleketindeki tarlasını satarak ödemiştir. Bugün ilerlemiş yaşına rağmen mesleki faaliyetlerin yapıldığı her platformda o'nu aktif olarak görebilirsiniz.

Ülke sevgisi, üstün fedakârlık duygusu ve mesleğine olan bitmek bilmez aşkı nedeniyle TVHB 2010 yılı Hizmet Ödülü'ne layık görülmüştür.

Prof.Dr. Nihat BAYŞU

TVHB 2010 yılı Hizmet Ödülü Gerekçesi: Öğretim üyeliği, Müdürlük ve Dekanlık görevlerinden başka 3 Cumhurbaşkanı tarafından 4 kez atanmak suretiyle toplam 12 yıl rektörlük yaparak; Mesleğimizle ilgili çok sayıda Bilim insanı yetiştirmesi yanında rektörlük yaptığı her iki üniversitenin alt yapı hizmetleri ve bilimsel gelişimine büyük katkılarda bulundu. Hizmet verdiği Üniversiteler bünyesinde Veteriner Fakültelerinin kurumsallaşması için olağanüstü çalışmalar yaptı. Hizmet verdiği Üniversiteler bünyesinde Bilimsel kurum ve kuruluşlar açarak, Doğu Anadolu bölgemizin bir bilim insanı olarak kalkınmasında önemli çabalar sarf etti. Mesleğimizle ilgili bilim ve teknolojinin gelişmesine önemli katkılarda bulundu; tüm bunların yanında barışçı ve beyefendi kişiliği ve üstün hizmetleri nedenleriyle **TVHB Hizmet Ödülüne** layık görülmüştür.

TVHB GELENEKSEL İFTAR YEMEĞİ, 2010

13.08.2010 tarihinde Türk Veteriner Hekimleri Birliği tarafından Etlik Merkez Veteriner Kontrol Araştırma Enstitüsü bahçesinde düzenlenen geleneksel iftar yemeği birçok meslektaşımızın katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

KUDUZ GÜNÜ - 28 EYLÜL

Kuduz insanlarda ve özellikle et yiyen hayvanlarda görülen ve ölümle sonuçlanan bir hastalıktır (**zoonoz**). Kuduz dünyada ve ülkemizde önemli bir halk sorunu olmaya devam etmekte ve dünyada kuduzdan yılda 55 bin kişi hayatını kaybetmektedir. Bu nedenle Dünya Sağlık Örgütü 28 Eylül tarihini "**Dünya Kuduz Günü**" ilan etmiştir.

Hastalık etkeni, Rhabdoviruslar grubundan bir RNA'lı virüstür. Virus hayvanların salyasında bulunur

ve genellikle ısırma suretiyle bulaşır. Ülkemizde kuduzu insanlara en çok bulaştıran hayvanlar başıboş köpeklerdir. Kedi, sığır, koyun, keçi, at gibi evcil hayvanlar ile kurt, tilki, çakal, yarasa, yaban kedisi, kokarca, fare ve gelincik gibi vahşi hayvanlar da kuduz mikrobu taşırlar.

Kuduz esas olarak hayvanların bir hastalığıdır. İnsana da kuduzla yakalanan hayvanların ısırması ile geçer. Dişlerin açtığı yaraya, kuduz virüsü taşıyan hayvan salyası bulaşır. Virüsler yaradan içeri girdikten sonra sinirler yoluyla merkezi sinir sistemine (beyne) ulaşır.

Kuduzla özgü ilk belirti, ısırık bölgesinde ağrı ve duyu kaybının görülmesidir. Daha sonra huzursuzluk, aşırı korku hali, karamsarlık, saldırganlık, uykusuzluk, psikiyatrik bozukluklar ve depresyon ve bunlara eşlik eden öksürük, boğaz ağrısı, titreme, karın ağrısı, bulantı-kusma, ishal görülebilir. Boğazda başlayan ağrılı kasılmalardan dolayı, hasta su içemez. Bunu beceremediğinden huysuzlaşır. Halk arasında bu durum “**su korkusu**” olarak bilinir. Yutkunma güçlüğünü ağrılı kas spazmları izler. Hastada şuursuz tepkiler ve delilik halleri denilen belirtiler belirir. Ve nihayet, birkaç gün içinde, adale kasılmaları genel felç haline dönüşür ve sonuç yüzde yüz ölümdür. Hastalık belirtileri, virüsün vücuda girmesinden itibaren yaklaşık 3-8 hafta sonra ortaya çıkar. Bu sürenin değişikliği, vücudun direnci ve ısırılan yerin beyne olan uzaklığı ile orantılıdır.

Hayvanlarda başlangıç belirtileri olarak davranış değişiklikleri ve özellikle saldırganlık görülürken daha ileri safhalarda felçler, diğer beyin iltihabi bulguları ve ölüm görülür. Ölüm özellikle solunum felci ile olur.

Kuduz, ölüme neden olan bir hastalık olduğundan korunma son derece önemlidir. Korunmanın temel mantığı, kuduzun başta evcil olanlar olmak üzere hayvanlarda kontrolü ve dolayısıyla virüsün insanlara geçme olasılığını azaltmaktır. Isırılma durumunda, ısırılan yer bol sabunlu su ile yıkanarak tentürdiyot gibi antiseptikler uygulanmalıdır. Kuduz şüphesi bulunan bir hayvanla temas halinde en yakın sağlık kuruluşuna müracaat etmeli ve düzenlenecek aşılama programı aksatılmadan uygulanmalıdır. Kuduz olan bir hayvanla temasın ardından özellikle yara tedavisi ile kuduz aşısı ve kuduz antiserumu uygulaması hastalığa yakalanmama hususunda hayati öneme sahiptir. Kuduzla mücadelede başarı diğer zoonotik hastalıklarda olduğu gibi “Tek Tıp–Tek Sağlık” yaklaşımı içinde insan ve hayvan hekimlerinin birlikte ve koordineli çalışmaları ile mümkün görünmektedir.

ANKARA ÜNİVERSİTESİ VETERİNER FAKÜLTESİ DEKANI ZİYARETİ

A.Ü.Veteriner Fakültesi Dekanı olarak atanan Sayın Prof.Dr. Rifki Hazıroğlu 21 Ocak 2010 tarihinde ziyaret edildi. TVHB Merkez Konseyi Başkanı Dr. Mehmet Alkan, İl.Başkan Prof.Dr. Arif Altıntaş, Genel Sekreter Ali Koç, Muhasip Üye Dr. Erdoğan Şahin ve Merkez Konseyi Üyesi Prof.Dr. Ender Yarsan tarafından gerçekleştirilen ziyarette; karşılıklı olarak mesleğimize ilişkin sorunlar, uzmanlık eğitimi, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tasarısı değerlendirildi ve sorunların çözümünde birlikte hareket edilmesinin önemi vurgulandı.

Bu vesileyle göreve başlayan Dekan ve Dekan Yardımcılarına; Prof.Dr. Rifki Hazıroğlu, Prof.Dr. Feray Alkan ve Prof.Dr. İlsin Pişkin’e görevlerinde başarılar diler; bir önceki dönemde bu görevi ifa eden Prof.Dr. İbrahim Burgu, Prof.Dr. Hilal Karagül ve Prof.Dr. Hakkı İzgür’e yapmış oldukları başarılı hizmetlerden dolayı teşekkür ederiz.

III. ZONOTİK HASTALIKLAR SEMPOZYUMU ULUSLARARASI KATILIMLI

DÜZENLEYEN KURULUŞLAR

- TC Sağlık Bakanlığı – Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü (SB TSHGM)
- TC Sağlık Bakanlığı – Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığı (SB RSHMB)

- TC Tarım ve Köyşleri Bakanlığı – Koruma Kontrol Genel Müdürlüğü (TKB KKGm)
- Türk Veteriner Hekimleri Birliği (TVHB)
- Türkiye Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Uzmanlık Derneği (EKMUD)

SEMPOZYUM BAŞKANLARI

- Dr.Vet.Hek. Mehmet ALKAN TVHB Başkanı
- Doç.Dr. Muzaffer AYDEMİR TKB KKGm Genel Müdürü
- Dr. Seracettin ÇOM SB TSHGM Genel Müdürü
- Doç.Dr. Mustafa ERTEK SB RSHMB Başkanı
- Prof.Dr. Haluk VAHABOĞLU EKMUD Başkanı

DÜZENLEME KOMİTESİ

- Doç.Dr. Hürrem BODUR EKMUD
- Mik.Dr. İsmail CEYHAN RSHMB
- Uzm.Dr. Hasan IRMAK SB TSHGM
- Doç.Dr. Selçuk KILIÇ RSHMB
- Vet.Hek. Ahmet UYAR TKB KKGm
- Prof.Dr. Hakan YARDIMCI TVHB

BİLİMSEL PROGRAM

1 Kasım 2010, Pazartesi

08.15-09.15 Kayıt

09.15-09.30 Açılış Konuşmaları

- Dr. Mehmet ALKAN, TVHB Başkanı / Haluk VAHABOĞLU, EKMUD Başkanı
- Doç Dr. Muzaffer AYDEMİR, TKB Koruma ve Kontrol Genel Müdürü
- Prof. Dr. Nihat TOSUN, Sağlık Bakanlığı Müsteşarı

09.30-10.30 Tularemi I.Oturum

Oturum Başkanları:

- Prof.Dr. Özlem KANDEMİR, Mersin Üni. Tıp Fak. Kl. Bakt. ve Enfeksiyon Hast. AD
- Prof.Dr. Hakan YARDIMCI, Ankara Üni. Veteriner Fak. Mikrobiyoloji AD

Konu / Konuşmacı

Etken ve epidemiyoloji Doç Dr. Aynur KARADENİZLİ,
Kocaeli Üni. Tıp Fak. Mikrobiyoloji ve Kl.Mikr. AD

Laboratuvar tanısı Vet Hek.Bekir ÇELEBİ,
RSHMB, Salgın Hast. Araş. Müdürlüğü

Klinik ve tedavi Uzm.Dr. Murat YEŞİLYURT,
Yozgat Devlet Hastanesi- Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Kliniği

Koruma ve kontrol Sevtap BOSTANCI,
SB TSHGM Şube Müdürü

10:30-11:00 KAHVE ARASI

11.00-12:00 Tularemi II.Oturum

Oturum Başkanı:

- Doç. Dr. Selçuk KILIÇ, RSHMB, Salgın Hast. Araş.Müdürlüğü

Konu / Konuşmacı

Almanya'da Tularemi ve yeni tanı teknikleri Prof Dr. Wolf SPLOTTSSER,
Bundesweir, Munich Germany

Bulgaristan'daki Tularemi vakaları Assoc. Prof. Dr.Todor KANTARDJIEV,
NCIPD, Sofia, Bulgaria

12.00-13.00 ÖĞLE YEMEĞİ (LUNCH BOX)

13.00-14.00 Bruselloz I. Oturum

Oturum Başkanları:

- Prof.Dr. İlyas DÖKMETAŞ, Cumhuriyet Üniversitesi Rektörü
- Dr.Vet.Hek. Nahit YAZICIOĞLU, Merkez Veterinerlik Kont.Araş.Enst. Müdürü

Konu / Konuşmacı

Dünyadaki ve Türkiye'deki epidemiyolojisi Doç.Dr. Üner KAYABAŞ,
İnönü Üni. Tıp Fak. Enfeksiyon Hast. Kl.Mikr AD

Brusellozun hayvanlardaki hastalık yükü TKB KKGM Temsilcisi

Brusellozun insanlardaki hastalık yükü Prof. Dr. Ahmet KALKAN,
KTÜ Tıp Fak. Enfeksiyon Hast. Kl.Mikr AD

14.00-15:30 Bruselloz II. Oturum: Yuvarlak Masa

Oturum Başkanı:

- Prof.Dr. Mehmet AKAN, Ankara Üniv. Veteriner Fak. Mikrobiyoloji AD

Konu / Konuşmacı

- Dünyada brusella'da eradikasyon programları, ülke modelleri,
- Türkiye'de brusella eradikasyonu, hedefler
- İnsan ve hayvanların korunmasına yönelik önlemler
- Hayvan aşıları avantaj ve dezavantajları Prof. Dr. Osman ERGANİŞ,

Selçuk Üni.Veteriner Fak. Mikrobiyoloji AD
TKB KKGM Temsilcisi

Dr.Vet.Hek. Nahit YAZICIOĞLU,
Merkez Veteriner Kontrol ve Araş. Enst. Müdürü

Uzm. Dr. Hasan IRMAK,
SB TSHGM Genel Müdür Yardımcısı

Vet.Hek. Sevil ERDEMLİĞ,
Pendik Veteriner Kontrol Araş. Enstitüsü

15:30-16.00 KAHVE ARASI

16.00-17.30 Kuduz Oturumu

Oturum Başkanları:

- Prof.Dr. Gaye USLUER, Osman Gazi ÜTF Enf. Hast.Klinik Mikrobiyoloji AD
- Prof.Dr. Yılmaz AKÇA, Ankara Vet. Fak.Viroloji AD

Konu / Konuşmacı

Etken ve epidemiyolojisi, ülkemizdeki durum Vet. Hek. Orhan AYLAN,
Merkez Veteriner Kontrol ve Araş. Enst.Müdürlüğü-Kuduz Lab.Şefi

Kuduzda korunma ve immünoprofilaksi uygulamaları Doç. Dr. Şebnem ERDİNÇ,
Ankara EA Hastanesi Enfeksiyon Hast. Kl.Mikr. Kliniği

Kuduz mücadelesi ve saha uygulamalarındaki sorunlarımız Vet.Hek. Ahmet SAFRAN,
SB TSHGM Şube Müdürü

TKB-KKGM temsilcisi

Vet.Hek. Abdullah KÖSE,

Ankara Büyükşehir Belediyesi Veteriner İşleri Müdürü

2 Kasım 2010, Salı

09.00-10.30 Kırım Kongo Kanamalı Ateşi (KKKA) Oturumu

Oturum Başkanları:

- Prof.Dr. Zati VATANSEVER, Kafkas Üni. Veteriner Fak. Parazitoloji AD
- Doç. Dr. Hürrem BODUR, Numune EAH Enf.Hast.Kl. Mikr.

Konu / Konuşmacı

Klinik ve epidemiyolojik açıdan KKKA hastalığında son durum Doç. Dr. Nazif ELALDI,
Cumhuriyet Üni. Tıp Fak. Enfeksiyon Hast. Kl.Mikr AD

Sağlık Bakanlığı: KKKA değerlendirilmesi Uzm. Dr. Tamer Sami PELİTLİ,
SB-TSHGM Zoonotik Hast. Daire Başkanı

Tarım ve Köyişleri Bakanlığı: KKKA değerlendirilmesi Vet.Hek. Ahmet UYAR,
TKB KKGM Şube Müdürü

Bunyavirus ve Kırım Kongo Kanamalı Ateşi viruslarında aşı çalışmaları Prof.Dr. Aykut ÖZDARENDELİ,
Fırat Üni.Veteriner Fak.

10.30-11.00 KAHVE ARASI

11.00-12.30 Şarbon Oturumu

Oturum Başkanları:

- Prof. Dr. Mehmet DOĞANAY, Erciyes Üni. Tıp Fak. Enfeksiyon Hast. Kl.Mikr AD
- Prof. Dr. Müjgan İZGÜR Veteriner Mikrobiyoloji Derneği Başkanı

Konu / Konuşmacı

Epidemiyoloji ve hayvanlardaki durum TKB- KKGM temsilcisi
Şarbonun moleküler epidemiyolojisi Prof.Dr.Rıza DURMAZ,
RSHMB, Salgın Hast. Araş.Müdürlüğü

İnsanda klinik ve tedavi yaklaşımı Dr. Mustafa KARAHOCAGİL,
Van 100.Yıl Üni. Tıp Fak. Enfeksiyon Hast. Kl.Mikr AD

Korunma ve hayvan şarbon aşları Dr.Vet.Hek.Funda KALINBACAK,
Merkez Veteriner Kontrol ve Araş. Enst.Müdürlüğü – Antraks Aşı Üretim Laboratuvarı

12.30-13.30 ÖĞLE YEMEĞİ

13.30-15.00 West Nile Ensefaliti Oturumu

Oturum Başkanları:

- Prof. Dr. Aykut ÖZKUL, Ankara Üniv. Veteriner Fak.,Viroloji AD
- Uz. Dr. Başak DOKUZOĞUZ, Ankara Numune EAH 1.Enf.Hast.Kl. Mik.

Konu / Konuşmacı

Etken, epidemiyoloji, mikrobiyolojik tanısı Doç.Dr. Koray ERGÜNAY,
Hacettepe Üniv. Tıp Fak. Tıbbi Mikr. AD

Klinik ve tedavi Doç. Dr. Selma TOSUN,
Manisa Devlet Hastanesi Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Kliniği

Korunma ve kontrol Dr.Vet.Hek. Arife ERTÜRK,
Merkez Veteriner Kontrol ve Araş. Enst.Müdürlüğü

15.00-15.30 KAHVE ARASI

15.30-16.30 Hantavirus Konferansı

OTURUM BAŞKANI:

- Prof. Dr. Recep ÖZTÜRK, İstanbul Üniv. Cerrahpaşa Tıp Fak.Enf.Hast.Kl.Mik. AD

Konu / Konuşmacı

Türkiye’de Hantavirus enfeksiyonlarının dünü, bugünü ve yarını? Prof. Dr. İftihar KÖKSAL,
Karadeniz Tekn. Üniv.Tıp Fak. Enf.Hast.Kl.Mikr AD

16.30– 17.30 Genel değerlendirme oturumu (Sonuç bildirgesi)

OTURUM BAŞKANI:

- Prof. Dr. Prof.Dr.Haluk VAHAPOĞLU, EKMUD Başkanı

Konuşmacı

- Prof.Dr.Vet.Hek. İrfan EROL, Dünya Vet. Hek. Birliği Türkiye Temsilcisi
- Doç Dr.Mustafa ERTEK, SB-RSHMB Başkanı
- Uzm.Dr. Hasan IRMAK SB-TSHGM Genel Müdür Yardımcısı
- Vet.Hek.Ahmet UYAR, TKB-KKGM Şube Müdürü

17.30 Kapanış ve temenniler

III. TÜRKİYE ZONOTİK HASTALIKLAR SEMPOZYUMU (ULUSLAR ARASI KATILIMLI)

1-2 Kasım 2010 (TOBB Üniversitesi ETÜ Sosyal Tesisleri)

Prof.Dr.Ender YARSAN

TVHB Merkez Konseyi Üyesi

Sayın Müsteşar, Sayın Genel Müdürler, Sayın Refik Saydam Hıfzısıhha Merkezi Başkanı, Sivil Toplum Kuruluşlarının Değerli Başkanları ve Temsilcileri, Saygıdeğer Katılımcılar
Türk Veteriner Hekimleri Birliği Merkez Konseyi Adına Hepinizi Saygıyla Selamlıyorum.

Değerli katılımcılar bilindiği üzere Zoonotik Hastalıklar Sempozyumunun ilki 2006 yılında gerçekleştirildi. İkincisi 2008 yılında yapılan Sempozyumun üçüncüsü; Sağlık Bakanlığı, Tarım Bakanlığı, Refik Saydam Hıfzısıhha Merkezi Başkanlığı, Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Uzmanlık Derneği ile TVHB tarafından organize edilmektedir. Bu şekliyle değerlendirildiğinde Sempozyumun gelenekselleşmiş olması; aynı zamanda Tek Tıp Tek Sağlık yaklaşımının somut bir uygulaması olması açısından da son derece önemlidir.

Günümüzde insan ve hayvanları ilgilendiren 200 kadar zoonoz hastalık bildirilmiştir. Bu Sempozyum kapsamında Tularemi, Batı Nil Ensefaliti, Hanta Virüs, Brusella, Kuduz, Antrax, KKKA konuları ayrıntılı şekilde işlenecektir.

Bilindiği gibi; Zoonoz teriminin kökeni Yunanca zoon yani "hayvan" ve nosos yani "hastalık" sözcükleridir. Örneğin Kuduz, Antrax, Brucelloz gibi hastalıklar bu kapsamda değerlendirilir. Enfeksiyon etkenin rezervuarı genellikle bir hayvandır. Yaşadığımız dünyada hayvanlarla olan direk temas ve hayvansal gıdaların tüketilmesi nedeni ile zoonoz hastalıklara yakalanmak her zaman mümkündür. Bu açıdan bakıldığında zoonoz hastalıklardan uzak Steril bir dünya düşünülemez.

Zoonoz kavramı üzerinde ilk çalışma Alman patalog Dr.Rudolf Virchow tarafından yapılmıştır. Dr.Virchow'un (1821-1902) domuz kas dokusunda Trichinella spiralis'in yaşam siklusu ve zoonoz önemi ile sığırlarda sistiserkoz ve tüberküloz üzerine deneysel çalışmaları yürüttüğü ve 1849 yılında hayvanlardan insanlara geçen hastalıklar için zoonoz tanımını kullandığı görülmektedir. Yine modern tıbbın ve veteriner patolojinin öncü isimlerinden Kanadalı Doktor Sir William Osler'de (1849-1919), Dr. Virchow ile birlikte Berlin'de bu konular üzerine beraber çalışmışlar, tıp ve veteriner hekimliği arasında çok yakın ilişki olduğunu ortaya koymuşlardır. Dr. Virchow'un çalışmalarının etkisi ve veteriner hekimliğe olan desteği sonucu önce Avrupa'da daha sonra ABD'de veteriner hekimler tarafından düzenli et muayenesi uygulaması başlamıştır.

Değerli katılımcılar; Dünya Sağlık Örgütü verilerine göre dünyadaki ölümlerin % 20 -25 Enfeksiyonlardan kaynaklanmakta ve bunun da % 60'ının zoonotik nitelikte olduğu ifade edilmektedir. İnsanlarda 1,415 enfeksiyöz etkeni hastalık nedeni olarak belirlenmiştir. 38 hayvan hastalığı geçtiğimiz 25 yıl içerisinde insan sağlığını etkilemiştir. 177 enfeksiyöz etkeni de "yeni ve yeniden önem kazanan etkenler" olarak kabul edilir. Bu "yeni" etkenlerin %75'i zoonotik olarak bilinmektedir. Aynı şekilde Bioterör için kullanılan etkenlerin % 80'i Yeni Zoonozlardır; SARS, BSE, Batı Nil Ensefaliti, Ebola, KKKA, Kuş Gribi gibi.

Çevre Kirliliği ve Ekolojik dengedeki bozulma birçok mikroorganizmaya tür bariyerini aşarak yeni konakçıları enfekte etme özelliği de kazandırmıştır. İklim değişikliği, vektörler vasıtasıyla patojenlerin menzilini arttırmıştır. Örneğin, Mavi Dil hastalığı daha önce sadece Subtropik bölgelerde görülürken; vektör sinekler daha sonraki dönemlerde Orta Avrupa ülkeleri ve İskandinav ülkelerine de ulaşmıştır. Ülkemizde Koyun ve Sığırlarda Brucella prevalansı hem bireysel hem sürü insidensi yönüyle oldukça yüksektir. Bireysel % 2; sürü insidensi % 10'dur. Sığırdaki Tuberculos hastalığında ise bireysel insidens % 10, sürü insidensi ise % 40'tır. Gelişmiş ülkelerde Disiplinler arası işbirliği Kuduzu büyük ölçüde eradike etmiştir; fakat geri kalmış ve gelişmekte olan ülkelerde yılda 55 000 ölüm görülmektedir. Ülkemizde ise hala yılda 1-2 insan vakası görülebilmektedir.

Değerli katılımcılar eğer bir ÷lke zoonotik hastalıklar açısından hayvanlarda iyi bir m¼cadele g¼s-termiyorsa ve hayvansal r¼nlerini g¼venli bir Şekilde pazara sunamıyorsa o ÷lkenin insanları çok sayıda zoonotik etken açısından risk altındadır.

D¼nya Sağlık Örg¼t¼, Gıda ve Tarım Örg¼t¼, Salgın Hastalıklar Ofisi ve UNICEF gibi kuruluşlar zoonozlarla m¼cadeleyi; Uluslar arası işbirliği ve multidisipliner bir konu olarak g¼rmekte ve değerlen-dirmektedir.

B¼t¼n bu d¼Ő¼ncelerle hepinizi tekrar saygıyla selamlıyor; Sempozyumun başarılı ve verimli geçme-sini temenni ediyorum. Saygılarımla...

DUYURU

ULUSLAR ARASI KATILIMLI III. T¼RKİYE ZOOTİK HASTALIKLAR SEMPOZYUMU 1-2 Kasım tarihlerin-de Ankara TOBB'a bağlı ET¼ Konferans Salonunda başarı ile gerçekleştirildi. Toplantıya yoğun olarak her iki Bakanlığın temsilcileri, Tıp ve Veteriner fak¼ltelerinin öğretim yeleri, Mesleki örg¼t temsilci-leri ile sahada çalışan tabip ve veteriner hekimler katıldı.

TVHB'nin uzun zamandan beri akt¼el hale getirmeye çalıştığı TEK D¼NYA, TEK SAğLIK yaklaşımı er-çevesinde ¼nc¼s¼ yapılan Sempozyuma bizimle birlikte Tarım Bakanlığı KKG, Sağlık Bakanlığına bağlı Temel Sağlık Hizmetleri Genel M¼d¼rl¼đ¼, Refik Saydam Hıfzısıhha Merkezi Başkanlığı ile En-feksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Uzmanlık Derneği organizasyonda g¼rev aldı.

400'¼ aşkın kayıtlı katılımcının 2 g¼n boyunca devamlı takip ettiği Sempozyumda, Tularemi, Brucella, Kuduz, KKKA, Antrax, Batı Nil Vir¼s¼ ve Hanta vir¼s konuları Veteriner ve Beşeri Hekim Bilim insanları tarafından detaylı olarak ele alındı.

Sempozyumda Beşeri hekimlerin katılım ve ilgisinin daha yoğun olduğunun g¼zlemlenmesinin ya-nında zoonotik hastalıklarla m¼cadele disiplinler arası işbirliği ve sekt¼rler arası koordinasyonun farkındalığının giderek arttığı memnuniyetle m¼Őahede edildi. Sempozyum sonuç raporunun hazırlanarak ilgili Bakanlıklara ve diğer kuruluşlara g¼nderilmesi kararlaştırıldı.

T¼m meslektaşlarımıza saygı ile duyurulur.

T¼rk Veteriner Hekimleri Birliği

III. ZOOTİK HASTALIKLAR SEMPOZYUMU BASIN BİLDİRİSİ

¼nc¼ zoonotik hastalıklar sempozyumu; Sağlık Bakanlığı, Tarım ve K¼yiŐleri Bakanlığı, Refik Say-dam Hıfzısıhha Merkezi Başkanlığı, T¼rk Veteriner Hekimleri Birliği ve T¼rkiye Enfeksiyon Hasta-lıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Uzmanlık Derneğinin ortak organizasyonu ile 1-2 Kasım 2010 tarihleri arasında TOBB Ekonomi ve Teknoloji niversitesi konferans salonunda 400'den fazla katılımcı ile yapılmıştır.

Sempozyum, Veteriner hekimlik ve Tıp alanında konusunda uzman hekimlerin katılımı ile gerçekleŐ-tirilmiŐtir.

Zoonotik enfeksiyon veya zoonoz terimleri hayvanlardan insanlara bulaşan hastalıkları tanımlamak-tadır. Bruselloz, kuduz ve Şarbon gibi Zoonozlar hem hayvanlarda hem de insanlarda hastalık yapabi-lir. Kırım Kongo Kanamalı Ateşi gibi bazı zoonozlar ise hayvanlarda hastalık belirtisi g¼stermemesine rağmen sadece insanlarda hastalık yapmaktadır.

İnsanlarda g¼r¼len toplum kaynaklı enfeksiyonların %60'ını zoonozlar oluşturmaktadır. Son 30 yıl-da yeni ortaya çıkan enfeksiyonların %75'i zoonotik karakterlidir. Ayrıca biyoter¼rizm ajanlarının da %80'ini zoonozlar oluşturmaktadır.

Önemli zoonozlardan olan kuduz hastalığından d¼nyada her 10 dakikada bir insan ölmektedir. Bru-

selloz, şarbon, tüberküloz gibi zoonozlar toplum sağlığını tehdit etmenin yanında büyük ekonomik kayıplara neden olmaktadır. Son zamanlarda, küresel ölçekte panik oluşturmuş veya salgın ve pandemilere yol açmış, deli dana hastalığı, SARS, kuş gribi, domuz gribi gibi olan hastalıklar da zoonotik özelliktedir.

Ülkemizde de 2002 yılından itibaren KKKA, kuş gribi, tularemi, hantavirus, domuz gribi, Batı Nil ateşi, gibi zoonozlar önemli sağlık sorunu olarak karşımıza çıkmıştır. Bunun temelinde yatan sebepler arasında, sosyoekonomik faktörler, ekosistemdeki değişiklikler ve küresel ısınma olduğu bilimsel olarak gösterilmiştir.

Zoonozlarla mücadelede çok disiplinli yaklaşım ve sektörler arası iş birliği kritik öneme sahiptir. Bu konuda iyi organize olmuş ve iş birliği yapan ülkeler zoonozlarla mücadelede başarılı olmaktadır. Bu sempozyumda ülkemiz için önemli olan zoonozlardan; Bruselloz, Şarbon, Tularemi, Batı Nil Ateşi, Kuduz, Hantavirus ve KKKA gibi hastalıklar yabancı uzmanların da katıldığı, yerel yönetimlerin de dahil olduğu tüm ilgili tarafların katılımı ile ele alınmıştır.

Zoonozlarla mücadelede son zamanlarda kurumlar ve paydaşlar arası işbirliği ile tanı, tedavi ve kontrolde önemli gelişmeler sağlanmıştır.

- Kuş gribi ve domuz gribi salgınlarındaki başarılı çalışma örneği,
- KKKA'da yapılan çalışmalar sonucunda 2010 yılında bir önceki yıla göre % 35'lik bir azalma sağlanmıştır.
- Kuduz aşılama çalışmaları sayesinde kedi-köpek kaynaklı kuduz vakalarında ciddi azalmalar olmuş, bunun yanı sıra Ege bölgesinde yaban kuduzu kontrol altına alınmış, buna paralel olarak insan vakaları da azalmıştır.

Bu faaliyetlerin tanıtılmasında ve halkımızın farkındalığının artırılmasında basınımızın çok önemli katkıları olmuştur. Zoonotik hastalıklarla mücadelede katkı ve desteğin devam etmesini diliyoruz.

Sempozyum Düzenleme Komitesi

ISO - 9001 KALİTE YÖNETİM SİSTEMİ

Merkez konseyi TS EN ISO 9001:2008 Kalite Yönetim Sistemi Faaliyetleri Haziran ayı içinde başlatılmış olup sistem kurulumu ve eğitim süreci Ekim ayı içinde tamamlanmıştır. Yapılan belgelendirme denetimi sonucunda TVHB Merkez Konseyi TÜRKAK onaylı FC Belgelendirme LTD ŞTİ. tarafından belgelendirilmiştir. Tamamlanan kalite yönetim sistemi faaliyetlerine ek olarak TS EN ISO / IEC 17024 Personel Belgelendirme Sistemi kapsamında çalışmalarına devam etmektedir.

VETERİNER HEKİMLİĞİ EĞİTİM ÖĞRETİMİNİN 168. YILI KUTLAMALARI.

Veteriner Hekimliği Eğitim Öğretiminin 168. Yılı kutlamalarına katılım sağlanmıştır. Bu kapsamda A.Ü. Veteriner Fakültesi "Prof.Dr. Satı Baran" Konferans Salonunda gerçekleştirilen toplantıya TVHB Merkez Konseyi II.Başkanı Prof.Dr. Arif ALTINTAŞ katılmış ve açılışta bir konuşma yaparak; mesleğimizin önemi, TVHB'nin Veteriner Hekimliği eğitim öğretimine yönelik düşüncelerini ifade etmiştir.

TVHB MERKEZ KONSEYİ – VETERİNER HEKİM ODALARI İLİŞKİLERİ

VETERİNER HEKİM ODASI BAŞKANLARI VE MESLEK KURULUŞLARI TOPLANTISI, İSTANBUL

10 Ocak 2009 tarihinde İzmir’de yapılan I. Toplantıdan sonra II. toplantı 23 Mayıs 2009 tarihinde İstanbul’da yapıldı. Toplantıya Oda Başkanları, Veteriner Hekimler Derneği, Veteriner Hekimleri Birliği Vakfı ve AB Veteriner Hekim Platformu katıldı.

Toplantı, mesleğimizle ilgili güncel konuların ve mesleki sorunların tartışılması amacı ile düzenlenmiştir.

Toplantı, Saat 10.30 da Lamartine otelde, İstanbul Oda Başkanı Prof.Dr. Tahsin YEŞİLDERE’nin ev sahibi olarak yaptığı açılış konuşmasından sonra Merkez Konseyi Başkanı Dr. Mehmet ALKAN tarafından başlatılmıştır.

Dr. Mehmet ALKAN; Ocak ayında, Tarım ve Köyişleri Bakanını ziyaretleri sırasında, kendilerine 13 madde halinde mesleki sorunlarımızı ilettiklerini, bunlarla ilgili hiçbir gelişme olmadığı gibi yeni sorunların ortaya çıktığını, bu nedenle, Bakanla yeniden görüşme ihtiyacı duyarak, 15 Mayıs 2009 tarihinde tekrar görüştüğünü belirterek, bu görüşme ile ilgili bilgi vermiştir. Başkan; bu görüşme sonrasında, sorunlarımızın giderileceği yönünde olumlu bir izlenim edinmediğini, Bakanlık bürokratlarının bazılarının meslek taassubu içerisinde olduklarını ve sorunların sebebi olduklarını belirterek, mesleğimiz ve meslektaşlarımıza karşı ortaya konulan bu haksızlıklara karşı hep birlikte tepki koymamız gerektiğini belirtmiştir.

Ayrıca, İzmir’de yapılan toplantıda, Eylül-Ekim 2009 da yapılması planlanan III. Veteriner Hekimliği Kurultayı ile ilgili olarak, bazı komisyon raporlarının tamamlanmamış olması, bunun yanında bu Kurultayın, “Dünya Veteriner Hekimler Günü” ile birlikte yapılması katılım ve organizasyon açısından daha uygun olacağı yönünde görüşler oluştuğunu belirterek, bu konuda katılımcıların görüşüne başvurmak istediğini belirtmiştir. Yapılan oylama sonucu, katılımcılar, Kurultayın 2010 Dünya Veteriner Hekimler Günü öncesi veya sonrası yapılmasını oybirliği ile onaylamışlardır. Başkan, bundan sonra 05-08 Kasım 2009 tarihinde İstanbul’da yapılması planlanan “I. Uluslar arası Katılımlı Veteriner Hekimliği Kongresi ve Expo-Vet” ile ilgili olarak İstanbul Odası Başkanı Prof. Dr. Tahsin YEŞİLDERE ve Kongre Bilimsel Komite Başkanlarına söz vererek, bu kongre ile ilgili olarak yapılan çalışmalar hakkında katılımcılara bilgi sunulmuşlardır. Ayrıca, Kongre organizasyonunu üstlenen firma tarafından kongre aktiviteleri hakkında bilgi sunulmuştur. Bu konuda söz alan, Veteriner Hekimler Derneği Başkanı, Prof. Dr. Şakir Doğan TUNCER, Mesleki sorunların, uluslar arası katılımlı bir kongreye taşınmasının uygun olmayacağını, ayrıca bu konunun III. Veteriner Hekimliği Kurultayında detaylı olarak ele alınacağını belirterek, bu bölümün Kongre gündeminde çıkarılması gerektiğini belirtmiştir.

Prof. Dr. Tahsin YEŞİLDERE’de kongre için oda başkanlarının katılımcı konusunda gerekli desteği vermelerini istemiştir.

Toplantının sabah oturumu bu şekilde tamamlandıktan sonra, bir Basın Toplantısı düzenlenmiştir. Konsey Başkanı, basın mensuplarına toplantının amacını açıkladıktan sonra, halk sağlığı açısından, zoonoz hastalıklarının ve gıda güvenliğinin önemini vurgulayarak, güçlü bir Veteriner Teşkilatı kurulmadan halk sağlığının korunamayacağını gerekçeleri ile izah etti.

Sorulan bir soru üzerine; KKKA hastalığı nedeniyle yapılan mücadele çalışmalarında yanlış ilaçlamalar yapılarak, ekolojik dengenin bozulduğunu, aşı ve immün serum üretiminin hastalığın önlenmesi açısından en önemli çalışmalar olmasına rağmen, bu konuda gerekli çabanın gösterilmediğini

belirterek, “Bu güne kadar 200 den fazla çiftçilik ve hayvancılık yapan köy kökenli insan bu hastalık nedeniyle hayatını kaybetmiştir. Gerekli tedbirlerin alınması için illaki zengin ve göz önünde olan insanların mı ölmesi gerekir” diyerek, yapılan çalışmaların yetersizliğine tepki gösterdi.

Basın toplantısına katılan Veteriner Hekimler Derneği Başkanı ve İstanbul Oda Başkanı da zoonoz hastalıkların halk sağlığı açısından önemini vurgulayarak, bağımsız bir veteriner teşkilatının kurulmasının zorunlu olduğunu belirtmişlerdir.

Prof.Dr. Hüseyin YILMAZ’da RNA grubu virüslerin çok kolay değişikliğe uğrayarak insanlar için çok tehlikeli hale gelebildiğini vurgulayarak, bu konuda ki bilimsel çalışmaların desteklenmesi gerekliliğini vurgulamıştır.

Daha sonra Dr. Mehmet ALKAN Kanal Türk’ün canlı yayın programına bağlanarak bu konuları orada da dile getirmiştir.

Öğleden sonraki toplantının devamında, oda başkanlarına söz verilerek güncel sorunlar tartışıldı. Söz alan;

Murat Tunca (Manisa): Süt Üretici Birlikleri ile ilgili kısa bir bilgilendirme yaparak, desteklemeler nedeniyle bu birliklerin ön plana çıktığını ve bu birliklerin mesleğimiz açısından çok önemli olduğunu belirterek, bu birliklerde yer almamız gerektiğini vurguladı. **Oktay Deprem (İVHO)** Meslek bilinci ve meslek kültürünün oluşturulması gerektiğini vurgulayarak, bu bilincin fakültelerde oluşturulmaya başlanması gerektiğini belirtti.

Başkan: Veteriner Fakültelerinin konulara ilgisiz kaldığını belirtti.

Ramazan Gürbüz (Konya): Veteriner Fakültesi Dekanları ile toplantı yapılarak, hayvancılık ve gıda güvenliği konularında görüş oluşturulması gerektiğini belirtti.

Prof.Dr. Şakir Doğan Tuncer: Fakülte Dekanlarının toplantılara davet edilmesinin yararlı olacağını belirtti.

Başkan: Bundan sonraki toplantılarda bunu yapacaklarını söyledi.

Leyla Gencer (Mersin): Tıp hekimleri ile imzalanan “Tek Dünya Tek Sağlık” protokolünün çok güzel bir gelişme olduğunu belirterek, merkez Konseyine teşekkür etti.

Prof.Dr. Tahsin Yeşildere: Büyük Marketlerde sorumlu yönetici ücretlerinin bölgelere göre farklılık göstermesi nedeniyle sıkıntı yaşandığını belirterek Merkez Konseyi tarafından ülke genelinde uygulanacak tek ücret belirlenmesinin yararlı olacağını belirtti.

M. Ali Uzakgider (Denizli): Sağlık Bakanlığının, sağlık personelinin özlük haklarının iyileştirilmesi ile ilgili olarak hazırladığı kanun tasarısında veteriner hekimlerin bulunmadığını belirterek, veteriner hekimlerin de bu yasa kapsamına alınması için gerekli çabanın gösterilmesini istedi.

Denizhan Kurt (Diyarbakır): Piyasada sahte aşı bulunduğu konusunda endişeleri olduğunu belirterek, odalarımızın bu konuda dikkatli olması gerektiğini ve bilgi paylaşımına ihtiyaç olduğunu belirtti.

Davut Göde (Kahramanmaraş): Mezbahalar dışındaki et ve et ürünleri tesislerinde diğer meslek gruplarında görev alabilmesi nedeniyle ücret konusunda sıkıntı yaşadıklarını belirtti.

Serdar Aktop (İzmir): Ortaya konulacak tepki ile ilgili bir eylem planı hazırlanması gerektiğini belirtti.

Başkan: Merkez Konseyi tarafından bu konuda çalışmaya yapılarak odaların görüşüne sunulacağını belirtti.

Mestan Özyer (AB platformu): AB veteriner hekim platformu tarafından düzenlenen fotoğraf yarışması ile ilgili bilgi vererek Kurultay sürecinde Merkez Konseyi tarafından bir fotoğraf yarışması düşünülmüşse hertürlü desteği sağlayabileceklerini belirtti.

Başkan: AB platformunun çalışmalarını takdirle karşıladıklarını belirterek teşekkür etti. Bu konuşmalar sonrasında Merkez Konseyi Başkanı Dr. Mehmet ALKAN katılımcılara teşekkür ederek toplantıyı kapattı.

BURSA VETERİNER HEKİMLERİ ODASI HİZMET BİNASI AÇILIŞI

Türk Veteriner Hekimleri Birliği Merkez Konseyi Başkanı Dr. Mehmet ALKAN 12 Mart 2010 tarihinde Bursa Veteriner Hekimleri Odasının hizmet binası açılışına katıldı. 51 odamızın son 3 yılda yarısının kendi hizmet binasına sahip olduğunu ve bundan büyük mutluluk duyduğunu belirtti.

ESKİŞEHİR VHO ZİYARETİ

14 Mayıs 2010 tarihinde Eskişehir – Bilecik Bölgesi Veteriner Hekimleri Odasının “Dünya Veteriner Hekimler Günü” dolayısı ile düzenlediği yemeğe TVHB Merkez konseyi Başkanı Dr. Mehmet ALKAN, Yüksek Haysiyet Divanı Başkanı Özcan AYDIN, TVHB Yönetim Kurulu Üyesi Ümit ÇERÇEL ve Denetleme Kurulu Üyesi Ali İhsan AKIN katılmışlardır. Eskişehir-Bilecik bölgesinde çalışan çok sayıda meslektaşımızın katıldığı yemeğe ayrıca MHP Afyon Milletvekili Prof. Dr. Abdulkadir AKCAN, MHP Eskişehir Milletvekili Beytullah ASİL, Eskişehir İli Mülki İdare yöneticileri de katılmışlardır.

DÜNYA VETERİNER HEKİMLERİ GÜNÜ, ÇANAKKALE

Dünya Veteriner Hekimleri Günü kapsamında Çanakkale Veteriner Hekimleri Odası tarafından “Türk Veteriner Hekimliğinde Yeni Vizyonlar ile Antibiyotik Kullanımı ve İlaç Kalıntıları” başlıklı bir Panel gerçekleştirildi. Panele konuşmacı olarak TVHB Merkez Konseyi adına Prof. Dr. Ender YARSAN katıldı.

Prof. Dr. Ender YARSAN yaptığı konuşmada özellikle III. Türk Veteriner Hekimliği Kurultayı hakkında katılımcılara ayrıntılı bilgi sundu. Bununla birlikte mesleğimizin stratejik önemine ilişkin vurgu yaparak yeni konseptler konusunu değerlendirdi ve ülkemizdeki ulusal kalıntı izleme planı çalışmalarını kısaca ifade etti. Aynı günün akşamındaki Yemekle program tamamlandı.

ERZURUM VETERİNER HEKİMLER ODASI HİZMET BİNASI AÇILIŞI

Erzurum Bölgesi Veteriner Hekimler Odası hizmet binası 09 Haziran 2010 tarihinde açılışı yapıldı. Vaniefendi Mahallesi Muratpaşa İşhanı'nda hizmet verecek olan Veteriner Hekimler Odası'nın açılışına, Türk Veteriner Hekimler Birliği Merkez Konsey Başkanı Dr. Mehmet Alkan, Erzurum Et Kombinasi Müdürü İsmail Atasever, Atatürk Üniversitesi Veteriner Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Mustafa Atasever ve Erzurum'da görev yapan veteriner hekimler katıldı.

Açılış konuşmasını Erzurum Bölgesi Veteriner Hekimler Odası Başkanı Prof. Dr. Fikret Çelebi yaptı. Konuşmasında halk sağlığını tehdit eden enfeksiyonların çoğu hayvanlar ve hayvansal gıdalardan kaynaklandığını ifade eden Çelebi, bu yüzden hayvan sağlığının korunması ve hayvansal ürünlerin sağlıklı koşullar altında üretilip halkın tüketimine sunulması gerektiğini söyledi.

Prof.Dr. Fikret Çelebi “Odamız Türk Veteriner Hekimleri Birliği Merkez Konseyine bağlı 1954 yılından beri Erzurum Bölgesi Veteriner Hekimler olarak meslektaşlarımız ve bölgemizin hizmetindedir. Veteriner Hekimler olarak, ülkemiz hayvan sağlığından sorumlu tek yetkili mesleğinin mensuplarıyız. Hayvan sağlığını korumak, Zoonoz hastalıklar dediğimiz hayvanlardan ve hayvansal gıdalardan insanlara bulaşan hastalıklarla mücadele etmek ve hayvansal gıdaların hijyenik olarak üretilip

tüketime sunulmasını sağlamakla yükümlüyüz. Halk sağlığını tehdit eden çoğu enfeksiyonların hayvanlar ve hayvansal gıdalardan kaynaklanmaktadır. Bu yüzden hayvan sağlığını korunması ve hayvansal ürünlerin sağlıklı üretilip halkın tüketime sunulması tüm gelişmiş ülkelerde birinci derece de önemli bir mesele olarak görülmüş ve bu nedenle Veteriner Hekimliği hizmetleri bir hizmet sektörü olarak ele alınmış ve önemsenmiştir.” diye konuştu.

Erzurum’un ülke genelinde büyükbaş ve küçükbaş hayvan varlığı olarak en önemli illerin başında geldiğini belirten Prof. Dr. Çelebi, Doğu Anadolu Bölgesi’nin de, veteriner hekimlik hizmetlerinin sunulmasında en çok ihtiyaç duyulan bölge olarak, önemli bir potansiyele sahip olduğunu kaydetti. Çelebi, “Erzurum ve ilçelerinde 540 bin adet büyükbaş, 430 bin adet küçükbaş hayvan mevcuttur. At ve kanatlı hayvan varlığı ve diğer evcil hayvan popülasyonunu da dikkate alacak olursak, Erzurum Veteriner Hekimler Odası bölgenin veteriner hekim hizmetlerinin eksiksiz bir şekilde yürütülmesinde üzerine düşen sorumluluğu değerli meslektaşlarımızın da itina ve gayretiyle yürütme çabası içerisinde. Bu sorumluluklar çerçevesinde Erzurum Valiliği, Erzurum İl Tarım Müdürlüğü, Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi, Atatürk Üniversitesi Veteriner Fakültesi ve Erzurum Veteriner Hekimler Odasının paydaş olarak görev aldığı Erzurum İli Büyükbaş Hayvan Islahı Projesi ile Büyükbaş Hayvan Yetiştiricisinin Eğitim Çalışmaları, hayvanlarda suni tohumlamayı sağlıklı bir şekilde yaygınlaştırmak ve modern hayvancılığa geçiş çabalarını hızlandırmak amacıyla bölgemizde şimdiye kadar emsali olmayan uzun soluklu bir projede görev alarak önemli katkılar sağlamıştır. Erzurum Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği ile ikili protokol yaparak yetiştiricilerle veteriner hekimleri bir araya getirerek suni tohumlama hizmetlerinin sağlıklı bir şekilde yürütülmesine imkân sağlanmıştır.” ifadelerini kullandı.

Öte yandan Türk Veteriner Hekimler Birliği Merkez Konsey Başkanı Dr. Mehmet Alkan ise, Türkiye’de hayvancılık sorunlarının fazla ve hayvansal üretimlerin de çok düşük olduğunu ifade etti. Alkan, bu sorunlara çözüm bulunması gerektiğini vurgulayarak, “Türkiye’de hayvancılık sorunları var, işletme büyüklükleri çok küçük ekonomik faaliyet olduğu için hayvansal ürünlerde Pazar şartları Türkiye’de stabilize değil, üretici zarar ettiği için hayvancılığı bırakıyor. Özellikle 1980 yılından bu yana hükümetler hayvansal ürünlere destek verilmiyor. Tarımsal üretimler ve hayvansal üretimler çok düşük seviyededir. Hayvan hastalıkları Türkiye’de hala güncelliğini koruyor. Özellikle Tarım Bakanlığında sağlıklı bir Veteriner hizmeti veren bir Veteriner Teşkilatı bulunmamaktadır. Hayvansal hastalıklarla mücadele de yeteri kadar kaynak ayırt edilmiyor.” şeklinde konuştu.

MANİSA VETERİNER HEKİMLER ODASI HİZMET BİNASI AÇILIŞI

Manisa Veteriner Hekimler Odası, 80 yıllık tarihi binayı hizmet binası haline getirdi. 120 bin liraya restore edilen tarihi bina görkemli bir törenle hizmete açıldı.

Manisa Veteriner Hekimler Odası yeni hizmet binasını görkemli bir törenle açtı.

Açılışa aralarında Manisa Valisi Celalettin Güvenç, AK Parti Milletvekili Mehmet Çerçi, MHP Milletvekili Mustafa Enöz, Türk Veteriner Hekimleri Birliği Başkanı Dr. Mehmet Alkan, Belediye Başkan yardımcısı Nursel Ustamehmetoğlu ve Mesut Bayram Laçalar, Tarım İl Müdürü Ömer Çelik, Manisa Süt Üreticileri Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Ulvi Murat Tunca, Türk Sağlık-Sen Şube Başkanı Mustafa Genç, Aktifarm İlaç Firmasının Genel Müdürü Doğan Ensivri ve Türkiye’nin ilk Veteriner İlaç Dağıtım Kooperatifi’nin (Vetkoop) Genel Başkanı Merter Yıldız katıldı.

Yeni hizmet binası, Cumhuriyet döneminin Manisa’daki ilk yapılarından biri olma özelliğini taşıyor. Restore edilen 2 katlı tarihi bina 700 m2 bahçesinin içerisinde kafeteryasını da içeriyor.

Manisa Veteriner Hekimler Odası, birinci katını toplantı salonu olarak ve 50 kişilik seminer odası olarak tahsis ederek odanın kurucularından Recep Kazancı’ya da unutmadı. Geçtiğimiz yıllarda

yaşamını yitiren Kazancı'nın adı seminer salonuna verildi.

Ayrıca, Tarım İl Müdürlüğü'nün bahçesinde bulunan bina ile Oda, veteriner hekimlere daha rahat hizmet sağlayabilecek.

Törende açılış konuşmasını Oda Başkanı Hasan Eryılmaz yaptı. Merkezi İzmir olmak üzere tüm Türkiye'nin Veteriner İlaç Dağıtım Kooperatifi olan Vetkoop'u kurduklarını ifade eden Eryılmaz şunları kaydetti: "Manisa Süt Üreticileri Birliği'nde çiftçilerimizi örgütledik, Manisa'nın sosyal yaşamında eksiklik olarak gördüğümüz Manisa Atlı Spor Kulübü'nün kuruluşunu gerçekleştirdik.

Geçen 3 yıl süresinde düzenlenen seminerlerle Türkiye'nin çeşitli illerinden veteriner hekimlere eğitimler vererek önemli hizmetlerde bulunduk. Veteriner Hekimler olarak halk sağlığı, hayvan sağlığı alanında ve koruyucu hekimlikte, aynı zamanda ülkenin hayvancılık konusunda çektiği sıkıntıların giderilmesi için elimizden gelen bütün çabayı göstereceğiz.

Manisa'da hizmet binamızın oluşmasında bize destek veren Sedat Ataizi, Tahsin Atazi ve diğer tüm destek olana kurum ve kuruluşlara, başta Valimiz ve Belediye Başkanımız olmak üzere teşekkür ediyoruz." Hasan Eryılmaz, Türk Veteriner Hekimleri Birliği'nin kurulmasından 53 yıl sonra 2007 yılında 10 kişi ile kurdukları odanın bugün 300 üyeye ulaştığını kaydetti.

Manisa Veteriner Hekimler Odasının faaliyetine, yaşamını yitiren Dr. Recep Kazancı tarafından başlandığını ifade eden Oda Başkanı Eryılmaz, yeni hizmet binasında seminer salonuna Dr. Recep Kazancı adının verildiği belirtti.

Oda yetkililerini tebrik eden Vali Güvenç, "Bu tür örgütlenmeler, bu tür tesisler mesleklerin geleceği açısından da son derece önemlidir" şeklinde konuştu.

Açılışa katılan Türk Veteriner Hekimler Birliği Başkanı Dr. Mehmet Alkan, Manisa'ya yabancı olmadığını, kapatılan Tavukçuluk Enstitüsü'nün kurucusu olduğunu belirtti. Alkan, "Dünya'da ilk 4 enstitü arasında olan Manisa'daki enstitü, ne yazık ki kapatıldı. Burada sektörel bazda üretilen aşular ile ismimizi duyurmuştuk. Şimdi bana yetki verseler bütün dünyayı kasıp kavuran ve ülkemizde de etkisini gösteren kuş gribi için dışarıdan milyonlarca lira ödenerek alınan aşuları, çok daha ucuza üretebilirim. Enstitünün Tarım İl Müdürlüğü olarak hizmet vermesi sevindirici bir durum. En büyük korkum bu cennet köşeyi birilerine vererek beton yığını haline getirilmesiydi. Çünkü bu alanda bulunan bütün ağaçları ben ve ekibim birlikte dikmiştik" dedi.

Manisa Veteriner Hekimleri Odası'nın yeni hizmet binasının kurdelesini Manisa Valisi Celalettin Güvenç, MHP Milletvekili Mustafa Enöz, AKP Milletvekili Mehmet Çerçi, Türk Veteriner Hekimler Birliği Başkanı Dr. Mehmet Alkan, Belediye Başkan yardımcısı Nursel Ustamehmetoğlu keserek açtı.

KARAMAN'A VHO KURULMASI

TVHB Merkez Konseyinin 18/12/2008 tarihinde yaptığı toplantıda 159 sayılı kararı ile "Karaman Veteriner Hekimleri Odası" nın kurulması kararı alınmıştır.

Karaman Veteriner Hekimleri Odası Yönetim Kurulu Listesi

Başkan	Tuğrul ÇATAV
Sekreter	Osman YORULMAZ
Muhasip	P. Serdar BÜYÜKYAĞCI
Üye	Osman SEZER
Üye	İsa ŞAHİN

ÇORUM'A VHO KURULMASI

TVHB Merkez Konseyinin 31/01/2009 tarihinde yaptığı toplantıda 2009/3 sayılı kararı ile “Çorum Veteriner Hekimleri Odası” nın kurulması kararı alınmıştır.

Çorum Veteriner Hekimleri Odası Yönetim Kurulu Listesi

Başkan	Ahmet TÜFEKÇİ
Sekreter	Abdulmecit BAYRAK
Vezenadar	Arif AKAR
Üye	Hikmet KÖK
Üye	Ertuğrul GÜNDOĞAR

NEVŞEHİR'E VHO KURULMASI

TVHB Merkez Konseyinin 16/05/2009 tarihinde yaptığı toplantıda 2009/9 sayılı kararı ile “Nevşehir Veteriner Hekimleri Odası” nın kurulması kararı alınmıştır.

Nevşehir Veteriner Hekimleri Odası Yönetim Kurulu Listesi

Başkan	Recep CENGİZ
Sekreter	Dr. Fatih KUZUGÜDEN
Vezenadar	Ali Ramis GÜVEREN
Üye	Hakan YEŞİLÖZ
Üye	Mehmet PAMUK

VETERİNER HEKİMLİĞİNDE MESLEKİ ETİK VE DEONTOLOJİ PANELİ

Türk Veteriner Hekimler Birliği Merkez Yönetimi ile birlikte Oda Başkanları ve Veteriner Hekim Mesleki Kuruluşlarından Yöneticilerin katılımıyla 10 Ocak 2009 tarihinde İzmir’de yapılan Mesleki Değerlendirme Toplantısında, Veteriner Hekimliği mesleğinin hak ettiği saygınlığa ulaşmasına katkıda bulunacak “Veteriner Hekimliğinde Mesleki Etik ve Deontoloji” konulu panellerin yapılmasına karar verilmişti. Bu karar gereğince bu yıl düzenlenmesi planlanan panellerden ilki 10 Nisan 2009 Cuma günü saat 14.00’de Samsun’da Ondokuz Mayıs Üniversitesi Atakum Kampüsü OMÜ Sahnesi’nde gerçekleştirildi.

Panele TVHB Merkez Konseyi Başkanı Dr. Mehmet ALKAN, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof.Dr. Sait BİLGİÇ; panelistler O.M.Ü. Veteriner Fakültesi Dekanı Prof.Dr. Şinasi UMUR, Veteriner Hekimler Derneği Başkanı Prof.Dr. Şakir Doğan TUNCER, Dünya Veteriner Hekimleri Birliği Türkiye Temsilcisi Prof.Dr. İrfan EROL ve Yrd.Doç.Dr. Şule OSMANAĞAOĞLU ‘nun yanı sıra Ebubekir ULUDAĞ (Amasya VHO), Muharrem UÇMAKLIOĞLU (Aydın VHO), Sinan SAĞLAM (Bursa VHO), İrfan GÜREL (Eskişehir VHO), Derviş KARA (Giresun VHO), Yaşar GÜNAYDIN (Isparta VHO), Halil ERBAŞ (Muğla VHO), Özcan KARATAŞ (Sivas VHO) ve Sabahattin YAZICI (Trabzon VHO); Samsun Sinop Tabip Odası Başkanı Cem ŞAHAN; O.M.Ü. Veteriner Fakültesi Kurucu Dekanı Prof.Dr. Ö. Hakan MUĞLALI; Samsun Sinop Veteriner Hekimler Oda’sına büyük katkıları bulunan önceki başkanlarımız Sadık ÜÇÖK ve Harun PİR; Veteriner Kontrol Araştırma Enstitüsü Müdürü Dr. İsmail AYDIN, Samsun Tarım İl Müdürlüğü Hayvan Sağlığı Şube Müdürü Rifat COŞKUN ve Merzifon Tarım İlçe Müdürü Mehmet ERDEMİR katıldı. Panel yaklaşık 200 katılımcı tarafından ilgiyle izlendi.

Samsun Sinop Veteriner Hekimler Odası Başkanı Prof.Dr. Murat FINDIK açış konuşmasında protokole, panelistlere; Türkiye’nin çok farklı bölgelerinden panele katılan Oda yöneticilerine ve veteriner

hekimlere teşekkür ettikten sonra tüm meslektaşlarımızdan Odalarına sahip çıkmalarını, Oda faaliyetlerine aktif katılım sağlamalarını istedi. Mesleğimizin içinde bulunduğu ortamda çok sayıda sorunla mücadele edildiğini, bu mücadelede herkesin çözüme katkı sağlaması gerektiğini ekleyen Prof.Dr. FINDIK, tek sağlık konseptinin her geçen gün daha da yerleştiğini, 25 Nisan 2009'da Ankara'da imzalanacak "Tek Dünya Tek Sağlık Ortak Deklarasyonu" nun bu yönde önemli bir başlangıç olacağını da söyledi. Konuşmasında Samsun Veteriner Kontrol ve Araştırma Enstitüsü'nün mevcut yapısının muhafaza edilmesi, kurulu laboratuvarların daha da iyileştirilerek faaliyetlerinin desteklenmesi gerektiğini söyleyen Oda Başkanı raylı sistem için enstitünün feda edilmemesini, bu amaçla daha mantıklı çözümler üretilebileceğini ekledi.

Daha sonra söz alan meslektaşımız, YÖK Genel Kurulu Üyesi ve Ondokuz Mayıs Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof.Dr. Sait BİLGİÇ, mesleki etik ve deontoloji panellerinin ilkinin Samsun'da düzenlenmesini çok anlamlı bulduğunu, ilk panelin milli mücadele ve cumhuriyet tarihinde çok önemli bir konumu olan Samsun'da yapılmasından mutluluk duyduğunu belirtti. Etik kuralların vazgeçilemez değerler olduğunu belirten Prof.Dr. Sait BİLGİÇ, tek amacı daha çok kazanmak olan bir düşüncenin doğru olmadığını, ahlaki ve etik değerlerin yeniden ön plana çıkartılması gerektiğini söyledi. Nereye gittiğimiz bilmemiz gerektiğini vurgulayan BİLGİÇ, bunu sağlamada en önemli yol gösteren görevin meslek kuruluşlarına düştüğünü söyledi.

TVHB Merkez Konseyi Başkanı Dr. Mehmet ALKAN mesleki etik ve deontoloji paneller dizisinin başlangıç fikrinin "cumhuriyetin 100. yılında dünyanın en saygın mesleği veteriner hekimlik" olarak ortaya çıktığını ancak geçmiş iki yıllık süreçte bunun gerçekleştirilemediğini söyledi. Paneli yapmak üzere gönüllü olan Samsun Sinop Veteriner Hekimler Odası'na ve O.M.Ü. Veteriner Fakültesi Dekanlığı'na teşekkür eden Dr. ALKAN deontolojinin her geçen gün daha da önem kazandığını, nerede ve hangi meslekte olursak olalım belirli kurallara bağlı olarak çalışmamız gerektiğini vurgulamıştır. Ekip çalışmasının önemine de vurgu yapan Konsey Başkanı mesleğimizle ilgili yaşanan sorunların sebebinin başka kişilerle ilgili olmadığını, her şeyin nedenini kendimizde aramamız gerektiğini söyledi. 1970'li yıllarda mesleğimizin durumunun hem maddi hem de manevi olarak çok iyi olduğunu ancak 1980 sonrasında mesleki saygınlığımızın her geçen gün biraz daha azaldığını belirten Dr. ALKAN, bunu tekrar düzeltmek için en büyük görevin de yine biz veteriner hekimlere düştüğünü söyledi. Dr. Mehmet ALKAN Avrupa Birliği entegrasyon sürecinden, kuş gribine; tek sağlık konseptinden, gıda güvenliğine pek çok alanda mesleğimizin saygınlığını artıracak adımların atıldığını ve veteriner hekimliği mesleğinin hak ettiği saygınlığa bir gün mutlaka kavuşacağını söyleyerek paneli başlattı.

Panelin ilk konuşmacısı olan Veteriner Hekimler Derneği Başkanı Prof.Dr. Şakir Doğan TUNCER, dayanışmanın en basit anlamıyla "aynı dava için birlik olmak" olduğunu, bizim de tek davamızın "mesleğimizi korumak ve yüceltmek olması gerektiğini", ancak bizim en önemli eksikliğimizin de dayanışma konusunda olduğunu söyledi. "Meslek ortak paydasında birleşerek, her geçen gün daha da artan hak kayıplarımızı engelleyecek faaliyetlerde bulunmak amacıyla bir araya gelmemizi sağlayan en önemli organlar meslek örgütleridir, odalardır, dernektir, vakıftır, ihtisas dernekleridir" diyen Prof.Dr. TUNCER; sivil toplum örgütlerine ne hükümetlerin ne de kendi meslektaşlarımızın gerekli önemi vermemesini çok üzücü bulduğunu, bilimsel toplantılara bile çok az sayıda meslektaşımızın katılmasının düşündürücü olduğunu söyledi. Meslektaşlarımızın "Oda bize ne veriyor?", "Dernekler bizim için neler yapıyor?" şeklindeki sorulardan önce kendilerine "ben Oda veya dernek için neler yapıyorum, yetkili kurullarına katılıyor muyum, aidatlarımı ödüyor muyum" diye sorması gerektiğini söyleyen Prof.Dr. TUNCER geçmişte siyasi görüşün mesleğin önüne geçtiğini ve bu nedenle çok önemli kayıplarımızın olduğunu ekledi. AB Veteriner Hekim Platformu'nun hiçbir siyasi söylemde bulunmadan 3 yıldır çok iyi bir şekilde mesleğimiz için çalıştığını söyleyen hocamız platform yöneticilerine de teşekkür etti.

İkinci sırada söz alan O.M.Ü. Veteriner Fakültesi öğretim üyesi Yrd.Doç.Dr. Şule OSMANAĞAOĞLU sözlerine başlarken serbest veteriner hekimlerin panele yeterli düzeyde katılım sağlamamalarından duyduğu üzüntüyü belirtti. Etik, ahlak ve deontoloji terimleri üzerinde açıklamalarda bulunan hocamız daha sonra 2000’li yıllarında yapılan çalışmalarda elde edilen sonuçları katılımcılara aktardı. Serbest veteriner hekimler ile anketler yapılarak hazırlanan çalışmaların sonuçlarına göre meslektaşlarımızın oda, dernek, bakanlık gibi kurumları yeterli düzeyde tanımadıkları; etik ve deontoloji kurallarına bağlı çalıştığı düşünülen veteriner hekimlerin gelir düzeylerinin daha iyi olduğu görülmüştür. Bu çalışmalarda veteriner hekimlerin ilaç satmayı bir araç olmaktan artık başlıca amaç haline dönüştürdükleri kanaatine varılmış; odaların mesleki sorunların çözümü için daha aktif çalışmaları gerektiğini belirtilmiştir. Yrd.Doç.Dr. Şule OSMANAĞAOĞLU konuşmasının devamında meslektaşlarımızın kartvizitlerinden örnekler vererek bu basit görünen konuda bile mesleki etikten ve deontolojiden ne kadar uzak olduğumuzu göstermiştir. TVHB yönetmeliğine göre meslektaşlarımızın kartvizit ve kliniklerinde nasıl tanıtım yapabileceklerinin belirtilmiş olduğunu söyleyen hocamız daha sonra bir veteriner hekimin ilan olarak kullandığı “bir alana bir bedava” ve “ .... ilacını alana duvar saati hediye” başlıklı sloganları katılımcılara göstermiş ve durumun vahametini ortaya koymuştur. En önemli problemlerden birisinin ücret problemi olduğunu ve Oda tarifeleri altında ücret alınmasının meslektaşlar arası sorunların temelini oluşturduğunu söyleyen hatip meslek odalarımızın bu alanda daha sıkı denetim yapmaları gerektiğini belirtmiştir.

Daha sonra kürsüye çıkan Dünya Veteriner Hekimleri Birliği Türkiye Temsilcisi Prof.Dr. İrfan EROL konuşmasına dünyanın büyük bir değişim içerisinde olduğunu, bu değişime ayak uyduramayan ve bu süreçleri iyi analiz etmeyenlerin süreçten zararlı çıkacaklarını söyleyerek başladı. Dünyaya her yıl yaklaşık bir Türkiye nüfusu kadar katılım olduğunu, buna bağlı olarak sekiz yüz milyon kadar insanın açlıkla yüz yüze olduğunu belirten Prof.Dr. EROL bu açlığın büyük ölçüde hayvansal kaynaklı protein açlığı şeklinde olacağını, özellikle temiz ve kaliteli su bulmanın da gittikçe zorlaşacağını söyledi. Genel olarak bakıldığında zoonotik enfeksiyonların küresel boyutta arttığını, bunun altında iklim değişikliklerinin de rol oynadığını söyleyen hocamız bu tür hastalıklar için farklı disiplinlerin ortak hareket etmesi gerekliliğini de vurguladı. Veteriner hekimler olarak birçok sıkıntımız olduğunu söyleyen Prof.Dr. EROL, başka meslek gruplarında da benzer sorunlar olduğunu, bizim çok ciddi sorumluluklarımızı unutmadan hayvan sağlığı ve refahı, gıda güvenliği, akvatik hayvanların sağlığı, çevre ve halk sağlığı konularında çalışmalarımızı değişime ayak uydurarak sürdürmemiz gerektiğini vurguladı. Akvatik hayvanlar konusunun çok önemli olduğunu vurgulayan hocamız Türkiye’deki veteriner fakülteleri içinde sadece Samsun’da O.M.Ü. Veteriner Fakültesi’nde Su Ürünleri Hastalıkları Anabilim Dalı bulunduğunu, bu anabilim dalının diğer fakültelerde de kurularak bu alandaki eksikliklerin giderilmesi gerektiğini söyledi. Prof.Dr. EROL, konuşmasının son bölümünde etik değerlere bağlı çalışılmasını, mevzuata hakim olmanın zorunluluğunu, iş yönetimi ve kişisel gelişime önem verilmesini ve tek sağlık konseptinin tüm meslektaşlarımız tarafından desteklenmesi gerektiğini vurguladı.

Panelin son konuşmacısı olan O.M.Ü. Veteriner Fakültesi Dekanı Prof.Dr. Şinasi UMUR dünyada ve Türkiye’de veteriner hekimliği eğitiminin hangi ihtiyaçlarla başladığını ve bugüne kadar nasıl bir tarihsel değişim sürecinden geçildiğini kısaca özetledi. Daha sonra ülkemizdeki ve dünyadaki veteriner eğitim kurumlarından bahseden Prof.Dr. UMUR, Türkiye’de 17’si faal toplam 20 veteriner fakültesi olmasına rağmen bu fakültelerin çok ciddi altyapı eksiklikleri bulunduğunu, Hollanda’daki tek fakültenin ise dünya veteriner hekimliğinde öncü bir konumda bulunduğunu söyledi. 1980’li yıllarda ÖSS sınavında % 2-3’lük dilimden öğrenci kabul eden fakültelerimizin, son yıllarda %30’luk dilimlerden öğrenci kabul etmesinin bu ağır eğitim gerektiren mesleğin altından kalkamayacak adayların fakültelelere kaydedilmesine neden olduğunu açıklayan hocamız fakültelerde yaşanan eğitim problemleri hakkında bilgiler verdi. Fakültelerimizde öğretim üyesi sayısının yetersiz

olduğunu, ara akademik kadronun neredeyse hiç kalmadığını, öğrenci sayısının fazlalığını, hayvan sayısının azalması ve fakülte kliniklerinin şehir merkezlerinde kalması nedeniyle öğrencilerin yeterince uygulama yapmadan mezun olduklarını, laboratuvar, çiftlik, hastane gibi temel gereksinimlerde fiziki eksikliklerin giderilemediğini belirten Prof.Dr. UMUR mezuniyet sonrasında meslek içi eğitime devam edilmesinin gerekliliğini ve tüm meslektaşlarımızın kendilerini bu yönde geliştirmeleri gerektiğini vurguladı. Mezuniyet sonrasında hemen muayenehane açılmasının doğru olmadığını, her bölge için açılabilir maksimum muayenehane sayılarının yasal olarak belirlenmesi gerektiğini ve klinik açmak için belirli bir geçiş sürecine ihtiyaç olduğunu söyleyen hocamız bölgesel farklılıklara göre müfredatlarda küçük değişiklikler yapılabileceğini ancak temel müfredatın tüm fakülteler arasında uyumlu olması gerektiğini söyledi. Beş yıllık eğitim süresinin veteriner hekimliği eğitimi için yeterli olmadığını belirten Prof.Dr. UMUR bu konuda da yasal düzenlemeye gereksinim duyulduğunu, iki yerine yılda üç dönem şeklinde bir eğitim programının uygulanabileceğini söyledi. Tüm meslektaşlarımızın hangi kurumlarda çalışırlarsa çalışsınlar meslek odalarına ve derneklere üye olmaları gerektiğini söyleyen Prof.Dr. Şinasi UMUR konuşmasını “Çaresizseniz Çare Sizsiniz” sözleriyle tamamladı.

Panel sonunda yapılan “Genel Değerlendirme ve Öneriler” bölümünde çok sayıda meslektaşımız panelistlere sorularını ve yorumlarını ilettiler. Uzun süreli bir tartışma bölümünden sonra TVHB Konsey Başkanı’na ve Panelistlere günün anısına plaket takdim edilerek toplantı bitirildi. Samsun Sinop Veteriner Hekimler Odası tarafından düzenlenen akşam yemeğinde nezih bir ortamda buluşan davetliler mesleki konular üzerine uzun süre sohbet etme imkanı buldu.

AYDIN VHO HİZMET BİNASI AÇILIŞI

Küçük Hayvan Veteriner Hekimleri Derneği tarafından organize edilen 4.KHVHD “Anadolium” Sürekli Eğitim Kongresi 23-24 Ekim 2009 tarihlerinde İstanbul Teknik Üniversitesi Maslak Kampüsü Süleyman Demirel Kültür Merkezi’nde gerçekleştirildi. Toplantıya Türk Veteriner Hekimleri Birliği’ni temsilen Merkez Konseyi II.Başkanı Prof.Dr. Arif ALTINTAŞ ve Yönetim Kurulu Üyesi Prof.Dr. Ender YARSAN katıldılar. Yaklaşık 350 meslektaşımızın katılımıyla ve iki günlük yoğun bir içerikle gerçekleştirilen Kongre’de, 12 Yabancı ve 5’de Ülkemizden konuyla ilgili uzman Tebliğ sundular. Toplantının açılış konuşmasında Prof.Dr. Arif ALTINTAŞ; Veteriner Hekim mesleğinin önemi, halk sağlığı boyutu, Tek Dünya Tek Sağlık yaklaşımı, TVHB’nin yaptığı çalışmalar ve ileriye dönük projeleri, 2010 yılında yapılması planlanan III.Türk Veteriner Hekimliği Kurultayı konularında değerlendirmeler yaptı. Kongre kapsamında ilk gün gerçekleştirilen oturumlardan “Dermatoloji” başlıklı oturumda Prof.Dr. Arif ALTINTAŞ ve “Farmakoloji” başlıklı oturumda da Prof.Dr. Ender YARSAN Oturum Başkanı olarak görev yaptılar.

TRAKYA VHO HİZMET BİNASI AÇILIŞI

7 Kasım 2009 tarihinde Trakya Bölgesi Veteriner Hekimleri Odasının satın aldığı hizmet binası açılış törenine TVHB Merkez Konseyi Başkanı Dr. Mehmet ALKAN katıldı.

MESLEKİ ETİK VE DEONTOLOJİ PANELİ, AYDIN

Türk Veteriner Hekimleri Birliği ve Aydın Veteriner Hekimleri Odası tarafından 26 Aralık 2009 tarihinde Kuşadası Sürmeli Otel’de düzenlenen panelde “Mesleki Etik ve Deontoloji” ele alındı ve tartışıldı.

Aydın VHO Başkanı Muharrem UÇMAKLIOĞLU ve Adnan Menderes Üniv. Vet Fak Dekanı Prof Dr Ahmet ÖNOL' un yaptıkları açılış konuşmalarından sonra gerçekleştirilen Panelde Mesleki Etik ve Deontoloji, Mesleki Dayanışma, Veteriner Hekimliğinde Vizyon ve Yeni Konseptler, Mesleki Etik ve Gıda Güvenliği konuları tartışıldı.

Panelde Adnan Menderes Üniv. Veteriner Fakültesi Dekanı Prof.Dr. Ahmet ÖNOL, TVHB Merkez Konseyi II. Başkanı Prof.Dr. Arif ALTINTAŞ, Konsey Yönetim Kurulu Üyesi Prof.Dr. Ender YARSAN, Dünya Veteriner Hekimleri Birliği Türkiye Temsilcisi Prof.Dr. İrfan EROL, Veteriner Hekimler Derneği Başkanı Prof.Dr. Şakir Doğan TUNCER, Aydın VHO Başkanı Muharrem UÇMAKLIOĞLU ve Oda Yönetim Kurulu Üyeleri ile İl veya Bölge Oda Başkanlarımız ve meslektaşlarımız katıldı.

Saat 10:00 da başlayan panelin oturum başkanlığını TVHB-Merkez Konseyi II. Başkanı Prof. Dr. Arif ALTINTAŞ yaptı.

Panelde Selçuk Üniv. Vet. Fak. Veteriner Hekimliği Tarihi ve Deontoloji AD Başkanı Prof.Dr. Aşkın YAŞAR, Veteriner Hekimler Birliği Başkanı Prof.Dr. Şakir Doğan TUNCER, Dünya Veteriner Hekimleri Birliği Türkiye Temsilcisi Prof.Dr. İrfan EROL ve Gıda Güvenliği ve Hijyen Akademisi Yönetim Kurulu Başkanı Vet.Hek.Dr. Can DEMİR panelde konuşmacı olarak yer aldı.

TVHB MERKEZ KONSEYİ – ULUSLAR ARASI İLİŞKİLER / TOPLANTILAR

FVE BÖLGESEL TOPLANTISI

Avrupa Veteriner Hekimler Federasyonu'nun (FVE) 2006-2010 strateji çalışmasının devamı, güncellenmesi ve FVE'nin geleceğe yönelik stratejisinin belirlenmesi amacıyla gerçekleştirilen FVE bölgesel toplantılarının üçüncüsü Sırbistan'ın Belgrad kentinde yapılmıştır. Bu toplantıyı müteakip 24-25 Mart 2010 tarihlerinde TAİEX ve FVE işbirliği ile "Tedaviden Korunmaya Hayvan Refahı" konulu çalıştay gerçekleştirilmiştir. Her iki etkinliğe Türk Veteriner hekimler Birliğini temsil etmek üzere Birliğimiz Yönetim Kurulu Muhasip Üyesi Dr. Erdoğan ŞAHİN ve Yüksek Haysiyet Divanı Üyesi Erhan BİLGE katılmışlardır.

FVE Bölgesel toplantısına ülkemizin dışında Sırbistan, Arnavutluk, Bosna Hersek, Hırvatistan, Makedonya, Kosova ve Karadağ'dan temsilciler katılmışlardır. Toplantıda daha önce hazırlanan anket formlarında yer alan sorular üzerinden değerlendirmeler yapılarak, veteriner hekimlik mesleğinin örgütlenmesi, veteriner hizmetlerinin hedef kitleleri, veteriner hekimlerin sosyal durumu, mevcut sorunlar ve ileriye dönük fırsatlar ile tüm bu alanlarda FVE'nin rolü ve önemi konularında yapılan değerlendirmeler FVE yetkilileri tarafından strateji belgesi hazırlanmasında yararlanılmak üzere kayda alınmıştır. FVE bölgesel toplantısını müteakip gerçekleştirilen "Tedaviden Korunmaya Hayvan Refahı" konulu çalıştaya meslek örgütleri mensuplarına ek olarak aynı ülkelerin ilgili Bakanlıklarından da temsilciler katılmış ve çalıştayda özellikle hayvan refahı değerlendirme ve ölçme kriterleri üzerinde konuşmalar ve sunumlar yapılmış ayrıca

Belgrad yakınlarında kanatlı, sığır ve domuz olmak üzere üç ayrı çiftliğe yapılan ziyaret sırasında da uygulamalı çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Çalıştaya ilişkin sunumlar; TAİEX'in "http://ec.europa.eu/enlargement/taix/http://ec.europa.eu/enlargement/taix/dyn/taixevents/library/detail_en.jsp?EventD=41049" web sayfasında yer almaktadır.

DÜNYA VETERİNER KONGRESİ 2015 İSTANBUL

(WORLD VETERINARY CONGRESS 2015, ISTANBUL)

Dünya Veteriner Hekimleri Birliği (WVA) Yönetim Kurulu ve Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı 21-22 Mayıs 2010 tarihinde Paris'te OIE Genel Müdürlüğü binasında yapılmıştır. WVA Genel Kurul toplantısına TVHB'yi temsilen Dünya Veteriner Hekimleri Birliği Türkiye Temsilcisi Prof.Dr. İrfan Erol katılmıştır.

WVA'nın toplantılarında TVHB'nin 2015 yılı Dünya Veteriner Kongresi'ni düzenleme talebi değerlendirilmiş ve 2015 Dünya Veteriner Kongresinin İstanbul'da (World Veterinary Congress 2015, İstanbul-TURKEY) yapılmasına oy birliğiyle karar verilmiştir. Ülkemiz için verilen bu karar toplantıya katılan tüm üye ülkeler tarafından büyük sevinçle karşılanmış ve ayakta alkışlanmıştır. Kararın açıklanmasını takiben söz alan Prof.Dr. İrfan Erol, Türkiye'ye, Türk Veteriner Hekimleri Birliğine karşı gösterilen güvenden dolayı WVA'nın Sayın Başkanı Dr. T. Jorna başta olmak üzere, bir önceki Sayın

Başkana, Sayın Başkan Yardımcılarına, Sayın Konsey Üyelerine ve tüm üye ülkelerin Sayın Başkan ve Temsilcilerine TVHB adına şükranlarını sunmuş, Türkiye’de gerek bilimsel gerekse sosyal açıdan iyi bir kongre düzenlemek için en iyisinin yapılacağını ve gösterilen güvene layık olunacağını ifade etmiştir.

2015 yılı Dünya Veteriner Kongresi ile birlikte Dünya Veteriner Hekimleri Birliği Genel Kurulu da ülkemizde yapılacaktır.

TVHB’nin uzun süredir yürüttüğü çalışmaların bir sonucu olan ve mesleğimiz açısından tarihi önem taşıdığını düşündüğümüz 2015 Dünya Veteriner Kongresinin Türkiye’de yapılacak olmasının hepimize hayırlı olmasını temenni ediyoruz. Büyük bir sorumluluk ve yoğun bir çalışma temposu gerektirecek kongrenin hazırlıkları ve başarıyla gerçekleştirilmesi sürecinde değerli meslektaşlarımızın gerekli çabayı göstereceğine inancımız tamdır. Kongre ile ilgili gelişmeler web sayfasından (<http://wvcistanbul2015.com/>) takip edilebilir.

WVA Olağanüstü Genel Kurul toplantısında Başkan Dr. T. Jorna tarafından yapılan konuşmada gündemin kabulünü takiben bütçe ile ilgili konular ve Başkanlığın geçen döneme ilişkin faaliyetleri özetlenmiştir. Bu süre içerisinde Fransa’nın, Almanya Serbest Veteriner Hekimler Birliğinin, Bahreyn, Gine, Moritanya, Uganda ve Somali’nin WVA’ya katılımları, Latin Amerika ülkeleri ile ilişkiler ve Çin ile Tayvan’ın üyelikle ilgili sorunlarının aşılmasıyla ilgili bilgi verilmiştir.

Toplantının ana gündem maddelerinden birini oluşturan WVA 2010-2015 Strateji Taslağı üzerinde çalışılmıştır. Taslak TVHB web sayfasında da sunulduğu üzere, misyon ve vizyonun gözden geçirilmesi, gelecek yıllarda yapılması amaçlanan konular, politika ve eylemler ile yol haritasından oluşmaktadır. Strateji taslağı üzerinde çalışmalar devam etmektedir.

Genel Kurul toplantısında bir konuşma yapan OIE (Dünya Hayvan Sağlığı Örgütü) Başkanı Dr. B. Vallat, veteriner fakültelerinde temel eğitim, veteriner hekimliği mesleğinin önemi, epidemiyoloji, tek sağlık ve toplum sağlığının önemi ile OIE’nin misyonu ve WVA ile ilişkilerine değinmiştir. Yine dünyada ilk veteriner fakültesinin 1761 yılında Fransa’nın Lyon şehrinde kurulmasının 250. yılı olması nedeniyle 2011 yılının Dünya Veteriner Hekimliği Yılı (vet2011.org) olarak kabul edilmesi ve bu program çerçevesinde yapılacak etkinlikler hakkında bilgi verilmiştir.

ULUSLARARASI VETERİNER FAKÜLTELERİ DEKANLAR TOPLANTISI

Atatürk Üniversitesi Veteriner Fakültesi Dekanlığınca düzenlenen Uluslar arası Veteriner Fakülteleri Dekanlar Toplantısı, Türk Veteriner Hekimler Birliği Merkez Konseyi, Veteriner Hekimler Derneği, Türk Veteriner Hekimler Birliği Vakfı Başkanlarının da katılımıyla 10-12 Haziran 2010 tarihlerinde Erzurum’da gerçekleştirilmiştir. Programın açılışı Atatürk Üniversitesi Dekanı Prof.Dr. Mustafa ATASEVER, Atatürk Üniversitesi Rektörü Prof.Dr. Hikmet KOÇAK, Erzurum Büyükşehir Belediye Başkanı Ahmet KÜÇÜKLER, Türk Veteriner Hekimler Birliği Merkez Konseyi Başkanı Dr. Mehmet ALKAN ve Veteriner Hekimler Derneği Başkanı Prof.Dr. Şakir Doğan TUNCER’in konuşmaları ile yapıldı.

Merkez Konsey Başkanı Dr. Mehmet ALKAN 23–25 Nisan da yapılan Türk Veteriner Hekimler Kurultayı ve İstanbul Veteriner Hekimler Odasının düzenlediği 1.Uluslararası katılımlı Veteriner Hekimliği Kongresi sonuçlarını değerlendirdi. Hayvancılık sektöründe özellikle son günlerde artan et fiyatları ve hayvan sıkıntısı gibi konuların tartışılacağı bir Hayvancılık Kongresinin 2011 yılında yapılmasının uygun olacağını ve bu yılın aynı zamanda hayvancılık yılı olacağını bildirdi. Hayvancılık söz konusu olduğunda ziraatçı değil, veteriner hekimlerin öne çıkmasının gerekliliğini vurgulayarak, hayvan hastalıklarının ülkeye verdiği zararın göz önünde tutulmasının önemli olduğunu bu nedenle Avrupa Birliği Müktesebatının

uygulanması konularına öncelik verilmesinin gerekliliğini belirtti. Ülke olarak ciddi bir süreçten geçildiğini, bu süreç içerisinde başka meslekten mezun vermiş kişiler ile başarı sağlanamadığını, AB müktesebatının da diğer meslek lobilerinin baskılarına bağlı olarak yeteri kadar uygulanamadığını bildirdi. Dr. Mehmet ALKAN toplantıyı organize eden Prof. Dr. Mustafa ATASEVER'e teşekkür ederek konuşmalarını bitirdi.

İkincisi gerçekleştirilen toplantıda; Veteriner Fakültelerinde Ulusal ve Uluslar arası işbirliğinin geliştirilmesi, EAEVE'ye akreditasyon sürecinin değerlendirilmesi, 2011 Dünya Veteriner Hekimler Yılı ve kutlama programlarının organizasyonu, 2015 Dünya Veteriner Hekimler Kongresi'nin İstanbul da yapılması, Veteriner Hekimlik eğitiminin değerlendirilmesi, Yeni Veteriner Fakültelerinin açılması hakkındaki görüşler gibi gündem maddeleri tartışılarak kararlar alındı. Bir sonraki toplantının Harran Üniversitesi Veteriner Fakültesi'nde yapılması için karar verildi.

Katılımcı Listesi

Yabancı Katılımcılar

Assoc.Prof.Dr. Zahid ELASGAROV Azerbaijan State Agricultural University - AZERBAIJAN
Prof.Dr. Hüseyin KARADAĞ (Dean) Kyrgyzstan -Turkey Manas University - KYRGYZSTAN
Prof.Dr. Dine MITROV (Dean) Ss. Cyril and Methodius Univ. - MACEDONJA
Ass.Prof. Zehra Herulaj- MUSLIU (Vice Dean) Ss. Cyril and Methodius University - MACEDONIA
Prof.Dr. Sc. Skender MUJI, (Dean) University of Prishtina - KOSOVA
Prof. Levan MAKARADZE (Dean) Georgian State Agrarian University - GEORGIA
Asist.Prof Giorgi MELASHVILI Georgian State Agrarian University - GEORGIA
Assoc.Prof, Etibar (Nasrulla Oğlu) MEMMEDOV Nakhchivan State University - NAKHCHIVAN
Prof.Dr. Akif Haşimoğlu MERDANLI (Dean) Nakhchivan State University - NAKHCHIVAN
Prof.Dr. Mykhailo PRUS (Dean) Lfe and Environmental National University - UKRAİN
Prof.Dr. Ömer M. ESENDAL (Dean) Yakın Doğu Üniversitesi - CYPRUS

Yurtiçinden katılan katılımcılar

Abdullah Halis BAYTAZ TVHB Vakfı Başkanı - TÜRKİYE
Dr. Mehmet ALKAN TVHB Merkez Konseyi Başkanı - TÜRKİYE
Prof.Dr. Mustafa ATASEVER (Dekan) Atatürk Üniversitesi Veteriner Fakültesi - Erzurum - TÜRKİYE
Prof.Dr. Ahmet Gökhan ÖNOL (Dekan) Adnan Menderes Üniversitesi Veteriner Fakültesi - Aydın- TÜRKİYE
Prof.Dr. Cengiz YALÇIN (Dekan) Dicle Üniversitesi Veteriner Fakültesi - Diyarbakır - TÜRKİYE
Prof.Dr. Ertuğrul ELMA (Dekan) Kırıkkale Üniversitesi Veteriner Fakültesi - Kırıkkale- TÜRKİYE
Prof.Dr. E. Sema TEMİZER OZAN (Dekan) Fırat Üniversitesi Veteriner Fakültesi - Elazığ - TÜRKİYE
Prof.Dr. H. Oğuz SARIMEHMETOĞLU (Dekan) Afyon Kocatepe Üniversitesi Veteriner Fakültesi - Afyon- TÜRKİYE

Prof.Dr. Halil GÜNEŞ (Dekan) İstanbul Üniversitesi Veteriner Fakültesi – İstanbul- TÜRKİYE
Prof.Dr. Hüdaverdi ERER (Dekan) Selçuk Üniversitesi Veteriner Fakültesi -Konya- TÜRKİYE
Prof.Dr. M. Mustafa OGAN (Dekan) Uludağ Üniversitesi Veteriner Fakültesi – Bursa- TÜRKİYE
Prof.Dr. M. Serdar DEĞER (Dekan) Yüzüncü Yıl Üniversitesi Veteriner Fakültesi – Van- TÜRKİYE
Prof.Dr. Metin BAYRAKTAR (Dekan) Balıkesir Üniversitesi Veteriner Fakültesi -Balıkesir- TÜRKİYE
Prof.Dr. Nafiz YURDAYDIN (Dekan) Harran Üniversitesi Veteriner Fakültesi – Şanlıurfa- TÜRKİYE
Prof.Dr. Rıfki HAZIROĞLU (Dekan) Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi -Ankara- TÜRKİYE
Prof.Dr. Suat ERDOĞAN (Dekan) Mustafa Kemal Üniversitesi Veteriner Fakültesi Hatay- TÜRKİYE
Prof.Dr. Şahin ASLAN (Dekan) Kafkas Üniversitesi Veteriner Fakültesi – Kars- TÜRKİYE
Prof.Dr. Şakir Doğan TUNCER VHD Başkanı- TÜRKİYE
Prof.Dr. Şinasi UMUR (Dekan) Ondokuz Mayıs Üniversitesi Veteriner Fakültesi – Samsun- TÜRKİYE
Prof.Dr. Tayfur BEKYÜREK (Dekan) Erciyes Üniversitesi Veteriner Fakültesi – Kayseri- TÜRKİYE
Prof.Dr. Fikret ÇELEBİ (Başkan) Erzurum Bölgesi Veteriner Hekimler Odası- Erzurum – TÜRKİYE
Prof.Dr. Hüseyin ERDEM (Müdür) Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü- TÜRKİYE
Prof.Dr. Gürsel SÖNMEZ (Müdür) Uludağ Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü- TÜRKİYE
Doç.Dr. Ahmet YILDIZ (Dekan Yardımcısı) Atatürk Üniversitesi Veteriner Fakültesi – Erzurum-
TÜRKİYE
Doç.Dr. Zekeriya ÖZÜDORU (Dekan Yardımcısı) Atatürk Üniversitesi Veteriner
Fakültesi – Erzurum- TÜRKİYE
Doç.Dr. Derviş ÖZDEMİR (Müdür) Atatürk Üniversitesi Tıbbi Deneysel Araştırma ve Uygulama
Merkezi – Erzurum- TÜRKİYE

AVRUPA VETERİNER HEKİMLERİ FEDERASYONU (FVE) GENEL KURULU

Avrupa Veteriner Hekimleri Federasyonu (FVE) Olağan İlkbahar Genel Kurul Toplantısı 21-23 Mayıs 2009 tarihinde İsveç'in başşehri Stockholm' da yapıldı. Genel Kurula Türk Veteriner Hekimleri Birliği adına Yönetim Kurulu Üyesi Mustafa Tufan katılmıştır.

Toplantı FVE Başkanı Walter Winding, Amerika Veteriner Hekimleri Birliği Başkanı Dr. James O. Cook, ev sahibi ülke olan İsveç Veteriner Hekimleri Birliği Başkanı Dr. Karin Östensson ve İsveç Veteriner Genel Müdürü Dr. Leif Denneberg' ın açılış konuşmaları ile başlamıştır.

Toplantıda Dünya Veteriner Hekimleri Birliği Başkanı Dr. Tjeerd Jorna, Avrupa Veteriner Hekimleri Eğitim Birliği Başkanı Prof. Marcel Wanner, Uluslararası Veteriner Öğrencileri Birliği (IVSA) Başkanı Veteriner Fakültesi 3.Sınıf Öğrencisi Bayan Marlies Schnierer'de hazır bulunmuştur.

FVE Başkanı Dr. Walter Winding, FVE'nin iki yıllık döneme ilişkin faaliyetleri hakkında Genel Kurula bilgi vermiş ve beraber çalıştığı arkadaşlarına teşekkür etmiştir. Bu kapsamda; çalışma gruplarının sağlıklı hayvan, sağlıklı insan, tek sağlık konsepti, AB yeni hayvan sağlığı stratejisi, hayvan hastalıklarının

kontrolü ve mücadele programları, sürü sağlığı, hayvan refahı, hijyen, eğitim, mevzuat ve OIE ile ilgili faaliyetlerine devam ettiğini ve buna ilişkin ayrıntıların ilgili çalışma grubu sözcüleri tarafından sunulacağını ifade etmiştir.

Dr. Winding, 2009 yılı Veteriner Haftasının 28 Eylül 2009 tarihi itibarı ile Brüksel’de kutlanacağını, gündemde kuduz hastalığından eradikasyon ve Avian Influenza’nın (Kuş gribi) kontrolünün olduğu, 4-5 Aralık 2008 tarihinde TAİEX ile birlikte Antalya’da düzenlenen Kuduz konferansının başarılı bir şekilde yapıldığını ve bunun devamının geleceği vurgulamıştır. Ayrıca burada Türk Veteriner Hekimleri Birliği’nin göstermiş olduğu katkıya teşekkür edilerek istenilen hedef için %100 başarının sağlandığı ifade edilmiştir.

Dr. Winding tarafından hayvan sağlığı, hayvan refahı, gıda güvenliği, tıbbi ürünler ve sertifikasyonunda Avrupa mevzuatının uyumlaştırma çalışmalarında yetkili meslek olarak veteriner hekimlere atıfta bulunulduğu belirtilmiştir.

FVE Başkanı olarak tek başına seçime giden Avusturya Veteriner Hekimler Birliğinden Dr. Walter WINDING tekrar FVE Başkanı seçilmiştir. Başkan Yardımcılıklarına 5 aday arasından; Christophe BUHOT(Fransa), Ljiljana MARKUŠ-CIZELJ (Hırvatistan), Rainer SCHNEICHEL (Almanya) Stephen WARE (İngiltere) seçilmiştir;

Toplantıda misafir konuşmacı olarak yer alan “Agria International” firması Genel Müdür Yardımcısı Dr. Pekka Olson tarafından İsviçre’de uygulanan hayvanların sigortalanmasının tarihi ve sigortalamada veteriner hekimlerin rolü hususunda bilgi verilmiştir. İsviçre’de ilk defa 1890 yılında At’ların sigortalanması ve daha sonra sıra ile 1924 de Köpeklerin, 1972 de Kedilerin, 1977 de Papağanların ve 1992 de diğer hayvanların sigortalanmasının gerçekleştirildiği belirtilmiştir.

Toplantının önemli gündem maddelerinden biri olan yeni hayvan sağlığı strateji planı oluşturmuştur. Üzerinde çalışılan hayvan sağlığı stratejisi ile ilgili FVE nin politikasını belirleyen Sürü Sağlığı Planı üzerinde yapılan çalışmalar tartışılmış ve görüşmeler yapılmıştır. Hayvan Sağlığı Stratejisi nereye gidiyor? sorusuna karşılık cevap şeklinde açıklamalar yapılmıştır. Hayvan Sağlığı Stratejisinde ülkelere göre farklılıkların olduğu ve önceliklerin belirlenmesi gerekliliği, veteriner hekimlerin pozisyonu, tanımı, eğitimde süreklilik sağlanmasının gerekliliği, öncelikli hayvan hastalıklarının tespiti gibi hususlara değinilmiştir.

FVE genel olarak OIE’in hayvan refahına ilişkin standartlarını desteklemekte olup, hayvan refahında bilimsel yaklaşımın esas alınması ve kültürel farklılıkların gözetilmesini benimsemiştir. Bu konuyla ilgili olarak hayvanların kesimden önce mutlaka bayıltılmaları gerektiği, ancak dini nedenlere (Müslümanlık-Yahudilik) bağlı olarak bayıltmadan kesim yapılabileceği belirtilmiştir. Diğer taraftan önemimizdeki dönem içerisinde hayvansal ürünlerin hayvan refahı yönünden etiklenebileceği değerlendirmeleri de görüşülmüş, ancak bu durumun halen üye ülkeler arasında da tartışılan konulardan biri olarak ifade edilmiştir.

Hayvan refahı, yeni hijyen kuralları hakkında bilgiler verilerek et muayenesinin amacının hayvan sağlığı, halk sağlığı ve hayvan refahının korunması anlamını taşıdığı, veteriner hekimlerin halk sağlığındaki rolünün muayene, denetim ve sağlıklı uygulamaya yönelik yaptırımlar olduğu ifade edilmiştir.

Genel Kurulun en önemli gündem maddelerinden birinin eğitim konusu olup, eğitimde yeniliklere yönelik sürekli eğitimin takip edilmesi zorunluluğu vurgulanmış, halen ülkelere göre veteriner fakültelerinin akreditasyonları hususunda farklılıkların buldukları belirtilmiştir. 78/1028/EEC sayılı AB Konsey kararına göre; Veteriner Hekimlik Eğitiminde Danışma Komitesinin varlığı, bu kapsamda FVE ve EAEVE nin Birleşik Eğitim Politikası Komitesi (JPC) ve Veteriner Hekimlik Eğitiminde Avrupa Koordinasyon Komitesi (ECCVT) tarafından devamlı takip edildiği vurgulanarak çalışmaların yapıldığı

belirtilmiştir.

Geleceğe yönelik çalışmalarda veteriner hekimlerin uzmanlık alanlarına yönelik eğitimlere ağırlık verilmesi, lobilerin oluşturulması gerekliliği vurgulanmış, gelecekte mesleğin öneminin daha iyi bir şekilde anlaşılacağı **“Tek Meslek, Tek Vizyon, Tek Ses”** sloganı benimsenmiştir.

BALKAN VE KARADENİZ ÜLKELERİ VETERİNER HEKİMLERİ BİRLİKLERİ TOPLANTISI

Balkan ve Karadeniz Ülkeleri Veteriner Hekimleri Birlikleri (BaBSeVA) Toplantısı 11 Haziran 2009 tarihinde Bükreş'te gerçekleştirildi. Romanya Veteriner Hekimleri Birliği'nin ev sahipliği yaptığı toplantıya Romanya ile birlikte Bulgaristan, Sırbistan, Moldova, Yunanistan ve Türkiye'den katılım oldu. Türk Veteriner Hekimleri Birliği adına Merkez Konseyi II.Başkanı Prof.Dr. Arif ALTINTAŞ ve Merkez Konseyi Üyesi Prof.Dr. Ender YARSAN söz konusu Toplantıya katıldılar.

Program kapsamında Açılıştan sonra, 2006 yılında Timişiora'da gerçekleştirilen toplantı konusunda bilgi sunuldu. Daha sonra her ülkenin temsilcileri kendi Birlikleri ve ülkelerindeki Veteriner Hekimliğinin durumuna ilişkin değerlendirmelerde bulundu. Ülkemiz için; Türk Veteriner Hekimleri Birliği hakkında bilgi, Birliğin son dönemlerdeki faaliyetleri ve ileriye dönük çalışmaları konusunda Merkez Konseyi Üyesi Prof.Dr. Ender YARSAN tarafından bir sunu yapıldı. TVHB ile Türk Tabipleri Birliği arasında imzalanan “Tek Dünya Tek Sağlık” ortak deklarasyonun İngilizce metni katılımcılara dağıtıldı. Söz konusu Deklarasyonun önemi vurgulandı ve katılımcılardan büyük ilgi gördü.

Toplantı sonunda, daha sonraki döneme ilişkin organizasyon konusunda ülke temsilcileri görüşlerini belirttiler. 2011 yılında ülkemizde ve 2012 yılında da Sırbistan da olacak şekilde sonraki toplantıların yerleri kabul edildi.

OIE HAYVAN REFAHI AVRUPA BÖLGESEL TOPLANTISI

Dünya Hayvan Sağlığı Örgütü (OIE) Doğu Avrupa Bölge Ofisi ve Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü 16-17 Temmuz 2009 tarihlerinde İstanbul'da “Hayvan Refahı Semineri” düzenledi.

2 gün süren toplantıya 40 ülkeden toplam 80 yabancı uzman ve Türk yetkililer katıldı. Toplantıda, TVHB'ni Merkez Konseyi Başkanı Dr. Mehmet ALKAN temsil etti.

Toplantının açılış konuşmalarını, Türkiye adına TKB Müsteşar Yardımcısı Dr. Nihat PAKDİL, OIE adına Doğu Avrupa Bölge Başkanı Prof.Dr. Nicola T. BELEV ve OIE Merkezi Uluslar arası Ticaret Bölümü Başkanı Dr. Sarah KHAN, AB adına ise DG-SANCO Avrupa Komisyonu'ndan Dr. Andrea GAVINELLI yaptı.

Dr. Nihat PAKDİL, konuşmasında, aslında “Hayvan Refahı” konseptinin bizim kendi kültür kaynaklarımızda ve geleneklerimizde var olan bir yaklaşım olduğunu, tarihi belgeleri örnek göstererek izah etti.

Dr. Sarah KHAN, OIE'nin Hayvan Refahı konusunda uluslararası standartlardan bahsederek, konuyu 3 ana başlık altında incelediklerini söyledi.

- 1- Nakillerde hayvan refahı
- 2- Kesimler ve itlafalarda hayvan refahı
- 3- Çiftliklerde hayvan refahı

Bu başlıklar altında, deniz, kara ve hava yolları ile hayvanların taşınması, kesim sırasındaki uygulamalar ve hastalıklardan korunma amacıyla hayvanların itlafı ve sokak köpeği popülasyonunun kontrolü ile ilgili çalışmalar yapıldığını belirtti.

Bundan sonra sırasıyla İtalya'dan Dr. Paola Della VILLA, OIE Brüksel Bölge Temsilcisi Dr. Caroline PLANTE, Avrupa Konseyi'nden Dr. David PRITCHARD, FVE'den Dr. Andrea GAVINELLI, ICFAW'dan Dr. David WILKINS, IFAP'dan Dr. David KING, IDF'den Dr. Jörg SEILFERT, İngiltere'den Dr. Debby REYNOLDS, Türkiye'den KKG, Genel Müdür Doç.Dr. Muzaffer AYDEMİR, İrlanda'dan Dr. Gorry O'HAGAN, Avustralya Tarım Ateşesi Dr. Allen BRYCE birer tebliğ sundular.

Toplantının son bölümünde Prof. BELEV ve Dr. KHAN bir değerlendirme yaparak ortaya çıkan fikir ve kararların taslak bir çalışma haline getirilerek ülkelere tekrar yollanacağını ve son halinin OIE Genel Kurulu'na getirileceğini söylediler.

Toplantı sonucunda ülkemiz açısından 2 önemli sorunun bundan sonra gündeme gelebileceği ortaya çıktı. Birincisi; İslami kesim nedeniyle Batı Ülkeleri için uygulanan standartların şimdilik tolerans tanınsa bile, gelecekte bazı yaptırımlarla karşılaşabileceğimiz, İkincisi ise Hayvan Refahı standartlarını uygulamayan ve/veya uygulayamayan bizim gibi gelişmekte olan ülkeler için uluslararası ticarete bir engel olarak karşımıza çıkabileceği gibi şüphesiz aynı durum diğer Türki Cumhuriyetleri ve Orta Doğu Ülkeleri için de söz konusudur.

Gelecekte yapılacak karar aşamasındaki görüşmelerde Türk Yetkililerin hazırlıklı ve uyanık olmaları gerekiyor. Ayrıca Hayvan Refahı konusunda Bakanlığın daha ciddi tedbirler alması, mevzuatı Avrupa'ya uyumlaştırması, halkımızın ve üreticilerimizin bilgilendirilmesi gerekmektedir. Hayvan Refahı konusu orta öğretimde tüm öğrencilere verilmeli, Veteriner Fakülteleri'nde bu konu akademik olarak ele alınmalıdır.

Biz Türk Veteriner Hekimleri Birliği olarak önemli bulduğumuz bu toplantının tebliğlerini tüm meslektaşlarımız ve ilgililerin bilgisine sunmak için bir kitap haline getirmeyi düşünüyoruz.

“VETERİNERLİK ALANINDA, MESLEKİ YETERLİLİK TANINIRLIĞI, İŞYERİ AÇMA HAKKI VE HİZMET SUNMA ÖZGÜRLÜĞÜ” ÇALIŞTAYI, TAIEX

Veterinerlik alanında, mesleki yeterlilik tanınırılığı, işyeri açma hakkı ve hizmet sunma özgürlüğü konulu çalıştay 12 Ekim 2010 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Avrupa Birliğine uyum çalışmalarında; 3. Fasıl “İş kurma hakkı ve hizmet sunumu serbestisi” kapsamında uyulması gereken, 2005/36/EC sayılı Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Konseyinin “mesleki niteliklerin karşılıklı tanınması” direktifi ile 2006/123/AT Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Konseyinin “hizmet sunumu serbestisi” direktifinin kapsadığı, aşağıda belirtilen konularda üye devletlerde bu alandaki uygulamalar ele alınmıştır. KKG, Türk Veteriner Hekimler Birliği, Oda temsilcileri ve Tarım İl Müdürlüklerinden katılımcılarında bulunduğu çalıştay, ülkemizdeki mevcut sistemin direktifler yönünden değerlendirilmesine katkı sağlamıştır.

- Mesleki yeterliliğin tanınması karşılıklı tanınması
- Yerleşme hakkının karşılıklı tanınması
- Avrupada veteriner hizmetlerinin kurulması ve serbest çalışması
- Veteriner hekimlerin çiftliklerdeki ve mezbahanelerdeki rolü
- Veterinerlerin gözetiminde Yardımcı personelin rolü ve yetkileri

TVHB MERKEZ KONSEYİ – DİĞER MESLEKİ VE SOSYAL KURULUŞLAR İLE İLİŞKİLER, TEMSİL EDİLDİĞİMİZ KOMİSYONLAR, ÇALIŞMA GRUPLARI

YÖK BAŞKANI İLE YAPILAN GÖRÜŞME

Bilindiği üzere 17 Kasım 2008 tarihinde YÖK başkanvekili imzası ile Rektörlüklere gönderilen yazıda: “Çeşitli kamu kuruluşlarının veya meslek kuruluşlarının yönetim veya denetim organlarında görev yapmak üzere ilgili kurum hükümleri uyarınca görev alan üniversite öğretim elemanlarının bu görevleri yerine getirebilmeleri ancak 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 38. Maddesi kapsamında görevlendirilmeleriyle mümkün olabilecektir. Aksi takdirde 2547 sayılı YÖK Kanunu’nun 36. Maddesi çerçevesinde görev yapan öğretim elemanlarının söz konusu kuruluşlarda görev yapmaları mümkün olmayacaktır. Bilgilerinize ve konunun üniversite öğretim üyelerine durulmasının sağlanmasını rica ederim.” deniliyordu.

Tüm meslek örgütleri basına da yansıyan bu tamim üzerine büyük tepki göstermişlerdi. Atıfta bulunulan 38. maddede ise “Öğretim elemanları; ilgili kurumlar ile kendisinin isteği, üniversite yönetimin uygun görmesi ve rektörün onayı ile ihtiyaç duyulan konularda özlük işlemleri kendi kurumlarınca yürütülmek kaydıyla, bakanlıklarda, TSK, TÜBİTAK, ADLİ TIP KURUMU gibi kamu kuruluşları ve kamu yararına çalışan kuruluşlar veya vakıflar ile kamuya yararlı derneklerde geçici olarak görevlendirilebilirler” deniliyor.

Biz Türk Veteriner Hekimleri Birliği olarak bu uygulamaya anayasada belirtilen örgütlenme özgürlüğüne aykırı olduğunu dile getirerek YÖK’ün öğretim üyelerinin örgütlenme ve seçilme hakkını sınırlama yetkisi olmadığını belirtmiştik.

Bu sorunun düzeltilmesi konusunda her meslek örgütü bugüne kadar çeşitli beyanatlar verdiler. Türk Tabipler Birliği ise Danıştaya dava açtı.

Yine Türk Tabipler Birliğinin öncülüğünde, bugün 4 Mart 2009 tarihinde saat 11:00 de meslek örgütlerinin tümünün katılımıyla YÖK Başkanı ile bir görüşme yapılmış olup konu tüm detayları ile tartışılmıştır.

YÖK Başkanı bu uygulamaya geçilmesine gerekçe olarak: Meslek örgütlerinde görev yapan akademisyenler arasında; hiç Fakülteye gitmeyen, derse girmeyen hocalar olduğunu, hocaların mesuliyetsiz davrandıklarını, bu konuyu disipline etmek istedikleri şeklinde bir açıklama yapmıştır. Buna karşılık Meslek örgütü başkanları bu uygulamanın yanlış olduğunu hukuki gerekçeleri ile izah etmişlerdir.

Sonuç olarak YÖK başkanı bu tamimi iyi niyetle hazırladıklarını, yeni bir tamimle bu uygulamayı meslek örgütlerinde görev alan akademisyenlerin sadece seçildikten sonra rektörlüklere bilgi vermelerinin yeterli olacağı şeklinde değiştireceklerini beyan etmiştir.

TVHB Başkanı Dr. Mehmet Alkan YÖK Başkanı ile yapılan görüşmede özel olarak Veteriner Fakülteleri sayısının fazlalığı ve yeni Veteriner Fakültelerinin açılması konusunu gündeme getirmiş, YÖK’e ve diğer ilgili kurumlara çok sayıda yazı gönderildiğini fakat bir sonuç alınmadığını söylemiş. YÖK Başkanı konuyu bildiğini yazılardan haberdar olduğunu Almanya da 5 Veteriner Fakültesi, Ülkemizde ise 17 Veteriner Fakültesi olduğunu, yeni üniversite ve fakülte açılmasının siyasi bir karar olduğunu ve kendilerinin de bu durumdan şikâyetçi olduklarını belirtmiştir.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI YILLIK ARAŞTIRMA GRUP TOPLANTISI

Türk Veteriner Hekimleri Birliği Merkez Konseyi Başkanı Dr. Mehmet ALKAN 15-16 Mart 2010 tarihinde Tarım ve Köyişleri Bakanlığının Yıllık Araştırma grup toplantısına katıldı. Araştırmaların öneminden bahsederek, kendisinin de yıllarca bu kurumlarda araştırmacı olarak çalıştığını ve araştırmalara her türlü desteğin verilmesini söyledi.

TÜRKİYE ATOM ENERJİSİ KURUMU

Sayı : B.02.1.TAE.5.05.00.00-774.01.03 - 254

18 Haziran 2010

Konu: Eğitim Duyurusu

18.06.10 08568

TÜRK VETERİNER HEKİMLER BİRLİĞİ
DR. MEDİHA ELDEM SOK. NO 73/8

KOCATEPE/ANKARA

Bilindiği gibi iyonlaştırıcı radyasyon, hastalıkların tanı ve tedavisinde sağladığı yararlar nedeniyle tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de yaygın olarak kullanılmaktadır. UNSCEAR (United Nations Scientific Committee on the Effects of Atomic Radiation) tarafından yapılan değerlendirmelerde; tüm radyasyon kaynaklarından alınan dozun %15'inin yapay kaynaklardan, yapay kaynaklardan ışınlamaların % 99'nun ise tıbbi uygulamalardan meydana geldiği ortaya konulmaktadır.

İnsan sağlığı yönünden yaşamsal öneme sahip bu tekniklerin uygulanmasında, hasta ve çalışan dozunun mümkün olan en düşük düzeyde tutularak en iyi sonucun alınması radyasyondan korunmanın temel kriteridir.

Tıp alanındaki gelişmelerin yakından takip edildiği ülkemizde, hasta ve personel dozlarının çok yüksek düzeylere çıkabildiği floroskopik ve girişimsel radyoloji uygulamalarında, çalışanların radyasyondan korunmasının sağlanmasındaki önemi dikkate alınarak, TAEK 2010 eğitim programında "Floroskopi ve Girişimsel Radyolojide Radyasyondan Korunma" konulu eğitimlere yer verilmiştir. Ankara Üniversitesi Nükleer Bilimler Enstitüsü işbirliği ile gerçekleştirilecek olan, hedef kitlesi radyolog, kardiyolog, ürolog, gastrolog, ortopedist ve ilgili diğer uzman doktorlar ile bu uygulamalarda görev yapan ilgili sağlık personelinde oluşacak uygulamalı eğitimin ilki 28-30 Temmuz 2010 tarihleri arasında gerçekleştirilecektir.

Mesleki ışınlamalarda radyasyondan korunmanın sağlanması yönünden önem taşıyan söz konusu eğitim için başvuru bilgileri TAEK web sitesinde www.taek.gov.tr yer almaktadır.

Bilgilerinizi arz/rica ederim.

Zafer ALPER
Başkan V.

VETERİNER TAVUKÇULUK DERNEĞİ

Türk Veteriner Hekimleri Birliği

Sayı: 72
Konu: Kanun tasarı ve Yeni Veteriner Fakültesi
açılması

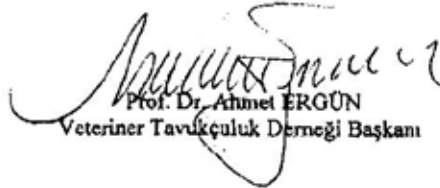
15.03.2010

İlgi: 24. 02. 2010 gün ve 0100 /50 sayılı yazınız.

Halen T.B.M.M gündeminde olan ve Tarım ve Köyişleri Komisyonunda görüşülen "Tarım ve Gıda Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki Kanun Tasarısı" ile Yüksek Öğrenim Kurulu Başkanlığına yazılmış olan "Gazi Üniversitesine bağlı Çubuk'ta bir Veteriner Fakültesi açılması" ile ilgili yazınız Yönetim Kurulumuz tarafından dikkatle incelenmiştir. Veteriner Tavukçuluk Derneği olarak ;

1- Bakanlığın reorganizasyonuna ilişkin görüş ve önerilerinize bütünüyle katlıyoruz. Sizin de ifade ettiğiniz gibi 4. maddede uzman olarak atanacaklara ilişkin yaş sınırının 45 olması gerçekten kabul edilebilir gibi değil. Akademik yaşamda öğretim üyeleri anılan yaşta kıdemli profesör oluyorlar.

2- İlgi 22.02.2010 tarih ve 1400 sayılı Sayın Prof. Dr. Yusuf Ziya ÖZKAN Yüksek Öğrenim Kurulu Başkanı 'na hitaben yazılan yazınıza katlıyoruz.
Mesleki saygılarımla.

Prof. Dr. Ahmet ERGÜN
Veteriner Tavukçuluk Derneği Başkanı

VETERİNER TAVUKÇULUK DERNEĞİ
A.Ü VETERİNER FAKÜLTESİ HAYVAN BESLEME A.D. DIŞKAPI /ANKARA
Tel: 0312 3170315 / 282 Tel-fax: 0312 517 25 65 info@veterinertavukculuk.org

HAYVAN ISLAHI MİLLİ KOMİTESİ TOPLANTISI

28.02.2001 tarihli ve 4631 sayılı Hayvan Islahı Kanunu'nun 4 üncü maddesine dayanılarak kurulan Hayvan Islahı Millî Komitesi ikinci toplantısını 19 Şubat 2010 da TÜGEM toplantı salonunda TÜGEM Genel Müdür Yardımcısı Dr. Cevdet AKDENİZ Başkanlığında yaptı. Toplantıya Türk Veteriner Hekimleri Birliği'ni temsilen II. Başkan Prof.Dr. Arif ALTINTAŞ katıldı.

Komitenin amacı; hayvansal üretimi ve hayvan ıslahı çalışmalarını yönlendirecek kararlar almak, merkez birlikleri ile ıslah faaliyetleri içinde bulunan gerçek ve tüzel kişiler arasındaki dayanışmayı güçlendirmek, ıslah konusunda yol gösterici faaliyetlerde bulunmaktır.

Gündem gereği Başkan tarafından yapılan açılış konuşmasından ve Hayvan Islahı ile ilgili bu güne kadar yapılan uygulamalar ve alınan sonuçlar ve ülke hayvancılığının son durumu ile ilgili Powerpoint sunumdan sonra Gündemin diğer maddelerine geçildi ve ilk olarak bu güne kadar alınan kararların değerlendirilmesi yapıldı. Katılımcılar gündem dışı söz alarak Komitenin bu güne kadar neden toplanmadığı konusunda açıklama yapılmasını istediler ve Meclise sunulan yeni yasa ile bu komitenin yetkisi kalmayacağı hususunu dile getirerek neden bu toplantıya gerek duyulduğu sorularına cevap istediler. Başkan bu sorular uygun bir dille ve özürle cevap verdi. Herhangi bir kötü niyet olmadığını, işlerin çok yoğun olduğunu ve zaman yetmediğini söyledi ve yeni yasa mecliste kabul edilse bile bu gibi Komitelerin mutlaka görevini sürdürmesi gerektiğini dile getirdi.

Daha sonra Hayvan ıslahında izlenecek politikalar; damızlık sütçü, etçi ve kombine ırklarla ilgili ithalat kriterlerinin değerlendirilmesi konuları ele alındı ve tartışıldı. Verilen kısa bir aradan sonra toplantının ikinci oturumunda ülkemizde uygulanmakta olan suni tohumlama faaliyetlerinin ve Sperma ithalatının değerlendirilmesi yapıldı ve Komitenin bundan sonra yönetmeliğe uygun olarak yılda en az iki kez toplanması temennileriyle toplantı sona erdi.

YENİ VETERİNER FAKÜLTESİ AÇILMASI

Sayı : 1400/ 22.02.2010

Konu: Yeni Veteriner Fakültesi Açılması

Sayın Prof. Dr. Yusuf Ziya ÖZCAN

Yüksek Öğretim Kurulu Başkanı

İlgi : 28.12.2007 tarih ve 1388 sayılı yazı

Veteriner Hekimlik Eğitimi ile ilgili olarak, Veteriner Hekim Milletvekilleri, Veteriner Fakültesi Dekanları, Tarım ve Köyşleri Bakanlığı Bürokratları, Türk Veteriner Hekimleri Birliği ve diğer veteriner hekim örgütlerinin katılımı ile 28 Kasım 2007 tarihinde bir toplantı yapılarak, "Toplantı Sonuç Bildirgesi" başta YÖK olmak üzere tüm ilgili kurum ve kuruluşlara ilgide kayıtlı yazı ekinde gönderilmişti.

Bu toplantıda; Türkiye'de 17 Veteriner Fakültesinin bulunduğu ve bu fakültelerde 7497 öğrencinin eğitim gördüğü, bu fakültelere yılda 1300 öğrencinin alındığı, oysa; AB üyesi ve nüfusu 82 milyon olan ve gelişmiş bir hayvan ve hayvansal üretim yapısına sahip Almanya'da 5 Veteriner Fakültesinin bulunduğu, yine, Nüfusu ve hayvancılık kapasiteleri ülkemize yakın olan İngiltere'de 6, Fransa'da 4, İtalya'da 12 İspanya'da 10 Veteriner Fakültesinin bulunduğu vurgulanarak, (EAEVE) Avrupa Eğitim

Kurumları Birliği kriterleri ve ülkemiz gerçekleri de dikkate alınarak yapılan değerlendirmelerde, çok pahalı, yoğun ve uzun bir eğitim süreci olan veteriner hekimliği eğitiminde, yetersiz alt yapı ile açılarak, 17 ye ulaşan veteriner fakültesi sayısının daha da artması halinde, ülkemiz açısından ortaya koyacağı sakıncalar ve eğitim kalitesi üzerinde yaratacağı olumsuz etkiler, tüm katılımcılar tarafından dile getirilerek, sonuç bildirisinde yer almıştı.

Tüm bu gerekçelere rağmen, 2009 yılında Balıkesir’de açılan veteriner fakültesiyle fakülte sayısı 18 e çıkmıştır.

Bu gün Gazi Üniversitesine bağlı olarak Ankara’nın ÇUBUK İlçesinde bir Veteriner Fakültesi daha açılması çalışmalarının sürdüğü bilinmektedir. Ülkemizde hali hazırda yeterli düzeye ulaşan veteriner hekim sayısı dikkate alındığında önümüzdeki yıllarda ihtiyaç fazlası çok sayıda veteriner hekim yetiştirilmiş olacaktır. Bunun yanında, bölge olarak, zaten Ankara Üniversitesi ve Kırıkkale Üniversiteleri bünyesinde iki veteriner fakültesi bulunmaktadır.

Ülkemiz kaynaklarının daha rasyonel kullanılması ve eğitim kalitesinin artırılması açısından, İlgide kayıtlı yazımızla, başkanlığınıza ve tüm ilgili kurum ve makamlara gönderilen sonuç bildirisinde yer alan görüşlerin dikkate alınarak, yeni veteriner fakültesi açılması yerine, mevcut fakültelerin altyapı eksikliklerinin giderilerek, EAEVE akreditasyonunun sağlanması, ülkemiz ve Veteriner Hekimliği mesleğinin geleceği açısından zorunludur.

Bu çerçevede, Gazi Üniversitesine bağlı olarak açılacak Veteriner Fakültesi kararının yeniden gözden geçirilmesi hususunda gereğini arz ederim.

Dr. Mehmet ALKAN
Türk Veteriner Hekimleri Birliği
Merkez Konseyi Başkanı

AB KOORDİNASYON TOPLANTISI

Merkez Konseyi Başkanı Dr. Mehmet ALKAN’ın da katıldığı AB Veteriner Hekim Platformu “**3.Koordinasyon Toplantısı**” 21 Şubat 2009 tarihinde Kozaklı/NEVŞEHİR’de yapılmıştır.

Kayseri Bölgesi Veteriner Hekimleri Odasının evsahipliği yaptığı (gösterdikleri misafirperverlikten ve başarılı organizasyondan ötürü KAVHO Yönetim Kuruluna çok teşekkür ediyoruz) toplantı 10.00’ta başlamış ve 19.00’a kadar devam etmiştir. Verilen kısa dinlenme molaları ve yemek arası dışında toplantı oldukça yoğun tempoda geçmiş olup, programı daha önce duyurulan konularda sunumlar ve her oturumun sonunda da değerlendirme ve tartışmalar yapılmıştır. Akşamda gala yemeği ve sosyal bir etkinlik düzenlenmiştir.

**AB VETERİNER HEKİM PLATFORMU
III.KOORDİNASYON TOPLANTISI
SONUÇ BİLDİRGESİ**

Her yıl dünya nüfusuna 76 milyon insan daha katılıyor. 2050' de dünya nüfusunun 9.1 milyar olacağı tahmin ediliyor. Dünya çiftlik hayvanı ürünlerine ilişkin ticaret, küresel tarım ticaretinin 1/6 'nı oluşturmaktadır. Bunun sonucunda çiftlik hayvanı ürünlerine olan talebin gittikçe artması olası olduğundan hayvan orijinli hastalıkların küresel olarak hareketliliği kaçınılmaz görülmektedir. Hızlı nüfus artışıyla birlikte yeni, yeniden çıkan enfeksiyonlar doğal hayatı, insan ve hayvanların hayatını oldukça fazla etkileyecektir.

ABD'de bulunan, insan ve veteriner tıbbından hekimlerinin birlikte interdisipliner çalıştığı "Hastalık Kontrol ve Koruma Merkezi (CDC –Center For Disease Control and Prevention)" nin bugüne kadar yapmış olduğu bilimsel araştırma çalışmaları sonucundaki tespitlere göre tüm dünyadaki insanların sağlığını tehdit eden bulaşıcı patojen toplam mikroorganizma sayısının 1415 olduğu, bunların % 61'ini yani 868'inin (165 adeti virüs, 269 adeti bakteri, 113 adeti mantar, 43 adeti protozoa ve 278 adetini helmint) zoonoz, bu zoonotik patojen mikro organizmaların % 33' ünün insanlara bulaştıktan sonra insandan insana devam eder nitelikte olduğu, yine insan sağlığını tehdit eden yeni ortaya çıkan bulaşıcı patojen toplam mikroorganizmanın (Virüs ve prion, bakteri ve riketsiya, mantar, protozoa ve helmintler) 175 adet olduğu, bunun % 75'nin yani 132 adedinin zoonoz olduğu saptanmış bulunmaktadır.

Avrupa ve Amerika'da Veteriner Hekimlik mesleğinin hayvanların yanı sıra özellikle insanları da birçok hastalıktan korumadaki önemi her geçen gün daha da fazla anlaşılmaktadır. Tek Tıp Tek Sağlık Konsepti (One Medicine One Health Concept)'iyle ilgili ABD'de önemli kararlar alınmış olup, bu kararlar yeni sağlık politikaların belirlenmesinde tüm dünyanın gündemindedir. Ülkemizde bu alandaki çalışmalar oldukça yetersizdir.

Gerek hayvanlardan insanlara geçebilen, gerekse sağlıklı olmayan hayvansal gıdaları tüketmekle geçebilen zoonoz hastalıklar tüm dünyada gittikçe büyük endişe yaratmakta, milyonlarca insanın sağlığını tehdit ederek, ölüme ve kalıcı hastalıklara sebep olmaktadır. Ülkemizde Avrupa'daki gibi bağımsız veteriner servislerinin olmaması, bu hayvansal kökenli enfeksiyonlarla mücadeleyi imkansız hale getirmektedir. Bu kapsamda ülkemizde Veteriner Hekimlik, hayvancılık, gıda güvenliği ve veteriner halk sağlığı alanında yapılması gereken bazı önemli işler aşağıda maddeler halinde sunulmuştur:

- 1. Avrupa Birliği (AB) mevzuatlarına uyum çerçevesinde, bağımsız Veteriner Servisinin merkez ve taşra teşkilatıyla birlikte bir an önce kurulması gerekmektedir.** AB uyum çalışmaları çerçevesinde yeni hazırlanmakta olan Veteriner Hizmetleri, Gıda ve Yem Kanunu Tasarısı taslağının adına ve içeriğine Tarım Köyişleri Bakanlığı tarafından "Bitki Sağlığı" nın da eklenmesi AB'ne

uyum yasalarınca düzenlenecek ve veteriner hizmetlerinin çerçevesini belirleyecek kanun niteliğinden uzaklaşmıştır. Bitki Sağlığının (Zirai mücadele) Veteriner Hekimliği ilgilendiren bir kanunun içinde yer alamayacağı aşikardır. 3285 sayılı Hayvan Sağlık Zabıtası Kanununda yerini alacak olan ve veteriner hizmetlerini düzenleyen bu kanundan bitki sağlığı çıkarılmalı ve ayrı bir kanun olarak düzenlenmeli, mümkün olduğunca “Hayvan Sağlığı Zabıtası Kanunu” uygulamadan kaldırılmadan “Veteriner Hizmetleri Çerçeve Kanunu” düzenlenmelidir. Ayrıca AB mevzuatında olduğu gibi Veteriner hizmetleri, gıda, yem ve bitki sağlığının ayrı ayrı kanunlar halinde çıkarılması daha doğru olacaktır.

2. **Hayvansal gıdalarda çiftlikten sofraya kadar sağlıklı beslenme, Veteriner Hekimlerin denetiminin de olmasıyla mümkündür.** Buralarda görev alan Veteriner Hekimler maaşlarını çalıştıkları yerden de değil devletten almalı ve Veteriner Servisleri tarafından tam yetkilendirilmelidirler. Bu olmazsa olmaz bir yapılanma gereksinimidir.
3. Ülkemizdeki mevcut hayvan sayıları, tedavi ve aşılanan hayvan sayıları tam olarak tespit edilemiyor ve/veya sağlıklı güncellenemiyor. Sadece hayvan sayıları değil mevcut Veteriner Hekim sayımızı bile tam olarak bilemiyoruz. Kayıtların tutulamaması ülke çapında yapılan araştırmalarda ve çalışmalarda aksaklık yaratmakta, çözüm noktasında yetersiz kalmamamıza sebep olmaktadır. Bu kayıtların sağlıklı tutulamamasının ana sebebi, yine bağımsız veteriner servisinin olmamasıdır.
4. Avrupa Birliği’ndeki gibi Veteriner Hekimliğin iki önemli çalışma kolu olmalıdır. Buda Kamu Veteriner Hekimliği ve Serbest Veteriner Hekimlik. Kamu Veteriner Hekimliği; veteriner servislerinde görev alan yetkili ve bağımsız idarelerdir. İnsanlar tarafından tüketilen hayvansal gıdalarda, hayvan sağlığında ve insan sağlığında tehdit oluşturabilen hastalıkların çıkabileceği birimleri ve kurumları denetleyebilirler. Serbest Veteriner Hekimlik ise; bu servisler tarafından yetkilendirilmiş veya ruhsatlandırılmış kamu sağlığı hizmeti gören serbest meslek Veteriner Hekimleridir. Veteriner Hekimlerin, AB’ de kamuda ve özel sektörde yönetici olarak çalıştığını biliyoruz. Ülkemizdeki Veteriner Hekimlerin çağ daş düzeyde iyi birer yönetici olabilmesi için gerekli eğitimin fakültelerimizde verilmesi, müfredatın bu yönde oluşturulması, sağlanamaması halinde mezuniyet sonrasında TVHB’ nin organizasyonunda mezuniyet sonrası eğitim adı altında eğitim verilmesi sağlanmalıdır.
5. Veteriner Hekimlik mesleğinin en dinamik grubu olan Serbest Veteriner Hekimler çalışma alanlarıyla ilgili bir çok ağır sorun yaşamaktadırlar. Değişen hayvancılık sektörü ve Veteriner hizmetleri anlayışına uygun olarak gerekli yasal ve etik düzenlemeler yapılmalıdır. **Veteriner Hekim Odalarının serbest veteriner hekimlik hizmetlerinin organizasyonu ve denetimi konusunda etkinliği sağlanmalıdır.**
6. Ülkemizde, Devletimizin ve Tarım ve Köyişleri Bakanlığı’nın tüm dünyadaki gelişmiş ülkelere benzer ulusal/millî veterinerlik politikası olmadığından kamu Veteriner Hekimlerinin “Tarım ve Köyişleri Bakanlığı”, “Sağlık Bakanlığı”, “İçişleri Bakanlığı (Yerel idareler bünyesinde)”, “Millî Savunma Bakanlığı (TSK Bünyesinde)” ve “Çevre ve Orman Bakanlığı” da yeterince istihdam edilememesi sonucunda, sayıca azlığı kamunun denetim işlevinin ve veteriner hizmetlerinin yeterince yerine getirememesine sebep olmaktadır. Ayrıca maaş ve özlük haklarıyla ilgili iyileştirilmeler bir an önce yapılmalıdır. Bazı kamu Veteriner Hekimlerinin dışarıda çalışmak zorunda kalması denetimlerin ve ilgili hizmetlerinin sağlıklı yürütülmesine engel olmaktadır.

- 7. Yerel yönetimlerde Belediyelerin Veteriner Müdürlükleri ana birim olarak muhafaza edilmeli; gıda kontrolü, halk sağlığı, sokak hayvanları rehabilitasyonu ve sağlığı gibi önemli Veteriner hizmetlerinin sağlıklı bir şekilde yürütülmesi sağlanmalıdır.** Büyükşehir, ilçe ve ilk kademe belediyelerinde müdürlük veya daha ufak birimler halinde bulunan Veteriner birimleri Norm Kadro Yönetmeliği ve diğer mevzuat düzenlemeleri ileri sürülerek tasfiye edilmek istenmektedir. Bu birimlerde Veteriner hekimler yerine AB mevzuatına aykırı olmasına rağmen başka meslek mensupları veya birimleri istihdam edilmeye çalışılmaktadır. **Merkezi yönetimler gıda güvenliğinde koordinasyon, strateji belirleme, mevzuat oluşturma ve kontrol edeni denetleme gibi görevlerini yapması, yerel yönetimlere ise ruhsat ve denetim konularında yetki verilmesi daha doğru olacaktır.**
- 8. Veteriner Fakültelerimizdeki eğitimin kalitesi artırılmalıdır. Bunun için öncelikle Türkiye' nin ihtiyacından fazla açılan Veteriner Fakültelerinden yetersiz olan bazıları en kısa zamanda kapatılmalı, açılması gündemde olan yeni Veteriner Fakültelerinin açılması durdurulmalıdır. Veteriner Fakültelerine girişte daha kaliteli örgenci seçecek düzenlemeler getirilmelidir.** Bununla ilgili olarak özellikle bazı fakültelerin kapatılması eğitime devam edenlerin ise niteliğinin artırılmasına yönelik gereken idari ve hukuki çalışmalar bir an önce yapılmalıdır.
- 9. Dünya'daki ileri gelişmiş ülkelerde Veteriner Fakültelerinde kurumsal ve eğitime yönelik yaşanan değişimlere uygun olarak yapılanmaya gidilmelidir.** Bunun için öncelikli olarak ABD'de olduğu gibi fakültelerimizde "Halk Sağlığı" veya "Çevre ve Halk Sağlığı" Anabilim Dalları en kısa zamanda kurularak Tıp Fakülteleriyle Veteriner Fakülteleri arasında ortak bir halk sağlığı eğitimine gidilerek her iki fakültede hekimlik eğitimi yapan öğrencilere eğitimleri sırasında MPH (Master Public Health) eğitimi verilerek bu alanda eğitim alan her iki mesleğin hekimleri ilgili bakanlıklarda halk sağlığı alanında istihdam edilerek koruyucu sağlık hizmetleri ön plana çıkarılmalıdır. Yine "Su Hayvanları Hekimliği" ve "Laboratuvar Hayvanları Hekimliği" ve "Arı Hastalıkları Hekimliği" ve "Yaban Hayat Hekimliği" dersleri Veteriner Fakültelerimizin mevcut ders programlarına ilave edilmeli ve bu eğitim dallarıyla ilgili kurumsal yapılanmaya gidilmelidir. Veteriner hekimlik uygulama alanlarına giren "Su Ürünleri" ile ilgili olarak "Su Hayvanları" tanımı kullanılmalıdır. Fakültelerimiz bu konular da daha fazla uzman yetiştirmelidir.
- 10. Fakültelerimizde bilimsel araştırmalara ayrılan bütçeler artırılmalıdır.** Ayrıca fakültelerimiz yönetimleri ve öğretim görevlilerinin meslek odalarıyla ilişkileri ve birlikte çalışmalarını sağlanmalı, yine öğretim görevlilerinin maaş ve özlük haklarının iyileştirilmesiyle ilgili çalışmalar birlikte gerçekleştirilmelidir. Bazı öğretim üyelerinin fakülteler dışında, ticari kaygılarla hasta bakmaları, fakültelerimizin bilimsel ve eğitim kalitelerini düşürdüğünden, AB mevzuatına uyum ve akreditasyon süreçlerini de etkileyeceğinden, bu durumu düzeltmek için gereken yapılmalıdır.
- 11. Dünyayı vuran ekonomik kriz ülkemizi de oldukça fazla etkilemiştir. Süt fiyatlarının düşmesinin aksine yem fiyatlarının artışı, ikisinin arasındaki parite'nin yetiştiricinin aleyhine bozulması yetiştiricinin damızlık değere sahip hayvanlarının kesime sevk edilmesine neden olmakta ve süt üretimini bitirmektedir. Süt fiyatlarının artırılması gibi süt hayvancılığını ilgilendiren sorunları çözmesi amacıyla çıkarılan süt konseyi yönetmeliği çok yetersizdir. Üretimin yetersiz seviyelere düşme tehlikesine karşı süt ile yem arasındaki parite korunacak şekilde taban fiyat belirlenerek üreticinin korunması sağlanmalıdır. Süt tozu ithalatının buzağı maması adı altında yapıldığı sektörde tartışılan konular arasındadır. Bu konuda gerekenler bir an önce yapılmalı ve sektörün sorunları beklenmeden çözümlenmelidir. **Ülke insanımızın sağlıklı beslenmesinde hayati öneme sahip olan süt ve diğer hayvansal ürünlerin piyasa ekonomisinin insafına terk****

edilmemeli, sosyal devlet anlayışı içinde tüm kesimlerin sürdürülebilir yaşam için sağlıklı beslenme ihtiyaçlarının karşılanması sağlanmalıdır.

12. 4B' li tarım danışmanları adı altında sözleşme imzalanan Veteriner Hekimlerin, bu şekilde çalışmasının AB mevzuatında ve ülkemiz mevzuatında bir tanımı ve karşılığı yoktur. Sözleşmeli statüde kendilerine bağlı köylerde çalışan Veteriner Hekimlerin sahada yasal olmayan, ruhsatlandırılmış serbest ve teriner hekimlik alanına giren sağlık uygulamaları yapmaları engellenmelidir. Bu durum Veteriner Hekimlik mesleğinin disiplininin, hizmet anlayışının bozulmasına ve vergi geliri kayıplarına sebep olmaktadır. **Sözleşmeli olarak çalıştırılan bu veteriner hekimlerin bir an önce kamuya kadrolu olarak atanması gerekmektedir. Hizmette ve genel sağlıkta yaşanan kargaşa, mağduriyet ve hak kayıpları böylece ortadan kaldırılmalıdır.**

13. Hayvanları Koruma Kanunu kapsamında yer alan bir takım maddelerin AB mevzuatlarına aykırı yada ülkemizde uygulanmasının olanaksız olduğu geçen süreçte görülmüştür. Kanunda tehlikeli ırklara ilişkin maddede de açıkça görüldüğü üzere bilimsel alt yapısı ve uygulanma zemini kurulmamış ifadeler yer almaktadır.

14. Avrupa'da 2007-2013 yılları için belirlenen yeni hayvan sağlığı stratejisi **"Koruma Sağaltımdan (tedaviden) iyidir."** anlayışıdır. **Ülkemizde bu konuda çalışma yapılabilmesi ve politikaların oluşturulabilmesi için ulusal/millî veteriner hizmetleri politikasına ihtiyaç vardır.**

Kamuoyunun bilgisine saygıyla sunulur.

14 MAYIS 2009 ÇİFTÇİLER GÜNÜ

14 Mayıs Dünya Çiftçiler Günü münasebetiyle MHP Heyeti 14 Mayıs 2009 tarihinde Merkez Konseyini ziyaret etti. MHP Grup Başkanvekili Mehmet ŞANDIR başkanlığında Tarım ve Köyişleri Komisyon Üyeleri Erzurum Milletvekili Prof.Dr. Zeki ERTUGAY, Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Akif PAKSOY ve Adana Milletvekili Muharrem VARLI tarafından oluşturulan Heyet, Günün anlam ve önemine ilişkin değerlendirmelerde bulundu, bu gün münasebetiyle ilgili Kurum ve Kuruluşları ziyaret ettiklerini ifade ettiler. Tarım Sektörü içerisinde Veteriner Hekimliğin önemini vurguladılar. Toplantıda Merkez Konseyi Başkanı Dr. Mehmet ALKAN, TVHB Genel Sekreteri Ali KOÇ, TVHB Merkez Konseyi Üyeleri Prof.Dr. Ender YARSAN ile Dr. Mustafa TUFAN'da hazır bulundular. TVHB Merkez Konseyi Başkanı Dr. Mehmet ALKAN yaptığı konuşmada Veteriner Hekimliği mesleğinin yeni vizyonu ve değişen rolü konusuna değindi. Veteriner Hekimliği mesleğinin sadece hayvan hastalıklarının tevdisi ile sınırlı olmadığı özellikle Halk Sağlığı boyutuyla son derece önemli bir meslek grubu olduğunu ifade ettiler. Ziyaret karşılıklı görüş alışverişi ve samimi bir ortam içerisinde geçti.

VETERİNER SAĞLIK ÜRÜNLERİ SANAYİCİLERİ DERNEĞİ TOPLANTISI

Veteriner Sağlık Ürünleri Sanayicileri Derneği (VISAD) tarafından 22 Mayıs 2009'da Ankara'da Dedeman Otelde "Avrupa Birliği'nde Veteriner Sağlık Ürünlerinin Fiyatlandırılması ve Dağıtımı" konulu bir seminer gerçekleştirildi. Aynı zamanda Visad'ın Ankara'daki yeni hizmet binasının açılışı ve Visad Genel Kurulu da yapıldı. Toplantıya Veteriner ilaçlarıyla ilgili sektörde çalışanlar, üniversite

öğretim üyeleri, Bakanlık yetkilileri ve Genel Kurul üyelerinden oluşan çok sayıda katılımcı iştirak etti. TVHB adına Toplantıya Prof.Dr. Ender YARSAN katıldı.

Toplantının açılış konuşmasında Prof.Dr. Ender YARSAN Veteriner Sağlık Ürünlerinin hayvansal üretim ve halk sağlığı açısından önemi, sektörün mevcut durumu ve sorunlarına ilişkin bilgi sundu. Bununla birlikte Konseyin bu konudaki çalışmalarını ifade etti. 17-18 Mart tarihlerinde Konya’da gerçekleştirilen **“Veteriner Sağlık Ürünleri ve Serbest Veteriner Hekimlik”** konularının işlendiği Sempozyuma değindi. Bunun sonunda ortaya çıkan çözüm önerilerini belirtti. Bu durumun takipçisi olarak konuyu son 6 ay içerisinde 3 kez Sayın Tarım ve Köyişleri Bakanı’na ilettiklerini söyledi. Diğer taraftan TVHB’nin bu konudaki bir başka yaklaşımın da **“Tek Dünya Tek Sağlık Konsepti”** kapsamında olduğunu; ABD’den sonra ikinci olarak TVHB ile TTB arasında imzalanan ortak Deklarasyon’un temelini oluşturacak kavramlardan birisi olarak, özellikle antibiyotiklerin bilinçsizce kullanımına bağlı olarak ortaya çıkabilecek Dirençlilik kavramı üzerinde durulduğunu konuşmasında ifade etti. Toplantı; Uluslararası Hayvan Sağlığı Federasyonu (IFAH) Avrupa Direktörü Declan O’Brian’ın Sunumu, Tartışma ve Plaket Töreninin gerçekleştirilmesiyle tamamlandı.

TÜRK KIZILAYININ BAŞLATTIĞI KURBAN BAĞIŞI KAMPANYASINA TVHB’DEN TAM DESTEK

Kampanya ile ilgili detaylar, Türk Kızılayı Genel Başkanı Tekin KÜÇÜKALİ tarafından, 15 Ekim 2009 Perşembe günü, Türk Kızılayı Genel Merkezi’nde saat 10:30’da düzenlenen kahvaltılı basın toplantısı ile kamuoyuna duyuruldu.

Toplantıya bu kampanyaya destek veren Kamu-Sen Başkanı Bircan AKYILDIZ, Et ve Balık Kurumu Genel Müdürü Bekir ULUBAŞ, Diyanet İşleri Başkanlığından Osman Zeki ŞENER ve ayrıca Noterler Birliği, Ayakkabıcılar Birliği ve Gaziler Birliği temsilcileri katılmışlardır. Toplantıda TVHB Merkez Konseyi’ni İl. Başkan Prof.Dr. Arif ALTINTAŞ temsil etti.

Türk Kızılayı tanıtım filmi ardından açılış konuşmasında Türk Kızılayı Genel Başkanı Tekin KÜÇÜKALİ Kampanya ile kurban kesiminde büyükşehirlerde yaşanan olumsuz görüntülerin önüne geçileceğini, kurbanların veteriner hekimler tarafından tek tek seçilerek hijyenik koşullarda, sertifikalı kasaplar tarafından Et ve Balık Kurumu kombinalarında, din görevlileri tarafından duaları yaptırılarak kesileceğini; bir kurban bedeli 275 TL olarak belirlendiğini ve bu yıl ilk kez kurban bağışlarının kredi kartına 4 taksitle yapılması uygulamasını başlattıklarını ifade etti.

Toplantıda konuşan TVHB İl. Başkanı Prof.Dr Arif ALTINTAŞ üç günde yaklaşık 600 bin büyükbaş ve 2 milyon küçükbaş hayvan kesileceğini ve bu miktarın Türkiye’nin bir yılda kesilen hayvan sayısının yaklaşık ¼ kadarı olduğunu; bunun büyük bir hareketliliği beraberinde getireceğini, gerekli önlemler alınmadığı takdirde insan sağlığı, hayvan sağlığı ve çevre ile ilgili sorunları da beraberinde getireceğini dile getirdi. Türk Kızılayı ile Türk Veteriner Hekimleri Birliği arasında daha önce imzalanan İşbirliği Protokolu gereğince kesim öncesi muayene, teknik ve hijyenik kesim, kesim sonrası et muayenesi ve etin hijyenik muhafazası için TVHB İl ya da Bölge veteriner hekim odalarından hizmet alacaklarını; bu şekilde Veteriner hekim kontrolünde kurban kesimi sağlık ve çevre sorunlarına yol açmadan, toplum olarak görmek istemediğimiz görüntülerden uzak gerçekleştirilerek bir dini vecibenin de yerine getirileceğini; bu süreçte hizmetlerinden dolayı Türk Kızılayını tebrik ettiklerini ve kampanyalarını desteklediklerini ifade etti.

16 EKİM DÜNYA GIDA GÜNÜ

TVHB Merkez Konseyi Başkanı Dr. Mehmet ALKAN 16 Ekim Dünya Gıda Günü dolayısıyla Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, FAO Türkiye Temsilciliği ve TUGİS tarafından İstanbul-Taksim Marmara Otel de organize edilen etkinliğe katıldı. Açılış konuşmalarında ortaya konulan bazı kavram kargaşalıklarını ve Gıda güvenliği konusunda bakış açılarının yetersizliği konularını söz alarak gündeme getirdi.

Dr. Mehmet Alkan Açıklamasında; “Gıda güvenliği ve güvencesinin karıştırıldığını, Gıda güvencesinin tüm gıda maddelerinin temin edilmesi anlamını taşıdığını, İngilizce karşılığının -Food Security- olarak algılamak gerektiğini, Gıda güvenliğinin ise üretilen tüm gıdaların sofraya kadar olan aşamalarında insan sağlığına az veya çok zarar verecek tüm etkenlerden arı olması anlamını taşıdığını, İngilizce karşılığının ise -Food Safety- olduğunu belirttikten sonra, mevcut konuşmalarda Gıda güvenliği konusundaki bakış açılarının yetersiz olduğunu, gıda güvenliği olarak konuyu sebze, meyve, tahıllarda zirai ilaç kalıntısından arı olmak olarak bakmanın çok yetersiz olacağını, Gıda açısından enfeksiyon ve toksikasyonlara neden olan gıdaların %90'nunun hayvansal gıdalar olduğunu, Gıda güvenliği denildiğinde özellikle hayvansal ürünlerin ele alınarak değerlendirilmesi gerektiğini vurguladı.” Bu açıklama salonda bulunan katılımcılar tarafından olumlu tepkilerle karşılandı.

Dünya Gıda günü münasebetiyle TVHB Merkez Konsey Başkanı Dr. Mehmet ALKAN Dünya Veteriner Hekimleri Birliği Türkiye Temsilcisi A.Ü.Veteriner Fakültesi Besin Bilimi ve Teknolojisi Ana Bilim Dalı Başkanı Prof.Dr. İrfan EROL ile birlikte 19.10.2009 Saat 10.00 da FAO (Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü) Türkiye Temsilcisi ve Orta Asya Bölge Koordinatörü Sayın M. Sinaceur' ü ziyaret etti. Konuşmada Konsey Başkanı bundan böyle Dünya Gıda Günü kutlamalarına TVHB olarak etkin bir şekilde katılmak istediklerini, bu konuda doğru şeylerin söylenmesi gerektiğini belirterek ülkemizde yapmayı düşündüğümüz etkinliklerde ve FAO' nun Türkiye ve Orta Asya Türk Cumhuriyetlerindeki operasyonlarında ortak hareket edebileceğimizi, mevcut ve yapılması düşünülen projelere katkı verebileceğimizi söyledi.

Mr. Sinaceur, ziyaretimizden memnuniyet duyduğunu, gelecek hafta ekibi ile birlikte TVHB'ne iade-i ziyaret yaparak ortak çalışılacak projeler üzerinde görüşmeler yapmayı teklif etti.

IV. KHVHD-ANADOLUM SÜREKLİ EĞİTİM KONGRESİ

Küçük Hayvan Veteriner Hekimleri Derneği tarafından organize edilen 4.KHVHD “Anadolium” Sürekli Eğitim Kongresi 23-24 Ekim 2009 tarihlerinde İstanbul Teknik Üniversitesi Maslak Kampüsü Süleyman Demirel Kültür Merkezi'nde gerçekleştirildi. Toplantıya Türk Veteriner Hekimleri Birliği'ni temsilen Merkez Konseyi II.Başkanı Prof.Dr. Arif ALTINTAŞ ve Yönetim Kurulu Üyesi Prof.Dr. Ender YARSAN katıldılar. Yaklaşık 350 meslektaşımızın katılımıyla ve iki günlük yoğun bir içerikle gerçekleştirilen Kongre'de, 12 Yabancı ve 5'de Ülkemizden konuyla ilgili uzman Tebliğ sundular. Toplantının açılış konuşmasında Prof.Dr. Arif ALTINTAŞ; Veteriner Hekim mesleğinin önemi, halk sağlığı boyutu, Tek Dünya Tek Sağlık yaklaşımı, TVHB'nin yaptığı çalışmalar ve ileriye dönük projeleri, 2010 yılında yapılması planlanan III.Türk Veteriner Hekimliği Kurultayı konularında değerlendirmeler yaptı. Kongre kapsamında ilk gün gerçekleştirilen oturumlardan “Dermatoloji” başlıklı oturumda Prof.Dr. Arif ALTINTAŞ ve “Farmakoloji” başlıklı oturumda da Prof.Dr. Ender YARSAN Oturum Başkanı olarak görev yaptılar.

39. ULUSLAR ARASI DÜNYA VETERİNER HEKİMLİĞİ TARİHİ BİRLİĞİ KONGRESİ VE 3. ULUSAL VETERİNER HEKİMLİĞİ TARİHİ VE MESLEKİ ETİK DERNEĞİ SEMPOZYUMU

39. Dünya Veteriner Hekimliği Tarihi Birliği (WAHVM) Kongresi ve 3. Veteriner Hekimliği Tarihi ve Mesleki Etik Derneği (VHTMED) Sempozyumu 20 – 23 Eylül 2010 tarihleri arasında Antalya’da gerçekleştirildi.

Türk Veteriner Hekimleri Birliği Merkez Konseyi Başkanı Dr. Mehmet Alkan’ın Onursal Başkanları arasında bulunduğu tarihi etkinliği Dünya Veteriner Hekimliği Tarihi Birliği ile Veteriner Hekimliği Tarihi ve Mesleki Etik Derneği ortaklaşa düzenledi.

Meksika’da 2003 yılında gerçekleştirilen 34. WAHVM Kongresinde yapılan Genel Kurulda, 39’uncu Kongrenin Türkiye’de yapılması oybirliği ile kabul edildi. Daha sonra, 2008 yılında Engelberg-İsviçre’de toplanan 38. WAHVM Kongresine Türkiye’yi temsilen katılan VHTMED Genel Sekreteri Dr. R. Tamay Başağaç Gül’ün Birlik Tüzüğü uyarınca ev sahibi ülke adına davet yapmasıyla, WAHVM’nin 39. Kongresinin Türkiye’de gerçekleştirilmesine ilişkin resmi izlek tamamlandı.

Uzun soluklu çalışmalar sonucunda gerçekleştirilen Kongreye Almanya, ABD, Avusturya, Fransa, Güney Afrika, Güney Kore, Hollanda, İngiltere, İspanya, Kanada, Meksika, Mısır, Norveç, Romanya, Sri Lanka, Japonya ve Türkiye olmak üzere 17 ülkeden yaklaşık 100 seçkin bilim insanı katıldı. Çoğu veteriner hekim olan katılımcılar arasında özel ve resmi kurum ve kuruluşlarda yönetsel düzeyde görev yapan akademisyenlerin, meslek örgütlerinin ve sivil toplum örgütlerinin temsilcilerinin ve uluslararası düzeyde tanınan bürokratların yanı sıra uğraş alanı etik, tarih, sanat, felsefe ve hukuk olan bilim insanları da vardı. Sınırlı sayıda; seçkin bir katılımcı potansiyeline ulaşılan Kongrede, Program gereği Dünya Veteriner Hekimleri Birliği (WVA) Başkanı Prof. Dr. Tjeerd Jorna, Ülkemizde Veteriner Hekimliği Tarihi alanının öncülerinden Prof. Dr. Ferruh Dinçer ve New York Üniversitesi Tarih Bölümünden Ass. Prof. Dr. Karl Appuhn’un çağrılı tebliğ sundular.

Kongrede veteriner hekimliği eğitiminin tarihsel gelişimi, amaçları, geleceği, veteriner hekimliği okulları, ideal veteriner hekimin bilgi ve beceri vizyonu, veteriner hekimliği eğitiminde ülkeler ve kültürlerarası benzerlik ve farklılıklar, veteriner hekimliği eğitiminde yöntem ve araçlar, veteriner hekimliği mevzuatı ve eğitimi, veteriner hekimliği eğitiminde askeri, sosyal, kültürel ve ekonomik etkiler konuları “Veteriner Hekimliği Eğitiminde Çağları Birleştiren Köprüler” ana teması altında değerlendirildi. Doğu ve Batı uygarlıklarında bulaşıcı ve salgın hayvan hastalıkları ve bunların ülkeler-kıtalararası yayılımlarını tarihsel bir perspektifte ele alan bildiriler ise “Doğu Batı ile Buluşuyor: Bulaşıcı ve Salgın Hayvan Hastalıklarının Kıtalararası Tarihsel Serüveni” başlığı ile ikinci tema olarak işlendi. Serbest Bildiriler bölümünde biyoetik, sağlık uğraşlarında tarih, etik ve meslek mevzuatı ile ilgili konular tartışıldı.

Türkiye’den VHTMED’in ve Fransa’dan Fransız Veteriner Hekimliği Tarihçileri Birliğinin gerekçeli resmi başvuruları sonucunda Dünya Hayvan Sağlığı Örgütü (OIE) eski başkanlarından Prof. Dr. Jan Blancou’ya verilmesi kabul edilen ve alanının en prestijli ödülü olan Cheiron Diploması, Kongrenin Gala Yemeğinde, Prof. Blancou’ya iletmek üzere Fransız Veteriner Tarihçileri Birliği Temsilcisi Profesör Christophe Degueurce’e törenle teslim edildi.

Nitelikli ve üst düzeyde bir bilimsel paylaşımın gerçekleştirildiği Kongrede Türkiye tanıtımının hedeflendiği sosyal etkinliklere de yer verildi. Bu çerçevede Troy Gösterisine katılım sağlandı ve Tarih Turu düzenlendi.

Bilimsel ve sosyal etkinlikleri katılımcıları tarafından övgü ile karşılanan 39. Dünya Veteriner Hekimliği Tarihi Birliği Kongresi Türkiye’nin veteriner hekimliği tarihi alanındaki bilimsel gücünü yansıtarak ve sosyo-kültürel ve tarihsel açıdan da ayrıcalıklı bir ülke olduğumuz imajına katkıda bulunarak başarıyla tamamlandı.

III. ULUSAL VETERİNER FARMAKOLOJİ VE TOKSİKOLOJİ KONGRESİ

III. Ulusal Veteriner Farmakoloji ve Toksikoloji Kongresi (29 Eylül – 2 Ekim 2010) AYDIN – Kuşadası'nda gerçekleştirildi.

Veteriner Farmakoloji ve Toksikoloji Derneği ile Adnan Menderes Üniversitesi Veteriner Fakültesi Dekanlığı tarafından düzenlenen III. Ulusal Veteriner Farmakoloji ve Toksikoloji Kongresi Aydın – Kuşadası'nda Pine Bay Holiday Resort Otelde gerçekleştirildi.

İlk gün saat 17.00-19.00 Açılış Seromonisi ve Müzik Dinletisi yapıldı ve akşamında Kokteyl gerçekleştirildi. Kongreye Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Rektörü Prof.Dr. Şükrü BOYLU, Kuşadası Kaymakamı Mustafa ESEN, Aydın Tarım İl Müdürü Muhsin TEMEL, Aydın Veteriner Fakültesi Dekanı Prof.Dr. Ahmet ÖNOL, Türk Veteriner Hekimleri Birliği II. Başkanı Prof.Dr. Arif ALTINTAŞ, Aydın Bölge Veteriner Hekimleri Odası Başkanı Muharrem UÇMAKLIOĞLU katıldı.

İkinci gün sabah saat 09.00 – 11.15 Yabancı Araştırmacıların verdikleri Konferans ve 11.15 – 12.15 saatleri arasında da 1. Oturum yapıldı. Öğleden sonra 13.30 – 14.30 İkinci Oturum, Ara ve 14.45 – 15.45 3. Oturum ve 16.00 – 19.00 arasında OMÜ, Veteriner Fak. Farm. ve Toks. AD Öğretim Üyesi Prof. Dr. Abdurrahman AKSOY, Yrd.Doç.Dr. Oğuzhan YAVUZ, Yrd.Doç.Dr. Yavuz KÜRŞAT DAŞ ve ANT Teknik temsilcisi Engin BAYRAM yönetiminde “Farmakoloji ve Toksikolojide Kromatografik Teknikler ve Analiz Öncesi Örnek Hazırlama Yöntemleri” konulu Çalıştay gerçekleştirildi.

Üçüncü gün; 09.00 – 10.00 arası 4. Oturum ve 10.15 – 11.15 te 5. Oturum, Ara'dan sonra 11.30 – 12.30 arasında 6. Oturum ve ardından da “Hayvansal gıdalarda Veteriner ilaç Kalıntıları ve Türkiye'deki mevcut Durum” başlıklı Panel gerçekleştirildi. Panel, Türk Veteriner Hekimleri Birliği'ni temsilen Kongreye katılan II. Başkan Prof.Dr. Arif ALTINTAŞ tarafından yönetildi. Panelde konuşmacılar konularına uygun şekilde sırayla konuşmalarını yaptılar.

İlk konuşmacı VİSAD Yönetim Kurulu başkanı Dr. Burhan HACI bir taraftan mevzuat alt yapısındaki eksikliklerden bahsederken öte yandan belli bir zamanda verilen ruhsatların fazlalığından söz etti. Konuşmasında Dr. HACI her ürünün kalıntı testlerinin yapılması ve ilacın dağıtımının izlenmesi gerektiğini vurguladı.

İkinci konuşmacı Selçuk Üniversitesi Veteriner Fakültesinden Prof.Dr. Bünyamin TRAŞ kalıntının genel nedenlerine ve zararlı etkilerine değindi, ve özetle kalıntı sorununu çözen ülkeler incelendiğinde “ilaç kalitesi” ve “biyoesdeğerlik” kavramlarının ön plana çıktığına vurgu yaptı.

Üçüncü konuşmacı bizzat sahadan biri olarak Aydın Bölge Veteriner Hekimler Odası Başkanı Muharrem UÇMAKLIOĞLU Veteriner ilaç piyasasında Kontrol ve İzlenebilirlik hizmetlerinin sağlıklı yürütülemediğinden, ruhsatlandırmada gayri ciddi uygulamalar olduğundan ve “Spot ilaç” ve veteriner hekimlerin ilaç satmaları hususunda “ticari bir meta” yaklaşımı gerçeğinden söz etti ve denetim ve izleme hizmetlerinin sağlıklı yürütülmesi gerektiğini, veteriner hekimlerin hayvan üzerinde kullandıkları ilacın hayvansal ürünlere geçişi ve kalıntı oluşturmaları hakkında hayvan sahiplerini, yetiştiricileri ve üreticileri aydınlatmaları gerektiğini ifade etti.

Dördüncü ve son konuşmacı Tarım ve Köyşleri Bakanlığı Koruma Kontrol Genel Müdürlü Halk Sağlığı Daire Başkanı Dr. Ali TORUN konu ile ilgili Bakanlık mevzuatı ve hizmetin yürütülmesindeki teşkilat yapısı ve referans laboratuvarlar hakkında kısa bilgi verdikten sonra bakanlıkça her yıl kalıntı izleme programları yapıldığından, bu gün için Türkiye'de kanatlı eti, su ürünleri, süt ve bal için kalıntı izleme programları uygulandığından yakın bir zamanda kırmızı etin de programa dahil edileceğinden söz etti. Dr. Ali TORUN konu ile ilgili olarak ülkemizde mevcut 5 adet referans laboratuvarın en kısa zamanda 14'e ulaşması için çaba harcadıklarını, gerektiğinde yetkilendirilmiş laboratuvarlardan yararlandıklarını ifade etti ve son

üç yılda (2007, 2008 ve 2009) ülkemizde yapılan kalıntı izleme programlarının dökümünü verdi, pozitif kalıntı oranının balda yüksek olduğundan söz etti ve pozitif kalıntı tespit edilen üretici hakkında yasal prosedürün uygulandığını söyledi ve uygulamadan örnekler verdi.

Panel Yöneticisi Prof.Dr. Arif ALTINTAŞ Panelistlerin yaptıkları sunumu özetledi, ortaya çıkan bazı sorunlara vurgu yaptı ve konuyu tartışmaya açtı. İlk sözü kongre Düzenleme Kurulu Başkanı Prof.Dr. Ender YARSAN'a verdi. Prof. YARSAN, ilaç kalıntıları ile ilgili olarak üç Panelist tarafından dile getirilen sorunlara rağmen Bakanlık temsilcisinin normal seyirden bahsetmesi ve sorun yokmuş gibi durum değerlendirmesi yapması bir çelişki oluşturuyor mu? diye sordu. Bakanlık temsilcisi buna cevap vermeye çalıştı. Her şeyin yolunda gittiğini kabul etmediğini ancak önümüzdeki yıllarda uygulamaların daha iyi olacağına inandığını söyledi. Bir katılımcı, Türkiye'de kalıntı pozitif tespit edilen ürünlere nasıl bir uygulama yaptıklarını sordu. Bakanlık temsilcisi bu soruyu yasal prosedür ne diyorsa onu uyguladıkları ve bir üreticiye kapatma cezası bile verdikleri şeklinde yanıtladı.

Karşılıklı soru-cevap şeklinde konu iyice tartışılarak olgunlaştırıldı ve Panel sonunda; katılımcıların ve panelistlerin dile getirdikleri sorunların ülke gerçekleri olduğu kabul edildi ve mutlak surette veteriner ilaçların ruhsatlandırılması, dağıtımı, satışı ve kullanımı ile ilgili denetimlerin sıklaştırılması, yasalara ve yönetmeliklere uymayanların cezalandırılması, ruhsatlandırmanın daha ciddi yapılması ve izleme programlarının yürütülmesinde gerekli teknik ve laboratuvar donanımının hızla tamamlanması, sonuç raporun konu ile ilgili tüm birimlere ve yetkililere duyurulması gerektiği hususunda ortak görüş bildirildi. Tüm kongre programı boyunca düzenlenen Oturumlarda Kongrenin amacına uygun konular ve sorunları ele alındı ve katılımcılarca tartışılarak sorunlara çözüm önerileri bulunmaya çalışıldı, ayrıca 79 adet Poster sunumu ile Farmakoloji ve Toksikoloji alanında yapılan bilimsel araştırma sonuçları katılımcılara duyuruldu ve tanıtıldı.

Programın geri kalan kısmında Dilek ve Temenniler dile getirildi ve bir sonraki kongrenin yeri ve yılı (3 yıl sonra Elazığ) belirlendi. Daha sonra Ege Üniv. Su ürünleri Fakültesi, Su ürünleri Yetiştiriciliği Bölümü, Hastalıklar AD Öğretim üyesi Prof.Dr. Haşmet ÇAĞIRGAN Yönetiminde "Balık hastalıkları ve ilaç kullanımı" konulu Çalıştay gerçekleştirildi. Akşam Gala yemeği ve ertesi gün sabahında (02 Ekim 2010) Efes Antik Kent Gezisi gerçekleştirildi. Öğle yemeğinden sonra katılımcılar vedalaşarak bir sonraki Kongrede buluşmak üzere Otelden ayrıldı.

V. KHVHD "ANADOLUM" SÜREKLİ EĞİTİM KONGRESİ

Küçük Hayvan Veteriner Hekimleri Derneği tarafından organize edilen 5.KHVHD "Anadolium" Sürekli Eğitim Kongresi 15-16 Ekim 2010 tarihlerinde İstanbul Grand Cevahir Otel'de gerçekleştirildi. Toplantıya Türk Veteriner Hekimleri Birliği'ni temsilen Merkez Konseyi II.Başkanı Prof.Dr. Arif ALTINTAŞ ve Yönetim Kurulu Üyesi Prof.Dr. Ender YARSAN katıldılar.

Yaklaşık 400 meslektaşımızın katılımıyla ve iki günlük yoğun bir içerikle gerçekleştirilen Kongre'de, çağrılı bildiri şeklinde 12 Yabancı ve 4'de Ülkemizden konuyla ilgili uzman Tebliğ sundular. Toplantının açılış konuşmasında Prof.Dr. Arif ALTINTAŞ; Veteriner Hekim mesleğinin önemi, halk sağlığı boyutu, Tek Dünya Tek Sağlık yaklaşımı, TVHB'nin yaptığı çalışmalar ve ileriye dönük projeleri konularında değerlendirmeler yaptı.

Kongre kapsamında ilk gün gerçekleştirilen oturumlardan "Anestezi" başlıklı oturumda Prof.Dr. Ender YARSAN Oturum Başkanı olarak görev yaptı.

KOMİSYONLAR

Merkez Konseyi olarak, Bakanlıklarla, Meslek Örgütleri ve çeşitli Devlet Kurumları ile gerek mesleğimizi ilgilendiren, gerekse ülke gündemini ilgilendiren çeşitli komisyonlarda ve çalışma gruplarında Konseyimiz temsil edilmiştir.

1. Türk Zoonoz Milli Komitesi – Dr. Mehmet ALKAN
2. T.K.B. Arge Projelerini Değerlendirme Kurulu – Prof.Dr. Arif ALTINTAŞ
3. Milli Productive Kurumu – Kerim BİTLİSLİOĞLU
4. Türk Patent Enstitüsü – Halis AKÇAY
5. Türk Dünyası Konseyi – Ali KOÇ
6. Türk Tüketici Konseyi – Dr. Erdoğan ŞAHİN
7. Tarımsal Yayın ve Danışmanlık Merkez Teknik Komitesi - Şaban AYDEMİR
8. Organik Tarım Komitesi – Aylin AYLANÇ
9. Hayvan Gen. Kay. Korunması Komitesi – Dr. Erhan BİLGE
10. Türk Tarım Platformu – Mustafa TUFAN
11. Hayvan Islahı Tescil Komitesi – Dr. Ümit ÇERÇEL

Bunun dışında Bakanlıkların mesleğimizi ilgilendiren çalışma, komisyon ve toplantılarına iştirak edilmiştir.

1. Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu Tarım ve Orman Komisyonu Toplantıları
2. Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu Tarım ve Orman Alt Komisyonu Toplantıları
3. Gıda ve Tarım Bakanlığı Kuruluş Kanunu Komisyon Toplantıları
4. Tarım Bakanlığı Hayvancılığın Sorunları Konulu Toplantı
5. Tarım Bakanlığı Koyunculüğün Geliştirilmesi konulu Toplantı
6. Ziraat Odaları Birliği Sektör Toplantısı
7. Tarım Bakanlığı TAİEX Mesleklerin Serbest Dolaşımı Çalıştayı
8. Tarım Bakanlığı TAİEX Kanatlı Hayvanlarda Hayvan Refahı Çalıştayı
9. Tarım Bakanlığı TAİEX Nakillerde Hayvan Refahı Çalıştayı
10. Koyun ve keçilerin kayıt altına alınması ve küpelenmesi, Analiz Toplantısı

TVHB MERKEZ KONSEYİ BASIN AÇIKLAMALARI

TÜRK VETERİNER HEKİMLERİ BİRLİĞİ KURBAN VE HALK SAĞLIĞI İLE İLGİLİ BASIN AÇIKLAMASI (BAYRAMDA KURBAN KESELİM SAĞLIĞIMIZI KESMEYELİM)

Kurban Bayramında, halkımız kurban vazifesini sağlıklı bir şekilde yerine getirerek, dini vecibelerini ifa etmenin huzurunu yaşamak istemektedirler. **Ancak, her yıl kurban Bayramı öncesi ve sonrasında yaşanan olaylar ve basında yer alan haberlerle kurban kesen insanlar bu görevlerini layıkıyla yerine getirmenin huzurunu yaşayamamaktadırlar.**

Kurban, sosyal boyutu ağır basan dini bir olgudur. Ancak, Kurban Bayramında pazarlanan ve kesilen hayvanlar, hastalıkların yayılması ve halk sağlığı açısından önemli bir risk oluşturmaktadır. **Kurban Bayramında, yaklaşık olarak 600 bin Büyük Baş ve 2.000.000 Küçük Baş hayvanın nakli ve kesimi yapılmaktadır. Bu miktar, ülkemizde yıllık olarak kesilen hayvan miktarının % 25 dir. Bu kadar büyük sayıda hayvanın bu kadar kısa sürede nakledilmesi ve kesilmesi, gerekli tedbirler alınmadığı ve gerekli alt yapı oluşturulmadığı takdirde, insan sağlığı, hayvan sağlığı ve çevre ile ilgili sorunları da beraberinde getirmektedir.** Bunun yanında, kullanılmayan hayvansal yan ürünler nedeniyle büyük ekonomik kayıplar oluşmaktadır. Özellikle, veteriner hekim kontrolü dışında yetiştirilen, sevki yapılan, satışa sunulan ve kesilen hayvanlar, bulaşıcı ve salgın hayvan hastalıklarının yayılma riskini arttırmakta ve bu hayvanlardan elde edilen etler insan sağlığı açısından önemli bir risk oluşturmaktadır. Kurbanlık hayvanların, sokaklarda dolaştırılması, meydanlarda bekletilmesi, satın alınan hayvanların evlerin bahçelerinde, balkonlarda tutulmaları ve uygun olmayan yerlerde kesilmeleri tehlikenin boyutunu daha da arttırmaktadır.

Veteriner Hekimler olarak,

- İnsan sağlığının ve hayvan sağlığının en üst düzeyde korunması
- Hayvanların, hayvan refahı ve hijyen kurallarına uygun olarak kesilmesi
- Çevre kirliliğinin önlenmesi
- Kurban Bayramının kurban ruhuna uygun bir şekilde kutlanması

Temel amacımız ve görevimizdir.

İnsan Sağlığı Boyutu

Hayvanlardan İnsanlara Bulaşabilen Hastalıklar (Zoonozlar)

Hayvanlardan insanlar bulaşabilen 200 den fazla zoonoz karekterli hastalık bulunmaktadır. Hayvanlardan insanlara geçen bu hastalıkların özellikle kurban bayramlarında görülme sıklığı yaklaşık %30 oranında artmaktadır. Türkiye ve pek çok komşu ülkede **Bruselloz, tüberküloz, şarbon, Kist hidatik, Sistiserkoz, gibi hastalıklar** günümüzde hala görülmekte olup önemli bir halk sağlığı sorunu oluşturmaya devam etmektedirler. **Bilindiği gibi insanlarda görülen hastalıkların**

% 60 dan fazlası hayvansal kökenlidir. Bunun yanında, insan sağlığı açısından gıdaların ortaya koyduğu riskin % 90 ı hayvansal kökenli gıdalardan kaynaklanmaktadır. Bu nedenle, hayvan ve hayvansal ürünlerden gelebilecek bu tehlikelerin azaltılması veya ortadan kaldırılması için öncelikle hastalıkların hayvanlarda kontrol altına alınması gerekir.

Hayvan Sağlığı Boyutu

Salgın hayvan hastalıklarının yayılmasında en önemli etkenlerden biri kontrolsüz hayvan hareketleridir. Hayvanların kendilerinin oluşturduğu risk yanında, hastalık bulaşmış nakil araçları da hastalıkların yayılmasında çok önemli etkindir. Kurban dolayısıyla artan hayvan hareketleri hastalıkların yayılma riskini çok daha fazla arttırmaktadır. Hastalıkların yayılmasının önlenmesi için Tarım ve Köyişleri Bakanlığı her yıl, bir dizi önlemler içeren **Hayvan Hareketleri Genelgesi** yayınlamaktadır. Bu genelge hükümlerinin uygulanması hastalıkların yayılmasını önlemek açısından önemlidir. Kurbanlık sevki yapacak yetiştiricilerimizin Tarım Bakanlığının İl ve İlçe Müdürlüklerine giderek Veteriner Sağlık Raporu almaları, araçların dezenfeksiyonunu yaptırılmaları ve genelge hükümleri doğrultusunda sevklerini yapmaları hayvan sağlığının korunması açısından gerekli ve zorunludur.

Kurbanlık Alım- Satım Yerleri:

1-Kurbanlık hayvanlar, hayvan pazar ve panayırları ile hayvan borsalarının yanı sıra Kurban Hizmetleri Komisyonu'nca alınan kararlar doğrultusunda belirlenen kurbanlık hayvan satış yerlerinde ve özel kurbanlık kesimi yapılacak işletmelerde alınıp satılacaktır. Bu tür önceden belirlenen yerlerin dışında kurbanlık hayvan alım ve satımlarına müsaade edilmeyecektir.

2-Bu gibi yerlerde kulak küpesi ve pasaportu olmayan sığır cinsi hayvanların alınmaları ve satılmaları yasaktır.

3-Belgesiz hayvanların kesimini yapan kombina, mezbaha veya kesim yerlerine gerekli cezai işlemler uygulanacaktır.

4-Hayvan pazar ve panayırları ile hayvan borsaları ve Kurban Hizmetleri Komisyonlarının belirlediği kurbanlık satış ve kesim yerleri; Hükümet Veteriner Hekimleri, Belediye Veteriner Hekimleri ve Belediye Zabıta Ekiplerinin gözetiminde temizlettirilecek, dezenfekte ettirilecek ve bu yerler sürekli olarak kontrol ve denetime tabi tutulacaktır.

Kurbanlık Hayvan Alımlarında Dikkat Edilecek Hususlar:

1-Veteriner sağlık raporu ve menşe şahadetnamesi olmayan

2-Sığır ve mandalarda küpesi ve pasaportu bulunmayan,

3-Çok zayıf olan

4-Gebe olan

5-Yeni doğum yapmış olan

6-Yüksek ateşi olan

7-Çok genç ve etleri olgunlaşmamış olan.

8-Tüyleri karışık ve mat olan

9-Bakışları ve dış görünümü cansız olan

10-Pis kokulu ishali ve burun akıntısı olan.

11-Çevreye karşı aşırı tepkili veya çok duyarsız olan hayvanların alınmaması gerekmektedir.

Kurbanlık Kesim Yerleri:

1-Kurbanlık hayvan kesimleri Tarım Bakanlığından ruhsat almış mezbaha ve kombinalarda veya geçici kesim yerleri olarak düzenlenen yerlerde yapılmalıdır. Kesim yapılacak yerler temiz ve serin olmalı ve buralarda bol miktarda su bulunmalıdır. Kesim işlemi, mümkün olduğunca hayvanlar askıya alınarak yapılmalıdır. Böylece kesme ve yüzme işleminin daha temiz ve sağlıklı bir şekilde yapılması yanında kanın akması da daha iyi sağlanacaktır.

2-Vatandaşlarımız, kurbanlık hayvanlarını köylerde ve önceden belirlenmiş kesim yeri bulunmayan yerlerde kendi bahçelerinde usulüne uygun olarak ve çevreye zarar vermeyecek şekilde kesebilirler. Ancak, cadde, sokak ve park gibi kamu alanlarında kurbanlık hayvan kesimleri yasaktır.

Kesimde Dikkat Edilmesi Gereken Önemli Noktalar

- ❖ Kesim yeri temiz olmalı ve akan su bulunmalıdır.
- ❖ Kesim yapan kişinin sağlıklı ve temiz olması gerekir.
- ❖ Bıçaklar sık sık temizlenmelidir.
- ❖ Hastalıklı doku ve organların kesimi sırasında kirlenen bıçaklar dezenfekte edilmelidir.
- ❖ Hayvan tutulup yatırılırken veya askıya alınırken işkence-eziyet edilmemelidir.
- ❖ Kesim mümkünse askıya alarak yapılmalıdır.
- ❖ İç organlar yüzme işini takiben en kısa sürede çıkarılmalıdır.
- ❖ Yutak boşaltılmalı, mide-bağırsak, safra ve idrar kesesi ve üreme organları çıkarılmalı, memeler karkastan uzaklaştırılmalıdır.
- ❖ Kesim sırasında kan, bağırsak içeriği gibi maddelerle çevrenin kirlenmesi engellenmelidir
- ❖ Tüketilecek sakatatlar temiz bir şekilde çıkarılmalıdır.
- ❖ Kurban atıkları çöp varillerine ve gelişi güzel çevreye atılmamalı, kanalizasyon kanallarına dökülmemelidir. Çevre temizliği ve halk sağlığı açısından bu tür atıklar sokak hayvanlarının erişemeyeceği şekilde derin çukurlara gömülmelidir.

Kurban Etlerinin Olgunlaşması ve Muhafazası

Kurban etleri, parçalar halinde temiz kaplara konulmalı ve önce güneş görmeyen serin bir yerde 5-6 saati geçmeyecek şekilde bekletilerek etin sıcaklığının düşmesi sağlandıktan sonra buzdolabına kaldırılmalıdır. Kurbanlık etler henüz kesim sıcaklığında iken buzdolabına poşet içinde veya hava alamayacak bir durumda büyük parçalar halinde üst üste konulursa, buzdolabı ısı etin iç kısımlarını soğutmaya yetmez. Bu nedenle etin hava almayan kısımlarında çok kısa sürede (2. gün) bozulma ve kokuşma hatta yeşillenme görülür. Böyle kısımlar kesinlikle tüketilmemeli atılmalıdır. Et ve et ürünleri bakterilerin çoğalmaları için son derece uygun bir ortam niteliğindedir. Uygun koşullarda bir bakteri 12 saatte 16 milyara ulaşabilmektedir. Bu durum hafif bir bakteri yüküne sahip bir etin iyi muhafaza edilmediği takdirde bir gece sonra insan sağlığı açısından ne derece büyük bir tehlikeye

dönüşebileceği konusunda fikir vermektedir. Kurbanlık etin dayanma süresi, kesim kalitesi ve et parçasının büyüklüğüne göre değişmekle beraber normal buzdolabı koşullarında 5 veya 6 gündür. Bu süre kıymada genellikle 3 gündür. Eğer daha uzun süreli muhafaza düşünülüyorsa etler derin dondurucuda -18 derecede muhafaza edilmelidir.

Atık ve Tüketilmeyen Yan Ürünler

- ❖ Çevreye atılmamalı,
- ❖ Akar sulara ve kanalizasyon sularına dökülmemeli,
- ❖ Üzerine toz kireç dökülerek derin çukurlara gömülmelidir.

Sonuç

Hastalık etkenlerinin büyük çoğunluğu hem insanlar hem de hayvanlar için patojendir. Bu nedenle, hayvan sağlığını ve insan sağlığını ayrı ayrı düşünmek mümkün değildir. Bu gün Dünyada “**TEK DÜNYA TEK SAĞLIK**” konsepti oluşturulmaktadır. Bu konsept, insan sağlığı ve hayvan sağlığını bir bütünlük içinde ele alarak yeni yaklaşımlar ortaya koymaktadır. Bunun yanında **AB müktesebatının %28 i Veteriner hizmetleri ve gıda güvenliği konuları ile ilgilidir.** Dünyadaki bu yaklaşımlar konunun önemini daha iyi ortaya koymaktadır.

Ülkemizdeki veteriner hizmetleri ve gıda güvenliği AB ve gelişmiş ülkeler düzeyinde değildir. **AB nin son ilerleme raporu ve OIE (Dünya Salgın Hastalıklar Ofisi) nin** ülkemizle ilgili olarak yayınladığı raporlarda, Ülkemizde Veteriner Hizmetleri ile ilgili önemli eksikliklerin olduğu, bunun da hayvan sağlığını ve halk sağlığını olumsuz etkilediği vurgulanmaktadır. Özellikle, bizim gibi mezbaha dışı kurban kesimlerinin yapıldığı Müslüman ülkelerde halk sağlığı açısından bu konu daha da önem arz etmektedir. Bu nedenle, Çiftlikten-Sofraya gıda güvenliği prensibini içeren yaklaşımın hayata geçirilmesi, bunun için gerekli yasal düzenlemeler ile birlikte bağımsız bir **Veteriner Hizmetleri teşkilatının** kurulması zorunludur.

Bütün bu değerlendirmelerimiz insan, hayvan ve çevre sağlığını korumak içindir. Bu vesileyle Türk Veteriner Hekimleri Birliği olarak bütün Türk İslam âleminin Kurban Bayramını kutlar, saygılar sunarız.

KABUS GERİ Mİ DÖNÜYOR?

Tüm hayvansal ürünler özellikle de kırmızı et insanların sağlıklı beslenmesi, fiziksel ve mental gelişimleri için hayati önem taşımaktadır. Ülkelerin gelişmişlik ölçütlerinden birini de fert başına yıllık et tüketim oranları oluşturmaktadır. Her devletin halkına sağlıklı ve yeterli kırmızı et tüketebileceği şartları oluşturmak temel görevidir. Halkın alım gücündeki sıkıntılara ve piyasa şartlarındaki olumsuzluklara karşılık bizim gibi ülkeler için ithalat hiçbir zaman gündeme getirilmemesi gereken bir konudur.

Ancak; et fiyatlarında meydana gelen artışlarda fiyatları düşürmek gerekçesi ile ilk akla gelen et ithalatıdır. Bu günlerde yine et fiyatları gerekçe gösterilerek et ithalatı gündeme getirilmektedir. Bu kısır bir döngüdür.

Türkiye, 1980-84 yılları arasında toplam ihracatı 5 Milyar dolar iken, Ortadoğu ülkelerine yılda 300-400 Milyon Dolarlık kırmızı et ihracatı gerçekleştirmektedir.

1980 li yılların ikinci yarısında yapılan damızlık ithalatı, 1990 yılında başlayan kasaplık hayvan ve et ithalatları, ülke hayvancılığına hiçbir katkı sağlamadığı gibi, 80 li yıllardan günümüze özellikle küçükbaş hayvan sayılarımızda çok daha fazla olmak üzere hayvan sayılarında hızlı bir düşüş yaşanarak günümüzün şartları oluşmuştur.

1991 yılında 60 Milyonun üzerinde olan küçük baş hayvan (koyun+keçi) sayısı 2009 yılında 30 Milyonun altına düşmüştür. 1990 yılında nüfusumuzun 60 Milyon, 2009 yılında da 72 milyon olduğu dikkate alındığında, bu rakamlar, kişi başına düşen küçük baş birim hayvan sayısının dramatik şekilde azaldığını göstermektedir.

Bunun yanında son yıllarda süt fiyatlarının düşüklüğü nedeniyle büyük baş damızlık hayvanlarının kesime gönderilmesi de hayvan sayılarının azalmasında önemli etken olmuştur. Süt fiyatlarına zamanında yapılacak küçük bütçeli desteklerle bu facianın önüne geçilebilirdi. 300-400 bin arasında olduğu tahmin edilen damızlık materyal kesimi ülke ekonomisine milyonlarca TL lik telafisi zor zararlar açmıştır. Biz o günlerde birazda ironi yaparak “ SÜT VEREN İNEK KESİLİR Mİ?” diyerek tüm yetkilileri uyarıyorduk.

Bu güne kadar yaşadığımız tecrübeler de göstermektedir ki; İthalat kısa dönem de fiyat hareketlerini engellemek için yapıldığında hiçbir zaman çare olmamıştır, aksine hayvancılığımıza büyük darbeler vurmuştur. Bu gün yapılacak ithalat da aynı sonuçları doğuracaktır.

Ülkemizde hayvancılığın bu duruma gelişinin sebebi uygulanan yanlış politikalarıdır. Bu nedenle, ithalat yerine hayvancılık politikaları yeniden gözden geçirilmeli ve tarım destekleme oranları değiştirilmelidir.

Bu gün, gelişmiş ülkeler ve AB ülkeleri et ihracatçısı konumundadır ve bu ülkelerde Hayvancılık tarımın lokomotifidir. Ülkemizin hayvancılık potansiyeli bu ülkelere göre daha elverişli durumda olmasına rağmen uygulanan yanlış politikalar nedeniyle ülkemiz hayvan ve hayvansal ürün ithalatçısı konumuna getirilmiştir. Uygulanan yanlış politikalarla vazgeçilerek, hayvancılığın yapısal sorunları giderildiği takdirde, ülkemiz de hayvan ve hayvansal ürün ihracatçısı konumuna gelecek potansiyele sahiptir.

Türk Veteriner Hekimleri Birliği Basın Bildirisi 26 Nisan 2010

ET İTHALATI ÇÖZÜM DEĞİLDİR

Hayvancılığımızı geliştirecek köklü çözümler üretmek yerine, popülist bir yaklaşımla en üst düzeyde et ithalatının tekrar gündeme getirilmesi ve bu konuda ilgili Bakana talimat verilmesi, tüm üreticiler ile birlikte biz Türk Veteriner Hekimleri Birliğini de endişeye sevk etmiş ve hayal kırıklığına uğratmıştır. Biz bu filmi daha önce görmüştük. Bu kısır bir döngüdür.

Mevcut et fiyatlarını spekülasyon fiyat artışı olarak değerlendirmek kadar yanlış bir yaklaşım olamaz.

Serbest piyasa ekonomisi şartlarında tüm emtia ve gıda fiyatları arz-talep dengesi içerisinde oluşmaktadır.

Muhafaza ve stok şartlarının zorluğu nedeniyle, fiyatı üzerinde spekülasyon yapılabilecek en son ürün ettir. Etin kaynağı olan besisini almış canlı hayvanın spekülasyon amaçla bekletmek her türlü bilimsel yaklaşıma ters olduğu gibi ekonomik de değildir. Ayrıca etin spekülasyon amaçla bekletilmesi için yeterli depolama imkanları da bulunmamaktadır.

Bu gün fiyatlar yüksek bulunuyorsa tek bir nedeni vardır. Özellikle küçük baş hayvan başta üzere arz eksikliğidir. Bunun sebebi de; uygulanan yanlış hayvancılık politikalarıdır.

Bununla birlikte, Kamuoyu et fiyatları ile ilgili olarak yanlış şekilde bilgilendirilmektedir. Kilosu 40–50 TL olarak belirtilen et Bonfile, Kontrfile, pürzola gibi bir hayvandan çok az miktarda çıkan kıymetli etler olup, bu etlerin fiyatları tüm ülkelerde pahalı olarak satılmaktadır.

Piyasada arz darlığı nedeniyle besilik materyal fiyatları yükselmiştir. Buna bağlı olarak karkas et maliyetleri de yükselmektedir. Üretici ve besici hiçbir zaman aşırı bir kazanç sağlamamaktadır. Bunun yanında Et ve Balık Kurumu bugünkü yapısı ve uygulama politikası ile piyasada fiyat istikrarını sağlama görevini yerine getirememektedir.

Bilindiği gibi, Türkiye, 1980-84 yılları arasında toplam ihracatı 5 Milyar dolar iken Ortadoğu ülkelerine yıllık 300-400 Milyon dolarlık kırmızı et ihracatı gerçekleştirmekteydi.

1980 li yılların ikinci yarısında yapılan damızlık ithalatı, 1990 yılında başlayan kasaplık hayvan ve et ithalatları ülke hayvancılığına hiçbir katkı sağlamadığı gibi 80 li yıllardan günümüze özellikle küçükbaş hayvan sayılarımızda çok fazla olmak üzere hayvan sayılarında hızlı bir düşüş yaşanarak günümüzün şartları oluşmuştur.

1991 yılında 60 milyonun üzerinde olan küçük baş hayvan (Koyun+Keçi) sayısı 2009 yılında 30 milyonun altına düşmüştür. 1990 yılında nüfusumuzun 60 milyon, 2009 yılında 72 milyon olduğu dikkate alındığında, bu rakamlar kişi başına düşen küçükbaş birim hayvan sayısının dramatik bir şekilde azaldığını göstermektedir.

Tüm hayvansal ürünler, özellikle de kırmızı et insanların sağlıklı beslenmesi, fiziksel ve mental gelişimleri için hayati önem taşımaktadır. Ülkelerin gelişmişlik ölçütlerinden birini de fert başına yıllık et tüketim oranları oluşturmaktadır. Her devletin halkına sağlıklı ve yeterli kırmızı et tüketebileceği şartları oluşturmak temel görevidir. Halkın alım gücündeki sıkıntılara ve piyasa şartlarındaki olumsuzluklara karşılık, bizim gibi ülkeler için ithalat hiçbir zaman gündeme getirilmemesi gereken bir konudur.

Sonuç olarak;

- Et ithalatı hayvancılığımızın gelişmesine telafisi mümkün olmayan zararlar verecektir.
- İthal et, halk sağlığı ve hayvan sağlığı açısından önemli riskler ortaya koyacaktır. Hiçbir ülke kaliteli etini ihraç etmek istemez, kesim öncesi ve kesim sonrası veteriner hekim muayeneleri ile ilgili bilgi sahibi olmadığımız etlerin kalitesi ve sağlığı konusunda emin olmamız mümkün değildir.
- Et ithalatının halk sağlığı, hayvan sağlığı ve hayvancılığımız açısından ortaya koyduğu bu riskler nedeniyle; Türk Veteriner Hekimleri Birliği olarak tüm meslek örgütlerimizle birlikte üreticilerimizin yanında yer alarak, et ithalatının önlenmesi için her türlü tepkiyi göstereceğimizi hükümet yetkililerine duyuruyoruz.

Dileğimiz; Hükümetin bu yanlış ve tehlikeli uygulamaya başlamadan, hayvancılığımızı siyasi mülahazalardan uzak bir devlet politikası şeklinde ele alarak, 2011 yılını “Hayvancılık Yılı” olarak ilan etmesidir.

Tüm kamuoyuna ve yetkililere saygı ile duyurulur.

KAMUOYU DOĞRU BİLGİLENDİRİLMELİDİR

Et veya kasaplık hayvan ithalatının hayvancılığımıza vuracağı darbe, yetiştiriciye vereceği zararlar ile halk sağlığı ve hayvan sağlığı açısından ortaya koyacağı riskler tüm yetkililere ve kamuoyuna her türlü yol denenerek anlatılmasına ve tüm görsel ve yazılı basında detayları ile geniş bir şekilde tartışılmasına rağmen hükümet et ve kasaplık hayvan ithalatını yapmaya kararlı görünmektedir.

Bakanlar Kurulu Kararı alınarak Et ve Balık Kurumunun 16.000 ton canlı hayvan 7.500 ton et ithal etmesi konusunda yetkilendirilmiştir. Bu ithalatın yapılacağı ülkelerde Litvanya, Letonya, Estonya ve Macaristan olarak belirlenmiştir.

Bu aşamadan sonra, Halk Sağlığının ve Hayvan sağlığının yeterli düzeyde korunması amacına yönelik gerekli tedbirlerin alınması ve bu konuda kamuoyunun doğru bilgilendirilmesi gerekir.

Hayvan sağlığı ve hayvan hastalıkları konusunda görsel ve yazılı basında yetkisiz kurum ve kişiler tarafından yanlış bilgilendirmelerin yapıldığı üzümler takip edilmektedir.

Basının görevi kamuoyunun doğru bilgilendirilmesidir. Bu nedenle basın kuruluşları doğru bilgiyi doğru kaynaktan alarak kamuoyuna aktarmalıdır.

Hayvan sağlığı ve hayvan hastalıkları konusunda, doğru bilginin kaynağı ve yetkili meslek grubu veteriner hekimlerdir.

Türk Veteriner Hekimleri Birliği Merkez Konseyi, Veteriner Hekim Bölge Odaları, Veteriner Fakülteleri ve diğer mesleki kuruluşlarımız bu konuda kamuoyunun doğru bilgilendirilmesi için görüşüne başvurulabilecek kuruluşlardır.

Türk veteriner Hekimleri birliği olarak, kamuoyunun doğru bilgilendirilmesi amacı ile tüm medya kuruluşlarımıza bu konuda her türlü desteğin sağlanacağını saygı ile duyuruyoruz.

SÜT VEREN İNEK KESİLİR Mİ?

SÜT FİYATLARI Türk çiftçisinin
yıllar boyu yetiştirdiği en verimli inekleri
kesimhanelere götürmek zorunda bırakıyor.
Türk hayvancılığının geleceği için
KAYGILARIMIZ ARTIYOR

Türk Veteriner Hekimleri Birliği

“İneği Olmayan Millet Batar”

Romalı Filozof VİTELLUS

III. Yüzyıl

TÜM TÜKETİCİLERİ UYARIYORUZ!

- Süt veren inekleri yeniden kesime göndermek zorunda kalacağız. Bu da, et ve süt fiyatlarını daha da tırmandıracaktır.
- Çünkü, üreticiye sadece 2 ay ödenen 85 kuruş olan süt taban fiyatı, sütü işleyenler tarafından yeniden düşürülmek isteniyor!!
- Bu kısa süre içerisinde ülkedeki süt miktarı artmadığına göre, süt taban fiyatı neden maliyetlerimizin bile altına düşürülmeye çalışılıyor?
- Marketlerdeki süt ürünlerini, Avrupa ülkeleri ve ABD'deki tüketiciler, çiğ süt taban fiyatının yaklaşık 2 katına satın alırken, Türkiye'de pazarlama sürecinde, tüketicilerin çiğ süt taban fiyatının 3,5-4 katı bir fiyattan satın almak zorunda bırakılarak mağdur ediliyor.
- Son 30 yıldır çiğ süt piyasasında yaşanan olumsuzlukların Türkiye'deki sığır sayısında azalmaya yol açtığı ve bu sürecin devamı halinde tüm tüketicilerin ithal et ve süt ürünleri tüketmeye mahkûm edileceğini kamuoyuna üzümlere bildiririz.
- Siz tüketicileri, raftaki süt ürünleri fiyatları ile üretici fiyatları arasındaki farkı sorgulamaya çağırıyoruz.

Kamuoyuna saygıyla duyururuz.

KASAPLIK HAYVAN İTHALATI HAYVANCILIĞIMIZIN SONUNU HAZIRLIYOR (17.09.2010)

Yıllardır gündeme taşıdığımız hayvancılığımızın içinde bulunduğu sorunlar görmezden gelinerek et fiyatlarının piyasa şartlarına göre oluşumu spekülasyon olarak değerlendirilmiş ve Nisan ayında Bakanlar Kurulu tarafından 16.000 ton canlı hayvan ve 7.500 ton da et ithalatı kararı alınarak yürürlüğe konmuştur. Daha sonra bu miktar yeterli görülmeyerek 26.6.2010 tarihinde 100.000 tonluk ikinci bir ithalat kararı alınmıştır. Bu kararlar çerçevesinde Nisan ayından bu yana yoğun bir şekilde kasaplık hayvan ithal edilmekte ve EBK tarafından kesilerek piyasaya sunulmaktadır.

İthalatın gerekçesi olan ucuz et bir şehir efsanesi olup AB ülkelerinde ve Gelişmiş ülkelerde yapılmakta olan et sınıflandırmaları sonucu 2. sınıf reforme hayvan etleri ve hayvanın bazı bölgelerinin etleri daha ucuz olarak piyasaya sunulmaktadır. Ancak genç hayvan etleri ve pırzola, bonfile gibi kaliteli etler dünyanın her yerinde pahalıdır ve ülkemizdeki fiyatlardan ucuz değildir. Örnek vermek gerekirse; İngiltere’de but eti 12.5 pound/kg yani 29 TL, Bonfile 28 pound/kg yani 64 TL Fransa’da antrekot 18.6 Euro/kg yani 36.6TL kıyma ise 8.7 Euro/kg yani 17.2 TL dir. Dünya’nın gelişmiş ülkelerinde hayvanın yaşına, cinsiyetine, ırkına, besi performansına, etin karkastaki yeri ve kalitesine göre grading (derecelendirme) yapılarak fiyatlandırılmaktadır. Yetkililer ve sadece kar amacı güden ithalatçılar tarafından Ülkemizdeki hayvan sayılarının düşüklüğü ve dolayısıyla kasaplık materyaldeki arz darlığı göz ardı edilerek; Diğer ülkelerde etin ucuz ülkemizde ise pahalı olduğu çarpıtması ile kamuoyu devamlı yanıltılmıştır. Ülkemizde etlerde kalite sınıflandırması yapılmadığı için tüm etler aynı kategoride değerlendirilmektedir. Ancak, Ülkemizde de en kısa sürede kalite sınıflandırılmasına geçilmelidir.

Canlı hayvan ve et ithalatı her zaman hem insan ve hayvan sağlığı açısından hem de yerli üretici açısından birçok olumsuzluklar ortaya koyarak hayvancılığımıza önemli zararlar vermektedir. Daha önceki tecrübelerimizden bilmekteyiz ki ülkemizde görülmeyen bazı hastalıklar yapılan ithalatlarla ülkemize sokulmuştur. Hayvan ithalatının sağlık boyutu ve hayvancılığımıza vereceği zararlar ithalatın gündeme getirildiği dönemde (09 Şubat 2010 KABUS GERİ Mİ DÖNÜYOR) ve ilk ithalat kararının alındığı dönemde (26 Nisan 2010 ET İTHALATI ÇÖZÜM DEĞİLDİR) başlıkları ile yayınladığımız basın bildirimizde dile getirilmişti.

İlk ithalat kararı hayvan sahipleri arasında büyük bir paniğe neden olmuş ve üretici elindeki henüz besisini tamamlamamış hayvanları kestirerek büyük zararlara uğramıştır. Ancak ikinci defa 26.6.2010 tarihinde gümrük vergilerini sıfırlayarak alınan 100. 000 tonluk canlı hayvan ithalatı kararı hayvan yetiştiricisine çok daha büyük bir darbe vurmuş ve rekabet ortamını yok ederek hayvancılığımızı bitirme noktasına getirmiştir. Bu gün tüm dünya ülkeleri yerli üretim fiyatları ile ithal ürün fiyatlarını dengelemek için belli bir gümrük vergisi oranı uygulamaktadır. Oysa bu gün yapılan canlı hayvan ithalatında gümrük vergileri sıfırlanarak yerli üreticiye hiçbir rekabet şansı tanınmadan haksız rekabet ortamı yaratılmıştır. İthal kasaplık hayvan etleri ülkemizdeki üretim maliyetlerinin altında piyasaya sunulmaktadır. Yerli üreticinin zarar etmesine ve yok olmasına göz yumulmaktadır.

Hayvancılığımızın yapısal sorunları vardır. Bu sorunların çözülmesi yönünde gerekli tedbirler alınmadan ithalatın bu şekilde devam ettirilmesi hayvancılığımızın sonu olacaktır. Alınan 2. ithalat kararını çok daha yüksek miktarlarda 3., 4... kararlar izleyecek ve muhtemelen Avrupa ülkelerinden et ithalatına da başlanacaktır. Nitekim tarihinde ilk defa kurbanlık ithalatı ile ilgili karar da alınarak Resmi Gazetede yayımlanmıştır. Bu tablo Türkiye gibi hayvancılık potansiyeli yüksek bir ülke için çok acıdır.

Bu ithalat sadece et üreticisini değil süt üreticisini de çok yakından ilgilendirmektedir. Çünkü; besiyeye

alınan hayvanlar süt üreticisinin ahırından elde edilen erkek hayvanlardır. Bu nedenle yapılan ithalat tüm hayvancılığımızı etkilemektedir. İleriki dönemlerde süt üretimi de etkilenecektir. Et ve süt üretimi birbirine bağımlıdır. 2008 yılında süt fiyatlarının düşük olması nedeniyle 100 binlerce damızlık hayvan kesime gönderilmiştir. O dönemde küçük miktarda yapılacak süt desteklemesi bu gün yaşadıklarımızı engelleyebilirdi. Biz o günlerde bu soruna dikkat çekmek için “SÜT VEREN İNEK KESİLİR Mİ? Süt fiyatları Türk çiftçisinin yıllar boyu yetiştirdiği en verimli inekleri kesimhanelere götürmek zorunda bırakıyor. Türk Hayvancılığının geleceği için KAYGILARIMIZ ARTIYOR” şeklinde gazete ilanları vermiştik. (6 Şubat 2009)

Bunun yanında et sorununun en önemli kaynağı olan küçük baş hayvan sayısının aşırı azalmasını ‘KÜÇÜK BAŞ HAYVANCILIĞIN ACI SONU’ başlığıyla kamuoyuna ve yetkililere duyurmuştuk. Ancak bu konuda hiçbir tedbirin alınmaması bu günkü acı sonu hazırlamıştır.

Gıda stratejik bir üründür. Özellikle de hayvansal ürünler. Hayvansal proteinin sağlıklı nesillerin yetişmesindeki önemi nedeniyle ekonomik refahın da artmasıyla tüm dünyada hayvansal ürünlere olan talepler artmakta ve buna bağlı olarak hayvansal ürün fiyatları yükselmektedir. Hayvansal üretim potansiyeli yüksek olan ülkemizin bu potansiyeli değerlendirmesi ve hayvansal üretimini arttırması bir zorunluluktur.

Hayvancılığın sorunlarının giderilmesi halinde ülkemiz kendine yetme dışında 80 li yıllara kadar olduğu gibi hayvan ve hayvansal ürün ihracatçısı konumuna gelebilecektir. Yeterli olmamakla birlikte elbette ki son hayvancılık destekleme kararlarını olumlu bulmaktayız. Ancak bu destekler için geç kalınmıştır. Ayrıca bu desteklemelerin rasyonel kullanılacağı konusunda da endişelerimiz vardır.

Hayvancılığın sorunlarına yönelik çözüm önerilerimiz;

1. Pazar şartlarının iyileştirilmesi

Hayvansal ürünlerde pazarlama zinciri uzundur. Bu zincirin düzenli bir şekilde yürütülebilmesi için üreticiler ve zincirin tüm temsilcilerinden oluşturulan Et ve Süt Konseyleri daha aktif hale getirilerek Pazarın düzenlenmesinde etkin rol almaları sağlanmalıdır. Süt Konseyinin 2008-2009 döneminde süt piyasasındaki olumsuzluklara müdahale şansı olsaydı belki bu günkü ithalat kararının alınmasına gerek kalmayacaktı.

Pazar şartları oluşturulurken et ve süt arzları arasındaki denge gözetilmelidir. Et ve süt üretimi bir birine bağımlı olmakla birlikte et ihtiyacınızı sütçü ırklardan karşılamaya kalkarsanız et ve süt arzında denge bozulacaktır. Bunun nedeni sütçü ırkların et verim kapasitelerinin süt verimine göre düşük olmasıdır. Bu sorun tüm ülkeler için geçerlidir. Bu nedenle tüm ülkeler bu sorunun çözümü için çeşitli alternatif et üretimleri geliştirmişlerdir. Müslüman olmayan ülkelerde alternatif et üretimi için Domuz tercih edilirken, uygun meralara sahip ülkelerde domuzla birlikte etçi sığır ırklarının geliştirilmesi yoluna gidilmektedir.

Ülkemiz açısından en uygun alternatif üretim koyun ve keçi yetiştiriciliğidir. Müslüman bir ülke olmamız nedeniyle domuz yetiştiriciliği düşünülemez. Bunun yanında Etçi ırk hayvanlar için de meralarımız ve kaba yem üretimimiz uygun değildir. Koyun ve keçi ırklarımız meralarımızı en iyi şekilde değerlendirebilen ve en ucuz üretim şeklidir.

Ülkemizde et üretiminin yaklaşık olarak % 40 ı koyun ve keçiden karşılanmaktadır. Son yıllardaki istatistiki bilgilere baktığımızda büyük baş hayvan sayısında önemli bir düşüş yaşanmadığı halde küçük baş hayvan sayısında çok önemli bir azalmanın olduğunu görüyoruz. Bu da gösteriyor ki bu gün yaşadığımız et arzındaki azalmanın en önemli nedeni küçük baş hayvancılıktaki krizdir. Bu nedenle et arzını dengelemek için küçük baş hayvancılık mutlaka geliştirilmeli, bunun yanında süt verimleri yanında et verimleri de daha yüksek olan kombine sığır ırkları bazı bölgelerimizde geliştirilmelidir.

Ülkemiz için en uygun alternatif budur. Bu nedenle küçük baş hayvancılığın sorunları çözülerek desteklenmelidir.

2.Ucuz yem girdisi sağlanması

Maliyetler açısından hayvancılığın en önemli girdisi yemdir. Yem tüm girdilerin % 70-75 ini oluşturmaktadır. Bu nedenle hayvansal ürünlerin maliyetinde en önemli etkidir. Sürdürülebilir bir hayvancılık politikasının oluşturulması ve hayvancılığın uluslar arası rekabet gücünün artırılması ancak ucuz yem girdisi ile mümkündür. Gelişmiş ülkelerde hayvancılık sektöründe yemin % 75-90 ını kaliteli kaba yem oluştururken ülkemizde bu oran %25 ler seviyesindedir. Bu oranın mutlaka yükseltilmesi gerekir.

Ucuz yemin kaynağı meralar ile silaj ve yem bitkisi üretimidir. Uzun yıllardır meralarımız aşırı otlatma ve gerekli bakım yapılmadığı için verimleri oldukça düşmüştür. Bunun yanında mera alanlarının sanayi ve iskâna açılması nedeniyle büyük oranda da azalmıştır. Bu nedenle meralarımızdan istenilen fayda sağlanamamaktadır. Öncelikle meraların amacı dışında kullanımına son verilmeli, bunun için gerekli yasal düzenleme yapılmalıdır. Daha da önemlisi tüm hayvansal ürünlerden kesilen paralarla oluşturulan mera fonu kaynaklarının amacına uygun olarak meraların ıslahına yönlendirilmesi ve mevcut meraların bir an önce ıslah edilmesi daha sonra da yıllık bakımlarının düzenli olarak yapılmasının sağlanması gerekir.

Bir diğer ucuz yem de silajlık yem bitkisi üretimidir. Bu konuda da önemli sorunlar yaşıyoruz. 30 Milyon ton kaliteli kaba yem açığımız vardır. Bu açığın mutlaka kapatılması gerekir. Bunun için yem bitkileri ekilişinin destekleme oranlarının artırılması ve verilecek diğer hayvancılık destek ve kredilerinde yem bitkileri ekilişlerinin zorunlu hale getirilmesi gerekir.

3. Desteklemeler

Bu gün hayvansal ürünlerimizin ve etin fiyat olarak kıyaslandığı AB ülkelerindeki Hayvancılık desteklemeleri ile ülkemizde uygulanan destekleri karşılaştığımızda çok yetersiz olduğunu görürsünüz. Bunun yanında ülkemizde zaten yetersiz olan tarım destekleri içinde hayvancılığa ayrılan pay da çok çok düşük seviyededir. Bu gün belirlenen destek miktarları ve oranları neye göre belirlenmektedir? Tarımsal destekler belirlenirken öncelikle ekonomik analizlerinin yapılması gerekir. Son yıllarda her ne kadar hayvancılık destekleri göreceli olarak artırılmış ise de tarımsal destekler içindeki payı % 20 dir. Bu oranlar AB ülkelerinde, ülkelere göre farklılık göstermekle birlikte hiçbir ülkede % 50 lerin altına düşmemektedir. Bunun sonucu ülkemizde hayvansal üretimin tarımsal üretim içindeki payı da %25-30 seviyesinde kalmaktadır. Hayvansal ürün üretim ve tüketiminin gelişmiş ülkeler seviyesine çıkartılması için hayvancılık desteklerinin hem miktar olarak hem de tarımsal destekler içindeki payının % 50 ler seviyesine çıkartılması zorunludur. Çünkü; Bitkisel üretimin de hayvansal üretimin de ortak kullanım alanı kullanılabilir tarım alanlarıdır. Bu nedenle destekleme miktarları üretimi yönlendirmektedir. Bunun yanında bu güne kadar örneklerini çok yaşadığımız hayvancılık destek ve kredilerinin amacı dışında kullanımı engellenmelidir. Bu kredi ve desteklerin mutlaka amacına uygun olarak hayvancılığa aktarılmasını sağlayacak tedbirler alınmalıdır. Amaç dışı kullanımın tespiti halinde caydırıcı cezalar getirilmeli ve bu cezalar uygulanmalıdır.

4. Irk ıslahı

Sürdürülebilir hayvancılıkta birim hayvandan alınan verim önemlidir. Ülkemizde bu güne kadar bu konuda önemli mesafeler kat edilmiştir. Yerli ırklarımız hem süt hem de et verim kapasiteleri yüksek ırkların tohumları ile tohumlanarak et ve süt verimleri artırılmıştır. Ancak henüz istenilen seviyede değildir. Her ne kadar büyük baş hayvan sayısı olarak Dünyada 25. sırada bulunsak da hala ülkemiz inek başına süt verimi ve kasaplık hayvan karkas et verimi ortalaması olarak dünyada 50. sıralarda

yer almaktadır. Bu nedenle birim hayvandan alınan verim ortalamaları daha da yukarılara çıkarılması gerekir. Bunun için; Suni tohumlama desteklemelerine devam edilerek ülke genelinde düzenli bir tohumlama sistemi oluşturulmalıdır. Bu konuda serbest muayenehane çalıştıran 6000 veteriner hekimden yararlanılmalıdır.

5. Ekonomik kayıplara neden olan hastalıkların eradikasyonu

Hayvancılık destekleri ancak sağlıklı sürülerde amacına ulaşabilir. Hayvancılığın geliştirilmesi için sıraladığımız tüm bu tedbirler tam anlamıyla uygulanırsa bile özellikle Şap, Tüberküloz, Bruselloz gibi ülkemizde de yaygın olarak görülen hastalıkların eradike edilmemesi veya kontrol altına alınmaması halinde hayvancılığın verimli ve sürdürülebilir olması mümkün değildir. Çünkü bu hastalıklar çok büyük verim kayıplarına neden olduğu gibi halk sağlığı açısından da büyük bir tehdit oluşturmaktadır.

Bunun için; hızlı karar alabilen, bağımsız hareket edebilen mali yönden güçlü bir veteriner hizmetleri teşkilatının oluşturulması gerekir.

Acil Önlem

-İthalat nedeniyle yaratılan haksız rekabet ortamında yetiştiricinin uğradığı zararının telafisi için bir komisyon marifetiyle maliyetler dikkate alınarak belirlenecek et fiyatı üzerinden yetiştiriciye destekleme yapılmalı,

-Gelecek yılları kurtarabilmek için de her türlü siyasetten bağımsız orta ve uzun vadeli rasyonel politikalar geliştirilmelidir.

Dr. Mehmet ALKAN
Türk Veteriner Hekimleri Birliği
Merkez Konseyi Başkanı

Yetersiz Mücadele Nedeniyle

“ K.K.K.A. HASTALIĞININ HIZI KESİLEMİYOR ”

Ülkemizde zoonotik hastalıklarla ilgili yeterli tedbir alınmaması ve koruyucu hekimliğe gereken önemin verilmemesi neticesinde Kırım Kongo Kanamalı Ateşi (KKKA) Hastalığından ölümlerin günümüzde de hız kesmeden artarak devam etmesi Türkiye’ye özgü bir vurdumduymazlığın sonucudur.

Yetkili ve sorumluların konu ile yeteri kadar ilgilenmemeleri biz veteriner hekimler camiasını derinden yaralamaktadır.

Ülkemizde ilk olarak 2002 yılının bahar ve yaz aylarında, bazı illerimizin kırsal kesiminde yaşayan insanlarda ortaya çıkan hastalığın 2003 yılının Ağustos ayında Kırım Kongo Kanamalı Ateşi denilen zoonotik bir hastalık olduğu belirlenmiştir. Etken; bir virus olup, kenelerle insanlara bulaştırılmaktadır. Hastalık, etkeni taşıyan kenelerin ısırması yanında, enfekte hayvan veya hasta insanların kanı, dokusu ve vücut sıvılarına temas sonucunda da bulaşabilmektedir.

Hastalığın ne zaman çıktığı, nasıl bulaştığı, seyri ve belirtileri bu güne kadar geniş bir şekilde yazılı ve görsel medyada yeteri kadar yer aldı. Sağlık Bakanlığı verilerine göre 2002 yılından bu güne kadar kene ısırması nedeniyle, bu hastalık yaklaşık 3135 kişide görüldü ve bunlardan 162 kişi hayatını kaybetti.

YIL	VAKA SAYISI	ÖLÜM SAYISI
2002-2003	150	6
2004	249	13
2005	266	13
2006	438	27
2007	717	33
2008	1315	63
2009 (Mayıs)	-	7

(Kaynak: <http://www.saglik.gov.tr>)

Bu tablo; vaka sayısının her geçen yıl hızla arttığını, hastalıkla mücadele ve korunma noktasında yapılması gerekenler açısından çok önemli eksiklerin olduğunu göstermektedir.

1944-1945’lerden beri bilinen bir hastalık, niçin ülkemizde 2002 yılında görülmeye başlandığı, bu hastalığın ortaya çıkmasına nelerin neden olduğu, riskli bölgelerin nasıl oluştuğu, hastalığı taşıyan kenelerin mevsimsel aktiviteleri ve hastalık etkenini hangi hayvanların barındırdığı, hastalık-insan ilişkilerindeki özellikle bağışıklık durumu vb soruların yanıtları bugün itibarı ile halen net olarak bilinmemektedir. **Bunların cevabı bulunmadan hastalıkla yeterli mücadelenin yapılması mümkün değildir.**

Veteriner Hekimliği Mesleğinin en üst örgütü olarak; hastalık konusunda neler yapılması gerektiğini ilgili bakanlık yetkililerine ve bazı basın organlarına sözlü ve yazılı olarak daha önce de iletmiştik, bunlara ilave bazı yeni düzenlemeleri de içeren önlemler paketini siz değerli basınımız ile paylaşmanın kamuoyunu aydınlatma açısından faydalı olacağını düşünüyoruz.

Devlet kurumlarınca yapılması gereken çalışmalar;

Sağlık Bakanlığı, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Çevre ve Orman Bakanlığı, Yerel Yönetimler ile Üniversitelerin ilgili birimlerinden komisyon oluşturularak, riskli bölgelerde kenelerin mevsimsel aktiviteleri ile hastalığı nakleden vektör kenelerin tespiti (kenelerin illere göre envanterinin çıkarılması); vektör kenelerle öncelikli olarak biyolojik mücadele yöntemlerinin belirlenmesi; bulaşma kaynağı olarak evcil ve yaban hayvanlarında enfeksiyon oranlarının saptanması ve bunların vektör kenelerle enfestasyon oranlarının tespit edilmesi;

Hastalıktan korunmada çok önemli bir yeri olan aşının üretim çalışmalarına biran önce başlanarak sonuçlandırılmalıdır.

Bütün bu çalışmalarla birlikte, kültürel yapılanma yanında biyolojik ve kimyasal mücadele stratejileri geliştirilmelidir:

Mera ıslah çalışmaları öncelikli olarak hızlandırılarak, tamamlanmalıdır. Halkın bilinçlendirilmesi, hastalıkla ilgili konularda ilk etapta riskli bölge halkına ve sağlık çalışanlarına bilgi verilmelidir.

İnsanlar tarafından alınması gereken tedbirler;

Tarla, bahçe çalışanları veya farklı amaçlarla (sağlıklı, ziraatçı, çoban, avcı, piknikçi gibi) dolaşanlar; kapalı ve açık renkli giysiler giymelidir. Özellikle pantolon paçaları, çorap içine sokularak ve hatta üzerine çizme giyilerek dolaşılmalıdır. Elbise veya vücut üzerine kene kovucu preparatlar sürülebilir. Ancak bunların etki süreleri bilinmelidir (genellikle süre 2–6 saattir). Sahadan döndükten sonra, vücutta (özellikle kulak içi ve çevresi, saç ve çevresi, koltuk altı, bacak araları, diz kapağının arka kıvrımları, göbek deliği ve diğer vücut kıvrımlarının arası) günlük kene muayenesi el ve aynalar vasıtasıyla yapılmalıdır. Bulunan keneler en yakın sağlık kuruluşuna gidilerek, yetkililer tarafından çıkartılması sağlanmalıdır. Bu bölgelerdeki çocukların da ebeveynleri (anne, baba, büyükleri) tarafından mutlak surette günlük kene muayeneleri yapılmalıdır. Düzenli vücut temizliği (banyo, tarama v.s.) ihmal edilmemelidir. Vücutta bulunan keneler üzerine herhangi bir kimyasal dökülmemeli, ateşle yakılmamalı, sıkılarak ezilmemeli, mutlaka en yakın sağlık kuruluşuna gidilerek, yetkililer tarafından çıkartılması sağlanmalıdır.

Tarla, Bahçe, Mera ve Piknik alanlarında kene ile bu alanların bulaşmasında ve yerleşerek gelişmelerinde rol alan en önemli hayvanlar, yaban domuzları, küçük memeliler ve özellikle kemiricilerdir (yaban tavşanı). Bunların bu alanlara girmelerini önlemek amacıyla; ince delikli tel örgüler toprakla çok iyi bağlantısı yapılarak, etrafları çevrilmelidir. Böylece içeriye keneleri taşıyabilecek yaban hayvanlarının girmesi önlenerek, kontrollü tarla, bahçe, mera ve piknik alanları oluşturulmalıdır.

Özellikle piknik amacı ile her alan (her su başı, ağaç altı...) kullanılmamalıdır, çünkü bu alanlara kene taşıyan yaban ve evcil hayvanların da gelme olasılığı çok yüksektir.

İnsan ve hayvan yaşam yerleri çağa uygun standartlara kavuşturulmalıdır. (en basit olarak ev ve hayvan barınaklarının tavan, taban ile özellikle iç ve dış duvarları ile avlu duvarlarında kenelerin saklanabileceği çatlak, yarık, delik olmamalı; varsa bunlar sıvanarak kapatılmalıdır.)

Ev hayvanlarında düzenli tımar taramaları ve yıkamalar, gerekirse hekim kontrolünde kene kovucu uygulamalar yapılmalıdır.

Kene mücadelesinde çiftlik hayvanları ilaçlanırken ete ve süte geçmeyen ilaçlar kullanılmalıdır. Meralar kesinlikle ilaçlanmamalıdır. Bu hem kene mücadelesinde etkisi sınırlı hem de ciddi boyutta çevre kirliliğine, doğal dengenin bozulmasına ve zehirlenmelere neden olabilecek bir uygulamadır. Hayvan barınakları çok gerekli görülen durumlarda ilaçlanabilir.

KKKA etkenini taşıyan keneleri doğal hayattan yok etmek mümkün olmamakla birlikte, kene sayısı

çiftlik hayvanlarında düzenli ilaçlama ile biyolojik üreme zinciri kırılmak suretiyle kabul edilebilir düzeyde azaltılabilir. Keneler KKKA yanında hayvanlarda birçok viral, bakteriyel ve kan parazitlerinden ileri gelen hastalığın oluşmasına da neden olmaktadır. Bu nedenle çiftlik hayvanlarında düzenli ve sürekli mücadele gereklidir.

Bütün bu değerlendirmelerle birlikte;

Zoonotik hastalıklarla mücadelede görevli olan Veteriner hekimlerin organizasyonu da son derece önemlidir. Tarım ve Köyşleri Bakanlığının mevcut teşkilat yapısı salgın hastalıklarla mücadeleye uygun değildir. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti olarak 1935 yılında altına imza koyduğumuz Cenevre Antlaşmasına uygun bağımsız bir merkezi veteriner otoritenin kurulması ve veteriner hizmetlerinin dikey yetki sorumluluk içinde hızlı hareket eden dinamik bir teşkilat yapısına kavuşturulması gerekmektedir.

Tarım ve Köyşleri Bakanlığının taşra teşkilatındaki veteriner hekim sayısı hala yetersiz olup hızla yeterli sayıya ulaştırılmalıdır.

Türk Veteriner Hekimleri Birliği olarak salgın hastalıklarla mücadelede başarıya uzman veteriner hekimler ile ulaşılacağı kanaatindeyiz. Bu nedenle, veteriner hekimliğinde uzmanlık yasası derhal işler hale getirilmeli ve uzman açığı hızla kapatılmalıdır.

Bakanlıklar arasında daha önce oluşturulmuş olan Zoonoz Milli Komitesi etkin hale getirilmeli ve “Tek Tıp Tek Sağlık” konseptine uygun olarak beşeri hekimler ile veteriner hekimlerin birlikte çalışmalarına imkan sağlanmalıdır.

Sonuç olarak;

Kırım Kongo Kanamalı Ateşi Hastalığı, ülkemizde 2002 yılından itibaren ciddi boyutta seyretmekte ve her geçen yıl daha fazla can almaktadır. İnsanlarda ölümlerle sonuçlanan bu hastalığa karşı yapılan çalışmalar, belirttiğimiz çerçevede, yeniden gözden geçirilerek, ilgili bütün sektörlerin acilen daha etkin önlemler almaları gerekmektedir.

Dr. Mehmet ALKAN

Türk Veteriner Hekimleri Birliği
Merkez Konseyi Başkanı

16 EKİM DÜNYA GIDA GÜNÜ - BASIN BİLDİRİSİ

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü'nün (FAO) kuruluş tarihi olan 16 Ekim, Dünya Gıda Günü olarak kutlanmaktadır. Her yıl FAO tarafından belirlenen bir tema çerçevesinde yapılan Gıda Günü etkinliklerinde, gıda üretimi, tüketimi ve gıda güvencesine ilişkin konular gündeme taşınarak küresel anlamda büyük önem arz eden açlık ve açlıkla mücadeleye dikkat çekilmeye çalışılmaktadır. Yaşanan krizlerin Dünyamızın birçok bölgesinde açlık üzerindeki olumsuz etkilerini göz önünde bulunduran FAO bu yıl Dünya Gıda Günü temasını 'Açlığa Karşı Birleşelim!' olarak belirlemiştir.

Gıda güvencesi, insanların sağlıklı ve aktif bir yaşam sürdürebilmeleri için beslenme ihtiyacını karşılayacak yeterli, güvenli ve besleyici gıdaya her zaman ulaşabilmesidir. Tüm dünyada insanların yaşamak, fiziksel ve mental gelişimlerini sağlamak için yeterli gıdaya ulaşmaları ve bu gıdaların sağlık yönünden güvenli olması, devredilemez ve ertelenemez temel hak olarak görülmektedir. Bununla birlikte dünyanın birçok yerinde, büyük bölümü kırsal alanlarda olmak üzere insanların günlük diyetlerinde yeterli miktar ve kalitede gıda bulunmaması veya sürekliliğinin sağlanamaması gerçeği insanlığı açlık sorunu ile karşı karşıya bırakmaktadır. Bu soruna dikkat çekmek için FAO 11 Mayıs 2010 tarihinde küresel ölçekte açlıkla mücadele amacıyla "1 milyar aç insan" kampanyası başlatmıştır. Toplumları biyolojik bir organizma gibi değerlendirecek olursak; toplumda, aynı canlı organizmalar gibi fonksiyonları, güçlü ve güçsüz yönleri itibarı ile aynı biyolojik yasalara tabidirler. Bir toplumun fertleri aç ise toplumda açtır, bir toplumun fertleri sağlıklı ise toplumda sağlıklıdır. Dolayısıyla bu durum, sağlıklı, yetersiz ve dengesiz beslenmenin yol açtığı, ölüm, hastalıklar ve diğer kayıplar yanında bireyleri ve toplumları biyolojik geri kalmışlığa götüren zorunlu bir süreç olarak karşımıza çıkmaktadır.

Dünya nüfusuna 2009 yılında tahmini olarak 105 milyon kişinin daha eklenmesiyle, yeterli ve dengeli beslenemeyen insan sayısı 1 milyara yükselmiştir. Bu durum tüm dünya nüfusunun altıda birinin açlık sorunu ile yüz yüze olduğu anlamına gelmektedir. Açlığın, yetersiz ve dengesiz beslenmelerin neden olduğu ölümler, mental ve fiziksel bozukluklar ulusal ve uluslar arası düzeyde trajik boyutlara ulaşmıştır. Açlık ve yetersiz beslenmeden kaynaklanan ölümler dikkate alındığında rakamın, AIDS, sıtma, tüberküloz ve diğer hastalıklardan daha fazla olduğu görülmektedir. Yetersiz beslenme ve açlıkla ilgili hastalıklar sonucu gerçekleşen ölümlerin diğer sebeplerle kıyaslandığında % 60 civarında olduğu belirtilmektedir. Açlık, nesilden nesile de devam etmekte, her yıl milyonlarca çocuk sadece anneleri yetersiz beslendiği için normalden az kiloda doğmakta ve özellikle gelişmekte olan ülkelerde 10.9 milyon çocuk 5 yaşına ulaşmadan hayatını kaybetmektedir. Çok çarpık ve adil olmayan dünyada yaşamaktayız. Dünya kaynaklarını doyumsuz bir şekilde tüketen belli zümreler aşırı beslenmeden dolayı sağlık problemleriyle uğraşırken, açlığın ve yetersiz beslenmenin pençesinde kıvranan 1 milyardan fazla insan açlıktan ölmezlerse bile yetersiz ve kirli su nedeni ile ölüm tehdidi altında yaşamaktadırlar. Dünya Sağlık Örgütü'ne (WHO) göre üçüncü dünya ülkelerinde görülen hastalıkların büyük bölümünü su kaynaklı hastalıklar oluşturmaktadır.

Yoksulluk, açlığın en önemli nedeni olarak görülmektedir. Yoksulluğa bağlı olarak insanlar yeterli gıdayı üretememekte veya satın alamamaktadırlar. Yaşanan doğal afetler, mali krizler, savaşlar ve politik sorunlar nedeniyle artan gıda fiyatları da bu duruma olumsuz etkilemektedir. ABD'de başlayıp Avrupa ve dünyaya yayılan finansal krizin gıda sektörüne bu şekilde yansımaları yaşanan en son örneklerdendir. Yoksul kesimlerde ve işsizliğin pençesinde kıvranan kesimlerde artan fiyatların etkileri daha çok hissedilmekte ve alım gücünü düşürmektedir. Artan fiyatların olumsuz etkilerini engellemek amacıyla hükümetlerce fiyat kontrolleri ve ihracat sınırlaması gibi çeşitli önlemler alınmakta, ancak bunlar da bir defaya mahsus oldukları ve geçici çözüm sağladıkları için yeterli olmamaktadır. Bu durum küresel ekonomiyi de olumsuz etkilemektedir. Bununla birlikte, finansal krizin etkisiyle yatırımcıların

gıda ürünlerini yatırım aracı olarak görmeleri fiyatlardaki artışların hızlanmasına neden olmaktadır. Aslında dünya gıda üretim potansiyelinin tüm insanları besleyebilecek olmasına karşın, adil olmayan dağıtım ve tüketim sistemi sorunun en önemli parçalarından birini oluşturmaktadır. Nitekim “Binyl Kalkınma Hedefleri’nden” (Milenyum Gelişim Hedefi – Millennium Development Goal – MDG) 2015 yılı için belirlenen aç insan sayısının yarıya düşürülmesinin bu şartlarda gerçekleşmeyeceği görülmektedir. Bununla beraber FAO’nun stratejik planlarına göre dünya nüfus artışı göz önüne alındığında mevcut tarımsal üretimin % 70’e yakın oranda artırılması gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

Dünyada yaşanan küresel krizler ülkemizde yıllardan beri var olan yetersiz ve dengesiz beslenme sorununu daha da artırmıştır. Ülkemiz nüfusunun yarısının yoksulluk sınırı altında, 1 milyondan fazla yurttaşımızın da açlıksını altında yaşadığı göz önüne alınırsa, açlık ve yetersiz beslenmeyi ulus olarak ne kadar derinden yaşadığımız ortaya çıkacaktır. Ayrıca bir toplumun gelişmişlik seviyesi fertlerinin tükettiği hayvansal gıdaların miktarı ile doğru orantılıdır. Ülkemizde tüketilen et, balık, süt, yumurta gibi değerli protein kaynakları miktarının gelişmiş ülke verileri ile karşılaştırıldığında çok geride olduğu görülecektir. Ülkemiz geniş coğrafyası, iklim özellikleri ve üç tarafındaki denizleri ile hayvansal üretim açısından önemli bir potansiyele sahip olmasına rağmen yanlış uygulanan tarım politikaları nedeniyle hayvansal üretimini geliştirememiştir. Bunun sonucu insanlarımız dengeli beslenme için gerekli düzeyde hayvansal proteine ulaşamamaktadır. Dünyada yaşanan bu kadar büyük açlık tehlikesine rağmen ülke potansiyelinin değerlendirilerek hayvansal üretimin artırılmaması bunun yerine, hayvansal protein açığının ithalat yolu ile karşılanmasının tercih edilmesi, ileride çok daha büyük açlık sorunlarını beraberinde getirecektir.

Gıda güvencesi kapsamında gıdaya yeterli ve dengeli bir biçimde ulaşmak tek başına yeterli değildir. Tüketilecek olan gıdanın insan sağlığını olumsuz yönde etkileyecek her türlü etkenden uzak olması gerekmektedir. Bu kapsamda gıda güvencesi ve güvenliğinin sağlanmasında veteriner hekimlere önemli görevler düşmektedir. Bunun yanında yaşanan felaketler, salgın hastalıklar, toplu hayvan ölümleri ve bunların neden olduğu ekonomik kayıplar göz önünde bulundurulduğunda veteriner hekimlerin önemi daha da artmaktadır. Veteriner hekimler, tüm dünyada zoonoz etkenlerle mücadele, hayvan hastalıklarının tedavisi, sürü sağlığının korunması ve ekonomik kayıpların önlenmesi gibi konularda önemli role sahiptir. Ülkemizde olduğu gibi birçok ülkede de özellikle hayvansal gıdalarla ilgili olarak halk sağlığı açısından büyük sorunlar yaşanmaktadır. Gıda güvenliği ile ilgili riskin % 90’ı hayvan kökenli gıdalardan kaynaklanmaktadır. Bunun yanında zoonoz hastalıklar riski nedeniyle, hayvan kökenli gıdalar halk sağlığı açısından özel öneme sahiptir.

Gıda güvencesini sağlamak ve sürdürülebilmek globalleşen dünyada ancak ulusal ve uluslararası işbirliği ile mümkün olmaktadır. Hükümetlerin, uluslararası örgütlerin, sivil toplumun ve özel sektörün güçlerini birleştirerek oluşturacakları strateji ve alacakları kontrol önlemleri ile karşılaşılan sorunlarla mücadelede başarıya ulaşılacaktır. Maalesef bu başarı dilekleri çoğu zaman teoride kalmış, uygulamalarda soruna çözüm bulunamadığı gibi gittikçe artan bir şekilde kronikleşmiştir. FAO öncülüğünde 1996 yılında Roma’da yapılan “ Dünya Gıda Zirvesi “ den başlamak üzere açlığa karşı oluşturulan uluslar arası düzeyde tüm program ve projeler zengin ülkelerin verdikleri taahhütleri tam yerine getirmemeleri nedeniyle başarıya ulaşmamıştır. Nitekim bu durum 2010 yılında G8’lerin Kanada’da Muskoka’da yapmış oldukları toplantıda “ resmi kalkınma yardımlarının küresel gıda güvencesini sağlamak için yeterli olmadığı ” belirtilmiştir.

Gelişmiş ülkelerin, uluslar arası kuruluşların, STK’ların ve ulusal yöneticilerin açlığın önlenmesinde daha samimi olmaları dileği ile Dünya Gıda Günü’nü kutluyorum.

Dr. Mehmet ALKAN
Türk Veteriner Hekimleri Birliği
Merkez Konseyi Başkanı

TÜRK VETERİNER HEKİMLERİ BİRLİĞİ KURBAN BASIN BİLDİRİSİ, 2010

Mesleki sorumluluğumuz gereği Türk Veteriner Hekimleri Birliği olarak her yıl Kurban Bayramı öncesi geleneksel hale getirdiğimiz basın toplantılarıyla kurban kesecek vatandaşlarımıza; kurbanlıkların seçimi, kesim sırasında ve kesim sonrasında insan ve hayvan sağlığı açısından dikkat etmeleri gereken hususlar, çevrenin kirletilmemesi ve hayvan refahı konusunda alınması gereken tedbirler ve etlerin muhafazası konularında basın aracılığı ile bilgilendirilme yapılmaktadır.

Ancak bu yıl yapılan bu basın toplantısı ve kamuoyunun bilgilendirilmesi bu güne kadar yaptığımız açıklamalardan farklı bir öneme sahiptir. Çünkü; Yıllardır dile getirdiğimiz hayvancılığımızın sorunları ve çözüm önerilerinin dikkate alınmaması ve yanlış uygulanan hayvancılık politikaları sonucu hayvan sayılarımızın özellikle koyun ve keçide çok büyük oranda azalmasına neden olunmuştur. Son yıllarda süt fiyatlarının düşüklüğü nedeniyle yüz binlerce damızlık inek ile üreticisinin kar etmemesi nedeniyle milyonlarca koyunumuz elden çıkarılmıştır. Çiftlik hayvanları kapsamında dışı materyal stokumuz minimum seviyelere inmiştir. Hayvancılığa yapılan destekler ırk ıslahı ve yem üretiminde kısmi gelişmeler sağlasa da genelde geçmiş yıllar itibarıyla desteklerin stratejik olarak değerlendirilmediği aşikardır. Zamanında makul bütçelerle acil olarak yapılacak müdahalelerle sorunun önüne geçilebilecekken bugün geçmişte yapılan hataların bedelini uzun yıllar ülke olarak ağır bir şekilde ödeyeceğiz. 2010 yılı Mart ayında kesinlikle kasaplık hayvan ve et ithalatına müsaade edilmeyeceğini söyleyen yetkililer bir ay sonra göreceli olarak artan et fiyatlarını yanlış bir algılamayla spekülasyon olarak değerlendirmiş **başlangıçta halkımızın makul fiyatlarla et tüketimini amaçlayan masum ve insani amaçlarla terbiyevi mahiyette alınan sembolik miktarlardaki ithalat kararlarını hem ülke sayısı olarak hem de miktar olarak artan canlı hayvan ve et ithalatı yanında kurbanlık hayvan ithalatı kararları izlemiştir. Bu gelişmeler çerçevesinde Türkiye Cumhuriyeti tarihinde ilk defa ithal kurbanlıklarla tanışacaktır.** Hayvansal üretimin artırılması için gerekli önlemler alınmadığı takdirde hayvan ve hayvansal ürünler yanında kurbanlık ithalatı da sürekli olarak devam edecektir. Bundan sonra her kurban öncesi ülkemizin birçok bölgesinde ithal kurbanlık hayvanlar pazarlarda yer alacaktır. Tabii ki bu ithal kurbanlıklar geldikleri ülkede bulunan hastalık riskini de beraberinde getirecektir. Bu durum; hayvan hastalıkları açısından gelişmiş ülkelere kıyasla zaten kötü durumda olan ülkemizin durumunu daha da zorlaştırmaktadır. Değişik dönemlerde yapılan canlı hayvan ithalatlarındaki tecrübelerimizden biliyoruz ki; Ülkemizde görülmeyen IBR, BVD, IPV ve Leucosis gibi hastalıklar ülkemize ithal hayvanlarla girmiştir. Bu nedenle ithal kurbanlıklar konusunda kamuoyunda önemli endişeler ve cevaplanması gereken sorular vardır.

İthal kurbanlıkların her ne kadar canlı muayeneleri ve bazı hastalıklara karşı testleri yapılmış olsa da ithal edilen ülkede görülen bazı hastalık risklerini taşımaktadır. Her yeni hastalık insan sağlığı ve hayvan sağlığı açısından ortaya koyduğu riskler yanında çok önemli ekonomik kayıplara neden olmaktadır. **Özellikle kurban nedeniyle çok değişik yerlerde veteriner hekim muayenesi olmaksızın yapılacak kesimler bu hastalıkların yayılma riskini arttıracaktır. Bu nedenle ithal kurbanlık hayvanların kesim sonrası muayenelerinin mutlaka veteriner hekim tarafından yapılması ve atıkların bulaşmaya neden olmayacak şekilde bertaraf edilmesi gerekir.** Bu konuda Tarım ve Köyleri Bakanlığı ve İl Kurban Kurulları gerekli tedbirleri alarak ithal kurbanlıkların mutlaka Mezbaha veya Kurban kesim yerlerinde yapılmasını sağlamalıdır. Aksi halde kurban sonrası hem hayvan sağlığı hem de insan sağlığı açısından önemli problemlere davetiye çıkartmış oluruz.

Hayvan varlığımızın azalması, canlı hayvan ve et ithalat ile birlikte kurbanlık ithalatının da gündeme gelmesi nedeniyle dışı damızlık hayvanların kesilerek hayvan stoklarımızın daha da azalacağı konusunda endişeler gündeme getirilmektedir. **Diyanet İşleri Başkanlığı** daha önce gerekirse **"bu yıl kurban kesilmeyebilir"** şeklinde açıklama yaparak kafaları karıştırmıştır. Sonra kesilecek kurbanlıkların mevcut hayvan stoklarına zarar vermeyeceğini açıklayarak hatasını düzeltmiştir.

Ülkemizde Kurbanlık olarak besiyeye alınan küçük ve büyük baş hayvanların % 90 ı erkek hayvan olması yanında kurbanlık olarak özellikle dişi hayvanların besisini yapan yetiştiriciler de mevcuttur. Ancak bu hayvanlar halk tabiriyle “kısır” olarak nitelendirilen doğurganlık özelliklerini kaybetmiş reforme hayvanlar veya damızlık özelliği olmayan yerli hayvanlardır.

Damızlık dişi hayvanların kurbanlık olarak kesilmesi veya mezbahalara gönderilmesi ancak süt fiyatlarındaki düşmeler veya damızlık fiyatlarının düşmesi gibi bu sektörde yaşanan krizler nedeniyle olabilir. Bunun dışında damızlık vasfı olan hayvanların ekonomik değer açısından kurbanlık olarak kesilmeleri mümkün değildir. Bu nedenle böyle bir endişe yersizdir.

Bu yıl kurban kesilmemesi yönündeki şayialar; kurbanlık amacı ile besi yapan yetiştiricilerimizi sıkıntıya sokacaktır. Bunun sonucu ithalat nedeniyle zor durumda kalarak üretimden çekilmek zorunda kalan birçok üreticiye yenileri eklenecektir. Hayvancılığın gelişmesine değil zarar görmesine neden olacaktır.

Kamuoyunu tedirgin eden diğer bir konu da; Kurbanlık hayvanlarda hormon kullanıldığı yönünde haberlerin bazı görsel ve yazılı basında yer almasıdır. Şimdiye kadar yaptığımız araştırmalarda böyle bir bulguya rastlanılmamıştır. Halkımız böyle spekülatif haberlere itibar etmemelidirler.

Kurbanda dikkat edilmesi gereken konular;

Kurban Bayramında, halkımız kurban vazifesini sağlıklı bir şekilde yerine getirerek, dini vecibelerini ifa etmenin huzurunu yaşamak istemektedirler. **Ancak, her yıl kurban Bayramı öncesi ve sonrasında yaşanan olaylar ve basında yer alan haberlerle kurban kesen insanlar bu görevlerini layıkıyla yerine getirmenin huzurunu yaşayamamaktadırlar.**

Kurban, sosyal boyutu ağır basan dini bir olgudur. Ancak, Kurban Bayramında pazarlanan ve kesilen hayvanlar, hastalıkların yayılması ve halk sağlığı açısından önemli bir risk oluşturmaktadır. **Kurban Bayramında, yaklaşık olarak 600 bin Büyük Baş ve 2.000.000 Küçük Baş hayvanın nakli ve kesimi yapılmaktadır. Bu miktar, ülkemizde yıllık olarak kesilen hayvan miktarının % 25 dir. Bu kadar büyük sayıda hayvanın bu kadar kısa sürede nakledilmesi ve kesilmesi, gerekli tedbirler alınmadığı ve gerekli alt yapı oluşturulmadığı takdirde, insan sağlığı, hayvan sağlığı ve çevre ile ilgili sorunları da beraberinde getirmektedir.** Bunun yanında, kullanılmayan hayvansal yan ürünler nedeniyle büyük ekonomik kayıplar oluşmaktadır. Özellikle, veteriner hekim kontrolü dışında yetiştirilen, sevki yapılan, satışa sunulan ve kesilen hayvanlar, bulaşıcı ve salgın hayvan hastalıklarının yayılma riskini arttırmakta ve bu hayvanlardan elde edilen etler insan sağlığı açısından önemli bir risk oluşturmaktadır. Kurbanlık hayvanların, sokaklarda dolaştırılması, meydanlarda bekletilmesi, satın alınan hayvanların evlerin bahçelerinde, balkonlarda tutulmaları ve uygun olmayan yerlerde kesilmeleri tehlikenin boyutunu daha da arttırmaktadır.

Veteriner Hekimler olarak,

- İnsan sağlığının ve hayvan sağlığının en üst düzeyde korunması
  - Hayvanların, hayvan refahı ve hijyen kurallarına uygun olarak kesilmesi
  - Çevre kirliliğinin önlenmesi
  - Kurban Bayramının kurban ruhuna uygun bir şekilde kutlanması
- Temel amacımız ve görevimizdir.

İNSAN SAĞLIĞI BOYUTU

Hayvanlardan İnsanlara Bulaşabilen Hastalıklar (Zoonozlar)

Hayvanlardan insanlar bulaşabilen 200 den fazla zoonoz karekterli hastalık bulunmaktadır. Hayvanlardan insanlara geçen bu hastalıkların özellikle kurban bayramlarında görülme sıklığı yaklaşık %30 oranında artmaktadır. Türkiye ve pek çok komşu ülkede **Bruselloz, tüberküloz, şarbon, Kist hidatik, Sistiserkoz, gibi hastalıklar** günümüzde hala görülmekte olup önemli bir halk sağlığı

sorunu oluşturmaya devam etmektedirler. **Bilindiği gibi insanlarda görülen hastalıkların % 60 dan fazlası hayvansal kökenlidir. Bunun yanında, insan sağlığı açısından gıdaların ortaya koyduğu riskin % 90 ı hayvansal kökenli gıdalardan kaynaklanmaktadır.** Bu nedenle, hayvan ve hayvansal ürünlerden gelebilecek bu tehlikelerin azaltılması veya ortadan kaldırılması için öncelikle hastalıkların hayvanlarda kontrol altına alınması gerekir.

HAYVAN SAĞLIĞI BOYUTU

Salgın hayvan hastalıklarının yayılmasında en önemli etkenlerden biri kontrolsüz hayvan hareketleridir. Hayvanların kendilerinin oluşturduğu risk yanında, hastalık bulaşmış nakil araçları da hastalıkların yayılmasında çok önemli etkenidir. Kurban dolayısıyla artan hayvan hareketleri hastalıkların yayılma riskini çok daha fazla arttırmaktadır. Hastalıkların yayılmasının önlenmesi için Tarım ve Köyüşleri Bakanlığı her yıl, bir dizi önlemler içeren **Hayvan Hareketleri Genelgesi** yayınlamaktadır. Bu genelge hükümlerinin uygulanması hastalıkların yayılmasını önlemek açısından önemlidir. Kurbanlık sevki yapacak yetiştiricilerimizin Tarım Bakanlığının İl ve İlçe Müdürlüklerine giderek Veteriner Sağlık Raporu almaları, araçların dezenfeksiyonunu yaptırmaları ve genelge hükümleri doğrultusunda sevklerini yapmaları hayvan sağlığının korunması açısından gerekli ve zorunludur.

Kurbanlık Alım- Satım Yerleri:

1-Kurbanlık hayvanlar, hayvan pazar ve panayırları ile hayvan borsalarının yanı sıra Kurban Hizmetleri Komisyonu'nca alınan kararlar doğrultusunda belirlenen kurbanlık hayvan satış yerlerinde ve özel kurbanlık kesimi yapılacak işletmelerde alınıp satılacaktır. Bu tür önceden belirlenen yerlerin dışında kurbanlık hayvan alım ve satımlarına müsaade edilmeyecektir.

2-Bu gibi yerlerde kulak küpesi ve pasaportu olmayan sığır cinsi hayvanların alınmaları ve satılmaları yasaktır.

Kurbanlık Hayvan Alımlarında Dikkat Edilecek Hususlar:

- 1-Veteriner sağlık raporu ve menşe şahadetnamesi olmayan
- 2-Sığır ve mandalarda küpesi ve pasaportu bulunmayan,
- 3-Çok zayıf olan
- 4-Gebe olan
- 5- Yeni doğum yapmış olan
- 6-Yüksek ateşi olan
- 7-Çok genç ve etleri olgunlaşmamış olan
- 8-Tüyleri karışık ve mat olan
- 9-Bakışları ve dış görünümü cansız olan
- 10-Pis kokulu ishali ve burun akıntısı olan
- 11-Çevreye karşı aşırı tepkili veya çok duyarsız olan hayvanların alınmaması gerekmektedir.

Kurbanlık Kesim Yerleri:

1-Kurbanlık hayvan kesimleri Tarım Bakanlığından ruhsat almış mezbaha ve kombinalarda veya geçici kesim yerleri olarak düzenlenen yerlerde yapılmalıdır. Kesim yapılacak yerler temiz ve serin olmalı ve buralarda bol miktarda su bulunmalıdır. Kesim işlemi, mümkün olduğunca hayvanlar askıya alınarak yapılmalıdır. Böylece kesme ve yüzme işleminin daha temiz ve sağlıklı bir şekilde yapılması yanında kanın akması da daha iyi sağlanacaktır.

2-Vatandaşlarımız, kurbanlık hayvanlarını köylerde ve önceden belirlenmiş kesim yeri bulunmayan yerlerde kendi bahçelerinde usulüne uygun olarak ve çevreye zarar vermeyecek şekilde kesebilirler. Ancak, cadde, sokak ve park gibi kamu alanlarında kurbanlık hayvan kesimleri yasaktır.

Kesimde Dikkat Edilmesi Gereken Önemli Noktalar

- Kesim yeri temiz olmalı ve akan su bulunmalıdır.
- Kesim yapan kişinin sağlıklı ve temiz olması gerekir.
- Bıçaklar sık sık temizlenmelidir.
- Hastalıklı doku ve organların kesimi sırasında kirlenen bıçaklar dezenfekte edilmelidir.
- Hayvan tutulup yatırılırken veya askıya alınırken işkence-eziyet edilmemelidir.
- Kesim mümkünse askıya alarak yapılmalıdır.
- İç organlar yüzme işini takiben en kısa sürede çıkarılmalıdır.
- Yutak boşaltılmalı, mide-bağırsak, safra ve idrar kesesi ve üreme organları çıkarılmalı, memeler karkastan uzaklaştırılmalıdır.
- Kesim sırasında kan, bağırsak içeriği gibi maddelerle çevrenin kirlenmesi engellenmelidir
- Tüketilecek sakatatlar temiz bir şekilde çıkarılmalıdır.
- Kurban atıkları çöp varillerine ve gelişi güzel çevreye atılmamalı, kanalizasyon kanallarına dökülmemelidir. Çevre temizliği ve halk sağlığı açısından bu tür atıklar sokak hayvanlarının erişemeyeceği şekilde derin çukurlara gömülmelidir.

Kurban Etlerinin Olgunlaşması ve Muhafazası

Kurban etleri, parçalar halinde temiz kaplara konulmalı ve önce güneş görmeyen serin bir yerde 5-6 saati geçmeyecek şekilde bekletilerek etin sıcaklığının düşmesi sağlandıktan sonra buzdolabına kaldırılmalıdır. Kurbanlık etler henüz kesim sıcaklığında iken buzdolabına poşet içinde veya hava alamayacak bir durumda büyük parçalar halinde üst üste konulursa, buzdolabı ısı etin iç kısımlarını soğutmaya yetmez. Bu nedenle etin hava almayan kısımlarında çok kısa sürede (2. gün) bozulma ve kokuşma hatta yeşillenme görülür. Böyle kısımlar kesinlikle tüketilmemeli atılmalıdır. Et ve et ürünleri bakterilerin çoğalmaları için son derece uygun bir ortam niteliğindedir. Uygun koşullarda bir bakteri 12 saatte 16 milyara ulaşabilmektedir. Bu durum hafif bir bakteri yüküne sahip bir etin iyi muhafaza edilmediği takdirde bir gece sonra insan sağlığı açısından ne derece büyük bir tehlikeye dönüşebileceği konusunda fikir vermektedir. Kurbanlık etin dayanma süresi, kesim kalitesi ve et parçasının büyüklüğüne göre değişmekle beraber normal buzdolabı koşullarında 5 veya 6 gündür. Bu süre kıymada genellikle 3 gündür. Eğer daha uzun süreli muhafaza düşünülüyorsa etler derin dondurucuda -18 derecede muhafaza edilmelidir.

Atık ve Tüketilmeyen Yan Ürünler

- Çevreye atılmamalı,
- Akar sulara ve kanalizasyon sularına dökülmemeli,
- Üzerine toz kireç dökülerek derin çukurlara gömülmelidir.

Sonuç

Hastalık etkenlerinin büyük çoğunluğu hem insanlar hem de hayvanlar için patojendir. Bu nedenle, hayvan sağlığını ve insan sağlığını ayrı düşünmek mümkün değildir. Bütün bu değerlendirmelerimiz insan, hayvan ve çevre sağlığını korumak içindir. Bu vesileyle Türk Veteriner Hekimleri Birliği olarak bütün Türk İslam âleminin Kurban Bayramını kutlar, saygılar sunarız.

Animal-Veteriner

Trakya Veteriner Hekimler Odası'nın Açılışı Törenle Yapıldı

Trakya Veteriner Hekimler Odası'nın Hemen Vereseği binasının açılışı Edirne'de yapıldı.

Çözüm aklına çok sayıda iş ve meslek ağıdai katan, Açığa TYHB Merkez Konseyi Başkanı Dr. İbrahim ALKAN, Veteriner Hekimler Derneği Başkanı Dr. Lays GENCER, Çanakkale VHD Başkanı Burhan BAĞCI, KHVHD Başkanı Ekrem GÖREN, İstanbul VHD Genel Sekreteri Ahmet YÜKSEL, İstanbul VHD Ankara delegesi sayın Dr. Oktay DEPRİNA, İstanbul VHD eski yönetimi başkanlarından Dr. Kemal KUTLUAY ve Dr. C. Uğur BAZAN, KHVHD Genel Sekreteri Serhat KUTBEK, Fikret PASALIOĞLU, Edirne Belediye Başkan Yardımcısı Tunçer SEREN ve meslektaşları katılmışlardır.

GÜNEŞ ECZA Deposuna binasının temelinde katıldıkları doçen SANIOVEL ile A.S. ye ve köne atlarında madde destek olan TYHB Merkez Konseyine katıldıkları doçen Başkan Dr. Erbil İLÇU teşekkür edildi.

Ayrıca okunan dilekçelerden yemekte sponsor olan

Veteriner Sorunları İftarda Ele Alındı

Veteriner Hekimler Birliği Başkanı Mehmet Akkan'ın verdiği iftar yemeği davetli davetlere bir araya gelen Veteriner Hekimler Birliği sorunlarını sızan sızan görüşerek çözüm yollarını ele gelsiler. Çoğunluğunu veteriner ve veteriner yardımcıların oluşturduğu iftar yemeği "Eski Tünel"de yapıldı. Davetli Veteriner Hekimler Birliği Başkanı Mehmet Akkan'ın verdiği iftar yemeği davetli davetlere bir araya gelen Veteriner Hekimler Birliği sorunlarını sızan sızan görüşerek çözüm yollarını ele gelsiler. Çoğunluğunu veteriner ve veteriner yardımcıların oluşturduğu iftar yemeği "Eski Tünel"de yapıldı.

Çiftlik Dergisi

...GÜNÜ K...

Konsey Başkanı Dr. Mehmet AKKAN 1. Ekim Dünya Gıda Günü...

1. Ekim Dünya Gıda Günü... Veteriner Hekimleri Birliği Başkanı Mehmet Akkan...

Animal

kanun tasarisini kamuoyu ve ilgili sektörlerle paylaşmalıdır

Yeni ve değişik tasarıların kamuoyu ve ilgili sektörlerle paylaşılması... Veteriner Hekimleri Birliği Başkanı Mehmet Akkan...

Performans

BASINDA BİZ

KUCAĞIMIZDA BULDUĞUMUZ SAHİPSİZ ÇOCUK GDO

Dr. Mehmet ALKAN
TVHB Merkez Konseyi Başkanı

ÇİFTLİK

Tarım ve Gıda Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunu Tasarısı İle İlgili Türk Veteriner Hekimleri Birliğinin

Çiftlik Kursu'lu Veteriner Hekimler Üsleri Yeni Adresinde

ÇİFTLİK

ÇİFTLİK

Dr. Mehmet ALKAN

veya Kasaplık Hayvan Satının Hayvancılığımıza Vuracağı Darbe

Animal

Et İthalatı Çözüm Değildir

nokta

Dr. Mehmet ALKAN

SÜTTEKİ İLAÇ KALINTILARINI AZALTMAK İÇİN NELER YAPILMALI?

SütDünyası

infovet

Kurultay yük temposuyla başarılı geçti

Bursa VHO yeni hizmet bürosunu

TVHB'den Tarım ve Gıda Bakanlığı Değerlendirmesi

Kamuyu dışarı bildirdiler

AYDINLI VETERİNER HEKİMLER HİZMET BÜROLARINA KAVUŞTU

DERGİ VE KİTAPLAR

II. Türkiye Zoonotik Hastalıklar Sempozyumu Bildirileri Kitabı – Kene Kaynaklı Enfeksiyonlar

Dünya Hayvan Sağlığı Örgütü Hayvan Refahı Avrupa Bölgesel Semineri Kitabı

Türk Veteriner Hekimleri Birliği Tanıtım Kitabı (Türkçe - İngilizce)

III. Türk Veteriner Hekimliği Kurultayı Komisyon Raporları Kitabı

III. Türk Veteriner Hekimliği Kurultayı Sonuç Raporları Kitabı

III. Türkiye Zoonotik Hastalıklar Sempozyumu
Uluslararası Katılımlı, Sempozyum Kitabı

Dr. Mustafa Aydın ÇEVİK Anısına

II. TÜRKİYE ZONOTİK HASTALIKLAR SEMPOZYUMU

Kene Kaynaklı Enfeksiyonlar

Uluslararası Katılımlı

27-28 Kasım 2008 • TOBB Konferans Salonu / ANKARA

BİLDİRİ KİTABI

**DÜNYA HAYVAN SAĞLIĞI ÖRGÜTÜ
HAYVAN REFAHI
AVRUPA BÖLGESEL SEMİNERİ**

**OIE EUROPEAN REGIONAL MEETING
ON ANIMAL WELFARE**

16 - 17 Haziran 2009 | 16 – 17 June 2009
İstanbul - TÜRKİYE | İstanbul - TURKEY

Türk Veteriner Hekimleri Birliği
Turkish Veterinary Medical Association

Dünya Veteriner Birliği

Avrupa Veteriner Federasyonu

TÜRK VETERİNER HEKİMLERİ BİRLİĞİ

saygın ve stratejik bir meslek

World Veterinary Association

TÜRKİYE VETERİNER MEDİKAL DERNEĞİ
1954

Federation of Veterinarians of Europe

TURKISH VETERINARY MEDICAL ASSOCIATIONS

respected and strategical profession

1profession
vision
voice

TÜRK VETERİNER HEKİMLERİ BİRLİĞİ

III. TÜRK VETERİNER HEKİMLİĞİ KURULTAYI

**23-24-25 Nisan 2010
ANKARA**

KOMİSYON RAPORLARI KİTABI

Bu Kurultay Tarım ve Köyşleri Bakanlığı ve
TUBİTAK tarafından desteklenmektedir.

TÜRK VETERİNER HEKİMLERİ BİRLİĞİ

23-25 Nisan 2010 - ANKARA

SONUÇ RAPORLARI

Dr. Mustafa Aydın ÇEVİK Anısına

III.

TÜRKİYE ZONOTİK HASTALIKLAR SEMPOZYUMU

ULUSLARARASI KATILIMLI

01 – 02 Kasım 2010, ANKARA

www.zoonotik3.com

SEMPOZYUM KİTABI

İLETİŞİM

Dergi

Kuruluşundan bu yana yayın hayatına ilk kez 2001 Haziran ayında başlayan TVHB Dergisi yayın hayatını sürdürüyor. Yılda 4 sayı çıkarılması planlanan Dergimiz mevcut altyapı sebebiyle iki sayı olarak yılda 2 adet olmak üzere 4 dergi yayınlanmıştır.

Meslek Politikalarından, Bilimsel Makalelere, Konyeyden, Odalardan Haberlere profesyonel tasarımı ve baskısı ile meslek camiamızı gelişmeler konusunda bilgilendirmeye devam ediyor.

Web Sayfası

TVHB Web sayfası yeni düzenlemesiyle www.tvhb.org.tr adresinde sizlere bilgi sunmaya devam ediyor. TVHB Web sayfası, oldukça sık güncellenerek bilgisayarı olan herkesin ulaşım bilgileneceği, e-posta ile iletişim kurabileceği yapıyla Veteriner Hekimlere hizmet vermektedir.

e-posta

merkezkonseyi@tvhb.org.tr adresi ve web sistemimizde yer alan İLETİŞİM Bölümü Mail Formundan TVHB Merkez Konseyine ulaşabilirsiniz.

The screenshot shows the TVHB website homepage. The top navigation bar includes links for ANA SAYFA, TVHB HAYVANLARI, KURUMSAL, KUTUPHANE, and İLETİŞİM. A large banner image features a bouquet of flowers. Below the banner, there is a section titled "Arşivden bir basın açıklaması" with a sub-heading "Kucuk Hayvan Veteriner Hekimleri Derneği Kongre Komitesi". To the right, there is a search bar, a clock, a calendar for October 2010, and a sidebar with a "43. Büyük Kongre" announcement and "ODA BİLGİLERİ".

TÜRK VETERİNER HEKİMLERİ BİRLİĞİ 43. DÖNEM OLAĞAN GENEL KURUL DELEGELERİ

MERKEZ DELEGELERİ

Merkez Konseyi

1	Mehmet ALKAN	18	Namık Celal ÖZEKİN
2	Ender YARSAN	19	Erhan BİLGE
3	Arif ALTINTAŞ	20	Özcan AYDIN
4	Ali KOÇ	21	Turan NALBANTOĞLU
5	Kerim BİTLİSLİOĞLU	22	Ahmet ACAR
6	Erdoğan ŞAHİN	23	Yavuz AYBİRDİ
7	Mustafa TUFAN	24	Sinan SAĞLAM
8	Ümit ÇERÇEL	25	Mehmet Ali KUMRU
9	Aylin AYLANÇ	26	Hidayet BOZOĞLU
10	Mevlüt KÜÇÜK	27	Mahmut Zühtü ÇEVİK
11	Halis AKÇAY	28	Mehmet CÜCÜK
12	Halil EROL	29	Hüseyin KÜÇÜK
13	Pürhan Barbaros TUNCER	30	Ali İhsan AKIN
14	Yalçın BİLİCİ	31	Enver ÖZBEZEK
15	Cengiz ALDEMİR	32	Önder SEHAR
16	Tahir GONCAGÜL	33	Hüseyin SAKA
17	Yasin DEMİRKAN	34	Mevlüt GERÇEKÇİOĞLU

ADANA BÖLGESİ VETERİNER HEKİMLERİ ODASI DELEGELERİ - 7

35	Gaffar AKTOZ (Başkan)
36	Hacı Mulla TÜRKMEN
37	Zeki KAYA
38	Mehmet TUZCU
39	Osman SOLAK
40	Üzeyir CAN
41	Ali DEMİR

AFYON VETERİNER HEKİMLERİ ODASI DELEGELERİ - 7

47	M. Fatih BİRDANE (Başkan)
48	İsmail ATLI
49	İbrahim TEKİN
50	Zekeriya ERDURMUŞ
51	Ramazan AVCI
52	Mustafa TATAR
53	Hasan Hüseyin AŞKIN

ADİYAMAN VETERİNER HEKİMLERİ ODASI DELEGELERİ - 5

42	Mehmet GÜZEL (Başkan)
43	Erdal ÖZER
44	Seydi Vakkas DEMİR
45	Mehmet ESKİCİ
46	Orhan ÖZTÜRK

AKSARAY VETERİNER HEKİMLERİ ODASI DELEGELERİ - 5

54	Önder YILDIZ (Başkan)
55	Necip ÇEÇEN
56	Naci DUMAN
57	Muammer AKDOĞAN
58	Mustafa Selhan ALTINSOY

**AMASYA VETERİNER HEKİMLERİ ODASI
DELEGELERİ - 6**

- 59 Ebubekir ULUDAĞ (Başkan)
 60 Mehmet ERDEMİR
 61 M. Ali KİBAROĞLU
 62 Şenel ÇAVUŞOĞLU
 63 Yusuf TOSUN
 64 Mehmet DEMİR

**ANKARA BÖLGESİ VETERİNER HEKİMLERİ
ODASI DELEGELERİ - 11**

- 65 Ümit DUMAN (Başkan)
 66 Ayhan FİLAZİ
 67 Şakir Doğan TUNCER
 68 Necmettin TEKİN
 69 Selami KIBRIS
 70 Mücteba BİNİCİ
 71 Hüseyin DEDE
 72 Rahmi DEMİR
 73 Naci YAMAN
 74 Yalçın KÖKSAL
 75 Mustafa ÇETİNKAYA

**ANTALYA VETERİNER HEKİMLERİ ODASI
DELEGELERİ - 7**

- 76 M. Muammer SAYGILI (Başkan)
 77 Ramazan AKIN
 78 Barbaros H. YÜKSELEN
 79 İbrahim İNCE
 80 Ahmet ÖZTÜRK
 81 Tunay PALA
 82 M. Turan ÇELİK

**AYDIN VETERİNER HEKİMLERİ ODASI
DELEGELERİ - 7**

- 83 Yılmaz ÖZASLAN (Başkan)
 84 Ufuk SAYIN
 85 R. Erhan BAYSAN
 86 B. Nadir BİLDİK
 87 Muhsin TEMEL
 88 Üzeyir BAYGIN
 89 Serkan KURT

**BALIKESİR VETERİNER HEKİMLERİ ODASI
DELEGELERİ - 7**

- 90 Yücel AĞALAR (Başkan)
 91 Oğuz ŞENOL
 92 Mikdad BESNİ
 93 Muammer İMREK
 94 Mesut FİLİZCİLER
 95 Mustafa YETKİN
 96 Reşat AKTAŞ

**BOLU VETERİNER HEKİMLERİ ODASI
DELEGELERİ - 6**

- 97 Mehmet ALTUN (Başkan)
 98 Abdullah YÜCESAN
 99 Abdulkadir ASLAN
 100 Şerif Ali KARANFİL
 101 Ramazan GÜLER
 102 İsmail GÜRLEK

**BURDUR VETERİNER HEKİMLERİ ODASI
DELEGELERİ - 6**

- 103 Şahin BAKIR (Başkan)
 104 Yüksel GÜLDALİ
 105 Öztürk SARICA
 106 Mehmet GÜN
 107 Kazım ÜSTÜNER
 108 Fatih BÜLBÜL

**BURSA VETERİNER HEKİMLERİ ODASI
DELEGELERİ - 9**

- 109 Harun SEÇKİN (Başkan)
 110 Hıdır BAYÜLGEN
 111 Levent ÖZBİLGİN
 112 Bahri YILDIZ
 113 Volkan AKYOL
 114 Gürsel SÖNMEZ
 115 Salih ÇİÇEK
 116 Kemal BAYRAKTAR
 117 Ahmet CEBECİ

**ÇANAKKALE VETERİNER HEKİMLERİ ODASI
DELEGELERİ - 6**

- 118 Burhan BAĞCI (Başkan)
 119 Süleyman ÖZTÜRK
 120 Fitnat PAŞALIOĞLU
 121 Cafer ÇAKMAK
 122 Metin OKUMUŞ
 123 Onur DOĞANOĞLU

**ÇORUM VETERİNER HEKİMLERİ ODASI
DELEGELERİ - 5**

- 124 Ahmet TÜFEKÇİ (Başkan)
 125 Necati YÜCE
 126 Fatih BAHTİYAR
 127 Abdulmecit BAYRAK
 128 Ruhi GÜZEL

**DENİZLİ VETERİNER HEKİMLERİ ODASI
DELEGELERİ - 6**

- 129 Mehmet Ali UZAKGİDER (Başkan)
 130 Hasan ÇELİKBİLEK
 131 Ali BARUT
 132 Durmuş İVGİN
 133 Fahrettin ÇETİN
 134 Ali ALTINER

**DİYARBAKIR BÖLGESİ VETERİNER
HEKİMLERİ ODASI DELEGELERİ - 6**

- 135 Denizhan KURT (Başkan)
 136 Hacı ÖZMEZ
 137 Adem AYDIN
 138 Nedim YAŞLI
 139 Sinan AKYÜZ
 140 Mustafa ELVEREN

**ELAZIĞ BÖLGESİ VETERİNER HEKİMLERİ
ODASI DELEGELERİ - 7**

- 141 Orhan ÖZBEY (Başkan)
 142 Erol AYDIN
 143 Osman KAYA
 144 Nihat ÇİÇEK
 145 Mehmet ERCAN
 146 Veysel UZUN
 147 Murat AL

**ERZİNCAN VETERİNER HEKİMLERİ ODASI
DELEGELERİ - 5**

- 148 Mahmut YAĞCIOĞLU (Başkan)
 149 Adem TOKLU
 150 Ali KAYA
 151 Burak COŞKUNFIRAT
 152 Nadir YILMAZ

**ERZURUM VETERİNER HEKİMLERİ ODASI
DELEGELERİ - 6**

- 153 Fikret ÇELEBİ (Başkan)
 154 Ömer ÖZAL
 155 Salih YAZICI
 156 Ahmet TEMUR
 157 M. Sinan AKTAŞ
 158 Salim PEHLUVAN

**ESKİŞEHİR VETERİNER HEKİMLERİ ODASI
DELEGELERİ - 6**

- 159 İrfan GÜNEL (Başkan)
 160 Gürkan İLHAN
 161 Zekeriya AVCI
 162 Ahmet KÖKSAL
 163 Mehmet KIZILINLER
 164 Uğur GÖRÜR

**GAZİANTEP VETERİNER HEKİMLERİ ODASI
DELEGELERİ - 6**

- 165 Mehmet SATIL (Başkan)
 166 Ahmet AVCI
 167 M. Akif ASLANPAY
 168 Mehmet ALKANAT
 169 Yakup GÜNDÜZ
 170 Ali ER

**GİRESUN VETERİNER HEKİMLERİ ODASI
DELEGELERİ - 5**

- 171 Derviş KARA (Başkan)
 172 Lütfü SARIKAYA
 173 Alaeddin BAYRAM
 174 Eyüp CİNAL
 175 Mehmet YILMAZ

**HATAY VETERİNER HEKİMLERİ ODASI
DELEGELERİ - 6**

- 176 Yahya HAMURCU (Başkan)
 177 Ali KARAÇAY
 178 Şerif GÜNEŞ
 179 Sevda PEHLİVANLAR ÖNEN
 180 Ali HOROZ
 181 Ayhan KAYA

**ISPARTA VETERİNER HEKİMLERİ ODASI
DELEGELERİ - 5**

- 182 Yaşar GÜNAYDIN (Başkan)
 183 Ali Ercan TAÇ
 184 Vedat HALICIOĞLU
 185 Hamdi BALCI
 186 Ali SAYGICI

**İSTANBUL VETERİNER HEKİMLERİ ODASI
DELEGELERİ - 12**

- 187 Murat ARSLAN (Başkan)
 188 Tahsin YEŞİLDERE
 189 Oktay DEPREM
 190 Azmi YÜKSEL
 191 Edip KOCAMAN
 192 Gülhan TÜRKAY HOŞTÜRK
 193 Suphi Erdem ACAR
 194 Okan ÜNSAÇ
 195 Güven SELBES
 196 Mustafa Oktay AKSU
 197 Teoman ASLAN
 198 Alper YILMAZ
 199 Necati BOZKURT

**İZMİR VETERİNER HEKİMLERİ ODASI
DELEGELERİ - 9**

- 200 Suat ÇELİKEL (Başkan)
 201 Mustafa YALÇIN
 202 Fevzi TOPRAK
 203 Güler TUNÇOKU
 204 Gülay ÖZKAYNAK
 205 Cevher KAYA
 206 Hayri CİVELEKOĞLU
 207 İbrahim KAYA
 208 İlyas ÖZATA

**KAHRAMANMARAŞ VETERİNER HEKİMLERİ
ODASI DELEGELERİ - 6**

- 209 Eray ŞENAY (Başkan)
 210 Zeki GÖZÜKARA
 211 Halil MEŞE
 212 Ali UĞURLU
 213 Oktay KARADENİZ
 214 H. Mustafa ÇINGİLİ

**KARAMAN VETERİNER HEKİMLERİ ODASI
DELEGELERİ - 5(4)**

- 215 Cahit CENK (Başkan)
 216 Tuğrul ÇATAV
 217 İsa ŞAHİN
 218 M. Akif YAKARŞİMŞEK

**KARS VETERİNER HEKİMLERİ ODASI DELE-
GELERİ - 6**

- 219 Yavuz ÖZTÜRKLER (Başkan)
 220 Salih OTLU
 221 Mete CİHAN
 222 Alkan KAMİLOĞLU
 223 Özgür AKSOY
 224 Mehmet Fatih KILINÇ

**KASTAMONU VETERİNER HEKİMLERİ
ODASI DELEGELERİ - 5**

- 225 İlhan UZUN (Başkan)
 226 Fazıl DELİGÖZOĞLU
 227 Ahmet ALAY
 228 Serkan ÇAVUŞ
 229 Esat SÖYLEMEZ

**KAYSERİ BÖLGESİ VETERİNER HEKİMLERİ
ODASI DELEGELERİ - 7**

- 230 Akif BAŞOL (Başkan)
 231 Latif BÜBER
 232 Ali BORAZAN
 233 Faruk YILMAZ
 234 B. Niyazi KILIÇKAYA
 235 Salim KALFAOĞLU
 236 Ergün TUĞLUK

**KIRŞEHİR VETERİNER HEKİMLERİ ODASI
DELEGELERİ - 5**

- 237 Mustafa ÇAM (Başkan)
238 Mustafa TULGA
239 Şuayip ÇAVUMİRZA
240 Can ARSLAN
241 Ali Osman BİLGİN

**KOCAELİ BÖLGESİ VETERİNER HEKİMLERİ
ODASI DELEGELERİ - 5**

- 242 Orhan ALTUNTAŞ (Başkan)
243 Coşkun BİNİCİ
244 Cevat ALTINTAŞ
245 Tekin ASLAN
246 Selim SANDALI

**KONYA VETERİNER HEKİMLERİ ODASI
DELEGELERİ - 9**

- 247 Ramazan GÜRBÜZ (Başkan)
248 Mehmet Ali İMAMOĞLU
249 Ahmet CİVCİK
250 H. Hüseyin HADİMLİ
251 Hasan GÜZELBEKTAŞ
252 Gürkan UÇAR
253 Uğur USLU
254 Mustafa GARİP
255 Kamil ÜNEY

**KÜTAHYA VETERİNER HEKİMLERİ ODASI
DELEGELERİ - 5**

- 256 İ. Cengiz ÇOBANKAYA (Başkan)
257 Hayati ULUYURT
258 Alper TAMER
259 A. Muhittin YALDIZ
260 A. Cihan ULUSOY

**MALATYA VETERİNER HEKİMLERİ ODASI
DELEGELERİ - 6**

- 261 Ertuğrul ÖZDEMİR (Başkan)
262 Nedim ŞAHİNGİL
263 Ali SONKAYA
264 Hasan KORKMAZ
265 İsmail CERİTLİ
266 Ragıp KARA

**MANİSA VETERİNER HEKİMLERİ ODASI
DELEGELERİ - 6**

- 267 Hasan ERYILMAZ (Başkan)
268 Merter YILDIZ
269 Doğan ENSİVRİ
270 Cem ÇERKEZLER
271 Pınar KÖKCÜ MUSTAFAOĞLU
272 Süleyman BACINOĞLU

**MERSİN VETERİNER HEKİMLERİ ODASI
DELEGELERİ - 7**

- 273 M. Kemal İLCAY (Başkan)
274 Tuncay KINACI
275 Bektaş ŞENAY
276 Bülent ÇELİKCAN
277 Ahmet OLCAY
278 Muhittin ÖZANAR
279 Abdurrahman YÜKSEL

**MUĞLA VETERİNER HEKİMLERİ ODASI
DELEGELERİ - 6**

- 280 Yusuf KAYACIK (Başkan)
281 Musa YAPICI
282 Yalçın SÜREN
283 Uğur Salih EROĞLU
284 Aytunç KAYRAKÇI
285 Mehmet ÇANGA

**NEVŞEHİR VETERİNER HEKİMLERİ ODASI
DELEGELERİ - 5**

- 286 Recep CENGİZ (Başkan)
287 İrfan AYKEMEZ
288 Mehmet BİLGİN
289 Fatih KUZUGÜDEN
290 Hüseyin ÇALIK

ORDU VETERİNER HEKİMLERİ ODASI - 5

- 291 Taner CANBULUT (Başkan)
292 Sadi SADIKOĞLU
293 Ersin SOYDAN
294 Günay KARAAĞAÇ
295 Fahri YELEKİN

**SAKARYA BÖLGESİ VETERİNER HEKİMLERİ
ODASI DELEGELERİ - 6**

- 296 Mustafa YILDIZ (Başkan)
 297 Metin DUMAN
 298 Cumhur ÖZDEMİR
 299 İsmail CAN
 300 Yüksel ERDOĞAN
 301 Avni AYDIN

**SAMSUN BÖLGESİ VETERİNER HEKİMLERİ
ODASI DELEGELERİ - 7**

- 302 Murat FINDIK (Başkan)
 303 Şinasi UMUR
 304 Ziya HİÇYILMAZ
 305 Ahmet PİLAN
 306 Nurhan İŞLER
 307 Hidayet TÜRE
 308 Ali Orhan ÜÇÜNCÜ

**SİVAS BÖLGESİ VETERİNER HEKİMLERİ
ODASI DELEGELERİ - 5**

- 309 Özcan KARATAŞ (Başkan)
 310 Ahmet KOÇAK
 311 Fatih ERDOĞAN
 312 Kürşat YILMAZ
 313 Saim ÖZDAL

**ŞANLIURFA VETERİNER HEKİMLERİ ODASI
DELEGELERİ - 6**

- 314 Abdullah AÇIKGÖZ (Başkan)
 315 Mahmut ÖKTEN
 316 Ali ÇİRİŞ
 317 Halil RUŞEN
 318 Sinan CEVİZLİ
 319 Mehmet KILIÇ

**TRABZON BÖLGESİ VETERİNER HEKİMLERİ
ODASI DELEGELERİ - 6**

- 320 Sebahattin YAZICI (Başkan)
 321 Okan BARUTÇU
 322 Halil İbrahim GEBİÇ
 323 Emin SEVİNÇ
 324 Süleyman AKPINAR
 325 Yüksel ÇİL

**TRAKYA BÖLGESİ VETERİNER HEKİMLERİ
ODASI DELEGELERİ - 7**

- 326 Erdal İLGÜ (Başkan)
 327 Cumhur NARÇIN
 328 Serdar SAKINIR
 329 Caner RENKLİ
 330 Semih YAMAÇ
 331 Hidayet KAHVECİ
 332 Ömer Şükrü COŞAR

**UŞAK VETERİNER HEKİMLERİ ODASI DELE-
GELERİ - 5**

- 333 Mustafa AYDIN (Başkan)
 334 Kadir USLU
 335 Ömer BİÇER
 336 Levent ATASEVEN
 337 Sabahattin ERONAT

**VAN VETERİNER HEKİMLERİ ODASI
DELEGELERİ - 6**

- 338 Yakup Can SANCAK (Başkan)
 339 İhsan KELEŞ
 340 Hasan Hüseyin ARI
 341 Abuzer TAŞ
 342 Bahattin ÇAK
 343 Özyay İLHAN

**YOZGAT VETERİNER HEKİMLERİ ODASI
DELEGELERİ - 5**

- 344 Çağrı Çağlar SİNMEZ (Başkan)
 345 Erdoğan SADEF
 346 Mehmet ERDEN
 347 Basri CANKUR
 348 İlker İPEK

**ZONGULDAK VETERİNER HEKİMLERİ
ODASI DELEGELERİ - 6**

- 349 Önder ALKAN (Başkan)
 350 Cenk İNCEDAYI
 351 Erdem SANCAR
 352 Ramazan KILIÇ
 353 A. Fikri KIZMAZ
 354 Yunis KARAİL

BİLANÇO

TÜRK VETERİNER HEKİMLERİ BİRLİĞİ MERKEZ KONSEYİ
30/09/2010 TARİHLİ AYRINTILI BİLANÇO

AKTİF (VARLIKLAR)		(TL)		PASİF (KAYNAKLAR)	
AÇIKLAMA		AÇIKLAMA			
I-DÖNEN VARLIKLAR		I-KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR			
A-Hazır Değerler	516.161,26	C-Diğer Borçlar	1.883,39		
1-Kasa	2.651,79	4-Personel Borçlar	88,75		
3-Bankalar	513.499,37	5-Diğer Çeşitli Borçlar	1.794,64		
5-Diğer Hazır Değerler	10,10	F-Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülük.	5.087,54		
D-Diğer Alacaklar	547.064,88	1-Ödenecek Vergi ve Fonlar	4.073,06		
5-Diğer Alacaklar	547.064,88	2-Ödenecek Sosyal Güv. Kesintileri	1.014,48		
H-Diğer Dönen Varlıklar		KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR TOPLAMI			6.970,93
4-Peşin Ödenen Vergiler ve Fonlar		III-ÖZKAYNAKLAR			
DÖNEN VARLIKLAR TOPLAMI	1.063.226,14	D-Geçmiş Yıllar Karları	968.431,73		
II-DURAN VARLIKLAR		F-Dönem Net Karı (Zararı)	137.831,48		
C-Mali Duran Varlıklar	50.000,00	ÖZKAYNAKLAR TOPLAMI			1.106.263,21
6-Bağlı Ortaklıklar	50.000,00	PASİF (KAYNAKLAR) TOPLAMI			1.113.234,14
D-Maddi Duran Varlıklar	8,00	GENEL TOPLAM			1.113.234,14
5-Taşınlar	1,00				
6-Demirbaşlar	7,00				
10-Verilen Avanslar					
DURAN VARLIKLAR TOPLAMI	50.008,00				
AKTİF (VARLIKLAR) TOPLAMI	1.113.234,14				
GENEL TOPLAM	1.113.234,14				

TÜRK VETERİNER HEKİMLERİ BİRLİĞİ MERKEZ KONSEYİ
30/09/2010 TARİHLİ AYRINTILI GELİR TABLOSU

(TL)		
AÇIKLAMA		
A-BRÜT SATIŞLAR		238.570,00
4-Bağışlar	238.570,00	
C-NET SATIŞLAR		238.570,00
BRÜT SATIŞ KARI VEYA ZARARI		238.570,00
E-FAALİYET GİDERLERİ (-)		-130.367,93
3-Genel Yönetim Giderleri (-)	-128.567,93	
FAALİYET KARI VEYA ZARARI		108.202,07
F-DİĞER FAAL. OLAĞAN GELİR VE KARLAR		29.629,41
3-Faiz Gelirleri	29.629,41	
OLAĞAN KAR VEYA ZARAR		137.831,48
DÖNEM KARI VEYA ZARARI		137.831,48
DÖNEM NET KARI VEYA ZARARI		137.831,48

TVHB İKTİSADİ İŞLETMESİ
30/09/2010 TARİHLİ AYRINTILI BİLANÇO

AKTİF (VARLIKLAR)		(TL)		PASİF (KAYNAKLAR)	
AÇIKLAMA				AÇIKLAMA	
I-DÖNEN VARLIKLAR		117.583,21		III-KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	
A-Hazır Değerler	6.564,53			B-Ticari Borçlar	1.140,95
1-Kasa	518,12			5-Diğer Ticari Borçlar	1.140,95
3-Bankalar	5.665,56			C-Diğer Borçlar	115.420,40
5-Diğer Hazır Değerler	380,85			4-Personel Borçlar	18,05
C-Ticari Alacaklar	100.152,47			5-Diğer Çeşitli Borçlar	115.402,35
1-Alıcılar	100.152,47			D-Alınan Avanslar	500,00
D-Diğer Alacaklar	63,41			2-Alınan Diğer Avanslar	500,00
5-Diğer Çeşitli Alacaklar	63,41			F-Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülük.	2.501,34
E-Stoklar	8.760,64			1-Ödenecek Vergi ve Fonlar	1.850,66
4-Ticari Mallar	8.760,64			2-Ödenecek Sosyal Güv. Kesintileri	650,68
H-Diğer Dönen Varlıklar	2.042,16			V-ÖZKAYNAKLAR	
1-Devreden K.D.V.	993,43			C-Kar Yedekleri	84,14
4-Pesin Ödenen Vergiler ve Fonlar	1.048,73			1-Yasal Yedekler	84,14
II-DURAN VARLIKLAR		7.617,43		D-Geçmiş Yıllar Karları	9.470,36
D-Maddi Duran Varlıklar	7.617,43			1-Geçmiş Yıllar Karları	9.470,36
6-Demirbaşlar	9.473,73			E-Geçmiş Yıllar Zararları (-)	-42.839,53
8-Birikmiş Amortismanlar (-)	-1.856,3			1-Geçmiş Yıllar Zararları (-)	-42.839,53
				F-Dönem Net Karı (Zararı)	38.922,98
				1-Dönem Net Karı	38.922,98
				2-Dönem Net Zararı (-)	
AKTİF (VARLIKLAR) TOPLAMI		125.200,64		PASİF (KAYNAKLAR) TOPLAMI	125.200,64

TVHB İKTİSADİ İŞLETMESİ
30/09/2010 TARİHLİ AYRINTILI GELİR TABLOSU

			(TL)
AÇIKLAMA			
A-BRÜT SATIŞLAR		122.757,00	
1-Yurtiçi Satışlar	122.757,00		
C-NET SATIŞLAR		122.757,00	
D-SATIŞLARIN MALİYETİ (-)		-20.904,72	
2-Satılan Ticari Mallar Maliyeti (-)	-2.516,25		
3-Satılan Hizmet Maliyeti (-)	-18.388,47		
BRÜT SATIŞ KARI VEYA ZARARI			101.852,28
E-FAALİYET GİDERLERİ (-)		-62.892,71	
3-Genel Yönetim Giderleri (-)	-62.892,71		
FAALİYET KARI VEYA ZARARI			38.959,57
F-DİĞER FAAL. OLAĞAN GELİR VE KARLAR		681,68	
A-Faal.İlgili Diğ.Ola.Gelir ve Karlar	681,68		
G-DİĞER FAAL. OLAĞAN GİDER VE ZARAR. (-)		-5,30	
7-Diğer Olağan Gider ve Zararlar (-)	-5,30		
OLAĞAN KAR VEYA ZARAR			39.635,95
J-OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR (-)		-712,97	
3-Diğer Olağandıışı Gider ve Zarar. (-)	-712,97		
DÖNEM KARI VEYA ZARARI			38.922,98
DÖNEM NET KARI VEYA ZARARI			38.922,98

TAHMİNİ BÜTÇE - 44. DÖNEM

TÜRK VETERİNER HEKİMLERİ BİRLİĞİ MERKEZ KONSEYİ			
44. DÖNEM BÜTÇE TASLAĞI			
GELİRLER	TL	GİDERLER	TL
Önceki Dönem Devir	516.161	Personel Giderleri	240.000
Oda Payları	440.000	Kira Giderleri	40.000
Bakanlık Ödentisi	50.000	Posta +Telefon + Kargo Giderleri	50.000
Faiz Gelirleri	10.000	Su + Yakıt + Elektrik Giderleri	10.000
Bağışlar	20.000	İlan + Noter + Muhasebe + Avukat	20.000
Çeşitli Alacaklar	547064	Danışmalık ve Diğer Hizmet Alımları	50.000
		Uluslararası Dernek Aidatları	50.000
		Taşıt İşletim Giderleri	20.000
		Hizmet Binası Alımı veya Yapımı	910.000
		Diğer Faliyet Giderler	160.000
		Öğrenci Burs ve Yardım Giderleri	31.431
		Çeşitli Borçlar	1.794
Toplam	1.583.225	Toplam	1.583.225

TÜRK VETERİNER HEKİMLERİ BİRLİĞİ İKTİSADİ İŞLETMESİ			
44. DÖNEM BÜTÇE TASLAĞI			
GELİRLER	TL	GİDERLER	TL
Önceki Dönem Devir	6.564	Personel Giderleri	30.116
Reklam Gelirleri	100.000	Posta +Telefon + Kargo Giderleri	10.000
Faiz Gelirleri	1.400	Su + Yakıt + Elektrik Giderleri	10.000
Matbu Evrak Gelirleri	100.000	İlan + Noter + Muhasebe + Avukat	50.000
Ticari Alacaklar	100.152	Basım, Yayım Giderleri	25.000
		Diğer Giderler	67.000
		Ticari Borçlar	116.000
Toplam	308.116	Toplam	308.116

TÜRK VETERİNER HEKİMLERİ BİRLİĞİ DENETLEME KURULU RAPORU (43. DÖNEM)

Denetleme Kurulumuz 22.11.2008 tarihinde ilk toplantısını yapmış ve 43 dönem görevine başlamıştır. Denetleme Kurulumuz Merkez Konseyinin 31.10.2008-31.10.2010 tarihleri arasındaki çalışmalarını idari ve mali yönden denetlemiştir. Denetleme Kurulu 06.11.2010 tarihinde yaptığı toplantı sonunda Türk Veteriner Hekimleri Birliği 44. dönem Büyük Kongresine sunulmak üzere aşağıdaki raporu düzenlemiştir.

İdari Denetim;

Değişik tarihlerde yapılan incelemelerde;

15-16 Kasım 2008 tarihinde yapılan 43. Olağan Büyük Kongre sonucu oluşan Merkez Konseyinin 20 Kasım 2008 tarihinde yaptığı ilk toplantısında gizli oyla görev bölümü yaparak görevine başladığı belirlenmiştir.

Merkez Konseyi toplantılarının, 6343 Sayılı Kanunda belirtilen en az 15 günde bir toplantı yapılması hükmüne uygun olarak toplandığı, acil gündem maddelerinin bulunması halinde süreye bakılmaksızın daha erken toplantıların yapıldığı da tespit edilmiştir.

Toplantıda alınan kararların toplantı defterine yazıldığı ve toplantıya katılan üyeler tarafından eksiksiz imzalandığı,

Alınan kararların takip edilerek titizlikle yerine getirildiği,

Defterlerin temiz ve düzenli tutulduğu,

Gelen ve giden evrak kayıtlarını düzenli bir şekilde tutulduğu,

İşlemi tamamlanan defter, dosya ve yazışmaların saklama sürelerine uygun olarak arşivlenerek muhafaza edildiği,

Mesleki faaliyet ve girişimler ile meslek mensuplarının haklarını aramada muhatap kurum ve kuruluşlarla olumlu bir diyalog ortamının sağlandığı,

Yapılan toplantı ve ziyaretlerle bölge odaları ile sürekli irtibatla bulunduğu,

Odalar ile bilgisayar ağı kurulduğu, Türk Veteriner Hekimleri Birliği WEB sayfası ve e-posta yolu ile gelişmeleri üyelerine ve kamuoyuna aktardıkları,

TVHB Dergisinin çıkarılmasına devam edildiği,

Dönem içinde meslek politikaları ve meslek sorunları üzerine kongre, sempozyum, panel, konferans, basın toplantısı vb. etkinlikler düzenlendiği,

8 yıl aradan sonra III. Türk Veteriner Hekimliği Kurultayının toplandığı

Mesleğimizle ilgili kurum ve kuruluşların çalışmalarına katılım sağlandığı,

Meslekle ilgili hukuk ve mevzuat çalışmaları yakından takip edilerek görüş ve öneriler hazırlandığı, gerektiğinde müdahil olduğu,

2010 yılında yasalaşan 5699 Sayılı "Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu" nun yasalaşma sürecinde mesleğimiz çıkarları doğrultusunda önemli katkıların sağlandığı,

Türk Veteriner Hekimleri Birliği çalışmalarının yazılı ve görsel basında yer alması için gerekli çalışmaların yapıldığı,

Mesleki eğitim sorunları ve çözüm yollarını tartışmak üzere Fakülte Dekanları toplantılarının sürekli hale dönüştürüldüğü ve bu toplantılara Merkez Konseyi Başkanının sürekli katılımının sağlandığı,

Mali Denetim:

Merkez Konseyi çalışmaları mali yönden incelendiğinde,

TVHB Merkez Konseyinde 2002 yılından beri Tek Düzen Muhasebe Sistemine ve Bilanço Esasına göre defter tutulmaya başlandığı,

Harcamaların usulüne uygun olarak yapıldığı, Gider Belgelerinin düzenli bir şekilde kayıt, dosyalama işlemlerinin mevzuata ve usulüne uygun olarak yapıldığı,

İktisadi işletme faaliyetlerinin mevzuata uygun olarak yürütüldüğü,

Bu çalışma döneminde de birçok bölge odamızın hizmet binasına kavuştuğu tespit edilmiş olup, Merkez konseyinin 42. dönemde olduğu gibi bina alımı sırasında, maddi desteğe ihtiyacı olan odalara gerekli desteği vermeye devam ettiği,

Odaların İktisadi işletme ve Merkez Konseyi katkı payı borçlarının ödenmesi ile ilgili olarak müteaddit defalar odalara yazı yazdığı tespit edilmiştir. Ancak iktisadi işletme borçları ödenmekle birlikte bazı odaların katkı paylarını hiç ödemedikleri halde bunların tahsili için hiçbir yasal işlem yapılmadığı tespit edilmiştir.

Vergilerin ve çalışan personelin sigorta primlerinin düzenli bir şekilde ödendiği, birikmiş sigorta ve prim borcunun bulunmadığı,

Demirbaş alımlarının Merkez Konseyi Kararları doğrultusunda yapıldığı görülmüştür.

Bütün bu faaliyetler sonucunda 30.10.2010 tarihi itibarıyla gelir durumu incelendiğinde, TVHB Merkez Konseyinin 516.161.00 TL. ve İktisadi işletmenin 6564 TL. banka hesabında filem bulunduğu, Bunun yanında, Merkez Konseyinin 547.064.00 TL İktisadi işletmenin de 101.152.00 TL alacağı olduğu belirlenmiştir.

Tespitler:

Merkez Konseyi çalışmalarının denetiminde dikkati çeken bazı tespitlerimiz bulunmaktadır. Bunlar; Merkez Konseyi ve odaların hizmetlerinde kurumsal yapılanmada ilerlemeler kaydedildiği ancak tam bir kurumsal yapılaşmanın gerçekleşmediği görülmektedir. Kurumsal yapılanmanın tamamlanması yönünde çalışmalar arttırılmalıdır. Bu konuda Odalarımızın da gerekli çabayı göstermesi gerekir.

TVHB yi temsil eden Merkez Konseyinin; 6343 sayılı kanunla verilen sorumluluklar gereği ülke genelinde veteriner hekim sayılarını, kamu ve kamu dışı çalışan veteriner hekimlerle ilgili her türlü istatistiki bilgilere sahip olması gerekir. Ancak; Merkez Konseyinde bu konuda sağlıklı bilgi olmadığı tespit edilmiştir. Bunun için tüm odaların bilgisayar ortamında kayıtlarını ve düzenlenen çalışma belgelerinin de takibini sağlayacak bir program yaptırılarak bu bilgilerin bilgisayar ortamında takibinin sağlanması uygun olacaktır.

Kurumsal yapılaşmanın en önemli şartlarından birisi olması nedeniyle Türk Veteriner Hekimler Birliği Merkez Konseyi hizmetlerini kendine ait bir binada yürütmesi faydalı olacaktır.

Sonuç olarak yapılan inceleme ve denetim sonucunda iş ve işlemlerde usul ve mevzuata aykırı bir durum görülmediği, Birliğimizin 43. Dönemi içerisinde, önemli etkinliklerde ve faaliyetlerde bulunduğu memnuniyetle tespit edilmiş olup,

Büyük Kongrenin tasviplerine arz ederiz. 27 Kasım 2010

Denetleme Kurulu Üyesi
Dr. Hüseyin KÜÇÜK

Denetleme Kurulu Üyesi
Ali İhsan AKIN

Denetleme Kurulu Üyesi
Enver ÖZBEZEK

VETERİNER HEKİMLERİ ODALARI İLETİŞİM BİLGİLERİ

ODA ADI	BAŞKAN	TEL	FAX	E_MAIL	CEP
Adana (301) ODA (1955) Adres: Ulu Cami Mah. Ulus Cad. 20. Sok. No:1 Taşköprü Karşısı Seyhan / ADANA	Gaffar AKTOZ	0322 321 24 15 0322 352 31 40	0322 321 24 87 0322 351 10 28	gaffaraktoz@gmail.com adanavho@tvhb.org.tr	0532 277 91 78
Adıyaman (302) ODA (2007) Adres: Mehmet Akif Mah. 504 Sok. No:4 ADIYAMAN	Mehmet GÜZEL	0416 213 11 55 0416 213 11 55	0416 216 49 98	info@adiyamanvho.com	0532 425 09 78
Afyon (303) ODA (1968) Adres: 3.Vakıf İşhanı Kat:6 No:42 Ordu Bulvarı AFYON	Doç. Dr. Fatih BİRDANE	0272 214 93 09 - 225 0272 214 41 31	0272 214 41 31	fatihbirdane@yahoo.com	0542 663 42 04
Aksaray (368) ODA (1998) Adres: Hacı Hasanlı Mh. Postahane Cad. 716.Sk. Varol Apt. 14/4 AKSARAY	Önder YILDIZ	0382 212 25 30 0382 213 45 67	0382 213 45 67	aksarayvho@tr.net	0542 656 71 78
Amasya (305) ODA (2005) Adres: Piriñççi Mah. Sahil Sok. Ezgi Apt. No:7/2 AMASYA	Ebubekir ULUDAĞ	0358 212 36 30	0358 212 36 30	ebubekiruludag@msn.com	0533 360 56 99 0505 405 16 75
Ankara (306) ODA (1954) Adres: Sağlık 1 Sok. No:36/3 Kızılay / ANKARA	Ümit DUMAN	0312 431 62 75	0312 433 12 42	uduman@avho.org.tr iletisim@avho.org.tr	0532 523 49 46
Antalya (307) ODA (1978) Adres: Konuksever Mah. Gazi Blv. No:314 Muratpaşa / ANTALYA	M. Muammer SAYGILI	0242 325 92 14	0242 325 93 53	antvho@hotmail.com	0532 276 97 16
Aydın (309) ODA (1994) Adres: Cumhuriyet Mah. Çine Cad.1959 Sok. Ulvi Bey Apt. No:29 Kat:1/1 AYDIN	Yılmaz ÖZASLAN	0256 214 04 36-35	0256 214 04 35	aydinvho@hotmail.com veterinerhekimoda@hotmail.com	0542 523 56 40
Balıkesir (310) ODA (1954) Adres: Eski Kuyumcular Mah. Atalar Cad. Tütüncü Apt. No 23/8. PK 102 BALIKESİR	Yücel AĞALAR	0266 249 14 90 0266 245 83 37	0266 244 33 02	bilgi@balikesir-vho.org.tr	0532 271 81 16 Kenan:0505 320 07 19

ODA ADI	BAŞKAN	TEL	FAX	E_MAIL	CEP
Bolu (314) ODA (1994) Adres: Borazanlar Mah. Hürriyet Cad. Kubaoğlu Apt. No:61 Kat:1 Daire:7 BOLU	Mehmet ALTUN	0374 215 35 74	0374 215 35 74	mehmetaltunbvho@hotmail.com	0532 497 84 57
Burdur (315) ODA (1992) Adres: Bahçelievler Mah. Atatürk Cad. No:28 Kat:1 BURDUR	Şahin BAKIR	0248 233 66 55 0248 234 34 76	0248 233 66 55 0248 234 34 76	sahin_bakir@hotmail.com	0532 614 12 37
Bursa (316) ODA (1954) Adres: B.A.O.B. Bursa Akademik Odalar Birliği Yerleşkesi Odunluk Mh. Kale Cd. A2 Blok Kat:3 No:20 Nilüfer / BURSA	Harun SEÇKİN	0224 452 48 54	0224 452 48 50	harunseckin62@hotmail.com b.v.h.o@hotmail.com	0532 431 92 74
Çanakkale (317) ODA (1994) Adres: İsmet Paşa Mah. Demircioğlu Cad. No:53 Kat:2 ÇANAKKALE	Burhan BAĞCI	0286 212 22 74	0286 212 27 72	vet.hekim.odasi17@hotmail.com	0542 214 19 49
Çorum (319) ODA (2009) Adres: Emniyet Müdürlüğü Karşısı Emniyet Sokak Benderli İş Merkezi Kat:4 No:24 ÇORUM	Ahmet TÜFEKÇİ	0364 224 74 31	0364 224 75 31		0532 572 89 08
Denizli (320) ODA (1992) Adres: Atalar Mah. 954.Sok. No:11/1 DENİZLİ	Mehmet Ali UZAKGİDER	0258 212 54 99 0258 265 72 73	0258 212 54 87 0258 262 48 94	maliuzakgider@mynet.com alibeyduman_20@hotmail.com	0532 774 74 29
Diyarbakır (321) ODA (1954) Adres: İnaloğlu Cad. Oryal 14 Apt. Zemin Kat No:1 Yenişehir / DIYARBAKIR Ofis:Gazi Cad. Halk Pasajı No:159/C Mardin Kapı / DIYARBAKIR	Denizhan KURT	0412 224 80 06	0412 224 80 06	deniz212112@hotmail.com	0532 221 66 27
Elazığ (323) ODA (1971) Adres: Veteriner Kontrol Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü Lokali ELAZIĞ	Doç Dr. Orhan ÖZBEY	0424 237 00 00-3941 0424 238 83 48	0424 238 81 73	oozbey@firat.edu.tr	0532 334 94 37
Erzincan (324) ODA (2002) Adres: Halit Paşa Cad. Murat İş Hanı. No 308 ERZİNCAN	Mahmut YAĞCIOĞLU	0446 214 58 30	0446 214 58 30	mahmutyagcioglu@gmail.com	0532 294 31 53

ODA ADI	BAŞKAN	TEL	FAX	E_MAIL	CEP
Erzurum (325) ODA (1954)	Prof. Dr. Fikret ÇELEBİ Adres: Atatürk Üniversitesi Veteriner Fakültesi Fizyoloji A.B.D. İlca-ERZURUM	0442 631 41 93	0442 631 41 88	fncelebi@atauni.edu.tr fncelebi@hotmail.com	0532 548 56 10
Eskişehir (326) ODA (1954)	İrfan GÜNEL Adres: Akarbaşı Mah. Atatürk Blv. Varol Apt. No:6 Daire:4 ESKİŞEHİR	0222 221 74 80	0222 221 74 80	irfangunel@gmail.com evho26@gmail.com	0532 452 65 32
Gaziantep (327) ODA (1990)	Mehmet SATIL Adres: Halı Sarayı 2. Kat No: 205 Şehitkamil / GAZİANTEP	0342 326 20 29	0342 326 20 12	ceylansatili@mynet.com	0533 429 75 22
Giresun (328) ODA (1994)	Derviş KARA Adres: Sultan Selim Mah. Ertur Otel Karşısı 5/6 GİRESUN	0454 215 00 95 0454 214 11 41	0454 215 00 95	derviskara28@gmail.com	0533 433 88 22
Hatay (331) ODA (1992)	Yahya HAMURCU Adres: Şehit Osman Durmuş Cad. Feza Civelek İş Hanı. No 36 Antakya/HATAY	0326 225 33 83	0326 225 33 34	yahyahamurcu@gmail.com 31hvho@gmail.com	0532 342 95 33
İsparta (332) ODA (2002)	Yaşar GÜNAYDIN Adres: Piri Mehmet Mah. 1751. Sok. No:19 Kat:1 İSPARTA	0246 232 33 65	0246 232 33 65	yasargunaydin@hotmail.com	0531 405 75 75
İstanbul (334) ODA (1954)	Prof. Dr. Murat ARSLAN Adres: Sofyalı Sok. Hamson Apt. No:26/3 Asmalı Mescit Tünel / İSTANBUL	212 473 70 70 /17107 0212 292 01 00	212 473 72 18 0212 245 60 16	muratarslan.vet@gmail.com ivho@ist-vho.org.tr	0532 558 49 20
İzmir (335) ODA (1954)	Suat ÇELİKEL Adres: 1443. Sok. Kıbrıs Şehitleri Cad. No 117 K3 D4 Alsancak/İZMİR	0232 465 10 63 / 93	0232 465 10 61	veterinersuat@hotmail.com izmvetoda@hotmail.com	0532 244 33 66

ODA ADI	BAŞKAN	TEL	FAX	E_MAIL	CEP
K.maraş (346) ODA (2008)	Eray ŞENAY 0344 231 00 46 Adres: Menderes Mah. Veysel Karani Cad. Esnaf Sarayı 4. Kat KAHRAMANMARAŞ			senayvet@hotmail.com vho46@hotmail.com	0532 394 17 30
Karaman (370) ODA (2008)	Cahit CENK Adres: Tahsin Ünal Mah. Şamkapı Cad. Askerlik Şubesi Yanı No:32 Kat:1 Pk:70100 KARAMAN			baytarcenk@hotmail.com	0537 420 22 18 0543 560 22 26
Kars (336) ODA (1989)	Doç. Dr. Yavuz ÖZTÜRKLER 0474 242 68 00 Adres: Ortakapı Mahallesi, Pazar Cad. Eski Belediye İşhanı (Ziraat bankası arkası) 1.Kat, No: 117 Kars (Kafkas Üniversitesi Veteriner Fakültesi Suni Tohumlama ve Dölerme A.B.D. KARS)	0474 212 83 77		yavuzozturkler@hotmail.com	0533 611 57 99
Kastamonu (366) İlhan UZUN ODA (2002)	0366 214 70 65 Adres: Cebrail Mah. Uzun Sk. No:36 Pk:37100 KASTAMONU		0366 214 70 65	kastamonuvho@hotmail.com	0542 325 12 06
Kayseri (338) ODA (1955)	Akif BAŞOL Adres: Sahabiye Mah. Ahmet Paşa Cd. İştuğ İş Merkezi No:71 Kat:4 D:7 Kocasinan / KAYSERİ	0352 222 61 09	0352 222 65 07	baskan@kavho.org.tr kavho@kavho.org.tr	0505 651 78 10
Kırşehir (340) ODA (1994)	Mustafa ÇAM Adres: Aşıkpaşa Mah. Dr. İsmet Yağız Cad. Keleşler İşhanı No:13/6 KIRŞEHİR	0386 212 77 47		hekimbey.40@hotmail.com	0532 437 28 82 0544 437 28 82
Kocaeli (341) ODA (1994)	Orhan ALTUNTAŞ Adres: Atatürk Bulvarı No:61 İzmit / KOCAELİ	0262 322 11 70	0262 322 11 70	orhanaltuntas_@hotmail.com	0532 412 08 81
Konya (342) ODA (1954)	Ramazan GÜRBÜZ Adres: Hacı Fettah Mah. Furkan Dede Cad. Larende Han. No: 60/501-502 Meram/KONYA	0332 351 54 63 0332 351 82 16	0332 350 24 87	konyavho@konyavho.org ayseparmaksiz@hotmail.com	0532 296 60 15

ODA ADI	BAŞKAN	TEL	FAX	E_MAIL	CEP
Kütahya (343) ODA (1994)	İ. Cengiz ÇOBANKAYA Adres: Maruf Mah. Hürriye Gedik Mah. Malatya Cad. No:32 Hasan Çalık Devlet Hastanesi Karşısı Yeşilyurt / MALATYA	0274 223 60 12/216 0274 223 25 68	0274 223 25 68	cobanveterinerlik@hotmail.com	0542 217 85 89
Manisa (345) ODA (2007)	Hasan ERYILMAZ Adres: 2.Anafartalar Mah. 1513. Sokak No:14 MANİSA (Tarım İl Müdürlüğü Yanı)	0236 231 05 60	0236 231 05 60	hasaneryilmaz@manisa.vho.org asi2107@hotmail.com	0532 654 11 12
Mersin (333) ODA (1998)	M. Kemal İLCAY Adres: Mahmudiye Mah. K. Milliye Cad. B-Blk. Kat.2 No:119 Metrepol İşhanı MERSİN	0324 337 51 31	0324 337 51 31	kemalilcay1@hotmail.com	0535 443 61 58 0532 617 92 40
Muğla (348) ODA (1996)	Yusuf KAYACIK Adres: Orgeneral Mustafa Muğlalı İş Hanı. Kat 3. No 305 MUĞLA	0252 212 52 12	0252 212 15 51	muglavethekoda@hotmail.com	0535 723 70 70
Nevşehir (350) ODA (2009)	Recep CENGİZ Adres: Tarım İl Müdürlüğü Hayvan Sağlığı Şubesi Merkez / NEVŞEHİR	0384 213 13 84 0384 213 13 84		rcengiz50@hotmail.com kuzuguden@hotmail.com	0533 431 14 88 0533 749 13 08
Ordu (352) ODA (2007)	Taner CANBULUT Adres: Yeni Mahalle Zübeyde Hanım Cad. No:93 Kat:3 52200 ORDU	0452 517 25 86 0452 223 49 49	0452 223 49 49	tanercanbulut@hotmail.com orduwho@hotmail.com	0532 462 34 75
Sakarya (0354) ODA (1954)	Mustafa YILDIZ Adres: Yenidoğan Mah. Fabrika Cad. No: 12 ADAPAZARI	0264 279 22 67 0264 279 22 67	0264 279 22 67	sakarya.vho@hotmail.com	0542 671 49 07
Samsun (355) 0553 580 31 61"	Prof. Dr. Murat FİNDİK ODA (1954) Adres: Kılıç Dede Mah. Cumhuriyet Cad. No 167/10 55060 İlkadım / SAMSUN	0362 312 19 19 / 2824	0362 457 69 22	mfindik@omu.edu.tr mrtfndk@hotmail.com	0532 227 43 01

ODA ADI	BAŞKAN	TEL	FAX	E_MAIL	CEP
Sivas (358) ODA (1998) Adres: İl Kontrol Laboratuvarı Müdürlüğü Atatürk Cad. Çarşı Polis Karakolu Karşısı SİVAS	Özcan KARATAŞ			ozcanvet@hotmail.com	0532 231 66 54
Şanlıurfa (363) ODA (1992) Adres: Şanlıurfa Tarım İl Müdürlüğü Hayvan Sağlığı Şube Müdürlüğü Sırrın / ŞANLIURFA	Abdullah AÇIKGÖZ	0424 313 24 69	0424 315 75 76	acikgoz63@hotmail.com aacikgoz63@mynet.com	0535 390 95 04
Trabzon (361) ODA (1954) Adres: Fatih Mah. Ayasofya Cad. İhlamur Sok. No:1 Kat:1 TRABZON	Sebahattin YAZICI	0462 248 84 50-145 0462 229 08 72	0462 229 08 72	vet_sebahattinyazici@hotmail.com trbvho@ttnet.net.tr	0532 694 71 41 0542 231 17 00
Trakya (339) ODA (1961) Adres: Mithatpaşa Mah. Arifpaşa Cad. İstiklal Apt. No:20 D: 5 Edirne	Erdal İLGÜ	0284 212 27 96	0284 213 21 13	erdalligu@hotmail.com trakyavho@trakyavho.com	0532 287 61 69 0530 935 73 50
Uşak (364) ODA (1998) Adres: İslice Mah. Oto Sok. No:20 UŞAK	Mustafa AYDIN	0276 212 88 51 0276 227 60 65	0276 227 60 65	vhmaydin@hotmail.com	0533 320 39 83
Van (365) ODA (1987) Adres: Yüzüncü Yıl Üniversitesi Veteriner Fakültesi Besin Hijyeni ve Teknolojisi A.B.D. VAN	Prof. Dr.Yakup Can SANCAK	0432 225 17 03-1579	0432 225 11 27	ycsancak@yyu.edu.tr	0532 576 94 16
YOZGAT (366) ODA (2009) Adres: Sakarya İlçe Tarım Müdürlüğü YOZGAT	Çağrı Çağlar SİNMEZ		0354 314 38 38	cagribey6038@hotmail.com iletisim@yozgatvho.com	0532 769 72 25
Zonguldak (367) ODA (2008) Adres: Aksaray İşhanı Kat:2 ZONGULDAK	Önder ALKAN	0372 615 91 53		turk.67@hotmail.com erdemsancar@mynet.com	0535 863 90 80 0532 408 36 39